

መጽሐፈ ኢዮብ

መግቢያ

ጸሐፊው

ምንም እንኳ መጽሐፉ በአብዛኛው የያዘው የኢዮብንና የእርሱን አማካሪዎች ቃል ቢሆንም፣ የመጽሐፉ ጸሐፊ ግን ኢዮብ አይደለም። ጸሐፊው (ኢዮብ ወይም የኢዮብ ወዳጆች ሳይሆኑ) እስራኤላውያን ለአምላካቸው መጠሪያ የሚጠቀሙበትን የቃል ኪዳን ስም ("ያህዌ" የሚለውን) በመጽሐፉ ውስጥ ብዙ ጊዜ ጠቅሰው በመገኘቱ፣ የዚህ መጽሐፍ ጸሐፊ እስራኤላዊ እንደ ሆነ እርግጠኞች መሆን እንችላለን። በመጽሐፉ መግቢያ ላይ (ም 1-2)፣ እግዚአብሔር የኢዮብን ጥያቄ አስመልክቶ ገለጻ በሰጠ በት ክፍልና (38+1-42+6) በመጽሐፉ መዝጊያ ላይ (42+7-37) "እግዚአብሔር" (ያህዌ) የሚለው ቃል ብዙ ጊዜ የተጠቀሰ ሲሆን (በዕብራይስጡ ቅጅ ላይ 31 ጊዜ ተጠቅሷል)፣ በተቀረው የመጽሐፉ ክፍል ግን ይህ ስም የተጠቀሰው (ም 3-37) እንደ ጊዜ ብቻ ነው (12+9)።

ይህ ስሙ ያልተጠቀሰ ጸሐፊ ይህን መጽሐፍ አሁን ባለው ደረጃ በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ጽፎ ያዘጋጀው፣ የሥነ ቃል ወይም የሥነ ጽሑፍ ምንጮችን መሠረት አድርጎ ሊሆን ይችላል። በመግቢያው ላይ የሚገኘው ርእሰ ጉዳይ በቀጥታ በመለኮት የተገለጠ መሆን አለበት፤ ምክንያቱም ያንን ጉዳይ ከእግዚአብሔር በቀር ማንም ሊያውቀው አይችልም። ጸሐፊው በርካታ ጥንታዊና እስራኤላዊ ያልሆኑ ዘይቤዎችን፣ ኢዮብና ወዳጆቹ በሚናገሩት ቋንቋ ውስጥ ጠብቆ ሲያቋይም፣ እንደ አንድ የተባብ ጽሑፍ ጸሐፊ ግን የራሱን የአጻጻፍ ዘዴ ተከትሎ ጽፎአል። የመጽሐፉ ሥነ ጽሑፍ ውቅርና የአገላለጹ ለዛ የጸሐፊውን ታላቅ የሥነ ጽሑፍ ችሎታ ያሳያል።

መጽሐፉ የተጻፈበት ጊዜ

ይህ መጽሐፍ የተጻፈበትን ጊዜ አስመልክቶ ሁለት አስተያየቶች ተሰጥተዋል፡- (1) መጽሐፉ የተጻፈው ኢዮብ በነበረበት ዘመንና ታሪካዊ ድርጊቱ በተፈጸመበት ዘመን ነው፤ (2) ታሪኩ ከተፈጸመ በኋላ፣ በመንፈስ ቅዱስ መሪነት መጽሐፉን አሁን ባለበት ደረጃ ባዘጋጀው ሰው ዘመን ነው። ይህ ሁለተኛው ምንን ከሰሎሞን ዘመን መንግሥት አንገሥቶ እስከ ምርኮ ባለው ዘመን መካከል ሊሆን ይችላል። ምንም እንኳ ጸሐፊው እስራኤላዊ ቢሆንም፣ የእስራኤላውያንን ታሪክ በጽሑፍ ውስጥ አንድም ጊዜ አልጠቀሰም። ጸሐፊው ይህን መጽሐፍ ሲያዘጋጅ ከእስራኤል ወገን ሰላልነረውና ጠቢብ ስለ ሆነው ሰው ስለ ኢዮብ (1+1) የሥነ ጽሑፍና የሥነ ቃል ምንጮች ነበሩት፤ ኢዮብ የኖረው በሁለተኛው ሺህ ዓመት ዓ.ቅ.ክ. (2000-1000) ምናልባትም በዚህ ሺህኛ ዓመት ማብቂያ ላይ ነው (የ19+24 ማብ ይመ)። እንደ አይሁድ አባቶች ሁሉ፣ ኢዮብ ከ100 ዓመት በላይ ኖሮአል (42+16)። የሁብቱ ብዛት የተለካው በቀንድና በጋማ ከብቶቹ ሲሆን (1+3)፣ ቤተ ሰቡንም እንደ ካህን ሆኖ ያገለገል ነበር (1+5)።

የሳሳውያንና (1+15) የከለጻውያን ነገዶች (1+17) ወረራ እንዲሁም በ42+11 ላይ "ብርና የወርቅ ቀለበት" የሚለው ሐረግ መጠቀሱ (ዘፍ 33+19፣ ኢሱ 24+32 ይመ)፤ ከሁለተኛው ሺህኛ ዓመት ጋር የሚስማማ ነው። ከክርስቶስ ልደት በፊት በአንደኛው ወይም በሁለተኛው ምእተ ዓመት ላይ የተገኘውና 'ታርጉም' የተሰኘው ትርጉም (በአረማይስጥ ቋንቋ የተዘጋጀ የትርጉም ዐይነት ሲሆን ከዕዝራ፣ ከነህምያ፣ ከጳንኤልና ከኢዮብ መጻሕፍት ውስጥ ጥቂት ክፍሎች በዚህ ቋንቋ ተተርጉመዋል) የኢዮብ መጽሐፍ የተጻፈው በዚህ ወቅት እንደ ሆነ ይናገራል፤ ሆኖም የዚህ አስተያየት ተቀባይነት አጠያያቂ ነው።

መጽሐፉ የተጻፈበት ቋንቋና ትርጉሞች

በኢዮብ መጽሐፍ ውስጥ የምናገኛቸው በርካታ ያልተለመዱ ቃሎችና የአጻጻፍ ዘዴዎች፣ መጽሐፉን ከአንድ ቋንቋ ወደ ሌላ ቋንቋ ለመተርጎም አስቸጋሪ አድርገውታል። ከዚህም የተነሣ በዚህ ዘመን የምናያቸው የመጽሐፍ ትርጉሞች ሰፊ ልዩነት ይታይባቸዋል። ሌላው ቀርቶ የኢዮብን መጽሐፍ ወደ ግሪክ ቋንቋ የተረጎሙት ሰዎች (የሰብዓ ሊቃናት ትርጉም) እንኳ ብዙ ጊዜ ግራ ተጋብተው ነበር። የሰብዓ ሊቃናት ትርጉም ከመደበኛው የዕብራይስጡ መጽሐፍ ጋር ሲነጻጸር በ400 ሰንኞች አንሶ ይገኛል። ይህም የሰብዓ ሊቃናት ተርጓሚዎች ያልገቧቸውን ሰንኞች ሳይተረጎሟቸው ትተዋቸዋል ማለት ነው። የቀድሞ የሱርስት፣ የአረማይስጥና የላቲን ተርጓሚዎችም ተመሳሳይ ችግር ገጥለዋቸው ነበር።

የመጽሐፉ መሪ ሐሳብና መልእክት

የኢዮብ መጽሐፍ በፍትሐ አምላክ ጉዳይ ላይ ጥልቅ ትምህርት ይሰጣል (ፍትሐ አምላክ የእግዚአብሔር ቅን ፍርድ ከሰዎች መከራ ጋር ያለውን ተዛምዶ የሚመለከት ነው)። ሆኖም ስለ ፍትሐ አምላክ ያለው ግንዛቤና ለሚፈጥረውም ውዝግብ የተሰጠው መፍትሔ ፍጹም እስራኤላዊ ባሕርይ አለው። በግሪኩና በምዕራቡ ዓለም በፍትሐ አምላክ ጉዳይ ላይ የተነሣው ጥያቄ ከዚህ የሚከተለውን ይመስላል፡ "ክፍ በተንሰራፋበት ዓለም ውስጥ እግዚአብሔር ቅን ፈራጅ አምላክ ሊሆን የሚችለው

እንዴት ነው? ከሁሉም በላይ ንጹሐን መከራ የሚወርድባቸው ለምድን ነው?" ለእነዚህ ጥያቄዎች ሦስት መልሶች ተሰጥተዋል፡ (1) እግዚአብሔር ሁሉን ማድረግ የሚችል አምላክ አይደለም፤ (2) እግዚአብሔር ቀና የሆነ ልቦና ያለው አምላክ አይደለም (በባሕርይ ውስጥ ይበዛም ይነሰ "ጨካኝነት" ይኖርበታል)፤ (3) ሰዎች ንጹሐን ሊሆኑ ይችላሉ። ይሁን እንጂ በጥንት እስራኤላውያን አመለካከት መሠረት እግዚአብሔር ነዳል አምላክ፤ ፍጹም ቅን ፈራጅና ግንም ንጹሐ ሆኖ በእርሱ ፊት መቆም እንደ ግይቻል የታመነ ነበር። የኢዮብና የወዳጆቹ ሥነ መለኮት የተመሠረተው በእነዚህ ሦስት አመለካከት ቶች ላይ ነው። ይህ ድምጻማ የተገራው በቀላል አመክንዮ ነው። ይኸውም ሰዎች መከራ የሚደርስባቸው በእግዚአብሔር ፊት በደለኞች ስለ ሆኑ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ ይህን አባባል ከቶ መካድ አይቻልም፤ እንዲያውም አባባሉን ከአመክንዮ አንጻር ከመረመርናው እውነት ሆኖ ይገኛል፤ ከሥነ መለኮት አንጻር ከፈተኝነው ትክክል ነው። በመሆኑም በዚህ ዐይነት ሥነ መለኮት ላይ የተመሠረተ ፍትሐ አምላክ የሚያወዛግብና ግራ የሚያጋባ አይደለም፤ ምክንያቱም መፍትሔው ግልጽ ነው።

በሌላም በኩል መፍትሔው ግልጽ ነው ይባል እንጂ ከሰው ልጆች የሕይወት ተመክሮ ጋር ሲገናዘብ ብርቱ ውጥረት ምናልባትም ፍጭት ያስከትላል። የኢዮብን ተመክሮ እንደ ምሳሌ የወሰድን እንደ ሆነ፤ ውጥረቱና ፍጭቱ ምን እንደ ሆነ በቀላሉ ማስተዋል ይቻላል። ባካሄዳቸው ቅን የሆኑ ሰዎች አሉ፤ በምግባራቸው ጻድቅ የሆኑ ሰዎች አሉ፤ ነጠአት የለሽ ባይሆኑም እንኳ፤ ራሳቸውን ከበደል ጠብቀው የሚኖሩ ሰዎች አሉ፤ ታዲያ፤ እንደዚህ ያሉ ሰዎች ብርቱ መከራ ሲደርስባቸው ይታያል። እንደዚህ ላለው ውጥረትና ፍጭት ግልጽ መፍትሔ አለው ያልነው ሥነ መለኮት የሚያስገኘው ማጽናኛም ሆነ መመሪያ የለም። ያስገኘልን ነገር ቢኖር ይበልጥ ምስጢር ማድረግ ብቻ ነው። መከራና ችግር የደረሰባቸው ሰዎች የደረሰባቸውን ነገር እንዲያስወግድላቸው ወደ እግዚአብሔር ሲሄዱ እርሱ ራሱ የማይፈታ ምስጢር ይሆንባቸዋል። ከም 3-37 በሚነበበው ንግግር ውስጥ የጻፈቀ መከረኛ ነፍስ በአንድ በኩል እውነት አለን ከሚሉ ወገኖች የሚወረመርባት ፍላጻ መከራዋን ሲያረብስ ባት፤ በሌላ በኩል ደግሞ ከዚህ ታላቅ ምስጢር ጋር ትጋላለች። ከዚህ በተጨማሪ ሁሉን መርምረን ደርሰንበታል የሚሉት ወዳጆቹ ተሳላፊን እየወጡ ይበልጥ ያሠቃዩታል (5+27 ማብ ይመ)። እዚህ ላይ እንግዲህ የፍትሐ አምላክ ምስጢር ጥልቅ እንደ ሆነ በጉልል ተንጸባርቆ እናያለን፤ እግዚአብሔር ቅን ፈራጅ አምላክ ከሆነ ጻድቃን መከራ የሚደርስባቸው ለምንድን ነው? የመለኮትስ ፍትሐ ወዴት ነው? ለእነዚህ ጥያቄዎች የተሰጠው "መልስ" ፍጹም እስራኤላዊ ወይም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው። በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለው ግንኙነት ዝግ ግንኙነት ወይም ሌሎች ነገሮችን የሚያገል አይደለም። በሁለቱ ግንኙነት ውስጥ ሌላ አካል እርሱም ታላቅ ባላጋራ ሲገባ ይታያል (ም 1-2 ይመ)። ይህ ባላጋራ እግዚአብሔርን መቋቋምና መርታት ሲያቅተው የእግዚአብሔር ፍጥረት እውራ የሆነውንና በእግዚአብሔር አምላካ የተፈጠረውን ሰው ሊያሳምፅ ተነሣ። ፈታኝ በመሆኑ ሰውን ከእግዚአብሔር ለመለየት ጉድጓድ ማሰ (ዘፍ 3፤ ማቴ 4+1 ይመ)፤ ከላሽ በመሆኑ (ይህ ባላጋራ ከሚጠራበት ስም ውስጥ አንዱ "ሰይጣን" የሚል ነው፤ ትርጉሙም "ከላሽ" ማለት ነው) እግዚአብሔርን ከሰው ለመለየት ላይ ታች የተተ (ዘካ 3+1፤ ራእ 12+9-10 ይመ)። ዓላማውም በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ማብቂያ የሌለው ጠብና ጥላቻ እንዲቀሰቀስና ጻግም መታረቅ ወደማይችሉበት ደረጃ እንዲደርሱ ነበር።

ስለ ኢዮብ በተነገረው ታሪክ ውስጥ ጸሓፊው ክፉውን ጠላት የሣለው በእግዚአብሔር ላይ የሚያሣርና በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለውን መልካም ኅብረት ሰላም የሚነሣ ብርቱ ተፎካካሪ አድርጎ ነው። እግዚአብሔር የኢዮብን ስም በከላሹ ፊት ሲጠራና በምድር ሲኖር እንዴት ያለ ጻድቅ ሰው እንደ ሆነ ሲመሰክር፤ ሰይጣን በእግዚአብሔር የተወደደውን ሰው ለማጥፋትና እግዚአብሔር ሞኝ እንደ ሆነ ለማሳየት ሲጥር ይታያል። በባሕርይ ከላሽ በመሆኑ ኢዮብን በእግዚአብሔር ፊት ይከላል፤ ከሱም የኢዮብ ጽድቅ እኩይ ነው የሚል ነው። እግዚአብሔር ደስ የተሰኘበት ጻድቅ ሰው አንድም መልካም ነገር የለበትም፤ ይህ ደግሞ የከፋ ነጠአት ነው። የኢዮብ ጽድቅ በግል ጥቅም ላይ የተመሠረተ ነው፤ ጽድቅ በእርሱ የተገኘው በህብት ስለ ተባረከ ወይም እንጀራ ስለ ወጣለት ብቻ ነው። በጽድቅና በበረከት መካከል ያለውን ትስስር በመለየት ሰይጣን ኢዮብን እንዲፈትነው እግዚአብሔር ቢፈቅድለት፤ ጻድቁ ሰው ነጠአተኛ መሆኑን በይፋ ያሳያል።

ይህ እንግዲህ ሰይጣን ይላካልኛል ብሎ ያቀረበው ተንኩል ነበር። እግዚአብሔር ደስ የሚሰኝበት የጻፈቀ ሰው መንፈሳዊ ሕይወት ወይም ጽድቅ ከነጠአት ሁሉ የከፋ ነጠአት እንደ ሆነ ከታየ በመካከላቸው ያለው ልዩነት መቼም ሊፈታ አይችልም ማለት ነው። እንዲያውም እንዲህ ላሉ ሰዎች ቤካነት የሚታሰብ አይሆንም፤ ምክንያቱም ከሰዎች ሁሉ እጅግ ጻድቅ የተባሉ ሰዎች እጅግ ርኩሳን ሆነው ተገኝተዋል። ደግሞም እግዚአብሔር ፍጥረትን ለመቤገጥ ያደረገው መከራ ከንቱ ሆኖአል። እንግዲህ እግዚአብሔር ማድረግ ያለበት ሁሉንም ነገር በታላቅ ፍርድ ደጋ ዐመድ ማድረግ ብቻ ነው።

የከሱ ፋይል እንድ ጊዜ ከተከፈተ፤ ከዚህ በኋላ መዝጋት አይቻልም፤ ሌላው ቀርቶ የከላሹን ድራሽ በክጥፋት ይህን እውን ማድረግ አይቻልም። ስለዚህ እግዚአብሔር ከላሹ (ዲያብሎስ) ኢዮብን እንዲያበጥረው (በተወሰነ ገደብ) ፈቀደለት፤ ይህንም ያደረገው የጻፈቀ ኢዮብና የእግዚአብሔር ሥራ ይፋ እንዲሆንና ዲያብሎስ በሥራው እንዲያፍር ነው። አሁን ኢዮብ በታላቅ ሥቃይ ውስጥ ወደቀ፤ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ እንዳገኘ የሚመሰክሩለትን ነገሮች ሁሉ ተገፈፈ፤ የእግዚአብሔርም አሠራር ግራ አጋባው፤ ታላቅ ምስጢርና እንቅፅልኝ ሆነበት። ወዳጆቹ ሁሉ ይበልጥ የሚያደሙት እንጂ

የሚያሳርፉት አልሆኑም፤ ብቻውን ቦታላቅ ሐዘን ተቈራመደ። ይሁን እንጂ በአካሄዱ ሁሉ ጻድቅ ሰው እንደ ሆነና እግዚአብሔርም እንድ ቀን በይፋ እንደሚመሰክርለት ያውቅ ነበር (13፣18፣ 14፣13-17፣ 16፣19፣ 19፣25-27 ይመ)። የተወለደበትን ቀን ቢረግምም (ም 3)፤ እግዚአብሔር ያለ በደሉ ፍጻሜን ሲያሳየው በነገሩ እጅግ ቢያዘንም (9፣28-35)፤ እግዚአብሔርን ግን አልረገመም (ከምንም የምትቀር በው ሚስቱ ግን እግዚአብሔርን እንዲረግም መክራው ነበር፤ 2፣9 ይመ)። ኢዮብን እጅግ የሚጉዳው ግን እግዚአብሔር ትቶኛል የሚለው ሐሳብ ነው።

በመጨረሻ ግን ከሳሹ (ዲያብሎስ) እንዲያፍር ተደርጓል። ሁሉን እናውቃለን የሚሉት የኢዮብ ወጻጆችም ከም ተደርገዋል። ራሱ የኢዮብም አፋን እንዲይዝ ተደርጓል። እግዚአብሔር ግን ጻድቅ እንደ ሆነ ታዩ። እግዚአብሔር በተናገረ ጊዜ በቅድሚያ ያናገረው ኢዮብን ነው፤ እንዲህ ያደረገው መክራ በደረሰበት ጊዜ ከንቱ ንግግር በመናገሩ ሊያሳፍረውና ሁሉን ቻይ ከሆነው ከእግዚአብሔር ጋር በመክራክሩ ዝም ሊያሰኘው ነው (38፣1-42፣6 ይመ)። እግዚአብሔር የኢዮብ ሰማያዊ ወጻጅ እንደ መሆኑ መጠን፤ ኢዮብ ስለ ወጻጆቹ ያቀረበውን ምልጃ እግዚአብሔር ሰምቶአል (42፣8-10)፤ ኢዮብ ንም በዕጥፍ ባርከታል (42፣10-17)።

እንግዲህ የዚህ መጽሐፍ ጸሐፊ እንደ አንድ መጋቢ መግመከረን፤ ጻድቅ ሰው መክራ ቢደርስበት፤ ጻድቁ በእግዚአብሔር ዘንድ ዋጋ እንዳለውና እግዚአብሔርም ለዚያ ሰው ጻድቅ ትልቅ ቦታ እንደ ሚሰጥ ነው። ታላቁ ከሳሹም ቢሆን የእግዚአብሔርን ሐሳብ ከንቱ ለማድረግ ከፈለገ፤ ጻድቁን ሰው ማሰናኸል እንዳለበት ያውቃል። በጻድቅ ሰው ላይ መክራና ሥቃይ የሚደርሰው፤ በሰማይ ቦታላቁ ባላጋራና (በዲያብሎስና) በእግዚአብሔር መካከል ብርቱ ትግል ስለሚደረግ ነው፤ ሆኖም በሁለት ነዳላን መካከል የሚደረግ ትግል አይደለም፤ ትግሉ ግን በእግዚአብሔር ቢጋር ውስጥ ስፍራ አለው። በመሆኑም የጻድቁ ሰው መክራ ለዘመናት በቂየው ታላቁ መንፈሳዊ ትግል ውስጥ ትርጉምና ዋጋ አለው።

የመጽሐፉ ሥነ ጽሑፋዊ ቅርጽና ውቅር

እንደ ሌሎች ጥንታውያን ሥነ ጽሑፎች ሁሉ፤ መጽሐፈ ኢዮብም በወጉ የተቀናጀ ሥነ ጽሑፍ ውቅር አለው፤ ይኸውም መግቢያ (ስድ ንባብ)፤ ሐተታና (ግጥም) መደምደሚያ (ስድ ንባብ) አለው። እንዲህ ባለ ውቅር የተጻፈውም ባጋጣሚ ሳይሆን በሚገባ ታስቦበት ነው። ኢዮብ የሚናገራቸው የሰቆቃና የወዮታ ቃሎች ናቸው (ም 3)፤ እንዲሁም በንግግሩ ውስጥ የሚገኙትን አጫጭር ግጥሞች ይመ)፤ ሆኖም የኢዮብ የሰቆቃና የወዮታ ቃሎች በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ብቻ የሚገኙና በመዝሙር መጽሐፍ ውስጥ ከምናገኛቸው (ከመዝ 88 በስተቀር) የሰቆቃ ቃሎች እጅግ የሚለዩ ናቸው። አብዛኛው የመጽሐፉ ክፍል በሙግትና በክርክር መልክ የቀረበ ነው። ምንም እንኳ ወጻጆቹ ሊያጽናኑት ቢመጡም፤ የመጡበትን ጉዳይ ዘንግተው በኢዮብ መክራ ላይ ሲከራከሩ ይታያል። ይህ ክርክር በም 27 ላይ ጋብ ሲል፤ ኢዮብ ደግሞ ጻድቅ ሰው መሆኑን እግዚአብሔር እንዲመሰክርለት አቤቱታውን ያቀርባል (ም 29-31)። በጸሐፊው እይታ የኢዮብ ወጻጆች በሙግቱ የተሸነፉት ጥበብ የጉዳላቸው ሰዎች ስለ ሆኑ ነው። ስለዚህ እውነተኛ የሆነችውን ጥበብ ለማወደስ ሲል የመጽሐፉን ዐቢይ መልእክት ማዕከላዊ ስፍራ እንዲይዝ ያደረገው በሦስቱ እስጥ አገባ ሙግቶችና (ም 3-27) በሦስቱ አሐዳዊ ንግግሮች (ተዋሥኦ የሌለበት ወጥ ንግግር) መካከል ነው፤ እነዚህ አሐዳዊ ንግግሮች የኢዮብ (ም 29-31)፤ የኢሊሁና (ም 32-37) የእግዚአብሔር (38፣1-42፣6) ናቸው። የኢዮብ አሐዳዊ ንግግር እግካ ሪዎቹ በእርሱ ላይ ያቀረቡት ክስ እውነተኛ ስላልሆነ እግዚአብሔር ቅን ፍርድ እንዲሰጠው ይጠይቃል። የኢሊሁ አሐዳዊ ንግግር (ሰዎች መክራ የሚደርሰባቸው በምን ምክንያት እንደ ሆነ ሰዎች የሚሰጡት ሌላው ምክንያት ነው) ኢዮብን እጅግ ከዘለል በኋላ፤ ስለ ቅጣት የተነሣውን መሪ ሐሳብ በሙተው እግዚአብሔር ሰዎችን የሚቀጣው ወይም የሚያድነው ለምን እንደ ሆነ የራሱን ሐሳብ ይናገራል። የእግዚአብሔር አሐዳዊ ንግግር ደግሞ የመለኮትን አስተያየት ይሰጣል፤ ኢዮብ በእግዚአብሔር አልተረገመም፤ ሆኖም በእርሱ ላይ ያ ሁሉ መክራ የደረሰው ለምን እንደ ሆነ አመክንዮአዊም ሆነ ሕጋዊ መልስ አልተሰጠም። ይህ ለኢዮብ ምስጢር ነው፤ የዚህ መጽሐፍ አንባቢዎች ግን የኢዮብን መጨረሻ በመጽሐፉ መዝጊያ ላይ በግልጽ ለማየት ታድለዋል፤ ኢዮብ ከዚህ በፊት ከነበረው ሀብትና ንብረት ይበልጥ ዕጥፍ በረከት እግኝቶአል። እንግዲህ የመጽሐፉ ሥነ ጽሑፋዊ ውቅርና ሥነ መለኮታዊ ፋይዳ ውብ በሆነ መንገድ በአንድነት ተጉንጉነዋል ማለት ይቻላል።

አስተዋፅኦ

1. መግቢያ (ም 1-2)
 - ሀ. የኢዮብ ደስታ (1፣1-5)
 - ለ. የኢዮብ ፈተና (1፣6-2፣13)
 1. የሰይጣን የመጀምሪያው ክስ (1፣6-12)
 2. ኢዮብ ቤተ ሰሎንና ንብረቱን ባላ ጊዜ ያሳየው እምነት (1፣13-22)
 3. የሰይጣን ሁለተኛው ክስ (2፣1-6)
 4. ኢዮብ መክራ በደረሰበት ጊዜ ያሳየው እምነት (2፣7-10)

- 5. የሦስቱ ወደጆቹ መምጣት (2+11-13)
- 2. እስጥ አገባና ሙግት (ም 3-27)
 - ሀ. የኢዮብ ሰቆቃ (ም 3)
 - ለ. የመጀምሪያው ዙር ንግግር (ም 4-14)
 - 1. ኢልፋዝ (ም 4-5)
 - 2. የኢዮብ መልስ (ም 6-7)
 - 3. በልዳዶስ (ም 8)
 - 4. የኢዮብ መልስ (ም 9-10)
 - 5. ሰፋር (ም 11)
 - 6. የኢዮብ መልስ (ም 12-14)
 - ሐ. ሁለተኛው ዙር ንግግር (ም 15-21)
 - 1. ኢልፋዝ (ም 15)
 - 2. የኢዮብ መልስ (ም 16-17)
 - 3. በልዳዶስ (ም 18)
 - 4. የኢዮብ መልስ (ም 19)
 - 5. ሰፋር (ም 20)
 - 6. የኢዮብ መልስ (ም 21)
 - መ. ሦስተኛው ዙር ንግግር (ም 22-26)
 - 1. ኢልፋዝ (ም 22)
 - 2. የኢዮብ መልስ (ም 23-24)
 - 3. በልዳዶስ (ም 25)
 - 4. የኢዮብ መልስ (ም 26)
 - ሠ. የኢዮብ የመዝጊያ ንግግር (ም 27)
- 3. በጣልቃ ገብነት ስለ ጥበብ የተነገረ ቃል (ም 28)
- 4. አሐዳዊ ንግግሮች (ተዋሥኦ የሌለባቸው ወጥ ንግግሮች) (29+1-42+6)
 - ሀ. ኢዮብ ቅን ሰው መሆኑን እግዚአብሔር እንዲመሰክርለት ያቀረበው አቤቱታ (ም 29-31)
 - 1. የቀድሞ ክብሩና ሀብቱ (ም 29)
 - 2. አሁን የደረሰበት ውርደትና ሥቃይ (ም 30)
 - 3. በደል አልባ ስለ መሆኑ ያቀረበው አቤቱታና የመጨረሻው መሐላ (ም 31)
 - ለ. የኤሊሁ ንግግር (ም 32-37)
 - 1. መግቢያ (32+1-5)
 - 2. ንግግሮቹ (32+6-37+24)
 - ሀ. የመጀመሪያው ንግግር (32+6-33+33)
 - ለ. ሁለተኛው ንግግር (ም 34)
 - ሐ. ሦስተኛው ንግግር (ም 35)
 - መ. አራተኛው ንግግር (ም 36-37)
 - ሐ. የእግዚአብሔር ማብራሪያ (38+1-42+6)
 - 1. እግዚአብሔር የሰጠው የመጀመሪያ ማብራሪያ (38+1-40+2)
 - 2. የኢዮብ መልስ (40+3-5)
 - 3. እግዚአብሔር የሰጠው ሁለተኛ ማብራሪያ (40+6-41+34)
 - 4. የኢዮብ ንስሐ (42+1-6)
- 5. መዝጊያ (42+7-17)
 - ሀ. የእግዚአብሔር ቅን ፍርድ (42+7-9)
 - ለ. ኢዮብ የቀድሞ ክብሩንና ሀብቱን ማግኘቱ (42+10-17)

መግቢያ

1 የዕ በሚባል አገር የሚኖር ኢየሱስ የተ
 ባለ ሰው ነበር። ይህ ሰው ነቀፋ የሌ
 ለበት፣ ቅን፣ ስገዚሳብኬን የሚፈራና ከክ
 ፋት የራቀ ነበር። ጎረቤቱም ሰባት ወንዶ
 ቱና ሦስት ሴቶች ልጆች ነበሩት። ፊቱም
 ስባት ሺህ ሰንገት ሦስት ሺህ ግመ
 ሱች፣ አምስት መቶ ጥማድ በሬዎችና
 አምስት መቶ እንስት አህዮች ነበረ። እጅግ
 ብዙ ባርኞችም ነበሩት፤ በምሥራቅ አገር
 ከሚኖሩትም ሰዎች ሁሉ ይልቅ እጅግ
 ታላቅ ሰው ነበረ።

ወንዶች ልጆቹም ተራ በተራ በየቤታ
 ቸው ግብዣ ያደርጉ ነበር፤ ከእነርሱም ጋር
 እንዲበሉና እንዲጠጡ ሦስቱን እንቶቻ
 ቸውን ይጋብዙ ነበር። ምግብዣው ጊዜ
 ካለፈ በኋላ ኢየሱስ ልኮ ያሰመጣቸውና፤
 “ምናልባት ልጆቼ ገጠኦች ሠርተው ስገዚሳ
 ብኬንም በልባቸው ረግመው ይሆናል” በማ
 ለት ጠየቀ በማለዳ ስለ እያንዳንዳቸው
 የሚቃጠል መሥዋዕት በማቅረብ ያነጻጽቸው
 ነበር፤ ኢየሱስ ይህን ዘወትር ያደርግ ነበር።

የመጀመሪያው የኢየሱስ ፊተና

አንድ ቀን መላእክትም በእግዚአብሔር
 ፊት ሊቆሙ በመጡ ጊዜ፤ ሰይጣንምላ

- 1:1 ተ 8:10።6:9:1
- 10:23:22:12:18።4
- 6:1።የ:2:3:23:7:10:1
- መዝ17:1107:42:1
- ምግ21:29:አጠ:14
- 14:20:10:17:21:ተሰ
- 5:22:1።የ:5:11
- 1:2 ተ 13:18።ፋት
- 4:15:አፍ:42:131
- መዝ127:31:144:12
- 1:3 ተ 8:10።6:12:1
- 16:13:21:25:6:1።የ
- 29:25:14:2:10:10:መ
- 103:10
- 1:4 ተ 13:18
- 1:5 ስፍ8:20:11።የ
- 21:10:13:15።21:24:30:1
- ሉዎ:4:1:መዝ10:13:1
- 74:10
- 1:6 ስፍ6:212።ሳ።
- 24:11:197:22:191
- 2:1።የ:18:21:አፍ:24
- 1:10:109:16:ሉ:ቃ
- 22:31
- 1:7 ስፍ3:11:ሉ።ጥ
- 5:8
- 1:8 ተ 11:10:20
- 20:አፍ:1:7:1:መዝ25
- 12:11:21:12:284
- 1:9 ጠ።ጥ:6:5
- 1:10 ተ 3:12:1
- 1:10 መ:3:16:አፍ:2
- 4:18:7:29:6:14:2:12:2
- 17:1:መዝ34:7
- 1:11 ጠ:24:11
- ሉዎ:2:5:19:21:አፍ:4
- 3:8:16:5:13

መጥቶ በመካከላቸው ቆመ። ጎጂዎች
 ለእርሱም ስይጣንን፤ “ከወዲት መጣህ?” አለው።
 ስይጣንም፤ “በምድር ሁሉ ዘርሁ፤ ወዲ
 ያና ወዲህም ተመላለሁባት” ብሎ ለእግዚ
 አብሔር መለሰ።

እግዚአብሔርም ስይጣንን “አገራጋይን
 አዮብን ተመለከትኸውን? በምድር ላይ
 እንደ እርሱ ነቀፋ የሌለበት፤ ቅን፣ ስገዚሳ
 ብኬን የሚፈራና ከክፋት የራቀ ሰው
 የለም” አለው።

ስይጣንም፤ በስገዚሳብኬ እንዲህ ሲል
 መለሰለት፤ “ኢየሱስ ስገዚሳብኬን የሚፈራው
 እንዲሁ ነውን?” በእርሱን በቤተ ሰባቸ፣
 ባለው ንብረት ስህተት ሁሉ ዙሪያ ዐጥር ሠርተህ
 ለት የለምን? የበጎቹና የላጣቹ መንጋ ምድ
 ርን ሁሉ እስኪሞሉ ድረስ የእጁን ሥራ
 ባርከህለታል። ጎረቤቱ፤ እጅህን ዘርግተህ
 ያለውን ሁሉ ንክብት፤ በእርግጥ ፊት ለፊት
 ይረግምሃል።”

እግዚአብሔርም ስይጣንን “እነሆ፤ እርሱ
 ያለው ሁሉ በእጅህ ነው፤ እርሱን ራሱን
 ግን እንዳትነካው” አለው።

ከዚህ በኋላ ስይጣን ስገዚአብሔር ፊት
 ወጥቶ ሄደ።

- ሉ:ቃ:22:31:ፊ:ፀ:12:9:10 1:12 ተ 10:1።የ:2:6:1:ቆ:10:13
- *6 በዕለቱይጡ የእግዚአብሔር ልጆች ይላል
- *6 ለይግን ግለት ከገገ ግለት ነው

1:1 የዕ በሚባል አገር፤ ከኖርዳኖስ በስተ ምሥራቅ
 የሚገኝ (ተ 3 ይመጣ) በደቡብ ኢዶምን (ዘፍ 36:28:1 ሰቆ
 4:21 ይመጣ) በሰሜን ደግሞ የአራምን ምድር የሚያካትት (ዘፍ
 10:23:1 22:21 መጠ) ሰፊ ግብት ነበር። ነቀፋ የሌለበት፤ ቅን፣
 በመንፈሳዊና በግብረገባዊ ሕይወት እንከን የማይገኝበት ግለት
 ነው ግለት ግን ኢየሱስ ገጠኦች የለበትም ግለት አይደ
 ስም። በኋላም ኢየሱስ ጻድቅ ሰው መሆኑን በገልጽጎን ገጠኦቶቹ
 መሆኑን አልደበቀም? (6:24:1 7:21 ይመጣ)። እግዚአብሔርን
 የሚፈራ፤ 28:28:1 ምግ 3:7 እንዲሁም የዘፍ 20:11 ግብ

1:7 እግዚአብሔርን እስራኤላውያን እግዚአብሔርን
 የሚጠሩበት የቃል ዚጻገ ስም ነው። ስይጣንን፤ ከዚህ ምንባብ
 የምንረዳው ስይጣን አካላዊ ሕልውና ያለው ፍጡር እንጂ
 ለክፍት የሚነጥግ ገደል ብቻ አይደለም፤ ስለዚህም 1) አለም
 ባለው ከእግዚአብሔር ጋር ተነጋገረ፤ 2) ስሜት ስላለው አዮ
 ብን ጠላው (ተ 9-11)፤ 3) ፈቃድ ስላለው ኢየሱስ ለግጥፋት
 ፈለገ (1:11: 2:4-5:7)፤ የክፍት ሥራው ግን በልዑል እግዚአ
 ብሔር ቀጥጥሮ ሥር ነበር (1:12:2 2:6)። በመጽሐፍ ቅዱስ
 ስይጣን አካላዊ ሕልውና ያለውና መንፈሳዊ ፍጡር ነው። ስይ
 ጣን ግለት “ባላጋራ” ግለት ነው፤ ይህም የእግዚአብሔርንና የግ
 ንነቱ፤ የእግዚአብሔር ሕዝብና የእግዚአብሔር ዕቅድ ተቃዋሚ
 መሆኑን የሚገልጽ ነው።

1:2 ሰባት ወንዶችና ፍጹምነትን የሚያመለክት ተጥር
 ነው (የፋት 4:15 ግብ ይመጣ)።

1:3 ሰባት ሺህ ሰንገት የ42:12 ግብ ይመጣ። የኢየሱስ
 ሀብት መሬት ሳይሆን የቤት እንስሳት ነበሩ (ዘፍ 12:16:1
 13:21 26:14 ይመጣ)። አሁንም ይህ ቃል በዕለቱይጡ እንከንት
 አሁንም የምስላታ፤ ወላጅ አሁንም ከፍተኛ ዋጋ ነበራቸው።
 የምሥራቅ አገር ከሚኖሩትም ሰዎች፤ ይህ ሐረግ በዕለቱይጡ
 በፍጹም ስምት ተብሎ ተተርጉሞአል (ዘፍ 29:11 መግ 6:3
 እና ግብ ይመጣ)።

1:8 ሉዮብን ተመለከትኸውን? ጌታ ራሱ ወደ ፊተና
 የሚያመራውን ጥያቄ በማቅረብ ነገሩን እነሣ፤ ኢየሱስ በም
 ንም ዐይነት በጠላት ሊከሰስ የማይችል ጻድቅ ሰው መሆኑንም
 እግዚአብሔር ተናገረ። አገራጋይን 42:7-8 እና በአግራዊ የፋ
 ቀረበውን ትርጉም ግብ ይመጣ። ከእግዚአብሔር ጋር የተለየ የፋ
 ንነት የሰጠና በእግዚአብሔር ታማኝ የሆነውን ሰው የምለክ
 ታል (ለምሳሌ መሴን በዘጉ 12:7:1 ጻዌትን በ24መ 7:5 እንጂ
 ሁም በአፋ 42:11 52:13:1 53:11 ይመጣ)።

1:5 የግብዣው ጊዜ ለየት ያለ ሥርዕት የሚጠይቅ
 ገብዣዎች ሳምንቱን ስሙ የሚካሄዱት ጊዜ ነበር (ዘፍ
 29:27:1 መግ 14:12 ይመጣ)። መሥዋዕት በማቅረብ ያነጻጽቸው
 ዘር፤ የሙስ የመንጻት ሕግ ዘመናዊነት በፊት የቤተ ሰብ ገላፊ
 የሆነው ሰው እንደ ካህን ያገለገል ነበር (ዘፍ 15:9-10 ይመጣ)።
 ያነጻጽቸው ነበር፤ ለሚያቀርብላቸው መሥዋዕት ይዘጋጁ ዘንድ
 በሥርዕቱ መሠረት እንዲሁ ያደርግ ነበር (በዘፍ 19:10:14 ላይ
 ለዚህ ሐረግ የተሰጠው የዕለቱይጡ ቃል “ይቀድሳቸው” ነበር
 የሚል ነው)።

1:9 እግዚአብሔር የሙራሚውን ስይጣን በድፍረት ይከስ
 ዋል፤ እግዚአብሔር የተደሰተበትን የኢየሱስን ጻድቅ ስይጣን
 በግል ጥቅም ፍላጎት ላይ የተመሠረተ አድርጎ አቀረበው፤ ይህም
 በመጽሐፈ ኢየሱስ ውስጥ ስይጣን እግዚአብሔርን የእርሱን ታማኝ
 አገራጋይ ለመዋጋት የተጠቀመበት ፍጹም ነጥብ ነው።

1:6 መላእክት—ሊቆም በመጡ ጊዜ ለዚህ ቀጥር
 እንዲሁም ለ2:1 እና 38:7 በአግራዊ የቀረበውን ግብ ይመጣ።
 በእግዚአብሔር ፊት ቆሙ (1ነገ 22:19:1 መዝ 89:5-7:1 ሉር
 23:18:22)። ስይጣንም፤ በቅጡ “ከገብ” ግለት ነው (በአግራዊ
 የቀረበውን ግብ እንዲሁም ራሷ 12:10 ይመጣ)። በዕለቱይጡ
 የኢየሱስ መጽሐፍ ይህ ቃል ምን ጊዜም የተወሰነ መስተአምርን
 ተከትሎ ይገባል፤ ነገር ግን በዕለቱይጡ ዜና 21:1 ላይ
 የተወሰነ መስተአምር የለውም፤ ምንምንም “ስይጣን” የሚለው
 ቃል በዚያን ጊዜ የተጻፈው ስም ሆኖአልና፤

1:10 ዐጥር፤ በመከላከያ በምላሌነት የቀረበ ነው (ኢፋ
 5:5 ይመጣ ከአዮ 3:23 ጋር ያጻጻፍ)።

1:11 እጅህን ዘርግተህ ገበብት 4:5 ይመጣ።

1:12 ስይጣን ኢየሱስን እንዲያሠቃው ሥልጣን ተሰጥ
 ቶታል (ተ 5)፤ ነገር ግን ገደብ ተደርጎበታል (ተ 12)። ስይ
 ጣን በሰው ላይም ሆነ (ተ 15:17) በተፈጥሮ ላይ (16:19)
 በሚያደርሱት ከፋት ሁሉ በገገሱ በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር
 ነው (ዜና21:15:1 ከ24መ 24:1 ጋር ያጻጻፍ)፤ እንዲሁም
 14መ 16:14:1 ይመጣ 24:16:1 1ቆር 5:5 2:5 2:8 12:7:1 ዕብ
 2:14 ይመጣ፤ ይህን እንጂ ወጊያው በቀላሉ የሚታይ አይደለም።
 ኢየሱስ በእርሱ ፊት እግዚአብሔርን ይከላከል? ኢየሱስ ካልከሰሰ
 ደግሞ ስይጣን ሐሰቶች መሆኑ ይረጋግጣል፤ እግዚአብሔር በእ
 ዮብ ደስ መሰኘትም በከፍተኛ እንጻላህን ይታወቃል።

፩። ማሰብኝም፣ “አሁንም ታማኝነትህን አልተውህም?? ይልቁን ስንዘላለኝ ርገምና ሙት!” አለኛው

10 እርሱም፣ “አንጋርክ እንደማታስተውል” ሴት ነው፤ መልካሙን ነገር ከስንዘላለኝ ዘንድ ተቀበልን፤ ከተውንስ አንቀበልም?? አለኛ።

በዚህ ሁሉ፣ ኢዮብ በንግግሩ አልበደለም። ሦስቱ የኢዮብ ወዳጆች

11 ሦስቱ የኢዮብ ወዳጆች ቴማናዊው አልፋዝ፣ ሹሐዊው በልዳዶስ፣ ናዕማታዊውም ሶፋር በኢዮብ ላይ የደረሰውን መክራ ሁሉ በሰሙ ጊዜ፣ ሄደው ሊያስተዛዝኑትና ሊያጽናኑት በመስማማት ከየመሪያቸው በአንድነት መጡ። 12 እነርሱም ከፍቶ ሆነው ሲመለከቱት እርሱ መሆኑን ሊለዩ አልቻሉም፤ በዚህ ጊዜ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው አለቀሱ፤ ልብሳቸውንም ቀደው በራሳቸው ላይ ትቢያ ነሰሱ። 13 ሰባት ቀንና ሰባት ሌሊት ከእርሱ ጋር መሬት ላይ ተቀመጡ፤ ሥቃይ ታላቅ መሆኑንም ስለ ተረዱ፣ አንዳች ቃል የተናገረው አልነበረም።

ኢዮብ ይናገራል

3 ከዚህ በኋላ፣ ኢዮብ አፋን ከፍቶ የተወለደበትን ቀን ረገመ፤ እንዲሁም አለ።

14 የተወለደሁበት ቀን ይጥፋ፤

‘ወንድ ልጅ ተፀኅስ’ የተባለበት ሌሊት።

15 ‘የ ቀን ጨለማ ይሁን፤ ስንዘላለኝ ከላይ አይመልከተው፤ ብርሃንም አይብራቡት።’

16 ጨለማና የሞት ጥፋ ይውረሱት፤ ደመናም በላይ ላይ ይረፍ፤ ብርሃኑን ጽልመት ይዋጠው።

2፥8 ዘፍ18፥27፤አለ 4፥3፤ኢዮ16፥15፤19፥9፤30፥19፤14፥2፥6፥መ 7፥5፤ኢፋ58፥5፤61፥3፤ኢርፋ6፥26፤ሰቆ3፥29፤ሐን26፥1፤16፥ፍ 3፥5-8፥ግቴ1፥1፥2፥2፥9 ዘመ20፥7፥2፥27፥6፥33፤ኢዮ6፥29፤13፥15፤27፥5፤33፥9፤35፥2፥1፥ተፋ5፥8 2፥10 ኢዮ1፥21፥22፥6፥24፥1፥መክ24፥24፥ሰቆ3፥38፥1፥ፍ1፥1፥2፥5፥11

2፥11 ዘፍ25፥2፥36፥11፥37፥35፤ኢዮ6፥10፥11፥1፥20፥11፥ፍ1፥1፥19 2፥12 ዘፍ37፥29፥ኢሱ7፥16፥2፥ሰ፥1፥2፥15፥23፤ኢዮ17፥7፥አፋ52፥14፥ግር1፥4፥63 2፥13 ዘፍ50፥10፥ፍሳ17፥28፤ኢሰ3፥26፥23፥24፥7፥1፥5፥1፥ኢር48፥18፥ሰቆ2፥10፥ሐን26፥1፥ፍ፥ፍ3፥6፥አፋ2፥22 3፥1 ኢር15፥10፥20፥14 3፥3 ፋ11፥1፥16፤ኢዮ10፥18-19፥መክ4፥2፥6፥3፤ኢር20፥14-18፥ግቴ26፥24 3፥5 ኢዮ10፥21፥22፥34፥22፥38፥17፥1፥መክ23፥4፥14፥19፥18፥1፥2፥ኢር2፥6፥3፥1፥16 3፥6 ኢዮ23፥17፥30፥26 3፥7 መክ20፥5፥33፥3፥16፥5፥13፤ኢሰ4፥26፥19፥ኢር5፥1፥48 3፥8 ዘፍ1፥21፤ኢዮ10፥18፥14፥1፥18፥10፥25፥መክ7፥4፥14፥1፥104፥26፤ኢር20፥14 3፥9 ኢዮ4፥1፥18፥1

6፥ ሌሊት በድቅድቅ ጨለማ ይያዝ፤ ከግመቱ ቀናት ጋር አይቁጠር፤ ከወራቱ በአንዱም ወስጥ አይግባ።

7፥ ሌሊት መካን ይሁን፤ አልልታም አይሰማት።

8፥ ሌዋታንን ለማካላት የተዘጋጁ፤ ቀንንም የሚረገግሙ ያን ቀን ይረገግሙት።

9፥ አጥቢያ ከኮስቶ ይጨልሙ፤ ብርሃንን እየጠበቀ ይጣ፤ የንጋት ሙራ ሲፈንጥቅ አይይ።

10 መከራን ከዐይኔ ይሰውር ዘንድ፣ የአኖቴን ማሕፀን ደጅ በላዬ አልዘጋምና።

11 “ምነው ገና ስወለድ በጠፋሁ! ምነው ከማሕፀን ስወጣ በሞትሁ!

12 የሚቀበሉትን ጉልበቶች፤ የሚያጠቡትን ጡቶች ለምን ተገኙ?

13 ይህን ጊዜ በሰላም በተኛሁ፣ አንቀላፍኜም ባረፍሁ ነበር፤

14 አሁን ፈርሶ የሚታየውን ስፍራ ለራሳቸው ካሠሩት፤

15 ከምድር ነገሥታትና ከአማካሪዎች ጋር፣ ከሌታቸውን በብር ከሞሉ፣ ወርቅም ከነበራቸው ገንጥ ጋር ባረፍሁ ነበር።

ዕን3፥4 3፥11 ፋ3 3፥12 ዘፍ48፥12፤ኢሰ4፥66፥12 3፥13 ፋ7፤ኢዮ7፥8-10፥21፥10፥22፥13፥19፥14፥10-12፥17፥13፥19፥27፥21፥13፥23፥127፥19፥30፥23፥መክ139፥11፥አፋ8፥22 3፥14 ኢዮ9፥24፥12፥17፥15፥28፤ኢሰ4፥49፥አር5፥1፥37፥ሐን32፥28-32፥ፍ፥3፥7 3፥15 ኢዮ12፥21፥15፥29፥20፥10፥127፥17፥መክ49፥16-17፥ፍ፥13፥22፥28፥8፥መክ2፥26፤ኢሰ4፥27፥1 45፥1፥ሰር፥1፥11

10 እንደግታስተውል ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል ገብር ንባድ ሕዳን ያመለክታል 15 ወይም ከገር ጥፋ 18 ወይም ባሕር ጥፋ

ይመጡ ከዮና 3፥6 ጋር ያነጻጽሩ።

2፥9 እንደሌላው ርገምና በዚህ ስፍራና በ1፥5 ላይ ለተጠቀሰው በዚህ ሐረግ የገባው የዕብራይስጥ ቃል ዘይቤያዊ አገላለጽ አለው (ቃሉ በቀሙ “እንዲላለኝ ርገም” አለው)። ለይሁን አዳምን ለመፈተን ሕዋንን መሣሪያ እንዳደረገት ሁሉ ሌላውም ለመፈተን ሚስቱን መሣሪያ አድርጎ ተጠቅሞታል። ሙትን ሞቱን ከመጠቀሟት በቀር ለኢዮብ የተረፈው ነገር ባለመኖሩ ሚስቱ በላ እንዲላለኝ ርገምን በመስደብ ሞቱን እንዲጋብዝ ገፋፋቸው (ዘሐ 24፥10-16)።

2፥10 መልካሙን ነገር ከእንደሌላው ዘንድ ተቀበልን፤ ከተውንስ አንቀበልም?? የመጽሐፍ መሪ ሐሳብ ነው፤ በክርስቲያን ላይ መከራ ሥቃይ የሚደርሰው ለገጠላት መቅጣት ብቻ ሳይሆን ለመገፈጣዊ ሕይወት ዕድገትና ለአምነት ጽናት ስለ ጧጠኞች ነው። (5፥17፥ ዘፍ 8፥5፥1 24፥መ 7፥14፥ መክ 94፥12፥ፍ፥4 3፥11-12፥1 ቆር 11፥32፥ ዕብ 12፥5-11 ይመጣ።)

2፥11 ሦስቱ... ወዳጆች፤ በዕድሜ ከኢዮብ ይበልጣሉ (15፥10 ይመጣ።) ሌላፋዝ፣ ኢደግዊ ስም ነው (ዘፍ36፥11 ይመጣ።) ፉግኖቹ፤ ቴማን ከሙት ባሕር በስተ ደቡብ የሚገኝ የኢደም መንደር ነበር (ዘፍ 36፥11፥ ኢር 49፥7፥ ሐን 25፥13፥ እዋ 11፥2፥ አብ 9 ደፋ፥2፥ መፍ።) ሹሐዊ፤ በልዳዶስ የአብርሃምና የከሎሎ የመጨረሻ ልጅ የሱዌስ ዘር ሳይሆን አይቀርም (ዘፍ 25፥2)። ሪፍግታዊው፤ ከ11፥1፥ ከ20፥1፥ 42፥9 በስተቀር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በየትኛውም ቦታ የማይገኝ ስም ነው።

2፥12 እርሱ መሆኑን ሊለዩ አልቻሉም፤ ከሌላ 52፥14፥ 53፥3 ጋር ያነጻጽሩ። ልብሳቸውንም ቀደው በራሳቸው ላይ ትቢያ ነበረ። ለገሰ፤ በገደብ የሚታይ የሐዘን ምልክት ነው (የ1፥20 ግብ

ይመጣ።)

2፥13 ከእርሱ ጋር መሬት ላይ ተቀመጡ፤ የሚበጅ ዐይነት ነው የሚላል ግጽጽኛ ቃል ነው፤ ሐን3፥15 ይመጣ። ሰባት ዘፍ 50፥10፥ 14፥መ 31፥13 ይመጣ። ጽሑፍንትን የሚያመለክት ቀጥር ነው፤ (1፥2 እንዲሁም የሩት 4፥15 ግብ ይመጣ።) አንዳች ቃል የተናገረው አልቃለም፤ የሚበጅ ምክር ነው ተብሎ ከእነርሱ ከተሰኘረው ቃል ይልቅ፤ እንዲሁ አጠገቡ መቀጠላቸው ራሱ የሚያጽናኝ ነበር (16፥2-3 ይመጣ።)

3፥11 መግቢያ የሆነው የመጀመሪያዎቹ ሁለት ምዕራፍ ስድ ገባብ ናቸው፤ ከዚህም ምዕራፍ ጀምሮ ገን ረጅም የግጥም ጽሑፍ ይቀጥላል (3፥1-42፥6)፤ ግጥምታልውም ስድ ገባብ ነው (42፥17-37)

3፥3 የተወለደሁበት ቀን... ይጥፋ፤ ኢዮብ ከእንደሌላው ምሕረት የተነሳ ማርያር በመቻሉ ሕሳት ቢያደርግም፤ አሁን ገን ከሚቋቋመው በላይ ሆኖ በታል፤ እንዲላለኝ ርገምን ለማግረር ፈልጎ ነበር፤ ሆኖም ገን አላደረገውም።

3፥4 ጨለማ ይሁን፤ እንዲላለኝ በዘፍ1፥3 ላይ “ብርሃን ጨለማ” ብሎ ነበር፤ ኢዮብ ገን ተመሳሳይ ቋንቋ ይጠቀምና የእንዲላለኝን ሥራ ይቃወማል።

3፥8 ቀንንም የሚረገግሙ ልክ እንደ በላግ፤ (ዘፍ 22-24) የምሥራቅ ከኮስ ተግባራት በሰሞት፤ በሰሞት፤ በገንጥና በጥቅም ላይ የርግግን ፍጻ ያወርዳሉ። ለዋታንን፤ ኢዮብ ገልጽና ዘይቤያዊ በሆነ ገንገር ቀናትን የሚረገግሙ ሁሉ የተወለደበትን ቀንና ሌሊት ይውጣት ዘንድ የባሕር አውራ የሆነውን ለዋታንን እንዲያነሳ ሁለት ይመኛል (የኢሰ 27፥1 ግብ ይመጣ።)

3፥11-12፥16፥20-23፥ መልስ አዘል ተከታታይ ጥያቄዎች ናቸው።

16 ወይም እንደ ተቀበረ ጭንጋፍ ብርሃንም እንዳላየ ሕፃን በሆንሁ ነበር።
 17 በዚያ ክፉዎች ማወካቸውን ይተዋሉ።
 ደካሞችም በዚያ ያርፋሉ።
 18 ምርኮኞች እንደ ልባቸው ይቀመጣሉ።
 ከእንግዲህም የአስጨናቂዎቻቸውን ጨካኝት አይሰሙም።
 19 ትንሹም ትልቁም በዚያ ይገኛል።
 ባረያው ከኔታው ነጻ ወጥቶአል።
 20 ለመከራ ላሉት ብርሃን፤
 ነፍሳቸው ለተማረረች ሕይወት ለምን ተሰበጠ?
 21 ሞትን በጉጉት ለሚጠብቁና ለማያገኙት፤
 ከተሰወረ ሀብት ይልቅ ለሚሹት፤
 22 ወደ መቃብር ሲቃረቡ ደስ እያላቸው፤
 በሐሤት ለሚሞሉ ሕይወት ለምን ተሰበጠ?
 23 መንገዱ ለተሰወረበት ሰው፤
 ስንዚህከከርም በዐጥር ላጠረው፤
 ሕይወት ለምን ተሰበጠ?
 24 ትካዜ ምግብ ሆኖኛልና፤
 የሥቃይ ጩኸቴም እንደ ውሃ ይፈሳል።
 25 የፈራራት ነገር መጥቶብኛል፤
 የደንገጥሀብትም ደርሶብኛል።
 26 ሰላም የለኝም፤ ርጋታም የለኝም፤
 ሁከት እንጂ ዕረፍት የለኝም።

ኤልፋገ

4 ቴማናዊው ኤልፋገም እንዲህ ስለ መለሰ፤

26 እንደ ሰው ከአንተ ጋር ለመናገር ቢሞክር፤ ቅር ይልሃልን?
 ዳሩ ግን ከመናገር ማን ሊቆጠብ ይችላል?
 27 እነሆ፤ አንተ ብዙዎችን ታስተምር እንደ ነበር አስብ፤
 የደክሙትንም እጆች ታበረታ ነበር፤
 28 ቃልህ የተሰናከሉትን ያነሣ ነበር፤
 የሚብረከረከውንም ጉልበት ታጽኛ

3+16 ፉ31፡፡፡
 58፡87፡1+161፡፡፡
 316+3
 3+17 ፉ13፡26፡
 ሊዮ30+261፡፡፡
 21ኢ፡14፡43
 3+18 ዘፍ15፡13፡
 ሊዮ39+71ኢ፡45፡1+14
 3+19 ሊዮ9፡22፡
 17፡16፡21፡+33፡24፡
 24፡30፡23፡፡፡
 3+20 14፡፡፡
 101ኦ፡27፡+30፡31
 3+21 መዝ119፡
 127፡፡፡
 3+22 ሊዮ7፡16፡
 መከ43፡1ኢ፡8፡3፡
 3+23 ሊዮ6፡41፡6፡
 13፡19፡12፡፡፡
 8፡፡፡
 101ኢ፡3፡13፡+16፡23፡
 12፡፡፡
 3+24 14፡፡፡
 ሊዮ6፡7፡30፡+16፡33፡
 20፡፡፡
 +14፡32፡+3፡38፡+8፡9፡
 24፡3፡4፡80፡+5፡1፡07፡
 18፡1ኢ፡43፡+10፡53፡
 12፡፡፡
 3+25 ዘፍ42፡36፡
 ሊዮ7፡9፡19፡+28፡30፡
 15፡፡፡
 3+26 ፉ17፡፡፡
 74፡14፡110፡+18፡1፡9፡8
 1፡፡፡
 22፡፡፡
 28፡፡፡
 4+1 ዘፍ36፡+11፡፡፡
 15፡+12፡24፡
 4+2 ሊዮ32፡20፡
 ሊር4፡+19፡20፡9
 4+3 ዘፍ32፡+21ኦ፡
 26፡+2፡29፡+23፡፡፡
 71፡፡፡
 3፡፡፡
 ፀ፡12፡
 4+4 ሊዮ16፡+5፡29፡
 11፡+5፡16፡+25፡+1ኢ፡
 17፡+3፡5፡+3፡፡፡
 8፡፡፡
 4+5 ሊዮ1፡+9፡፡፡
 1፡+13፡፡፡

ነበር።
 5 አሁን ግን መከራ አገኘህ፤ አንተም ተስፋ ቆይተህ፤
 ሽንቄጠህ፤ ደንገጥህም።
 6 እግዚአብሔርን መፍራት መታመኛህ ቀና አካሄድህም ተስፋህ አይደለም?
 7 ለአሁንም አስተውል፤ ንጹሕ ሆኖ የጠፋ፤ ማን ነው?
 ቅኖችህ መቻ ተደምስሰው የውቃሉ።
 8 እኔ እንዳየሁ፤ ክፋትን የሚያርሱ፤ መከራንም የሚዘፋ ያንኑ የጭዳሉ።
 9 በስንዚህከር እስከትንፋስ ይጠፋሉ፤ በቀጣውም ወላፊን ይደመሰሳሉ።
 10 አንበሳ ያገሣል፤ ቀጡውም አንበሳ ይጮኻል፤
 የደባል አንበሳው ጥርስ ገን ተሰብርአል።
 11 ብርቱው አንበሳ አደን በማጣት ይሞታል፤
 የአንበሳዬቱም ግልገሎች ይበተናሉ።
 12 ቃል በምስጢር መጣልኝ፤ ጆርዬም ሹክቭክታውን ሰማች።
 13 በሚያስጨንቅ የሌሊት ሕልም ውስጥ፤ ከባሩ እንቅልፍም በሰዎች ላይ በወደቀ ጊዜ፤
 14 ፍርሀትና መንቀጥቀጥ ያዘኝ፤ ዐጥንቶቼም ሁሉ ተናወጡ።
 6፡14፡19፡+21፡30፡+21፡፡፡
 9፡12፡፡፡
 3፡6፡7፡፡፡
 4፡8 ሞ14፡+18፡፡፡
 11፡+18፡22፡፡፡
 ዘፍ15፡+10፡፡፡
 4፡1፡0 ሊዮ5፡+15፡29፡+17፡36፡+6፡38፡+15፡፡፡
 35፡+10፡58፡+6፡፡፡
 17፡፡፡
 32፡+3፡33፡+14፡፡፡
 16፡2፡፡፡

3+16፤ እዮብ ከተወለደ በኋላ ሆኖበት እንጂ ሞቶ መው ለጉን ደመኝ ክርብ ምክንያቱም የሰላምና የዕረፍት ስፍራ (ፉ 13-19) የዘፍ 37፡+35 ደመ) ብሎ ባሰበው በመቃብር (በሲላል) በፍረ ክርብ፤ ስፍራውም ሰላምና ዕረፍት ከሌለበት (ፉ 26) ከአሁኑ ከእርሱ ሁኔታ በእጅጉ ይጻፋል።
 3+18 የአስጨናቂዎቻቸውን ጨካኝት በገብሶ እንደነበረው ሁኔታ ግለት ነው (ዘፍ 5፡+13-14 ደመ)።
 3+21-22፤ እዮብ ሞትን ከሌሎ ፈለገአል።
 3+23 እግዚአብሔርም በዐጥር ላጠረው፤ በዘረያው ቅጥር ያደረገለት ያደላክ (1+10 እኖ ግብ ደመ)፤ አሁን ግን በሁከት እንዲከበብ አደረገው ያህል ተሰማው (ፉ 26 ደመ)።
 4+1 ቴማናዊው ኤልፋገም፤ የ2፡+1 ግብ ደመ። ቴማን በጥበብ የታወቀ የኢዮም ከተማ ነበረች (ኦር 49፡+7 ደመ)። የሦስቱ የኢዮብ ባዶኞች ንግር እውነትን ያዘለ ሲሆንም፤ በወ ውዲ መሠረት በጥንቅቅ ሊታይ ይገባል። የእዮብ ወዳጆች ሥቃይ ስለ ደረሰበት ወዳጆቹው፤ የሚያውቁት ብዙ ነገር አለ፤ እግዚአብሔር፤ እዮብ በሰይጣን እንዲፈተን ሲፈቅድ ምን ዐላማ እንደ ነበረው አለማታወቅ ግን፤ በእዮብ ላይ ተደራሲ ጥር ፈተርበት ነበር።
 4+2 ለመናገር ቢሞክር፤ ኤልፋገ ስለ እዮብ ደንገንት የሚጨንቅ ደመሳሳል፤ ከዚህም የተነሣ ብርታት ሲሰጥ የሚችል የማጽናኛ ቃል አለግው (ፉ 3-4)። ቅር ይልሃል? የ2፡+23 ግብ ደመ።

4+5 መከራ አገኘህ፤ 1፡+11፡ 2፡+5፡ 19፡+21 ደመ።
 4+6-7፤ እዮብ ልቦ ሙሉ እንዲሆን፤ እግዚአብሔርን መፍራት በእግዚአብሔር ዘንድ ሞጋ እንደሚኖረው፤ ለተላላቢባቸው አንዳንድ ነገሮች እግዚአብሔር አሁን ቢቀጣውም፤ በመጨረሻው ግን የሚያደርግ እንደሚሆን (ፉ 17፡+17 ደመ)፤ ጌታ ከከተ ሞት ጋር እንደግዴቀጣው እርግጠኛ ይሆን ዘንድ ኤልፋገ መከራው።
 4+6 እግዚአብሔርን መፍራት፤ የ1፡+1 ግብ ደመ። ይህን ቃል የተጠቀመው ኤልፋገ ከገፃ ነው (15፡+4፡ 22፡4 ደመ)።
 4+7-9፤ እዮብ በእውነት ንጹሕ ሰው ከሆነ አይጠፋም።
 4+8-11፤ እጅግ ጠንካራ የሆኑ አንበሳዎች እንኳ በመጨረሻ እንደሚሞቱ ከቶቻቸው በመጨረሻ ይጠፋሉ (ፉ 8-9)።
 4+9 በቀጣውም ወላፊን ዘጸ 15፡+7-8 ደመ። የእግዚአብሔር ተግባር በባም የሚያስፈራ ነው።
 4+12-21፤ ኤልፋገ በሕልሙ ያየውን ምስጢራዊ ልምድ (ፉ 13 ደመ)፤ በዚህም አማካኝነት መጣል፤ የሚለውን ራህ ይና በዚህ ላይ የመሠረተውን ለእዮብ የሚሰጠውን ምክንና ጠገጥር የሚያቀም (ፉ 15 ደመ) ይዳዋል።
 4+13 የሌሊት ሕልም ውስጥ፤ ከባሩ እንቅልፍም በሰዎች ላይ በወደቀ ጊዜ፤ በ33፡+15 ላይ የኤልፋገ ቃል በሌሊሁ ተደግሞ ይገኛል።
 4+14 ዐጥንቶቼም ሁሉ ተናወጡ፤ ተስፋ የመቀረጥ ምልክት ነው (ኦር 23፡+9፡ ፀብ 3፡+16 ደመ)።

15 መንፈስ ሽው ብሎ በፊቴ አለፈ፤ የገላዩም ጠጉር ቆመ።

16 እርሱም ቆመ፤ ምን እንደ ሆነ ግን መለየት አልቻልሁም፤ አንድ ቅርጽ በዐይኔ ፊት ነበረ፤ በእርጭታ ውስጥ እንዲህ የሚል ድምፅ ሰማሁ።

17 ሥጋ ለባሽ ከስግዚአብሔር ይልቅ ጻድቅ ሊሆን ይችላል?? ሰውስ ከፈጣሪው ይልቅ ጉዳሕ ሊሆን ይችላል??

18 እስግዚአብሔር በአገልጋዮቹ ላይ እምነት ካልጣለ፤ መላእክቱንም በስሕተታቸው ከወቀሰ።

19 ይልቁንስ በጭቃ ስፊት የሚኖሩ፤ መሠረታቸው ከዐፈር የሆነ፤ ከብልም ይልቅ በቀላሉ የሚጨፈሉቱ እንዴት ይሆኑ?

20 በንጋትና በምሽት መካከል ይደቃሉ፤ ሳይታሰቡም ለዘላለም ይጠፋሉ።

21 ያለ ጥበብ ይሞቱ ዘንድ፤ የድንኳናቸው ገመድ አልተነቀለምን??

5 “እስቲ ተጣራ፤ የሚመልሰህ አለን? ከቅዱሳንስ ወደ ማንኛው ዘወር ትላለህ?

2 ሞኙን ሰው ብስጭት ይገድለዋል፤ ቂሉንም ቅናት ያጠፋዋል።

3 ቂሉ ሰው ሥር ሰደ አየሁት፤ ግን ድንገት ቤቱ ተረገመ።

4 ልጆቹ የኑር ዋስትና የራቃቸው፤ በፍርድ አደባባይ ጥቃት የደረሰባቸው፤ ታዳጊ የሌላቸው ናቸው።

5 ከእሾህ መካከል እንኳ አውጥቶ፤ ራብተኛ ሰብሉን ይበላበታል፤ ጥማተኛም ሀብቱን ይመኝበታል።

6 ችግር ከምድር አይፈልቅም፤ መከራም ከመሬት አይበቅልም።

4+15 875+6174
15+28110481774
14+26
4+16 1719+12
4+17 ሌዮ8+3194
21+103113+81144+4
15+14121+1412544
131+15132+2213354
101363+131374+231
40+1910018+261
51+51119+7311434
219+020+91+0097+
2014451+131+22
2+10140+17424
4+18 ሌዮ15+151
21+22125+5104
1+14
4+19 ዘፍ2+74ሌዮ
5+417+1711099151
16117+14+22+161
25+6133+61+00022+
614,941+14164+81
0299+21+2404+71
5+1
4+20 ሌዮ14+21
201+5+33120+71
24+2410089+471
90+5-61904+14
4+21 ሌዮ8+221
18+21136+1219+4
5+2314038+121
ሌር9+319+8+24
5+1 ሌዮ15+151
008945+71071+2
5+2 ሌዮ21+151
36+1339+12+161
745+26
5+3 ሌዮ4+8+24
18100837+22-35-
36+109+9-1019+4
3+3156+1514440
24140121+21
ሕዝ716
5+4 ሌዮ4+11+19
2010127+14100
109112149+171
ሎም112119+ሐ2+1
5+5 ዘሌ26+161
002+151ሌዮ20+
18131+810236+15
5+6 ሌዮ4+8
5+7 ዘፍ3+171

7 ፍንጣሪው ከእሳቱ ላይ ሽቅብ እንደሚወረወር፤ ሰውም ለመከራ ይወለዳል።

8 “እኔ ብሆን ኖሮ፤ ወደ እስግዚአብሔር በቀረብሁ፤ ጉዳዩንም በፊቴ በገለጽሁለት ነበር።

9 እርሱ፤ የማይመረመሩ ድንቅ ነገሮች፤ የማይቁጠሩም ታምራት ያደርጋል።

10 ምድሪቱን በዝናብ ያረሰርሳል፤ ሚዳውንም ውሃ ያጠጣል።

11 የተዋረዱትን በከፍታ ቦታ ያስቀምጣል፤ ያዘኑትንም ወደ አስተማማኝ ስፍራ ያወጣቸዋል።

12 እጃቸው ያሰቡትን እንዳይፈጽም፤ የተንኩሶላችንን ዕቅድ ያከሸፋል።

13 ጠባባንን በጥበባቸው ይይዛል፤ የተንኩሶላችንንም ሤራ ያጠፋል።

14 ቀኑ ጨለማ ይሆንባቸዋል፤ በቀትርም ጊዜ በሌሊት እንዳለ ሰው በዳባላ ይሄዳል።

15 ችግሮቻቸውን ከአፋቸው ሰይፍ፤ ከነይሶኛውም እጅ ያድነዋል።

16 ስለዚህ ድካ ተሰፋ አለው፤ ዐመፅም እጅጉ ትዘጋለች።

ሌዮ10+1715+351
00511+5158+3190+1019042248 5+8 ሌዮ
8+511+1311313+15123+4140+1100835+23150+1514012+111
ቆር44 5+9 ዘፍ29+291ሌዮ94+10111+7125+2126+14133+121
36+5+22+26137+5+14+16+23142+310040+5171+151+1712+181
784+111+21131+11139+6+171145+31440+281020211+33
5+10 ዘሌ26+41ሌዮ36+28137+613318+28+341001135+71
ሌር14+221076+5+45 5+11 1000-247-81ሌዮ4+7100875+71
113+7-81ሌዮ41+21076+5+4123+12100212+151904+10 5+12
104+151ሌዮ12+2310033+10178+591140481498+10119+31
ሌር197 5+13 ሌዮ94+1515+181737+24100836+3190421+
30129+614299+14144+251ሌር8+9118+18+51+571ሌዮታ0
231+ቆር3+1912ቆር11+131ሌር4+14 5+14 ዘፍ28+291ሌዮ15+
2210018+5+6+18120+26122+11271201498+221ሌዮ8+919+ሌ
1235 5+15 ዘሀ221 231ሌዮ4+1018+6122+27131+22133+261
36+15 5+16 ሌዮ20+19131+16100863+111107+42190417+
5+22+221ሌዮ111414+117161+1100313+19

21 እንዳንድ ተርጓሚዎች ሐ 17 ላይ ያቀጡሉ

4+17-211 ሥጋ ለባሽ ሁሉ ገጠአተኛ ነው፤ ስለዚህ እግዚአብሔር ሊቀጣጠሩት ይገባል። እዮብም እግዚአብሔር ስለ ቄጵጠጠው እግዚአብሔርን ማመስገኑ ተገቢ ነው (5:17 ይመጥ)።

4+18-191 ከዐፈር ያልተሠሩት የሰማይ መላእክት በእግዚአብሔር ፊት በደለኞች ከሆኑ ሰውማ ምንኛ በደለኛ ነው (15+15-16 ይመጥ)።

4+18 በአገልጋዮቹ መላእክት ናቸው።

4+19 በጭቃ ስፊት ከዐፈር የተሠራውን ሰውነት ያመ ለክታል (10+9) 33+61 እንዲሁም የዘፍ 27 ማብ ይመጥ። ከብልም ሰው በቀላሉ አንድ ሽክላ ሊሰበር የሚችል መሆኑን የሚያሳይ ነው።

4+20 በንጋትና በምሽት መካከል ሕይወት ምን ያህል አቋር እንደ ሆነ፤ የሚያመለክት ነው።

4+21 የድንኳናቸው ለክ እንደ ሰው አካል ጊዜያዊ መኖሪያ (2ቆር 5:1+4; 2ኢጥ 1+13 ይመጥ)። ያለጥበብና ፍላጎት አልሳና ስሜት አልሳ (ሔ 20 ይመጥ)።

5+1 ወደ ማንኛው ዘወር ትላለህ? ጉዳዩንን እግዚአብሔር ለመንገር ለማለት ነው። በእግዚአብሔርና በእዮብ መካከል ገብቶ የመሸምገል ተግባር የመጽሐፍ አስፈላጊው መላእክት ነው (ዮ+331 16+19-20 ይመጥ)። ከቅዱሳን ሰማሚያው ላይ እንደ ተመለከተው “የእግዚአብሔር ልጆች” የተባሉት ቅዱሳን መላእክት ናቸው (በ1+6 እና 2፣ ላይ በእማራጭ የቀረበውን ማብ ይመጥ)።

5+21 ሌዮብ እግዚአብሔርን እንደ ጠሳና እግዚአብሔርን

መጥላት ደግሞ መቀሠፍን እንደሚያስከትል አልፋኩ እንዲሁ በደፈናው ይኖንበራል። ቂሉንም የእግዚአብሔር ነገር የለለው ወይም ደጋግ ማለት ነው (በ2+10 እና ምሳ 1+7 ላይ በአማራጭ የቀረበውን ማብ ይመጥ)።

5+3 ቂሉ ሰው ሥር ሰደ፤ ክፉ ሰው ሥር እንደሰደደ ዛፍ ለምልጥ ማለት ነው።

5+61 ችግር እንደ አረም ዝም ብሎ የሚበቅል ሳይሆን፤ ሆን ተብሎ ተዘርቶ በእንክብካቤ የሚያደግ ነው።

5+7 ሰው ለመከራ ይወለዳል፤ 14+1 ይመጥ። ማንም ሰው በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ እንዳልሆነ ይህ ማረጋገጫ ነው (4+17-19 ይመጥ)። እዮብ የቀረበውን መከራ በትግልሥት በመቀበል (ሔ 1-7 ይመጥ)፤ በትሕትና መጓዝ ነበረበት፤ ይህም የእግዚአብሔርን በረከት ያስገኛል። እፍትሐዊነትም ቦታ አይኖረውም (ሔ 16)። ንግዳሪውን በቀጠሎ “የሬሽፍ ልጆች” ማለት ነው። በከነዓናውያን እምነት ሬሽፍ የጥንፈርና የጥፋት አምላክ ነው። በብሉይ ኪዳን “የሬሽፍ ልጆች” የሚለው ሐረግ፤ ቅኔያዊ ምስል ለመፍጠር ሲባል እሳት (ማሕ 8+6)፤ የነጉድጓድ ችብ (መዝ 78+48)፤ አሰቃቂ በሽታ (ዘፍ 32+24፣ ዕን 3+5) ተብሎ ለፋል።

5+91 በዮ10 ላይ ተደግሞአል።

5+131 በ1ቆር 3+19 ላይ በከፊል ተጠቅሶአል። ይህም በአዲስ ኪዳን ውስጥ የኢዮብ መጽሐፍ በግልጽ የተጠቀሰበት ብቸኛ ስፍራ ነው።

17^{ላኒሆ፣ ስገዘሰከከር የሚገሥጸው ሰው ምስገን ነው፤ ስለዚህ ሁሉን የሚችለውን አምላክ ተግሣጽ አትናቅ።}

18 እርሱ ያቋሰሳል፤ ይፈውሳል፤ እርሱ ይሰብሳል፤ በእጁም ይጠግናል፤

19 እርሱ ከስድስት መቅደፍት ይታደግሃል፤ በሰባተኛውም ጉዳት አያገኘም።

20 በራብ ጊዜ ከሞት፣ በጦርነትም ከሰይፍ ያድንሃል።

21 ከምላሽ ጅራፍ ትሰውራለህ፤ ጥፋት ሲመጣም አትፈራም።

22 በጥፋትና በራብ ላይ ትሥቃለህ፤ የምድርንም አራዊት አትፈራም።

23 ከሜዳ ድንጋዮች ጋር ትሞቅላለህና፤ የዱር አራዊትም ከአንተ ጋር ይሰማሃል።

24 ድንኳን በሚያሰተማምን ሁኔታ እንዳለ ታውቃለህ፤ በራትህን ትቃኛለህ፤ አንዳችም አይጉድልብህም።

25 ዘርችህ አያሌ እንደሚሆኑ፣ የምትወልዳቸውም እንደ ሣር እንደሚበኩ ታውቃለህ።

26 የእህል ነዶ ጎሙርቶ በወቅቱ እንደሚሰበሰቡ፣ ዕድሜ ጠገብህ ወደ መቃብር ትሄዳለህ።

27^{ላኒሆ፣ ይህን ሁሉ መርምረናል፤ እውነት ሆኖ አግኝተነዋል ስለዚህ ልብ በል፤ ተቀበለውም።”}

ኢዮብ

6 ኢዮብም እንዲህ ቢል መለሰ፤

26^{“ምነው ሐዘኔ በተመዘነ፤ መከራዬም ሚዛን ላይ በተቀመጠ፤}

3^{ከባሕር አሸዋ ይልቅ በከበደ፤}

5፥17 ዘፍ17፥11ዘፍ8፥51አዮ15፥1133፥19136፥101መዝፋ12፥121ምላ3፥111አር31፥181ወር3፥71ወ112፥5-11፥ያዕ1፥12

5፥18 ዘፍ32፥391 መዝ147፥31አላ57፥1516፥1፥1ሆሌ6፥1

5፥19 መዝ34፥191 91፥10፥ም15፥25-26፥24፥15-16፥ላ73፥171፥6፥16

5፥20 ፋ፥221መዝ22፥20133፥19137፥19191፥711407፥1144፥101አር39፥18

5፥21 ፋ፥151መዝ124፥41 23፥4፥27፥311፥1201 91፥5

5፥22 ፋ፥20ዘላ25፥181አዮ8፥211 39፥7፥18፥22141፥291 መዝ91፥131ሆሌ2፥181ማር1፥13

5፥23 2፥73፥19፥25፥አዮ40፥201መዝ91፥12፥አላ11፥46-91 28፥15፥65፥25፥አዝ34፥25፥ሆሌ2፥181 7፥ቱ13፥8

5፥24 አዮ8፥16፥12፥621፥9፥22፥23 5፥25 ዘፍ28፥41 መዝ72፥16፥112፥21አላ44፥3፥448፥19

5፥26 ዘፍ15፥15፥1 ዘፍ11፥211መዝ8፥131 ምላ3፥21-26

5፥27 አዮ8፥5፥11፥13፥22፥27፥132፥10፥17 6፥2 አዮ31፥6፥1ም11፥1፥ላ75፥27 6፥3 ፋ፥11፥261 1፥74፥291አዮ7፥111 16፥6፥21፥4፥23፥21 ምላ27፥13 6፥4 ዘፍ17፥11ዘፍ4 32፥23፥321

ጎይል ቃሌም ባላስገረመ ነበር፤ ላሁሉን የሚችል አምላክ ፍጻሜ በውስጡ ነው፤ መንፈሴም መርዘን ትጠባለች፤ የስገዘሰከከር ማስደንገጥ ተስላጭብኛል።

5^{የሜዳ አሁን ሣር እያለው፣ በሬስ ድርቆሽ እያለው፣ ይራካል? የማይጣፍጥ ምግብ ያለ ጨው ይበላል? ወይስ የዕንቁላል፣ ውሃ ባዕም አለው?}

7^{እንዲህ ዐይነቱን ምግብ እጸዮላሁ፤ ለመገኘትም አልፈልግም።}

8^{“ምነው ልመናዬ በተመለሰለኝ፤ ስገዘሰከከር የምመኘውን በሰጠኝ የስገዘሰከከር አድቅቆ ያጠፋኝ ዘንድ፣ ምነው እጁ በተፈታ!}

10^{ፋታ በማይሰጥ ሕመም ውስጥ እየተደሰትሁ፤ ይህ መጽናኛ በሆነልኝ ነበር፤ የቅዱሱን ትእዛዝ አልባሰሁምና።}

11^{“አሁንም ተስፋ አደርግ ዘንድ ብርታቴ፣ እታገሥስ ዘንድ አለኝታዬ ምንድን ነው? ምንድን ጋይ ጉልበት አለኝ? ሥጋዬስ ናስ ነውን? ስያልተሳካልኝ ሰው ነኝና፣ ራሴን ለመርዳት ምን ጉልበት አለኝ?}

አዮ3፥231 7፥2019፥34113፥21116፥12፥13118፥11191፥12121፥201 23፥6፥27፥20130፥15፥21፥33፥16፥34፥61መዝ38፥2188፥15-181አር 15፥18130፥12፥ሰቆ3፥12 6፥5 ዘፍ16፥12፥አዮ24፥6130፥71አላ30፥24 6፥4 አዮ33፥201መዝ107፥18 6፥7 አዮ3፥24 6፥8 አዮ 14፥13 6፥9 ዘፍ11፥15፥አዮ19፥21መዝ31፥22 6፥10 ዘላ11፥44፥27፥919፥22፥አዮ2111፥15፥11፥22፥22፥23፥121መዝ38፥171 94፥19119፥1021አላ31፥11አር4፥19145፥31፥7ር8፥38 6፥11 ፋ፥3 6፥12 አዮ26፥2 6፥13 አዮ26፥2

17 በዕብራይስጥ ቅጽ ግለት ሲሆን በዚህ ፋ፣ጥርና በአዮብ መጽሐፍ ውስጥ እንዲሁ ነው ማ በዕብራይስጥ የዚህ ሐረግ ትርጉም እይታውቃል

5፥17-26¹ ተደም ያለው መዝሙር (8-16) የእግዚአብሔርን ቸርነትና ትክክለኝነት የሚያመጣ ሲሆን ይህኛው ቅኔ ደግሞ እግዚአብሔር የሚቀጣው ሰው (ምሳ 1፥2፥7፥31፥21 23፥13፥23) ምን ያህል የተባረከ እንደ ሆነ ያመለክታል። አልፋክ ቅጣቱ ለጊዜው እንደ ሆነና ተከትሎት የሚመጣው ግን በጎ ነገር መሆኑን (ፋ 18)፣ በጎ የሆነውም ሰው ምን ጊዜም ከጥፋት እንደ ሚደን ተናገረ። ይህን እንጂ ኢዮብ ሀብቱንና ልጆቹን አጥፋ ሳለ፣ በዚህ ጊዜ ያለ ሥጋት ተጠብቆ ስለ መኖርና (ፋ 24) ስለ ልጆች (ፋ 25) መወሳከር እርሱን ለመጎዳት ሆን ተብሎ የተሰነዘረ የጨካኝ ሰው ሐሳብ ላይመሰለው አላቀረም።

5፥17 ሁሉን የሚችለውን አምላክ በዕብራይስጥ አልቫጃይ (ዘፍ17፥1) ግለት ነው። በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ሠላሳ እንድ ጊዜ የተጠቀሰ ሲሆን ይህ የመጀመሪያው ነው።

5፥18-19¹ ሆሌ 6፥1-2 ይመጣ።

5፥19 ከስድስት... በሰባተኛውም፤ 33፥291 40፥51 ምላ 6፥161 30፥15፥18፥21፥291 መዝ 11፥21 አዮ 1፥3፥6፥9፥11፥131 2፥1፥4፥61 ማኪ 5፥5 ይመጣ። አብዛኛውን ጊዜ ፋ፣ጥርቶ በዚህ ዐይነት መልክ በቅደም ተከተል ሲቀመጡ ቃል በቃል እንዲተረጎሙ ሳይሆን፣ ብዛትን እንዲያሳዩ ተብሎ ነው።

5፥23 ድንጋዮች ጋር ትሞቅላለህና ድንጋዮች እንኳ ከአንተ ጋር ስላም ይኖራቸዋል፤ በግሳህ ላይ ያለውን ለሁሉም አያበላሹ-በህም ለግለት የገባ ዘይቤያዊ አገላለጽ ነው (2፥9 3፥191 ኢሳ 5፥21 ማኪ 13፥5 ይመጣ።)

5፥25 እንደ ሣር፣ ፋ፣ጥፋ አንደ ሣር ቅጠል የበዛ ግለት ነው (ዘፍ 13፥16 ማብ ይመጣ።)

5፥26¹ የአልፋክ ትንዝያ እርሱ ከሚያሰተውለው በላይ ትክክል ነው (42፥16-17 ይመጣ።)

5፥27 ተቀበለውም፤ የአልፋክ የመጨረሻ አስተያየት፤ ኢዮብ ከጎንጠሎተኛነቱ (4፥7) እና እግዚአብሔርን ከመጥላት (ፋ 2) ራሱን ዝቅ ወደ ማድረግ (ፋ 11) እና ጽድቅን ወደ ተሞላው የእግዚአብሔር ቅጣት እንዲመለስ ነው (ፋ 17)። የአልፋክ ዐላግ ኢዮብን ማጽናኛት ሲሆንም፣ በሐሰት ላይ የተመሠረተ ቅጣቱን እያኖረበ ያቋሰላል (2፥11)።

6፥2-3¹ ኢዮብ በም 3 ላይ የሚገመገሙን ጠንካራ ንግግር በርሳራ፣ እንዲራራላት ያቀረበው ለመናገር (ማጽፋ) ነው።

6፥4 ሁሉን የሚችል አምላክ ፍጻሜ እንደ አልፋክ ሁሉ ኢዮብም እግዚአብሔር እርሱን ለመቅጣት የኖርድ ቀስቱን የላሰበት መሰለው፤ ሆኖም ይህ ቅጣት ለምን እንደደረሰበት አላወቀም (7፥201 16፥12-131 ማኪ 3፥12 ይመጣ። ከዘፋ 32፥231 ከመዝ 7፥131 38፥2 ጋር ያገጻጸፍ።)

6፥5-6¹ ኢዮብ ከላይ ከባድ ሥቃይ ለወረደበት ከወጣ ጅቆም በመገራታል ስላቋሰለት እዩዩ ግለት ሲያገኝው ነው።

6፥8-9¹ ኢዮብ በም 3 የተናገረውን ሐሳብ ለዚህም ላይ ይደግመዋል።

6፥10¹ ኢዮብ በዚህ ዓለም ለእግዚአብሔር ታማኝ ሆኖ መቆየቱን በወዲያውም ዓለም እንደሚያውቅና በሐላይት እንደ ሚኖራል ይገራል።

6፥11-13¹ ኢዮብ አለኝ የሚለው አንዳች ነገር ባለ መኖሩና ምንም ተስፋ እንደሌለው አድርጎ ራሱን ይቋቋራል።

6፥11 እታገሥስ ዘንድ፤ የ9፥2-3 ማብ ይመጣ።

14 “ለወዳጁ በጎነት የማያሳይ ሰው፤
ሁሉን የሚችለውን አምላክ መፍራት
ትቶአል።

15 ወንድሞቼ ግን እንደግያዛልቅ ጅረት፤
ለጊዜው ሞልቶ እንደሚፈስ ወንዝ
የማይታወቅና ናቸው።

16 በረረ በሚግ ጊዜ ወንዙ ይደፈርሳል፤
ዐመዳይም በቀለጠ ጊዜ ይሞላል፤

17 በበጋ ወራት ግን ይጠፋል፤
በሙቀትም ጊዜ መፋሰሻው ላይ
አይገኝም።

18 ሲራራ ነጋዴዎች ውሃ አጥተው
መንገዳቸውን ይቀይራሉ፤
ወደ በረሃም ገብተው ይጠፋሉ።

19 የቱማን ነጋዴዎች ውሃ ይፈልጋሉ፤
የሳባ መንገደኞችም ተስፋ ያደርጋሉ፤

20 እርግጠኞች ሆነው ስለ ነበር ተሰቀቁ፤
እዚያ ደረሱ፤ ግን ዐፈሩ።

21 አሁንም እናንተ እንደዚያ ሆናችሁብኝ፤
መስራሪዎን አይታችሁ ፈራችሁ።

22 ለመሆኑ፤ ‘ስለ እኔ ሆናችሁ አንድ ነገር
ስጡልኝ፤
በዕዳ የተያዘብኝንም በሀብታችሁ
አስለቅቁልኝ!’ ብደለሁን?

23 ወይስ፤ ‘ከጠላት አስጥሉኝ፤
ከጨካኝም እጅ ተቤገድኝ’ አልጓችሁን?

24 “አስተምሩኝ፤ እኔም ዝም እላለሁ፤
ምኑ ላይ እንደ ተሳሳትሁ ጠቀሙኝ።

25 የቅንነት ቃል ምንኛ ነዳል ነው!
የእናንተ ክርክር ግን ምን ፋይዳ አለው?

26 የተናገርሁትን ለማረጋገጥ
ተስፋ የቈረጠውንም ሰው ቃል እንደ
ነፋስ ለመቀጠር ታስባላችሁን?
27 በድኻ አደጉ ላይ ዕጣ ትጣጣላችሁን?
ወይስ ወዳጆችሁን ትሸጣላችሁን?

28 “አሁን ግን ፈቃዳችሁ ቢሆን ወደ እኔ
ተመልስቱ፤
ፊት ለፊት እዋሻችኋለሁን?

29 መለስ በሉ፤ ፍርድ ገምድል አትሁኑ፤
ጽድቄ ጸንታ ቆማለችና መለስ ብላችሁ
አስተውሉ።

6፡14 ዘፍ17፡11
14፡ፀ-20፡42፤ላዮፋ
51፡24፤15፡41፤17፡2
61፡19፤19፡21፤21፡3፤3
01፡101፤መ፡38፤11፡1
69፡20፤ዮ፡ሐ3፤17
6፡15 ሉዮ13፡4
16፡2፤21፤34፤መ፡ዘ
22፡1፤38፤11፡1
እር15፡18
6፡16 መ፡ዘ147፡18
6፡17 ሉዮ24፡19
6፡19 ዘፍ104፡7፤28፡1
25፡15
6፡20 ለር14፡3፤
ሌላ1፡11
6፡21 መ፡ዘ38፡11
6፡22 ዘ፡35፤3፤31፡1
ሉዮ33፡24፤መ፡ዘ
49፡7፤ሊር15፡10
6፡23 29፡19፡19
6፡24 ሉዮ2፡10፡1
19፡ 4፤33፡33፤መ፡ዘ
39፡1፤14፡1፤3፤ግ፡10
፤19፡11፤12፡17፡27፡1
መ፡ዘ5፡2
6፡25 ሌላ22፡23፤
መ፡ዘ12፡11
6፡26 ፋ፡3፤ዘ፡ፍ፡41፡1
6፡ሉዮ፡8፡2፤15፡3፤1
16፡3፤ሌር5፡13
6፡27 ዘ፡22፡22፡1
24፡ሉዮ31፡17፡21፡1
ሊ፡ዘ10፡2፤ሐ፡ዘ24፡1
6፡ሉዮ፡3፤3፤ላ፡ዘ1፡1
11፡ፍ፡3፤10
6፡28 ሉዮ9፡15፡1
24፡25፤27፡4፤3፤2፡1
10፡33፡1፤3፤34፡4፡6፡1
36፡3፡4
6፡29 ሉዮ2፡3፡9፡1
21፡1፡10፡7፡11፡4፡2፡1፡2፡1
4፡19፡6፡23፡7፡1፡10፡27፡1
፤2፤33፡9፡32፤34፡5፡3፡1
6፡35፡2፤34፡0፤8፡42፡6፡1
መ፡ዘ66፡10፤ሌላ40፡0
27፡ዘ፡ዘ13፡9
27፡30 ሉዮ12፡11፡1
6፡24
7፡1 ዘ፡25፡5፡10
ሉዮ5፡7፡14፡1፤14፡ሌላ፡4
40፡2
7፡2 ዘ፡19፡13፡1
ሉዮ14፡1፤6፡1፤መ፡ዘ
2፡23
7፡3 ሉዮ16፡7፡1፤መ፡ዘ
6፡16፡42፡3፤5፡6፡8፡1
መ፡ዘ4፡1፤ሌላ1፤6፡9፡1
ሌር9፡1፤ሰ፡፩፡1፡2፡1፡6

30 ከፋት በእንደቡቱ አለን?
አፈስ ተገኩልን መሰየት አይችልምን?
7 “የሰው ሕይወት በምድር ላይ ብርቱ
ተጋድሎ አይደለምን?
ዘመኑስ እንደ ምንደኛ ዘመን
አይደለምን?
2 የምሽትን ጥላ እንደሚመኝ አገልጋይ፤
ደመወዙንም እንደሚናፍቅ ምንደኛ፤
3 እንዲሁ ከንቱ ወራት ታደሉኝ፤
የጥላቀቶች ሌሊቶችም ተወስኑልኝ።
4 ‘በተኛሁ ጊዜ ‘መቼ ነግቶ እነሣለሁ?’
እላለሁ።
ሌሊቱ ይረዝማል፤ እስኪነጋም
እገላበጣለሁ።
5 አካሌ ቄስሎ ትልፍ ቅርፊት ሰብሶአል፤
ቄዳዩ አፈክፍኩአል፤ ፋስሌም
አመርቅዞአል።
6 “ዘመኔ ከሸማኔ መመርመሪያ ይልቅ
ይፈጥናል፤
የለ ተስፋም ያልቃል።
7 ሕይወቴ ትንፋሽ ያህል እንደ ሆነች
አስብ፤
ዐይኔም ከእንግዲህ ደስታን አያይም።
8 አሁን የሚያየኝ ሰው ዐይን ከእንግዲህ
አያየኝም፤
ትፈላገኛለሁ፤ እኔ ግን የለሁም።
9 ደመና በኛ እንደሚጠፋ፤
ወደ መቃብር፤ የሚወርድም
አይመለስም።
10 ወደ ቤቱ ዳግመኛ አይመለስም፤
ስፍራውም ከእንግዲህ አያውቀውም።

7፡4 ፋ፡13-14፤ዘ፡28፡6፡7 7፡5 ዘ፡28፡35፤ሉዮ17፡14፡21፡26፡1
24፡20፡25፡6፤ሌላ14፡11፡1 7፡6 ሉዮ9፡25፤13፡15፤14፡19፤17፡11፡1
15፤19፡10፤መ፡ዘ37፡4፤439፡5፤52፡9፤ሌላ38፡12 7፡7 ፋ፡16፤ዘ፡ፍ
27፡46፤ሉዮ10፡20፤መ፡ዘ39፡4፡5፡11፤162፡9፡78፡39፡189፡47፡14፡44፡1
መ፡ዘ7፡15፡ያ፡4፡14 7፡8 ሉዮ3፡13፤18፡18፡15፡29፡2፡0፡79፡2፡1
27፡17፡1፤መ፡ዘ37፡36፤1፤103፡1፤16፤ሌላ4፡1፤2፡የ፡ሐ16፡1፤ሌላ፡ሀ20፡25
7፡9 2፡ሰ፡፡12፡23፡ሌዮ3፡13፡25፡11፤8፡14፡1፤13፡17፡16፡26፡6፡1
38፡17፡ሉዮ9፡2 7፡10 ፋ፡8፤ሉዮ18፡21፡21፡18፡27፡21፡23፡1
መ፡ዘ37፡1፤05፡8፡9፡104፡35፤ሌር18፡17፡19፡8

ግ ያዕብ-ይስሎ ሲላ ይላል

6፡14-15፤ ገላ 6፡1 ደመ። ሉዮብ መንፈሳዊ ድጋፍ የሚያ
ስፈልገው ሰው ነበር፤ ወዳጆቹ ግን ተስፋ የሚጣላቸው ሆነው
አልተገኙም።
6፡15 ወንድሞቼ፤ ሉዮብ ወዳጆቹ፤ “ወንድሞቼ” በማለት
ምን ያህል ጨካኞች እንደ ነበሩ አጥልቶ ይገልጻል።
6፡19 የቱማን የሌላ 21፡14 ግብ ደመ። ሳባ የ1፡15
ግብ ደመ።
6፡22-23፤ ገንዘብ ከማያስወጣቸው ከወዳጅነታቸውና ከምክ
ራቸው በስተቀር ሉዮብ ከእነርሱ የፈለገው ምንም ነገር አልነ
በረም።
6፡25 የቅንነት ቃል፤ ሉዮብ እንዲህ የሚለው የራሱን
ቃል ነው።
6፡26 ነፋስ 8፡2 ደመ።
6፡27፤ የሉዮብ ወዳጆች ከአታላይነታቸውም በላይ የሚ
ራራ ልብ የሌላቸው ጨካኞች መሆናቸውን በሚገልጥ ይከሰታቸዋል።
6፡29፤ ሉዮብ ስሜቱን በመቄጣጠር ወዳጆቹ የሐሰት ክሳ
ቸውን እንዲያሙ ይለምናቸዋል።
7፡1-2፤ ሉዮብ ለሌልፋዝ ተገቢውን ምላሽ ከሰጠ በኋላ

በዚህኛው ክፍል አቤቱታውን ለእንደሌላው ያቀርባል።
7፡1 ብርቱ ተጋድሎ፤ 14፡14 ደመ። ይህ አገላለጥ በዕብ
ራይስጥ ፊታኛ የሆነውን የውትድርና አገልግሎት ያመለክታል፤
በሌላ 40፡2 (የዚሁ ግብ ደመ) ላይ በባቢሎናውያን ያካሄዱት
ምርኮ የተገለጠውም በዚህ መልክ ነው።
7፡2 የምሽትን ጥላ፤ የቀኑ ሥራ የሚያስቃስት ጊዜ ነው።
7፡5፤ የ2፡7 ግብ ደመ።
7፡7 ሕይወቴ ትንፋሽ ያህል እንደ ሆነች፤ የማያቋርጥ
ሥቃይ ደርሶበት ስለነበር፤ ሕይወት ትርጉም አልሳ ሆናታለች፤
(ፋ፡ 3፤ እንዲሁም መ፡ዘ 144፡3፡4 ደመ)። በዚህ ጊዜ ፊደሉ ለገ
ኛሉሁ የሚል ለምነት ስላልነበረው፤ ከሞት በቀር ከሥቃይ የሚገ
ላገለበት የላ አልመለሰም።
7፡8 ትፈላገኛለሁ... የለሁም፤ ፋ፡ 21 ደመ።
7፡9 ወደ መቃብር የሚወርድም አይመለስም፤ በሰው
አስተሳሰብ ላይ የተመሠረተ ነው እንጂ ሃይማኖታዊ አስተምህሮ
አይደለም። የሙታንን መፍሪያ መመላሻ የሌለው ምድር ደሉ
ታል (የፋ፡ 21 ግብ ደመ)።

11 ስለዚህ ከት ዝም አልልም፤ በመንፈስ ቁንቀት እናገራለሁ፤ በነፍሴም ምሬት አገራመርግለሁ።

12 በላዩ ጠባቂ ታደርግ ወንድ፤ እኔ ባሕር ነኝን ይዘን የባሕር አውሬ?

13 አልጋዬ ምን ያህል ነው? መኝታዬም ማገራምረሜን ይቀንሰልኛል ባለሁ ጊዜ፤

14 አንተ በሕልም ታስፈራራኛለህ፤ በራእይም ታስደነገጠኛለህ፤

15 ስለዚህ እንዲህ ሆኖ ከመኖር፤ መታነቅና መዋቅን አመርግለሁ።

16 ሕይወቴን እያየላለሁ፤ ዘላለም መኖር አልፈልግም፤ ዘመኔ እንደ እስትንፋስ ነውና ተወኝ።

17 ከፍ ከፍ ታደርገው ዘንድ፤ ልብህንም ትጥላበት ዘንድ ሰው ምንድን ነው?

18 በየማለጻው ትመረምረዋለህ፤ በየጊዜውም ትፈትነዋለህ።

19 ዐይንህን ከእኔ ላይ አታነሣምን? ምራቄን እንኳ እስከውጥ ፋታ አትሰጠኝምን?

20 ሰውን የምትከታተል ሆይ፤ ኅጢአት ብሠራ፤ አንተን ምን አደርግሃለህ? ለምን ዓላማህ አደረግሽኝ? ለምንስ ሽክም ሆንህ-ብህንኙ?

21 መተላለፊን ለምን ይቅር አትልም? ኅጢአቴንስ ለምን አታስወግድልኛም? ትቢያ ውስጥ የምጋደምበት ጊዜ ደርሶአል፤ ትፈልግኛለህ፤ እኔ ግን የለሁም።”

7:11 ሆ አልልም፤ እዮብ፤ እርሱን እየተከታተል እንዲ ያርፍ ያልተመዘ በመለሰው በእግዚአብሔር ላይ፤ ፍትሕ አብብ ተሰብኛል። ብሉ ሊሙሽ ቁርጠካል (ፉ 17-20)። በመንፈስ ቁንቀት እናገራለሁ፤ እር 4+19 ይመ። በነፍሴም ምሬት፤ 10+1121+25127+2 ይመ።

7:12 እኔ ባሕር ነኝን ወይስ የባሕር አውሬ? 3+8 እና ለአግራው የቀረበውን ግብ ይመ። የሚሰኘው የባሕር አውሬ የሁብት ምላሴ ነው (መዝ 74:13-14 እና ግብ ይመ። እሳ 27:11 51+9)፤ እዮብም እንደ አውሬው ተደርጎ እንዳይታይ ይቃወማል።

7:13-14 የሰላም እንቅጥና በሚፈልግበት ጊዜ፤ ዕርፍት የነሳው የሌሊት ቅጥት፤ ከእግዚአብሔር የተላከ መለሰው።

7:16 ሕይወቴን እያየላለሁ፤ የ9:21 ግብ ይመ።

7:17 ከፍ ከፍ ታደርገው ዘንድ... ሰው ምንድን ነው? መዝ 144:3 ይመ፤ ዓለምን እንዲገባ ሰው በእግዚአብሔር እም ባል የተፈጠረ መሆኑን (ዘፍ 1+27-28)፤ ከሚያመለክተው ከመዝ 8:4-8 ጋር ያነጻጽሩ፤ የእዮብ ቃል አቀማመጥ ከዚህ ጋር ተመሳሳይነት ያለው ይመስል እንኳ፤ ዋናው ሐሳብ ግን ከዚህ ይለ ያል፤ ይኸውም እግዚአብሔር ሰውን ይመረምራል፤ ለሚያመለክት ከመሥመሩ ተነጻጽሮ ካገኘው ግን፤ ያለርገራሬ በቅደምት መቅጣት የጌታ ዐላማ መለሰው።

7:19 ምራቄን እንኳ እስከውጥ፤ በቀው ለጥቂት ጊዜ እንኳ ፋታ አትሰጠኝም ግለት ነው።

7:20 ኅጢአት ብሠራ አንተን ምን አደርግሃለህ? ፍጹም እንዳልሆነህ ወውቃለሁ፤ ይሁራ እንኳ ለዚህ ሁሉ ሥቃይ የሚ ያበቃኝ ምን ያህል ፈጽመኛለሁ? ግለት ነው። የምትከታተል፤ ሆኖ ቃል በዕቅድጠራ በአገ 27:3 ላይ የእግዚአብሔርን ርካሬ ለመገለጽ ገብቶአል፤ እዚህ ላይ ግን እዮብ ቃሉን የሚጠቀምበት በተቃራኒው ነው። ዓላማህ አደረግሽኝ፤ የ6:4 ግብ ይመ።

በላዳደስ

8 ሹሐዊሞም በላዳደስ እንዲህ ሲል መለሰ፤

24 እንዲህ ያለውን ነገር የምትናገረው፤ ቃልህም እንደ ብርቱ ነፋስ የሚሆነው እስከ መቼ ነው?

3 እግዚአብሔር ፍትሕን የጣምማልን? ሁሉን ቻይ አምላክስ ጽድቅን የጣምማልን?

4 ልጆችህ በእርሱ ላይ ኅጢአት ሠርተው ከሆነ፤ ለኅጢአታቸው ቅጣት አሳልፎ ሰጥቶአቸዋል።

5 ነገር የምትከታተል ወደ እግዚአብሔር ብትመለከት፤ ሁሉን ቻይ አምላክን ብትግዕን፤ 6 ንጹሕና ቅን ብትሆን፤ እርሱ ስለ አንተ አሁኑኑ ይነሣል ወደ ተገቢውም ስፍራህ ይመለስሃል።

7 ጅግራህ እስተኛ ቢመስልም፤ ፍጻሜህ እጅግ ታላቅ ይሆናል።

8 የቀደመውን ትውልድ ጠይቅ፤ አባቶቻቸውም የደረሱበትን መርምረህ አግኝ፤

8+4 እዮብ+19 8+5 እዮብ+8:27+19+15 8+6 እዮብ+5:15:24፤ 22+27:33+26:34+28:14+58+9:16:5+24 8+7 እዮብ+10:21+1:31 22+21:13:6+11:11+መዝ25+13:14:29+11:31+17 8+8 ዘጳ32:7:1 መዝ71+18

20 ጥቂት የማሳረብ ጽሑፍ ቅጂች፤ የጥንት የዕብራውያን ጽሑፍት ትውፊትና ሰብን ሊቃናት እንዲህ ለሆኑ አብዛኛው የማሳረብ ጽሑፍ ቅጂች ግን ለሌላ ሽክም ሆንህ ይላል።

7:11 ሆ አልልም፤ እዮብ፤ እርሱን እየተከታተል እንዲ ያርፍ ያልተመዘ በመለሰው በእግዚአብሔር ላይ፤ ፍትሕ አብብ ተሰብኛል። ብሉ ሊሙሽ ቁርጠካል (ፉ 17-20)። በመንፈስ ቁንቀት እናገራለሁ፤ እር 4+19 ይመ። በነፍሴም ምሬት፤ 10+1121+25127+2 ይመ።

7:12 እኔ ባሕር ነኝን ወይስ የባሕር አውሬ? 3+8 እና ለአግራው የቀረበውን ግብ ይመ። የሚሰኘው የባሕር አውሬ የሁብት ምላሴ ነው (መዝ 74:13-14 እና ግብ ይመ። እሳ 27:11 51+9)፤ እዮብም እንደ አውሬው ተደርጎ እንዳይታይ ይቃወማል።

7:13-14 የሰላም እንቅጥና በሚፈልግበት ጊዜ፤ ዕርፍት የነሳው የሌሊት ቅጥት፤ ከእግዚአብሔር የተላከ መለሰው።

7:16 ሕይወቴን እያየላለሁ፤ የ9:21 ግብ ይመ።

7:17 ከፍ ከፍ ታደርገው ዘንድ... ሰው ምንድን ነው? መዝ 144:3 ይመ፤ ዓለምን እንዲገባ ሰው በእግዚአብሔር እም ባል የተፈጠረ መሆኑን (ዘፍ 1+27-28)፤ ከሚያመለክተው ከመዝ 8:4-8 ጋር ያነጻጽሩ፤ የእዮብ ቃል አቀማመጥ ከዚህ ጋር ተመሳሳይነት ያለው ይመስል እንኳ፤ ዋናው ሐሳብ ግን ከዚህ ይለ ያል፤ ይኸውም እግዚአብሔር ሰውን ይመረምራል፤ ለሚያመለክት ከመሥመሩ ተነጻጽሮ ካገኘው ግን፤ ያለርገራሬ በቅደምት መቅጣት የጌታ ዐላማ መለሰው።

7:19 ምራቄን እንኳ እስከውጥ፤ በቀው ለጥቂት ጊዜ እንኳ ፋታ አትሰጠኝም ግለት ነው።

7:20 ኅጢአት ብሠራ አንተን ምን አደርግሃለህ? ፍጹም እንዳልሆነህ ወውቃለሁ፤ ይሁራ እንኳ ለዚህ ሁሉ ሥቃይ የሚ ያበቃኝ ምን ያህል ፈጽመኛለሁ? ግለት ነው። የምትከታተል፤ ሆኖ ቃል በዕቅድጠራ በአገ 27:3 ላይ የእግዚአብሔርን ርካሬ ለመገለጽ ገብቶአል፤ እዚህ ላይ ግን እዮብ ቃሉን የሚጠቀምበት በተቃራኒው ነው። ዓላማህ አደረግሽኝ፤ የ6:4 ግብ ይመ።

ሽክም ሆንህ-ብህንኙ? አንጻር የተናገሩ ቅጂች፤ በራሴ ላይ ሽክም ሆንህን? ይላል። የግብር የግብር ደብዳቤ ጽሑፍት፤ ለአንተ፤ የሚ ለው በራሴ ላይ ወደሚለው እንደ ተለወጠ ይገልጻል፤ ምክንያ ቱም ለአንተ፤ በሚለው የዕብራይስጥ አገላለጽ ውስጥ የድፍ ረት ሐሳብ ስላለበት ነው።

7:21 መተላለፊ... ኅጢአቴንስ እዮብ ኅጢአትኛ መሆ ኑን ይናገራል፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ለምን ይቅር እንዳለሁ አልተረዳም። ትቢያ ውስጥ የምጋደምበት፤ የመስጠጫምያን አባባል ሲሆን፤ የሚቻሉ የመጨረሻ ሰማ ፈንታ ይገልጻሉ።

8+2 እስከ መጀ... ግ 18+1 ይመ። በላዳደስ ከኪልፋዝ ጋር ሲጻጸፍ ትግምን የለለው ሰው መስሎ ይታያል።

8+3 እግዚአብሔር ፍትሕን የጣምማልን? እዮብ ፍትሕ አልተደረገም በግለት እስኪሆን የተቃወሞ ድምፅ በይፋ አላሰ ግም።

8+5-6 በላዳደስ የሚያቀርባቸው ምክንያቶች የሚከተሉት ናቸው፤ እግዚአብሔር ጸድቅ ፈራጅ ስለሆነ እዮብና ቤተ ሰብ የሚሠቃዩት በኅጢአት ምክንያት ነው። እዮብ ምሕረት እንዲ ደረግላት መጠየቅ አለበት፤ መንገዱን አስተካክሎ የሚጓዝ ከሆነም፤ እግዚአብሔር የጣውን ሁሉ ይመልስታል።

8+6 ንጹሕና ቅን ብትሆን፤ እዮብ በዚያ ሁኔታ ውስጥ እንዲያልፍ እግዚአብሔር ለምን እንደ ፈለገ እናውቃለን (1:81 2+3 ይመ።)፤ በላዳደስ ግን እዮብ ገብነኛ አስመሳይ ነው ሲል በእርግጠኝነት ይናገራል (ፉ 13 ይመ።)

8+7 ፍ 21 ይመ። እዚህ ላይ በላዳደስ ራሱ ከሚገነዘበው በላይ እውነት ተናገረ (42+10-17 ይመ።)

8+8 የቀደመውን ትውልድ ጠይቅ፤ አልፋዝ የመ ናፍሱትን ዓለም በመግጠን እውነት ትገኝ ዘንድ አላሰበ (4+12- 21 ይመ።)፤ በላዳደስ ግን ሲወርድ ሲዋረድ ተከማችቶ በሚገኘው የዕውቀት ሀብት አጣጥይነት እውነት ትገኝ ዘንድ አመለከተ።

9 እኛ ትናንት ስለ ተወለድን አንዳች አናውቅምና፤
 ዘመናችንም በምድር ላይ እንደ ጥላ ነው።

10 እነርሱ የሚያስተምሩህና የሚነግሩህ፤
 ከልዩነቸውም ቃልን የሚያወጡ አይደሉምን?

11 ደንገል ረገረግ በሌለበት ስፍራ ይበቅላልን?
 ቁጠማስ ውሃ በሌለበት ይለመልማልን?

12 ገና በማደግ ላይ እያለ ሳይታጨድ፤
 ከሌሎች ፅዕዎች ፈጥኖ ይደርቃል።

13 ስንዘላለቁን የሚረሱ መጨረሻቸው እንዲህ ነው፤
 አምላክ የለኝ ኑሮ የሚኖሩም ሁሉ ተስፋቸው ትጠፋለች።

14 መተማመኛው ቀጭን ክር፣
 ድጋፉም የሽረረት ድር ነው።

15 ድሩ ላይ ቢደገፍ፤ ይበጠስበታል፤
 አጥብቆም ቢይዘው አይጸናም።

16 ውሃ እንደ ጠገብ ተክል፤ ፀሓይ እየሞቀው፤
 ቅርንጫፉን ሁሉ በአትክልቱ ስፍራ ላይ ይዘረጋል።

17 ሥሩን በድንጋይ ክምር ላይ ይጠመጥማል።
 በዐለትም መካከል ስፍራ ያበጃል።

18 ከስፍራው ሲወገድ ግን፤
 ያ ቦታ 'አይቼህ አላውቅም' ብሎ ይክደዋል።

19 እነሆ፤ ሕይወቱ በዚህ ያከትማል፤
 ሌሎች አትክልትም ከመሬት ይበቅላሉ።

20 "እነሆ፤ ስንዘላለቁ እንከን የሌለበትን ሰው አይጥልም፤
 የክፋዎችንም እጅ አያበረታም፤
 21 እንደ ገና አናሆን በህት፤

8፡9 ዘፍ47፡9፤ 1ዜ929፡15፤2ዜ570፡6፤መዝ39፡6
 8፡10 ም41፡8፤12፡1-2፡4፡1
 8፡11 ዘ02፡3፤ኢዮ40፡21፤ኢ419፡6፤35፡7
 8፡12
 ቀ19፡25፡19፡26፤ኢዮ18፡1፤6102፡5፤መዝ90፡5-6፤102፡11፤ኢ434፡4፤4047፡24
 8፡13 ኢዮ6፡9፤11፡20፤13፤16፤15፤34፤20፤5፤127፡8፤134፤30፤መዝ9፡1፤1737፡1-2፡38፤150፡22፡73፡17፤112፡10፤ም410፡281
 11፡7፤ኢ45፤1፤131፤ኢር15፡9፤1፤7፤6
 8፡14 ቀ15፤ኢዮ27፡18፤ኢ459፤5
 8፡15 ቀ14፤መዝ49፡11፤ግቴ7፤26-27
 8፡16 መዝ37፡35፤80፡11፤ኢ4፤16፤81፤ኢር1፤1፤16
 8፡18 ኢዮ7፡8፤14፡20፤20፡9፤መዝ103፡1፤6
 8፡19 ቀ12፤ኢዮ15፡30፤መዝ119፡9፤0፤መዝ14
 8፡20 ዘፍ18፡25፤ኢዮ1፡1
 8፡21 ወገ3፡13፤ኢዮ5፡22፤135፤10፤መዝ47፤5፤107፤22፤118፤15፤126፤21፤132፤16፤ኢ435፤6
 8፡22 1፡መዝ8፡31፤ኢዮ4፡2፤118፤6፤14፤21፤21፤28፤27፤7፡8፤18፤34፤26፤136፤6፤183፤13፤መዝ6፤101
 35፤26፤444፤7፤52፤2፤53፤5፤71፤13፤186፤17፤109፡29፤1132፡18፤ዮ4፤14፤11፤ሕዝ7፤27፤26፤16

ከንፈሮችህንም በእልልታ ይሞላል።
 22 ጠላቶችህ ነፍረት ይሰብሳሉ፤
 የክፋዎችም ድንኳን ይጠፋል።"

ኢዮብ

9 ኢዮብ እንዲህ ሲል መለሰ፤

26 "በእርግጥ ነገሩ እንዲህ እንደ ሆነ ሰው ቃላሁ፤
 ነገር ግን ሥጋ ለገሻ በስንዘላለቁ ፊት እንዴት ጸድቅ ሊሆን ይችላል።

3 ሰው ከእርሱ ጋር ለመከራከር ቢፈልግ፤
 ከሺህ ጥያቄ እንዲን እንኳ መመለስ አይችልም።

4 ጥበቡ ጥልቅ፤ ንይሉም ታላቅ ነውና፤
 እርሱን ተቃውሞ ያለ አንዳች ጉዳት የሂደ ግን ነው?

5 ላያውቁት፤ ተራሮችን ይነቅላቸዋል፤
 በቀጣውም ይገለብጣቸዋል።

6 ምድርን ከስፍራዋ ያናውጣታል፤
 ምስራቅንም ያንቀጠቅጣል።

7 ፀሐይን ያዳታል፤ አትወጣምም፤
 ከዋክብትንም በማጎተም ያሸጋል።

8 እርሱ ብቻውን ሰማያትን ዘርግቶአል፤
 በባሕርም ማዕበል ላይ ይራመዳል።

9፡2 ኢዮ4፡17፤መዝ3፡20 9፡3 ቀ12፡14፡29፤32፤ኢዮ10፡21፤2፤141፤3፡9፤14፤22፤4፤123፤7፤13፤37፤19፤40፤2፤5፤መዝ44፡2፤1፤ኢ414፡24 9፡4 ቀ19፡28፤ፍ13፤12፤ኢዮ5፡13፤11፤6፤11፤2፤13፤16፤23፤6፤4፤22፤26፤1፤12፤20፤23፤30፤18፤138፤36፤መዝ5፤16፤1፤93፤4፤95፤3፤ም42፤618፤14፤መዝ2፤26፤ኢ4፤40፤26፤163፤1፤ኢር50፤24፤87፤2፤20፤14፤35 9፡5 መዝ18፡7፤146፤2፤3፤ኢ4፤13፤1፤ግዝ1፤4፤ግቴ17፤20 9፡6 ዘ019፡18፤24፤መዝ22፤8፤ኢዮ26፤14፤136፤291 37፡4-5፤መዝ75፤31፤ኢ4፤2፤21፤13፤13፤24፤18፤20፤አዎ8፤8፤19፤3፤4፤10፤12፤26 9፡7 ኢ4፤13፤10፤34፤4፤ኢር4፤23፤28፤ከገ3፤2፤ኢዮ16፤2፤2፤10፤31፤13፤15፤ሰፍ1፤15፤ከዘ1፤4፤6 9፡8 ዘፍ1፤1፤8፤ኢዮ38፤16፤1፤መዝ77፤19፤ም48፤28፤ኢ4፤48፤13፤10፤73፤15፤ግቴ14፤25፤ግቴ46፤48፤1፤ዮፋ6፤19

14 በሰብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጉም አይታወቅም
 19 ወይም ያለው ደረታ ሁሉ

8፡9 ዘፍ47፡9፤ 1ዜ929፡15፤2ዜ570፡6፤መዝ39፡6
 8፡10 ም41፡8፤12፡1-2፡4፡1
 8፡11 ዘ02፡3፤ኢዮ40፡21፤ኢ419፡6፤35፡7
 8፡12
 ቀ19፡25፡19፡26፤ኢዮ18፡1፤6102፡5፤መዝ90፡5-6፤102፡11፤ኢ434፡4፤4047፡24
 8፡13 ኢዮ6፡9፤11፡20፤13፤16፤15፤34፤20፤5፤127፡8፤134፤30፤መዝ9፡1፤1737፡1-2፡38፤150፡22፡73፡17፤112፡10፤ም410፡281
 11፡7፤ኢ45፤1፤131፤ኢር15፡9፤1፤7፤6
 8፡14 ቀ15፤ኢዮ27፡18፤ኢ459፤5
 8፡15 ቀ14፤መዝ49፡11፤ግቴ7፤26-27
 8፡16 መዝ37፡35፤80፡11፤ኢ4፤16፤81፤ኢር1፤1፤16
 8፡18 ኢዮ7፡8፤14፡20፤20፡9፤መዝ103፡1፤6
 8፡19 ቀ12፤ኢዮ15፡30፤መዝ119፡9፤0፤መዝ14
 8፡20 ዘፍ18፡25፤ኢዮ1፡1
 8፡21 ወገ3፡13፤ኢዮ5፡22፤135፤10፤መዝ47፤5፤107፤22፤118፤15፤126፤21፤132፤16፤ኢ435፤6
 8፡22 1፡መዝ8፡31፤ኢዮ4፡2፤118፤6፤14፤21፤21፤28፤27፤7፡8፤18፤34፤26፤136፤6፤183፤13፤መዝ6፤101
 35፤26፤444፤7፤52፤2፤53፤5፤71፤13፤186፤17፤109፡29፤1132፡18፤ዮ4፤14፤11፤ሕዝ7፤27፤26፤16

9፡3 ለመከራከር፤ ቀ. 14 ይመ። የኢዮብ ገንግር በፍርድ ቤት ቋንቋ የተሞላ ሰው "መመለስ" (ቀ. 3፡15-32)፤ "እረግት ዘንድ" (ቀ. 14)፤ "ትግግር—እጠይቃለሁ" (ቀ. 15)፤ "ጠርቼው" (ቀ. 16-19)፤ "ብደለኛ ያደርገኛል" (ቀ. 20)፤ "የፈራጃጃን" (ቀ. 24)፤ "ሰምን ላይ እንዳልተሰማንም" (10፡2)፤ "ምስክሮች" (10፡17)። ኢዮብ ጸድቅ መሆኑን በናገርም እንዚላለቁ ታላቅ አምላክ በመሆኑ ከእርሱ ጋር መግንጥ (ቀ. 14) ግን እንደሌለው ገብቶታል። የኢዮብ ጸድቅ ለኢዮብ አልጠቀመውም (ቀ. 15)።

9፡5-10፤ የእንዚላለቁን ታላቅነት የሚገልጽ ድንቅ ዝግሬ ነው። ኢዮብ ግን የእንዚላለቁ ገይሶ የቀረበችና በእውነት የተሞላ መሆኑን ለላሳተዋለ በዝግሬው አልተባርከም።

9፡6 ምስራቅንም፤ 26፡11 ይመ። በመሠረት ላይ ቀጣላች ተብላ በዘይቢያዊ አገላለጽ የቀረበችው መሬት (38፡6)፤ 1፡መዝ 2፡8፤ መዝ 75፡3፤ 104፡5 ይመ። በ26፡7 ላይ የገለጸው ተለውጦ ያለ ምንም ድጋፍ ተገባላ እንደምትኾን ተመልክቶአል።

9፡8 ሰማያትን ዘርግቶአል፤ እንድም 1) ሰማያትን ይፈጥራል (ኢፋ 44፡24 ይመ) 2) ወይም እንደ ሰው ድንኳንን እንደ ሚዘረጋጋ (መዝ 104፡2)፤ ወጋገን ፍንትው ብሎ እንዲወጣ ያደርጋል ማለት ነው። ግዕዝ ላይ ይራመዳል፤ የሰገናውያን ጸሐፊ አሺራ የተባለች ጣጦት አምላክ የባሕርን ግዕዝል ጸጥ ለማድረግ በባሕር ላይ ትራራዳለች (ይህንን ጣጦት የባሕር አምላክ በመባልም ትታወቅላች)፤ ለክ እንደዚህ ሁሉ እንዚላለቁ ሰነውጥ ላይ የሚገኘውን ሰላር ጸጥ በማድረግ፤ "በግዕዝ ላይ ይራመዳል" ተብሎአል።

34 ግርማው እንዳያሰፈራኝ፤
 ስንዚሉብከር በትናን ከእኔ ላይ ቢያነሣ፤
 35 ላልፈራው በተናገርሁት ነበር፤
 አሁን ባለሁበት ሁኔታ ግን፤ አልችልም።

10 “አይወቱን እጅግ ጠላሁ፤
 ስለዚህም ማጉረምረሜን ያለ
 ገደብ አለቃለሁ፤
 በነፍሴም ምራቅ እናገራለሁ።
 2 ስንዚሉብከር፤ እንዲህ አለዋለሁ፤
 በምን ላይ እንዳልተሰማማን ገነረኝ
 እንጂ አትፍረድብኝ።
 3 የክፉዎችን ዕቅድ በደስታ እየተቀበልህ፤
 እኔን ግን ስታስጨንቀኝ፤
 የእጅህንም ሥራ ስታዋርድ ደስ ይልሃልን?
 4 አንተ ዐይኔህ የሥጋ ለባሽ ዐይን ነውን?
 ጧች የሆነ የሰው ልጅ እንደሚያይ
 ታያለህን?
 5 ዘመንህ እንደ ጧች ሰው ዘመን ነውን?
 ወይስ ዓመታትህ እንደ ሰው ዓመታት
 ናቸውን?
 6 ታዲያ፤ በደልን የምትፈላልግብኝ፤
 ገጠኤትንም የምትከታተለው ለምንድን
 ነው?”

7 እኔ በደለኛ እንዳልሆንሁ፤
 ከእጅህም ሊያስጠላኝ ማንም
 እንደማይችል አንተ ታውቃለህ።
 8 “እጅህ አበጀችኝ፤ ሠራችኝም፤
 መልሱ ደግሞ ታጠፋኛለህን?
 9 እንደ ሽክላ እንዳበጀኸኝ አስብ፤
 አሁን ደግሞ ወደ ትቢያ
 ትመልሰኛለህን?
 10 እንደ ወተት አላፈሰሰኸኝምን?
 እንደ እርሳስ አላረጋኸኝምን?
 11 ቁዳና ሥጋ አለበሰኸኝ፤
 በዐጥንትና በጅማትም አገጣጠሙ
 ሠራኸኝ።
 12 አይወትን ሰጠኸኝ፤ በነጎትንም አሳየኸኝ፤
 እንክብካቤህም መንፈሴን ጠበቀ።።
 13 “ይህን ሁሉ ግን በልብህ ሸሸግህ፤
 ነገሩ በሐሳብህ እንደ ነበር ዐውቃለሁ፤

9፥34 ኦዲዮ6417፤
 14፤21፤9133471፤መዛ
 3241439፤10173፤5
 9፥35 ኦዲዮ7፤11፤
 15፤13421
 10፥1 ሞ፤11፤15፤
 14፤መ፤10፤115፤9194
 1ኦዲዮ7፤119፤18፤21
 10፥2 ኦዲዮ9፤31፤13፤
 340፤11ኦዲዮ3፤13፤
 ሆሌ4፤15፤11፤21፤21
 ማከፊ6፤21፤መ፤8፤33
 10፥3 ፋ፤8፤ዘ፤ፍ፤14
 26፤ኦዲዮ4፤17፤9፤22፤
 24፤14፤15፤116፤9፤14፤
 19፤6፤21፤22፤10፤30፤
 13፤21፤31፤23፤34፤6፤
 19፤መ፤8፤6፤19፤5፤6፤
 100፤31፤138፤81፤49፤
 21ኦዲዮ60፤21፤16፤4፤8
 10፥4 14፤መ፤16፤7፤
 ኦዲዮ11፤11፤14፤16፤1፤
 24፤23፤28፤24፤13፤11፤
 4134፤21፤141፤11፤1፤
 መዛ11፤14፤33፤15፤
 119፤168፤1139፤12፤
 ምፋ5፤21፤115፤3፤ኦዲዮ
 11፤20፤23፤116፤17
 10፥5 ኦዲዮ36፤26፤
 መዛ39፤519፤0፤2፤4፤
 102፤24፤2ኦዲዮ3፤8
 10፥6 ኦዲዮ14፤16
 10፥7 ፋ፤15፤ዘ፤32፤
 39፤ኦዲዮ6፤29፤11፤4፤1
 16፤17፤27፤5፤6፤13፤
 6፤32፤1
 10፥8 ፋ፤3፤ዘ፤ፍ፤2፤7፤
 24፤መ፤14፤14፤ኦዲዮ
 30፤15
 10፥9 ዘ፤ፍ፤2፤7፤ኦዲዮ
 4፤19፤7፤21፤ኦዲዮ
 29፤16
 10፥11 መዛ139፤
 13፤15
 10፥12 ዘ፤ፍ፤2፤7፤24፤
 12፤45፤51፤ኦዲዮ2፤25
 10፥13 ኦዲዮ23፤13፤
 መዛ115፤3፤
 10፥14 ዘ፤ፍ፤34፤7፤
 ኦዲዮ7፤21፤13፤27
 10፥15 ፋ፤7፤ኦዲዮ
 9፤13፤15፤መ፤25፤16
 10፥16 14፤መ፤17፤
 34፤ኦዲዮ5፤91፤መ፤7፤
 21ኦዲዮ28፤21፤29፤14፤
 38፤13፤16፤5፤7፤ኦዲዮ5፤
 6፤25፤38፤10፤ፋ፤3፤10፤

14 ገጠኤትን ብሠራ ትመለከተኛለህ፤
 መተላለፊንም ሳትቀጣ አታልፍም።።
 15 በደለኛ ብሆን ወዮልኝ፤
 ንጹሕ ብሆንም፤ ራሴን ቀና አላደርግም፤
 ውርደትን ተከናወኔአለሁና፤
 በሴከራም ተከፍቄአለሁ።
 16 ራሴን ከፍ ከፍ ባደርግ፤ እንደ አንበሳ
 ታደባብኛለህ፤
 እስፈራ ገይልህን ደጋግመህ ታሳየኛለህ፤
 17 አዳዲስ ምስክርኝን ትመግብኛለህ፤
 ፉጣህንም በላይ ትጨምራለህ፤
 ሰራዊትህም ተከታትሎ ይመጣብኛል።።
 18 “ታዲያ ለምን ከማሕፀን አወጣኸኝ?
 ምነው ዐይን ሳያየኝ በሞትሁ ኖር፤
 19 ምነው ባልተፈጠርሁ፤
 ወይም ከማሕፀን ቀጥታ ወደ መቃብር
 በወረድሁ፤
 20 ጥቂት የሆነው ዘመኔ እያለቀ አይደለምን?
 ከሥቃይ ፋታ እንዳየኝ ተወት አድርገኝ፤
 21 ወይም ማልመለስበት ስፍራ፤
 ወደ ጨለማና ወደ ሞት ጥላ” አገር
 ከመሄድ በፊት፤
 22 ብርሃኑ እንደ ጨለማ ወደ ሆነበት፤
 የሞት ጥላ ወዳረበበበት፤ ሥርዐት የለሽ
 ወደ ሆነ ምኖር፤
 ድቅድቅ ጨለማ ወደ ሰፈነበት አገር
 ሳልሄድ ተወኝ።”

ሰፋር
11 ነገረሁት ሰፋር እንዲህ ሲል
 መለሰ፤
 2 “ይህ ሁሉ ቃል መልስ ማግኘት
 አይገባውምን?
 ወይስ ተናጋሪ ሰው እንደ እውነተኛ
 ይቆጠር?”
 ሆሌ5፤14፤13፤7 10፥17 ፋት፤21፤11፤9፤21፤10፤ኦዲዮ5፤7፤16፤8
 10፥18 ኦዲዮ3፤8፤26፤መ፤22፤9፤1፤መ፤6፤12 10፥19 ኦዲዮ3፤31፤ኦዲዮ
 15፤10 10፥20 ኦዲዮ7፤16፤9፤25፤14፤11፤መ፤4፤217፤1 10፥21
 24፤መ፤12፤23፤ኦዲዮ3፤5፤13፤11፤6፤22፤መ፤39፤13፤መ፤12፤5፤10፤22
 14፤መ፤2፤9፤ኦዲዮ3፤5፤13
 21 መደም መከራና ጥፋታለሁ
 22 ወይም ከገር ግን እንዲሁም ፋ 22

9፥34፤ 13፥21 ደመ። እግዚአብሔር በትናን የመለኮ
 ታዊ ፍርድና ትግት ምልክት ነው (መዛ 89፥32፤ ሰፊ 3፤1 ደመ።)
 10፥1 አይወቱን እጅግ ጠላሁ፤ የ9፥21 ማብ ደመ።
 በነፍሴም ምራቅ፤ እዮብ ምራቅ ውስጥ ስለ ገባ፤ አለምሮው ስለ
 ለዑል እግዚአብሔር ያውጠነውን ሐሳብ ትክክለኛ ግንባቢ
 የሚሰጥ አይደለም።
 10፥31 እግዚአብሔር በክፉዎች አካሄድ ደስ እንደሚሰኝ፤
 በደል በሌለበት በእርሱ ላይ ግን (9፥28 እና ማብ ደመ) ፋጣ
 ውን ያወረደ መሆኑን በማሰብ እዮብ አጉል ስሚት ውስጥ ገባ።
 ታመው በትኝብት በታ ደርብ ላለው ትምህርተ መለኮት የተ
 መቸ አለመሆኑን የሚያሳይ ነው። ሰዎች በመረር ሥቃይ ላይ
 ሲገኙ ፍቅርና ማኅታ ንስሐ ይገባል፤ እግዚአብሔርም እንደቸርነት
 ይቅርታ ያደርገታል (42፥1-6)።
 10፥4 ዐይኔህ የሥጋ ናጭም እንዳልሆነው እንደ ሰው ዕይታ
 ግለት ነው።
 10፥8-17፤ እዮብ እግዚአብሔርን እንደ ባላንጣው በሥጋ
 ፋጠር አሁንም ጥያቄውን ያቀርባል። እግዚአብሔር እዮብን
 በእናን ማሕፀን ግፍፍና ድንቅ አድርጎ ሠርቶት ላለ፤ ሥቃይ

ተቀባይ እዮብም ያለበደ መሆኑ እየታወቀ፤ እግዚአብሔር እዮ
 ብን ለምን በሥቃይ ውስጥ እንዲሆን እንደ ፈለገ እዮብ ለግወቅ
 ይጠይቃል።
 10፥8-11፤ እግዚአብሔር ሕፃንን በማሕፀን ውስጥ መፍጠ
 ፍን የሚያሳይ ቅኔአዊ አገላለጽ ነው (መዛ 139፥13-16 ደመ።)
 10፥9 እንደ ሽክላ እንዳበጀኸኝ የ4፥19 ማብ ደመ። ወደ
 ትቢያ ትመልሰኛለህን? የዘፍ 3፥19 ማብ ደመ።
 10፥15-16፤ በደለኛም ይሁን በደል አልፎ ሁሉን ቻይ እግዚ
 አብሔር ለእርሱ እንደ ጽድቅ እንደሚያደርድሩለት እዮብ ያሰጠ።
 10፥17 ምስክርኝን ታመግብኛለህ፤ የ9፥3 ማብ ደመ።
 10፥18-22፤ የም 3 ማብ ደመ።
 10፥21 ይህ ምልስ መለስበት ስፍራ፤ የ7፥9 ማብ ደመ። ወደ
 ጨለማና ወደ ሞት ጥላ አገር፤ 38፥17 ደመ። ጥንታዊው የመ
 ስሌጣም ያጽኑኛ መቃብርን “የጨለማ ቤት” ይለዋል።
 11፥1-20፤ እንደ ኤልፋኑስ፤ (47፥11 ደመ) እንደ በል
 ዳደስ (8፥3-6 ደመ) ሰፋርም እዮብን ለዚህ ሁሉ ሥቃይ የዳረ
 ገው ገጠኤት እንደ ሆነ ይናገራል።
 11፥2-3፤ ሰፋር የእዮብ ሥቃይ ምን ያህል መሆኑን ላይ
 ረዳ ማውከት ርገላ፤ እንደሌለው ያመለክታል። በሌላም በኩል

3 በውኑ የአንተ መዛሰብ ሰውን ዝም ያሰኛልን?
 ስታፈህሰ የሚገሥጽህ የለም?
 4 ስንዘላለክህም? 'ትምህርቴ የጠራ። በዐይንህም ፊት የጸጸህ ነኝ' ትለዋለህ።
 5 ምንው ስንዘላለክህ ቢናገርህ?
 6 ከንፈሩንም በአንተ ላይ ቢከፍት!
 7 እውነተኛ ጥበብ ባለ ብዙ ፈርጅ ናትና፤ የጥበብንም ምስጢር ምንው በገለጠልህ! ስንዘላለክህ ለገጠአትህ የሚገባውን እንዳሳስብረህ ባወቅህ ነበር።
 8 የስንዘላለክህን ጥልቅ ምስጢር ልትለካ ትችላለህ?
 ወይስ ሁሉን የሚችለውን አምላክ መርምረህ ትደርስበታለህ?
 9 ከሰማይ ይልቅ ከፍ ይላል፤ ምን ልታደርግ ትችላለህ?
 ከሲኦልም ይጠልቃል፤ ምን ልታውቅ ትችላለህ?
 10 መጠኑ ከምድር ይልቅ ይረዝማል፤ ከባሕርም ይልቅ ይሰፋል።
 11 "እርሱ ተከታትሎ መጥቶ በግዙቅ ቢያስቀምጥህ፤ የፍርድ ሽንገም ቢሰበሰብ፤ ማን ሊከላከልው ይችላል?
 12 በእውነት እርሱ ሽፍጠኞችን ያውቃል፤ ክፋት ሲሠራም ልብ ይላል።
 13 ጆል ሰው ጥበብኛ ከሚሆን ይልቅ፤ የሜዳ አህያ ሰው ሆኖ ቢወለድ ይቀላል።"
 14 ነገር ግን ልብህን ብትሰጠው፤ እጅህንም ወደ እርሱ ብትዘረጋ፤
 15 በእጅህ የለውን ገጠአት ብታርቅ፤ ክፋትም በድንኳን እንዳይኖር

11:1 አዮ2:11
 11:2 ዘፍ41:61
 አዮ6:29+8;216+3
 11:3 አዮ12:41
 16+10;17;212+31
 30+11መዝ1:11አፈ
 4:29;5:4
 11:4 አዮ9:21;
 10:7
 11:5 ዘወ20+19;
 አዮ23:5;132+13;
 38+1
 11:6 ዕገ9:13;
 አዮ9:4;11;5:4
 1ቆ2:10
 11:7 አዮ5:9;19ጠ
 3+11
 11:8 ዘፍ15:51
 አዮ7:9;11;5:13;251
 22+12;25+2;33+13
 140;21መዝ57:101
 139;81;አፍ5:91
 አፈ3:18
 11:9 አዮ22+12;
 35+5;136+26;137:5;
 23;አፈ40+26;አፈ
 34;19-20
 11:10 አዮ9:12;
 ራእ3:7
 11:11 አዮ10:4;
 31+37;134+11;251
 36+71መዝ10:14
 11:12 ዘፍ16+12;
 28;56+36
 11:13 ዘወ9+29;
 14ጠ-7;3;አዮ5:8;
 27መዝ78+8
 11:14 ኢሱ24+14;
 ለ22;231መዝ10:14
 11:15 ዘፍ4:7;
 14ጠ-2;9;አዮ22;
 26;መዝ3:6;120+8;13
 7;23;140+21;119+51
 አፈ6:14
 11:16 ኢሱ7:5;
 አዮ22+11;መዝ58;
 7;11;12+10;አፈ26+
 16;37;13;165+161
 ሕዝ21:7

ብታደርግ?
 15 በዚያን ጊዜ ሳታፍር ቀና ትላለህ፤ ያለ ፍርሀት ጸንተህ ትቆማለህ፤
 16 መከራህን ትረሳለህ፤ ዐልድ እንደ ሂደ ጉርፍም ታስብዋለህ።
 17 ሕይወትህ ከቀጥሮ ይልቅ ያበራል፤ ጨለማውም እንደ ንጋት ይሆናል።
 18 ተስፋ ስላለ ተደላዳሪህ ትቀመጣለህ፤ ዙሪያህን ትመለከታለህ፤ በሰላምም ታርፋለህ።
 19 ያለ አንዳች ሥጋት ትተኛለህ፤ ብዙ ሰዎችም ደጅ ይጠኑሃል።
 20 የከፋዎች ዐይን ግን ትጨልማላች ማምለጫም አያገኙም፤ ተስፋቸውም ሞት ብቻ ነው።"

ኢዮብ
 12 ኢዮብ አንዲህ ሲል መለሰ፤
 2 በእርግጥ ሰው ማለት እናንተ ናችኋል!
 ጥበብም ከእናንተ ጋር ትሞታለህ?
 3 ነገር ግን እኔም እንደ እናንተ አእምሮ አለኝ፤ ከእናንተ አላንሰም፤ እንዲህ የለውን ነገር የሚያውቅ ማን ነው?
 11:17 አዮ17:1;21;8;6;22;28;219;31;መዝ8+28;37;6;11;2;
 4;11;9+105;አፍ5:20;58;8;10; 62+1ዮሐ8:12 11+18 ሕ
 26;6;16;ጠ3:5;14+8;11;27;21ምሳ;24;መዝ5+12;አፈ11+10;14;
 3;28+12;30+15; 32+18;ጠዞ3+10 11:19 ሕአ26+6;አፈ45+14
 11+20 ሕአ28+65;አዮ8+13;11+20;17+5;18+18;27+22;34;
 22;36;6;መዝ139;11-12;አጠር11;11;23+24;25+35;አዮ2+14;
 9;2-3 12:2 አዮ15+8;17;10 12:3 አዮ13+2;15;9

*8 ወይም ከሙታበር
 012 ወይም የፋር አህያ ለግላ ሆኖ ለወለድ ይችላል

ሰፋር ያን ያህል ውግዥት ማውረጃ ትከክል አይደለም፤ ኢዮብ በቅን ልቦና ተነሥቶ የእግዚአብሔር አሠራር የቀን ያህል ምስጢር እንደሆነበት ገልጸዋል (9:14-24 ይመ)፤ ይሁን እንጂ ሰፋር በከንቱ ለከሰው ጸያፍ የሆነ ቃል በእግዚአብሔር ላይ አላሰ ማም።
 11:4 የጸጸህ ነኝ፤ በ10:7;15 ላይ ኢዮብ በደለኛ እንዳ ልሆነ ይናገራል፤ በ9:21 ላይ ደግሞ እንከን የሚይዝንበት መሆኑን ይናገራል፤ ይህም በ1:8 2:3 ላይ እግዚአብሔር ስለ ኢዮብ ከሰጠው ምስክርነት ጋር ይመሳሰላል። ሰፋር ግን ገጠአት የሌ ለብኝ ፍጹም ሰው ነኝ ብሎ እንደ ተናገረ አድርጎ ኢዮብን ይከ ሳል፤ ኢዮብ ግን የትም ቦታ በእንዲህ ይይዝ፤ አገላለጽ አላተጠ ቀመም።
 11:5 ሰፋር፤ እግዚአብሔር በኢዮብ ላይ የቀጣሪ ቃል የሚናገር መጠሉት ነበር፤ ነገር ግን እግዚአብሔር በመጨረሻ የቀጣሪ ቃል ያሰጣው በሰፋር ላይ ነው (42:7 ይመ)።
 11:6 እውነተኛ ጥበብ ባለ ብዙ ፈርጅ ናትና፤ የብሉይ ጌዳን የቅኔ መጽሐፍት (በተለይም መጽሐፈ ምሳሌ) ሥውር ትር ጉም ያላቸውን ምሳሌዎችን እንቅጥራለን ተምሳሌቶችን በብ ካት ተጠቅመዋል። በሰፋር ግምት ኢዮብ ስለ እግዚአብሔር ያለው ሙቀት ላይ ላይን ነው፤ ማስተዋልም የለውም (ቀ. 7-9 ይመ)።
 11:7 ሰፋር በ38:1-42:6 ላይ የለውን የጌታን ቃል፤ ወደፊት እንዲህ ሳይሆን አይቀርም ብሎ ያሰበው ካሳማስተዋል የተነሳ ነው።
 11:8-9 ሰፋር የእግዚአብሔርን ዕውቀት ጥላቀቱን ከጽታውን ሰፋህንና ርዝመቱን እንደሚገልጽ ሁሉ ላውሎሰም የከርሶቱን ፍቅር እንደዚሁ ይገልጻል (አፈ 3:18 ይመ)።

11:8 ምን ልታደርግ ትችላለህ? ወደ ሰማይ ወጥተህ የእግዚአብሔርን ዕውቀት መመርመር ትችላለህ?
 11:11-12 ዘፍጠኞች... ጆል ሰው፤ ኢዮብ በታምር ካለህን በቀር ከቶ እንደሚያለጠጥ ሰፋር ይናገራል።
 11:13-20 ሰፋር የኢዮብ ችግር መንሥሐው ገጠአቱ እንደ ሆነ ያስላል፤ ሆኖ ከሆነ ደግሞ ኢዮብ ማድረግ ያለበት ነጠላ መግባት ነው፤ ከዚያም ሕይወቱ የተባረከና አሰዳላች ይሆናል። እግዚአብሔር ግን እኛ ልጆቹ በመሆናችን ሕይወታችንን "ከቀጥሮ ይልቅ" እንደሚባራ (ቀ. 17) ቃል አልገባልንም። ጌታ ለእኛ ልልጅኝ ከዚህ ዓለም ምቹት ወይም ሌሎች "ደጅ ይጠኑሃል" (ቀ. 19) ከሚለው የላቀ ዐላማ አለው። የሰፋር ፍልስፍና ከመዝ 73 ጋር የሚጋወቅ ነው።
 11:13 እጅህንም ወደ እርሱ ብትዘረጋ፤ ለርዳታ ማለት ነው (ምሳ 1:24) ሰቆ 1:17 ይመ)።
 11:15 ሳታፍር ቀና ትላለህ፤ ሰፋር በ10:15 ላይ የተጠቀ ሰውን የኢዮብን ሐሳብ ላይ ያስተጋባል።
 11:20 በልዩልዎም በተመሳሳይ መንገድ ንግግሩን ይደ መድማል (8:22 ይመ)።
 12:1-14:22 ቀደም ሲል እንደነበረው አሁንም የኢዮብ መልስ ሁሉን ከፍል አለው፤ ይህም ካህንነት ወዳጆቹ ጋር የሚያደርገው ወይይት (12:2-13:19) ከዚያም ለእግዚአብሔር የሚያቀርበው መልስ (13:20-14:22) ነው።
 12:2 ሲኦ ሲኦብ ለመጀመሪያ ጊዜ መከራዎቹን በምጽት ይናገራል (ቀ. 20 ይመ)።
 12:3 የሚያውቅ ማን ነው? ቀ. 9 ይመ። ወዳጆቹ ለኢ ዮብ የሰጡት ምክር ተራ ነገርና ዋጋ ሲሰ ነው።

አካላት ስርዓቱ የመሰለለን ሰው ብሆንም፤ ለባሉን ጅሮቹ መሣቂያ ሆኛለሁ፤ ጸድቅና ያለ ነቀፋ ሆኜ እያለሁ፤ መሣቂያ ሆኛለሁ።

፪ የደግሳቸው መክራ ያፈላሉ፤ እግራ የተንሸራተውንም ይገፈቱሉ።

፫ የቀማኞች ድንኳን አይታወክም፤ አምላካቸውን በእጃቸው ይዘው እየከሩም።

አካላት ስርዓቱንም እያስዌጡ በሰላም ይኖራሉ።

፯ እስቲ እንሰሶችን ጠይቁ፤ ያስተምሯችኋል፤ የሰማይ ወሮችንም ጠይቁ፤ ይነግሯችኋል፤

፰ ለምድር ተናገሩ፤ ታስተምሯችኋለች፤ የባሕርም ሞሃ ይነግሯችኋል።

፯ የአግዚአብሔር እጅ ይህን እንዳደረገ፤ ከእነዚህ ሁሉ የማያውቅ ማን ነው?

፲፬ የፍጥረት ሁሉ ሕይወት፤ የሰውም ሁሉ መንፈስ በእጅ ናትና።

፲፮ ምላሽ የምግብን ጣዕም እንደሚለይ፤ ጆሮ ቃላትን አይለይምን?

፲፯ ጥበብ ያለው በአረጋውያን ዘንድ አይደለምን? ማስተዋልስ ረጅም ዕድሜ ባላቸው ዘንድ አይገኝምን?

፳፫ ጥበብና ጎይል የአካላት ስርዓቱ ምክርና ማስተዋልም በእርሱ ዘንድ ይገኛሉ።

፲፭ እርሱ ያፈረሰውን መልሶ የሚገነባ የለም፤ እርሱ ያሰረውን የሚፈታ አይገኝም።

፲፮ እርሱ ውሃን ቢከለክል፤ ድርቅ ይሆናል፤ ቢለቀውም ውሃው ምድራትን ያጥለቀልቃል።

፲፯ በርታትና ድል ማድረግ በእርሱ ዘንድ

12፥4 ዘፍ6፥9፤138፥
23፤አዮ6፥14፤29፤11፤
31፤5፤16፤16፤10፤
19፥14፤መ፡9፤1፤5
12፥5 መ፡17፤5፤
37፤31፤38፤16፤66፥
9፤73፤2፤19፤4፤18፤
123፥4
12፥6 አዮ5፤24፤
9፥24
12፥7 አዮ18፤31፤
35፤11፤ግ፡6፤26፤
ሮ፡2፤1፤20
12፥9 አዮ9፤24፤
ኢላ፤4፤3
12፥10 ዘፍ2፥7፤
ዘ፡፡1፥6፥22፤አዮ11፥1፤
20፤፡፫፤5፤23፤
ሐ፡፡17፥28
12፥11 አዮ3፥4፤3
12፥12 ቀ፡20፤1፤፯፤
4፤2፤አዮ15፤10፤17፤
4፤32፤7፤9፤13፤4፤10
12፥13 ዘ፡፡23፤1፤9፤
1፤፯፤3፤12፤አዮ9፤4፤1
32፤8፤38፤3፤6፤9፤0፤2፤
6፤21፤30፤አ፡፡40፤13፤
14፤4፤5፤9፤አ፡፡32፤19፤
1፤፮፤1፤17፤1፤ቆ፡፡1፤24
12፥14 ዘፍ13፤16፤1
አዮ9፤31፤6፤9፤19፤4፤
10፤1፤መ፡127፤1፤አ፡፡4፤
22፤22፤24፤20፤25፤2
አዘ፡፡26፤14፤ራ፡፡3፤7
12፥15 ዘፍ7፤24፤1
ዘፍ28፤22፤1፤፯፤17፤1፤
አዮ፡፡25፤1፤አ፡፡4፤
40፤12
12፥16 2ዘ5፤18፤
22፤አዮ9፤4፤113፤7፤9፤
27፤4፤ሮ፡፡2፡፡11
12፥17 ቀ፡19፤አዮ፡
3፤14፤19፤9፤አ፡፡42፤0፤
4፤1፤ቆ፡፡1፤20
12፥18 ቀ፡21፤አዮ፡
34፤18፤መ፡107፤14፤
40፤116፤16፤አ፡፡5፤
27፤40፤23፤፬፤1፤13
12፥19 ቀ፡17፤ዘ፡፫፡
24፤15፤

ይገኛል፤
አታላዌም ተታላዌም' በእርሱ እጅ ናቸው።።

፲፯ አማካሪዎችን ከጥበባቸው ያራፉታል፤ ፈራጆችንም ማስተዋል ይነሣል።

፲፮ ነገሥታትን ድግ ያሰፈታል።

፲፱ ገመድም በወጣቸው ያሰራል።።።

፳ አሁን ስለኩራቸው የምርዳል፤ ለዘመናት የተደላደሉትንም ይገለብጣል።

፳፬ ሰውቅ መካሪዎችን ቋንቋ ያሳባል፤ የሽማግሌዎችንም ማስተዋል ይወስዳል።

፳፯ የተከበሩትን ውርደት ያሰጥናል፤ ብርቱዎችንም ትጥቅ ያሰፈታል።።።

፳፰ የጨለማን ጥልቅ ነገር ገንጠል፤ የሞትንም ጥላ ወደ ብርሃን ያወጣል።

፳፯ ሕዝቦችን ታላቅ ያደርጋል፤ መልሶም ያጠፋቸዋል፤ ሕዝቦችን ያበሣል፤ ያፈልሳቸዋልም።

፳፻ ለምሳሌ መሪዎችን ማስተዋል ይነሣል፤ መንገድ በሌለበት በረሐም ያሞትሰባቸዋል።

፳፺ ብርሃን በሌለበት ጨለማ በዳቦሳ ይሄዳል፤ እንደ ሰከራምም ይንገዳገዳል።

13 “ይህን ሁሉ ዐይኔ አይቀጠል፤ ጅሮዬም ሰምቶ አስተውያለሁ፤ እኔን ጥምተውቁትን፤ እኔም ሙቃለሁ፤ ከእናንተ የማንስ አይደለሁም።

፺፻፺፯ ግን ሁሉን ከሚችል አምላክ ጋር

አዮ9፥24፤14፥20፤22፤18፤24፤12፤22፤34፤20፤28፤35፤9፤አ፡፡42፤22፤
31፤8፤40፤17፤23፤አ፡፡ር፡፡25፤18፤፫፡፡21፤21፤34፤ሐ፡፡ቃ፡፡1፤52፤12፤20፤
ቀ፡፡12፤24፤፫፡፡፯፤33፤34፤12፤21፤ቀ፡፡18፤፫፡፡3፤15፤አ፡፡03፤4፤12፤
12፤22፤አዮ3፤5፤መ፡፡139፤1፤2፤፫፡፡2፤22፤1፤ቆ፡፡4፤5፤12፤23፤30፤
34፤24፤አዮ5፤12፤መ፡፡2፤11፤6፤6፤107፤4፤38፤አ፡፡9፤31፤31፤4፤26፤15፤1፤
54፤31፤አ፡፡ር፡፡25፤9፤ሐ፡፡17፤26፤12፤24፤ቀ፡፡20፤መ፡፡107፤4፤01፤24፤25፤
ዘ፡፡28፤29፤አ፡፡18፤6፤2፤1፤17፤29፤33፤መ፡፡107፤27፤አ፡፡42፤4፤20፤

*፬ ወይም የአግዚአብሔር እጅ የምትጠቀሙት ነገር *፲8 ወይም የነገሥታትን ድግ... ፤ ወቅ ያሰፈላ

12፥4 እንደ አካላት ስርዓቱ የመሰለለን የሥቃይ ዘመን ከመጀመሩ በፊት በዝግግር ሕይወቱ ማለት ነው (ዘ9፥16 ጋር ያነጻጽሩ)።

12፥5፤ በምቸት ላይ ያሉ ሰዎች እንደ እዮብ መከራ ያገኛቸውን ሰዎች ይንቃሉ።

12፥6፤ እንደ ሰውነት ሐላብ (9፥21-24 ይመ) መካሪዎችን የባላጭል፤ ይህም እዮብን “የተንገደገደ ሰው” (ቀ፡፡ 5) የሚል ጥያቄ እንዳለጥፏቸው አድርጎአቸዋል።

12፥7-12፤ እግዚአብሔር የወደደውን እንደሚያደርገው ሰው ከሥቃይ ድርንም ዘንድ የገል ለምንት የስለትና እንደሚያይ ሰጠው ለማስረጃት በእስኩ ተመልክቶት መልክ ያቀረበው ማስረጃ የጠቅላላውን የተፈጥሮን ሁኔታ ነው።

12፥7 ያለተወሰኑ ጅቶች፤ ጸድቅ እንደሚሠቃይ፤ ከተሞች ደግሞ በምቸት እንደሚኖሩ ማለት ነው።

12፥9 የአግዚአብሔር በእዮብና በወዳጆቹ ንግግር ሁሉ (ም 3-37) “እግዚአብሔር” (በዕቅድ-ይሰጥ ያሆነ) የሚለው መላ ክታዊ ስም የተጠቀሰው በዚህ ስፍራ ብቻ ነው።

12፥11፤ አ.አ.ሆም በ3፥4፤3 ላይ ይህንን ተናግሯል። በ6፥6 ላይ እዮብ የኤልጥን ንግግር “የማይጣፍጥ ምግብ ነው” ካለው ጋር ያነጻጽሩ።

12፥12፤ መካሪዎቹ እውነት ቢሆኑም እንኳን እውነትና ጥበብ የጎዳላቸው በመሆናቸው እዮብ ይገሥቋቸዋል።

12፥13-25፤ የዚህ ክፍል መጨረሻ ሐላብ በቀ፡፡ 13 ላይ ተመልክቶአል፤ እግዚአብሔር በተፈጥሮ ላይ በተለይም በታሪክ ላይ የበላይ ገዢ ነው። የቀረው ቅኔ የአግዚአብሔርን ጎይልና ጥበብ አሉታዊ በሆነ መልክ ይገልጻል፤ ለምሳሌም ተፈጥሮ ምን ያህል

እጥፍ እንደ ሆነ (ቀ፡፡ 14-15)፤ ዳኛች ምን ያህል አላቀደሞች እንደ ሆኑ (ቀ፡፡ 17)፤ ከህግ ምን ያህል እንደ ተዋጊሩ (ቀ፡፡ 19)፤ ታማኝ የሆኑት መካሪዎች እንደ ገደቡ እጥፍ እንደ ገደቡ እንደ ተደጋፊና ሽማግሌዎችም ማስተዋል እንደገና እንደ ተነጠቁ (ቀ፡፡ 20)። እግዚአብሔር ጎይል ሥልጣኑን የሚገልጸው እኛ ልንገነዘበው በምንችለው መንገድ ነው የሚለውን የኤልጥን አመለካከት ከዚህ ጋር ያነጻጽሩ (ነው 10-16)።

12፥20፤ የቀ፡፡ 2 ማብ ይመ።

12፥21፤24፤ በዕቅድ-ይሰጡ ትርጉም እነዚህ ሰንኞች በመፃኢ 107፤40 ላይ ተገደዋል።

12፥22፤ ጥልቅ የሆኑ ነገሮች፤ ምስጢሮችና ከተ ዕቅድ ለእግዚአብሔር ፊት የተገለጹ ናቸው።

12፥25 ጨለማ በአላብ በ5፤14 ላይ ኤልጥን በሙሉ ልብ የተናገረውን እዮብ ያንኑ በማስመልል ይህን ክፍል ይደመድማል።

13፥1-12፤ እዮብ መካሪዎቹ ከተ የማይታወኑ እየሆኑ መምጣታቸውን ይገልጻል (ቀ፡፡ 12 ይመ)። ሐሰተኛ ሐዘኞች ይላቸዋል። እግዚአብሔር ከእዮብ ይልቅ ብርቱ ስለሆነ በእዮብ ላይ የሐሰት ቃል በመናገር ለእግዚአብሔር በማድላታቸው ይሰነሳቸዋል (ቀ፡፡ 7-8)፤ እንድ ቀን እግዚአብሔር ስለ አታላይነታቸው ይቁራቸዋል (9-11 ይመ።)

13፥1 ይህን ሁሉ በም 12 ላይ እንደ ተገለጸው የአግዚአብሔር ሉጎልዊ ድርጊት የሚያመለክት ነው።

13፥2፤15፤9 ይመ። ከእናንተ የማንስ አይደለሁም። 12፥3 ላይ ያለው እዚህ ተገደዋል።።።

መንግሥት አፈጋጠሁ፤
 ከስንዘላብከሴም ጋር መዋቀስ እሻለሁ።
 ላናንተ ግን፣ በሐሰት የምትለብሙ ናችሁ፤
 ሁላችሁ የማትረቡ ሐኪሞች ሆናችኋል።
 ምንም ዝም ብትሉ!
 ያ ከጥበብ ይቁጠራላችሁ ነበር!
 ለንግዲህ ክርክሪን ስሙ።
 የከንፈሬንም አቤቱታ አድምጡ።
 ስንዘላብከሴ ብላችሁ በክፋት
 ትናገራላችሁን?
 ስለ እርሱስ በማታለል ታውራላችሁን?
 ለእርሱ ታደላላችሁን?
 ከስንዘላብከሴ ጥበቅና ልትቆሙ ነውን?
 እርሱ ቢመረምራችሁ መልካም ነገር
 ይገኝባችኋልን?
 ሰውን እንደምታታልሉ፣ ልታታልሉት
 ትችላላችሁን?
 በሰውር አድልዎ ብታደርጉ፣
 በእርግጥ እርሱ ይገሥጃችኋል።
 ግርማው አያስደነግግችሁምን?
 ክብሩስ አያስፈራችሁምን?
 ለምሳሌዎቻችሁ የዐመድ ምሳሌዎች
 ናቸው፤
 መከላከያችሁም የጭቃ ምግግ ነው።
 ስም በሉ፣ እኔ ልናገር፤
 የመጣው ይምጣብኝ።
 ሥጋዬን በጥርቢ፣
 ሕይወቴንም በእጅ ለምን እይዛለሁ?
 ቢገድለኝም እንኳ በእርሱ ተስፋ
 አደርጋለሁ፤
 ስለ መንገዴም ፊት ለፊት
 እክራከረዋለሁ።
 ገጠአተኛ በእርሱ ፊት መቅረብ
 ስለማይችል፤
 ይህ ድፍረት ለመዳኔ ይሆናል።
 ቃሉን በጥንቃቄ አድምጡ፤
 እኔ የምለውንም ጆርአችሁ በሚገባ

13:1 ሊዮ9:24
 13:2 ሊዮ12:3
 13:3 ሊዮ5:8
 17:9+14-20+10+21
 40:2
 13:4 ሊዮ6+15፤
 መዝ19+69፤ሊዮ94
 15:1አር8+22+23+32
 13:5 ሥ13፤መገ
 18+19፤መገ17+28
 13:6 ሊዮ33+11
 36:4
 13:7 ሊዮ12+16፤
 16+17
 13:8 ዘሊ19+15
 13:9 ሊዮ9+3፤
 12+16፤ገግ6፤7
 13:10 ዘሊ19+15፤
 2ዜና19+7
 13:11 ዘዐ3+6፤ሊዮ
 31+23
 13:12 ንህ4+2-3
 13:13 ሥ5፤ሊዮ
 7+11፤9+21
 13:14 መግ9+17
 13:15 ሊዮ5፤8፤7፤
 6፤27፤5፤መዝ23+4፤1
 27፤1፤መገ14፤3+28
 ሊዮ21፤2፤ገግ31፤32
 13:16 ዘዩ3+8፤1
 ሊዮ8፤13፤መዝ30፤5፤1
 ሊዮ12፤15፤4፤7-8፤
 ሆሴ14፤4፤ፈላ፤1+19
 13:17 ሊዮ21፤2
 13:18 ሥ3፤ሊዮ2፤
 3፤9+21፤23፤4፤1
 37፤19
 13:19 ሊዮ3፤13፤
 9፤15፤10፤8፤14፤0፤4፤1
 ሊዮ5፤0፤8፤ግጸ፤8፤33
 13:21 ዘዐ9፤3፤ሊዮ
 6፤4፤ዐ፤10፤31
 13:22 ሊዮ9+16፤
 35፤14፤15
 13:23 1ጳጳ፤2፤6፤
 18፤ሊዮ7፤21፤9፤+21፤
 14፤17፤33፤9
 13:24 ዘዩ32፤20፤1
 ሊዮ16፤9፤19፤11፤
 33፤10፤1

ይሰማ፤
 ለንግዲህ ጉዳዩን ይገጥሙ ቀርቤአለሁ፤
 እንደሚፈርድልኝም ዐውቃለሁ።
 ለከሰኝ የሚችል አለ?
 ከሰም፣ ገም ብዬ ሞቴን እጠብቃለሁ።
 አምላክ ሆይ፣ እነዚህን ሁለት ነገሮች
 ብቻ ሰጠኝ፤
 ያን ጊዜ ከፊትህ አልሰወርም፤
 እጅህን ከእኔ ላይ አንግ፤
 በግርማም አታስፈራራኝ፤
 ከዚያ በኋላ ጥራኝ፤ እኔም
 እመልሰላለሁ፤
 ወይም እኔ ልናገር፤ አንተ መልሰልኝ።
 በደሉና ገጠአቴ ምን ያህል ነው?
 መተላለፊኝና ገጠአቴን አስታውቀኝ።
 ፊትህን ለምን ትሰውራለህ?
 እንደ ጠላትህስ ለምን ትቁጥረኛለህ?
 ነፍስ ያረገሬውን ቅጠል ታስጨንቃለህን?
 የደረቀውንስ እብቅ ታሳድዳለህን?
 መራራ ነገር ትጽፍብኛለህ፤
 የወጣትነቴንም ገጠአት ታወርሰኛለህ።
 እግራን በእግር ግንድ ታጣብቃለህ፤
 ውስጥ እግራም ላይ ምልክት አድርገህ፤
 ዱካዩን አጥብቀህ ትከታተላለህ።
 እንደ በሰበሰ ግንድ፣
 ብል እንደ በላው ልብስ፣ ሕይወት
 እያደር ግለቅ ነው።
 14 ከሁሉ የተወለደ ሰው፣
 ዘመኑ አጭርና በመከራ
 የተሞላ ነው።
 መዝ88+14-15፤አር30፤14፤ዐቆ2፤5 13፤25 ዘሊ26+36፤ሊዮ19፤2፤
 22፤28፤21፤18፤መዝ14፤35፤5፤183፤4፤13፤ሊዮ17፤13፤42፤3፤43፤17፤
 ሆሴ13፤3 ሊዮ126 ሊዮ18፤7፤20፤11፤21፤23፤መዝ25፤7 13፤27
 ዘዩ40፤15፤ሊዮ10፤14፤33፤11፤አር20፤2፤ሐጢ፤16፤24 13፤28 ዘጸ
 28፤3፤መዝ39፤11፤10፤22፤26፤ሊዮ5፤9፤5፤18፤ሆሴ5፤12፤ሚር2፤21፤
 1፤95፤2 14፤1 ዘዩ3፤17፤ሊዮ7፤21፤0፤20፤15፤14፤ግ፤11፤11
 ግ5 ወይም በእርግጥ እርሱ ይገድለኛል፤ ተሳፋ የሰንጠረዥ ይሁን
 ለእኛ ...
 13:25 13:25 ነፍስ ያረገሬውን ቅጠል -የደረቀውንስ እብቅ፤
 የመዝ 1፤4 ግግ፤ ይህ።
 13:26 የወጣትነቴንም ገጠአት፤ ሊዮብ በዚህ ጊዜ ገጠ
 አት እንደሌለሰት፤ አሁን ግን እገጠአለሁር የወጣትነት ዘመን
 ገጠአቴን እንደቁጠረህ ተባለል። ነገር ትጽፍብኛለህ፤ መዝ
 130፤31 ሆሴ 13፤12 ይህ፤ ከክቆር 13፤5 ጋር ያገጸጸ።
 13:27 እግራን በእግር ግንድ ታጣብቃለህ፤ ከዚህ ቁደት
 ብሉ አሊሁ የሊዮብን ንግግር ጠቅላላ (33፤11 ይህ)። ወሳኝ
 እግራም ላይ ምልክት፤ በእንድ ሺህ ስምንት መቶ 9.ቅ.ክ የነ
 በረው የባቢሎን ንጉሥ፤ የሐሙራቢ ሕግ በሪዎሪያት ላይ ምል
 ክት ይደርግ እንደ ነበረ ያረጋግጣል። ሊዮብ፣ እገጠአለሁር
 ከሚረከው በኋላ ሥቃይ ውስጥ አስገብቶት እንደሚያስፈራራው
 ይሰማል (ሐ 25 ይህ)።
 13:28-14፤1፤ የከው ዕድል ለንታው መከራ፤ መጨረሻ
 ውም ሞት እንደሆነ ለሚገልጸው ለም 14 የተሰጠ መግቢያ ነው።
 13:28 ብል እንደ በላው ልብስ፣ ግጥቴ 6፤19-20፤ ሉቃ
 12፤33 ይህ።
 14፤1፤5፤7 ይህ።

13:5፤ ሥ 13 ይህ። የሊዮብ ወዳጆች ቀደም ሲል
 አፋቸውን አሳርፈው አጠገቡ በመገኘታቸው፤ የወዳጅ ተግባር
 አከናውነዋል (2+13 ይህ)። በዚህ ጊዜ ሊዮብ የሰጠው መልስ
 ግን ሆነ ተብሎ የተሰነዘረ አሸሙር ነው (ከምግ 17፤28 ጋር
 ያገጸጸ)።
 13:12 ምግግ ያዋጣናል ብለውና የእግዚአብሔር ፍርድ
 ነው በማለት ያቀረቡት መከላከያ ሐሳባቸው ነው።
 13:15፤ ከዚህና በኋላ 18 ላይ በአግራጭ በቀረበው ጥቅስ
 ላይ የተመለከተው ሐሳብ ሊዮብ እጅግ የከፋ ሥቃይ ተቀብሎ
 ባለ፣ ወዳጆቹ ቢያዋኩትም፤ ይህ የእግዚአብሔር ሰው ከዚህ
 ሁሉ ነጻ እንደሚወጣና በመጨረሻም የጌታን ቸርነት እንደ
 ሚያሳኝ ከሌለ ያምናል።
 13:16 ለመጻፊ ይሆናል፤ በፊል፤19 ላይ ጳውሎስ የሊ
 ዮብን ለምድ የሚያስታውስ ይመሰላል።
 13:17፤ በ13፤20-14፤22 ባለው ክፍል ሊዮብ በእግዚአ
 ብሔር ፊት መናገር የሚፈልገውን ነገር ወዳጆቹ እንዲያጸምጡ
 ይጠይቃቸዋል።
 13:20 ሁለት ነገሮች፤ እግዚአብሔር ሁለት ነገሮችን
 እንዲያደርግ ሊዮብ ይፈልጋል፤ (1) ጌታ የቅጣት እጅግ እንዲያገ
 ግላት (ሥ 21)፤ (2) ከእርሱ ጋር መልካም ግንኙነት እንዲ
 ኖረው (ሥ 22)።
 13:21፤ ዮ9+34 ይህ።
 13:23፤ እዚህ ላይ የሊዮብ ቃል መሠረት ያደረገው፤
 ምን ጊዜም ሥቃይ የገጠአት ውጤት ነው የሚለውን የመከራ

ዎቹን ሐሳብ ነው። ነገር ግን እግዚአብሔር በእርሱ ሥቃይ
 ታላቅ ዐላማ እንዳለው አልተረጋግጠው። በደሉና... መተላ
 ለፈንጅ ገጠአቴን፤ በብሉይ ኪዳን ነጠአትን ለመግለጽ የገቡ
 ሃሰት በበይነት ቃላት ናቸው (የዘጸ 34፤7 ግግ ይህ)።
 13:24 ፊትህን ለምን ትሰውራለህ? በረከትህ እንዳይወ
 ርድ አደርገሃል (የመዝ 13፤1 ግግ ይህ)።
 13:25 ነፍስ ያረገሬውን ቅጠል -የደረቀውንስ እብቅ፤
 የመዝ 1፤4 ግግ ይህ።
 13:26 የወጣትነቴንም ገጠአት፤ ሊዮብ በዚህ ጊዜ ገጠ
 አት እንደሌለሰት፤ አሁን ግን እገጠአለሁር የወጣትነት ዘመን
 ገጠአቴን እንደቁጠረህ ተባለል። ነገር ትጽፍብኛለህ፤ መዝ
 130፤31 ሆሴ 13፤12 ይህ፤ ከክቆር 13፤5 ጋር ያገጸጸ።
 13:27 እግራን በእግር ግንድ ታጣብቃለህ፤ ከዚህ ቁደት
 ብሉ አሊሁ የሊዮብን ንግግር ጠቅላላ (33፤11 ይህ)። ወሳኝ
 እግራም ላይ ምልክት፤ በእንድ ሺህ ስምንት መቶ 9.ቅ.ክ የነ
 በረው የባቢሎን ንጉሥ፤ የሐሙራቢ ሕግ በሪዎሪያት ላይ ምል
 ክት ይደርግ እንደ ነበረ ያረጋግጣል። ሊዮብ፣ እገጠአለሁር
 ከሚረከው በኋላ ሥቃይ ውስጥ አስገብቶት እንደሚያስፈራራው
 ይሰማል (ሐ 25 ይህ)።
 13:28-14፤1፤ የከው ዕድል ለንታው መከራ፤ መጨረሻ
 ውም ሞት እንደሆነ ለሚገልጸው ለም 14 የተሰጠ መግቢያ ነው።
 13:28 ብል እንደ በላው ልብስ፣ ግጥቴ 6፤19-20፤ ሉቃ
 12፤33 ይህ።
 14፤1፤5፤7 ይህ።

እንደ አበባ ይልካል፤ ይረገፋልም፤
እንደ ጥላ ይፈጥናል፤ አይጸናም።

እንደዚህ ባለ ሰው ላይ ዐይንህን
ታሳርፋለህን?
ላፍርድስ በፊትህ ታቀርበዋለህን?
ከርከስ ነገር ውስጥ ንጹሕን ማን ሊያወጣ
ይችላል?
አንድ እንኳ የሚችል የለም!
የሰው ዕድሜ አስቀድሞ የተወሰነ ነው፤
የወራቱንም ብዛት ወስነህ አስቀምጠሃል፤
ሊያልፈው የማይችሉውንም ገደብ
አፍርህለት።

እንግዲህ ዘመኑን እንደ ምንደኛ
እስኪፈጸም ድረስ፤
ፊትህን ከእርሱ መልስ፤ ተወው።

ከፍ አንኳ ቢቋረጥ፤
እንደ ገና ሊያቋጠቀህ፤
አዳዲስ ቅርንጫፍም ሊያበቅል ተስፋ
አለው።

ሥሩ በምድር ውስጥ ቢያረጅ
ጉቶው በመሬት ውስጥ ቢበሰብስም፤
የውሃ ሽታ ባገኘ ጊዜ ያቋጠቀሳል፤
እንደ ተተክለም ችግኝ ቅርንጫፍ
ያወጣል።

ሰው ግን ይሞታል፤ ከንዱንም
ይንተራላል፤
ነፍሱም ትወጣለች፤ ከእንግዲህ የት
ይገኛል?

ውሃ ከባሕር ውስጥ እንደሚያልቅ፤
የወንዝ ውሃም ጠፍቶ እንደሚደርቅ፤

እንደዚሁም ሰው ይተኛል ቀናም
አይልም፤
ሰማይ እስከሚያልፍ ድረስ አይነታም፤
ከእንቅልፋም አይነሳም።

ምንው መቃብር ውስጥ በሰወርኸኝ፤
ቀጣህም እስከሚያልፍ በሸሸኸኸኝ፤
ምንው ቀጠር ሰጥተህ፤
ከዚያ በኋላ ባስታወስኸኝ፤

ሰው ከሞተ በኋላ ተመልሶ በሕይወት
ይኖራል?
እድሳቴ፤ እስከሚመጣ ድረስ፤

14፥2 እዮ4፥20፥8
91፥፳37፥2139፥414
9፥12190፥5-6፥1024
11፥103፥15፥109፥23
1144፥41፥፳፻6፥12፥1
ኢ.940፥6-8፥1፥፬፥1፥1፥1
14፥3 እዮ7፥181፥
፳፻፳8፥41፥144፥3
14፥4 እዮ4፥17፥9
301፥፳፻51፥101፥፱.ኢ
3፥16፥፳፻25፥12፥7
14፥1ኢ.2፥1-3
14፥5 እዮ21፥211
24፥11፥፳፻31፥15፥139
፥4፥190፥12፥139፥16፥1
ሐሥ17፥26
14፥6 እዮ7፥1፥2፥
191፥፳፻39፥13፥አ.9
16፥14፥21፥16
14፥7 እዮ19፥10፥
24፥201፥፳፻52፥5፥1
ኢ.96፥131፥11፥11
53፥2፥60፥21
14፥8 ኢ.96፥13፥1
11፥15፥3፥2
14፥9 ዘ.26፥4፥
እዮ29፥19፥፳፻1፥31
ኢር17፥81፥፳፻31፥7፥1
34፥27፥፳፻10፥1፥
14፥10 ፋ.12፥እዮ
10፥21፥13፥19
14፥11 2፥፳፻
14፥14
14፥12 ፋ.10፥፳፻
102፥26፥ሐሥ3፥21፥1
ፊ.20፥11፥12፥1፥1
14፥13 ዳፍ8፥1፥
እዮ6፥817፥9፥፳፻
30፥5፥ኢ.926፥20፥
54፥7
14፥14 2፥76፥33፥1
እዮ7፥1
14፥15 እዮ10፥3፥1
13፥22
14፥16 ኢ.10፥4፥6፥
፳፻139፥1-3፥፳፻45፥
21፥ኢር16፥17፥32፥
19፥1፥፳፻13፥5
14፥17 ዳ32፥34፥
እዮ9፥30፥13፥23፥1
ኢር32፥10
14፥18 እዮ18፥
41፥፳፻38፥20
14፥19 ዳፍ7፥23፥1
እዮ7፥6፥አብ13፥13
14፥20 እዮ4፥20፥
7፥1018፥18፥12፥91
27፥19፥1፥፬፥1፥10

ተጋድሎ የሞላበትን ዘመኔን ሁሉ
አታገሃለህ።

15 ትጠራኛለህ፤ እኔም እመልስልሃለሁ፤
የእኚህን ጊዜ ትናፍቃለህ።

16 በዚያን ጊዜ በእርግጥ እርምጃዬን
ትከታተላለህ፤
ነገር ግን ንጢአቴን አትቀጣጠርም።

17 መተላለፊ በከረጢት ይቋጠራል፤
ንጢአቴንም ትሸፍናለህ።

18 "ተራራ እንደሚሸሸርና
እንደሚወድቅ፤
ዐለትም ከስፍራው እንደሚወገድ፤
19 ውሃ ድንጋይን እንደሚሰርብር፤
ጐርፍም ዐፈርን አጥቦ እንደሚወስድ፤
አንተም የሰውን ተስፋ ታጠፋለህ።

20 አንድ ጊዜ ፈጽመህ ትበረታለህ፤ እርሱም
ያልፋል፤
ገጽታውን ትቀይራለህ፤ ትሸኘዋለህም።

21 ልጆቹ ቢከበሩ አያውቅም፤
ቢሞሉም አያይዩም።

22 የገዛ አካሉ ሕመም ብቻ ይሰማዋል፤
ራሱም ብቻ ያለቅሳል።"

ኤልፋብ
15 ቴማናዊው ኤልፋብ እንዲህ ሲል
መለስ፤

24 ጠብብ ሰው በከንቱ ንግግር መልስ
ይሰጣል?
ወይስ በምሥራቅ ነፋስ ሆዱን ይሞላል?
3 በማይረባ ቃል፤
ፍሬ ባስ በሆነም ንግግር ይከራከራል?
4 አንተ ባን ስገዘሰከዜን መፍራት
ታጣጥላለህ፤
አምልኮተ ስገዘሰከዜን ትከሰክላለህ።

5 ንጢአትህ አፍህን ታስተምረዋለች፤
የተንኩላላኞችንም አነጋገር መርጠህ
ትይዛለህ።

14፥21 እዮ21፥21፥፳፻9፥5፥ኢ.963፥16 14፥22 እዮ21፥21፥
፳፻38፥7፥ኢ.92፥13፥ኢር4፥19 15፥1 እዮ4፥1
*3 ሰባ ሊቃናት ሹላንትና ሰርስት እንዲሁ ሲሆን ፅብራሰጠ
- ግን ታሰቅፈዋል? ይል
*13 በባራይስጥ ሲላ ግለት ነው
*14 ወይም መረቃቴ

14፥2-6፥ በፋ 4 እና 2 ላይ የተመሠረተ ባለ አቻ ስንት
ሲሆን፤ ከፋ 5 እና ከፋ 3 እስከ 6 ካለው ክፍል ጋር ተመሳሳ
ይንት አለው። ኢዮብ ከእግዚአብሔር ጋር ከከር የሚገጥም
ይመስላል፤ በሰው ተጥር ውስጥ የማይገባና ከግራጽም ጀምሮ
ገፅ-ሕ ካልሆነ፤ ታዲያ ይህን ያህል ለምን ታተኩርበታለህ
(13፥25 ይመ)?

14፥2 ይረገፋልም፤ ሕይወት ቅጽበታዊና ጠፊ ናት
(8፥19)፤ ፳፻ 37፥21 ኢ.9 40፥7፥24 ይመ)። እንደ ጥላ ይፈጥ
ናል፤ የ8፥9 ማብ ይመ።

14፥7-12፥ ሰው፤ ከተቋረጠ በኋላ እንኳ ተላል እንደ
ሚለመም ከፍ ላይሆን፤ ለአጥር ጊዜ ታይቶ እንደሚጠፋ አበባ
ነው (ፋ 2)።

14፥7 ሊያቋጠቀህ፤ ለዚህ ቃል በፋ 14 ላይ የተሰጠው
የዕብራይስጥ ትርጉም "መታደስ" የሚል ነው።

14፥13-17፥ በዚህ ጊዜ የኢዮብ መንፈስ በሰውነት መበስ
በስ ምክንያት ተስፋ ከመቀጠሉ ደረጃ በላይ የደረሰ ይመስላል።
ከዚህ ላይ የትንሣኤን ምንነት የሚያስረዳ ትምህርት መሉ
በሙሉ አልተሰጠም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ፈቃዱ ከሆነ፤ የሕ

ይወት ባለቤት የሆነው ጌታ፤ እዮብን በመቃብር ውስጥ በመ
ደበቅ፤ የመለኮት ቀጣ ሰርድና ወደ ሕይወት ሊመልሰው
እንደሚችል እዮብ ያሰባል።

14፥14 ተጋድሎ የሞላበትን ዘመኔን፤ የ7፥1 ማብ ይመ።

14፥18-22፥ እዮብ ጸልመታዊ ከሆነ አመለካከት ላይ የደ
ረሰው፤ ትንሣኤ መታን እንደሚኖር ከመጠራጠር የተነሣ ላይ
ሆን፤ ሕይወት በሥቃይና በሕዘን ተሞልቶ እያለ፤ እግዚአብሔር
እርሱን ለመታደግ ፈቃድኛ ስላልመሰለው ነው።

15፥1-6፥ እስካሁን ድረስ ከሦስት መካሪዎች የመጀመሪ
ያው ርገፋን አልፋብ ነበር። ከዚህ በኋላ ግን ትዕግሥቱ ሰላቀ
ከመቼውም ጊዜ ይልቅ እዮብን ይቃወማል።

15፥2 በከንቱ፤ እዮብ አልፋብን በጠርቶ ቃል ለተናገረ
በት በ16፥3 ላይ ሰበረረው ሐሳብ፤ የተሰጠው የሰብራይስጥ ስር
ጉም፤ "አባል" የሚል ነው። በምሥራቅ ነፋስ 27፥21፥
38፥24 ይመ። ከበረሃ የሚነሣ ነፋስ (ሲራት የተሳለ) ነው (የዘፍ
41፥6፥ የኤር 4፥11 ማብ ይመ)።

15፥4 እግዚአብሔርን መፍራት፤ የ4፥6 ማብ ይመ።
15፥5፥ ግቴ 15፥11፥17-18 ይመ።

ይወት ባለቤት የሆነው ጌታ፤ እዮብን በመቃብር ውስጥ በመ
ደበቅ፤ የመለኮት ቀጣ ሰርድና ወደ ሕይወት ሊመልሰው
እንደሚችል እዮብ ያሰባል።

14፥14 ተጋድሎ የሞላበትን ዘመኔን፤ የ7፥1 ማብ ይመ።

14፥18-22፥ እዮብ ጸልመታዊ ከሆነ አመለካከት ላይ የደ
ረሰው፤ ትንሣኤ መታን እንደሚኖር ከመጠራጠር የተነሣ ላይ
ሆን፤ ሕይወት በሥቃይና በሕዘን ተሞልቶ እያለ፤ እግዚአብሔር
እርሱን ለመታደግ ፈቃድኛ ስላልመሰለው ነው።

15፥1-6፥ እስካሁን ድረስ ከሦስት መካሪዎች የመጀመሪ
ያው ርገፋን አልፋብ ነበር። ከዚህ በኋላ ግን ትዕግሥቱ ሰላቀ
ከመቼውም ጊዜ ይልቅ እዮብን ይቃወማል።

15፥2 በከንቱ፤ እዮብ አልፋብን በጠርቶ ቃል ለተናገረ
በት በ16፥3 ላይ ሰበረረው ሐሳብ፤ የተሰጠው የሰብራይስጥ ስር
ጉም፤ "አባል" የሚል ነው። በምሥራቅ ነፋስ 27፥21፥
38፥24 ይመ። ከበረሃ የሚነሣ ነፋስ (ሲራት የተሳለ) ነው (የዘፍ
41፥6፥ የኤር 4፥11 ማብ ይመ)።

15፥4 እግዚአብሔርን መፍራት፤ የ4፥6 ማብ ይመ።
15፥5፥ ግቴ 15፥11፥17-18 ይመ።

6 የሚፈርድብህ አንደበትህ እንጂ እኔ አይደለሁም፤ የሚመሰክርብህም እኔ ሳለሆን የገዛ ከንፈርህ ነው።

7 ለመሆኑ ከሰው ሁሉ ቀድመህ የተወለድህ አንተ ነህን? ወይስ ከኩረብቶች በፊት ተገኘተሃል?

8 በስንጠራዎቹ የመማክርት ጉባኤ ላይ ነበርህን? ጥበብሰ የተሰጠው ለአንተ ብቻ ነው? እኛ የማናውቀው አንተ ግን የምታውቀው ምን ነገር አለ? እኛስ የሌለን አንተ ያለህ ማስተዋል የቱ ነው?

10 በዕድሜ ከአባትህ የሚበልጡት የሸበቱ ሽማግሌዎች ከእኛ ጋር አሉ።

11 የስንጠራዎቹ ማጽናናት፤ በርጋታ የተነገረህ ቃል አነሰህን?

12 ልብህ ለምን ይሸፍታል? ዐይንህንስ ምን ያጉረጠርጠዋል?

13 በስንጠራዎቹ ላይ እንድትቋጣ፤ እንደዚህ ያለ ቃል ከአፍህ እንዲወጣ ያደርገህ ምንጭን ነው?

14 ጉዳዩ ለሆነ ዘንድ ሰው ምንድን ነው? ጻድቅስ ይሆን ዘንድ፤ ከሴት የተወለደ ምንድን ነው?

15 እነሆ፤ ስንጠራዎቹ በቅዱሳን እንኳ አይታወቁም። ሰማያትም በእርሱ ፊት ጉዳዩን አይደሉም።

16 ታዲያ ክፉትን እንደ ውሃ የሚጠጣ! አገሪያፊና ርኩስ ሰውማ እንዴት ይታወቅ!

17 አድምጠኝ፤ በግልጽ አስረዳሃለሁ፤ ያየሁትንም እነገርሃለሁ።

18 ጠባቢን ከአባቶቻቸው የተቀበሉትን፤ ሳይሸሽጉ የተናገሩትን አስረዳሃለሁ።

19 ምድሪቱ ለአባቶቻቸው ተሰጠች፤ በመካከላቸውም ባዕድ አልተቀመጠም፤

20 ክፉ ሰው ዕድሜውን ሙሉ፤ ጨካኝም በተመደበለት ዘመን ሁሉ

15፥2 ዘፍ41፥6
15፥3 ዘላ2፥31
ሉዩ6፥26
15፥4 ሉዩ25፥6
15፥5 ሉዩ5፥131
11፥6122፥51ምሳ
16፥23
15፥6 ሉዩ9፥151
18፥7፤መዝ10፥21፥፡
፡፡12፥37፤ሉ፥19፥22
15፥7 1፤መ፥2481
ሉዩ38፥211፤መ፥190፥
21ም፥18፥25
15፥8 ሉዩ12፥21
29፥4፤ሉ፥9፥6140፥
13141፥281፤ሉ፥23፥
18፥፡፡11፥341
1፥፡፡2፥11
15፥9 ሉዩ12፥3
15፥10 2ዜ፥510፥
6፤ሉዩ12፥12
15፥11 ዘፍ37፥35፥
ዘፍ8፥3132፥39፤ሉዩ
5፥17፥16፥10፥22፥22፥
23፥1213፥6፥16፥መዝ
119፥11፥72፤ሉ፥15፥
16፤ዘሳ1፥13፥2፥፡፡
1፥3-4
15፥12 ሉዩ11፥131
3፥6፥13
15፥13 ሉዩ11፥8፥
22፥5132፥31፤መ፥94፥
4፤ም፥429፥11፥4፥፡
11፥30
15፥14 2ዜ፥5፥36፥
ሉዩ4፥17፥1441
15፥15 ሉዩ4፥18፥
5፥1
15፥16 ዘሉ5፥2፥
ሉዩ 4፥19፥12፥4፥
20፥1213፥4፥7፥መዝ
14፥11፥ም፥419፥28
15፥17 ሉዩ4፥8
15፥18 ዘፍ32፥7
15፥19 ዘፍ12፥11
ሉዩ2፥248
15፥20 ፋ24፥ሉዩ
24፥1127፥13-23፥ሉ፥
21፥218፥22፥150፥111
66፥24፥ሉ፥46፥10፥
ሉ፥11፥15፥10፥፡፡17
15፥21 ፋ24፥
1፥፡፡፡፡3፥11፥ሉዩ18፥
11፥20፥25፥122፥101
27፥20፥ሉ፥413፥31
ሉ፥6፥25፥120፥31

ይህ ቃል ሆኖ።

21 የሚያስደነግጥ ድምፅ በጀርድ ላይ ይጮኻል፤ በሰላም ጊዜ ቀማኞች አደጋ ያደርሱበታል።

22 ከጨለማ ወጥቶ ማምለጥ ይፈራል፤ ለሰደፍም የተመደበ ነው።

23 የአምራ ለራት ለመሆን ይቅበዘበዛል፤ የጨለማ ለን መቅረቡን ያውቃል።

24 ጭንቀትና ቀንን ያስፈራሩታል፤ ለማጥቃት እንደ ተዘጋጀ ጉዳህም ያደለብታል።

25 እጁን በስንጠራዎቹ ላይ አንሥቶአልና፤ ሁሉን የሚችሉትን አምላካም ይፍርዳል።

26 ወፍራምና ጠንካራ ጋሻ አንግቦ፤ ሊቋቋመው ወጥቶአል።

27 ፊቱ በስብ ቢሸፈን፤ ሽንጡ በሥጋ ቢደነድንም፤

28 መኖሪያው በፈራረሱ ከተሞች፤ የፍርስራሽ ክምር ለመሆን በተቃረቡ፤ ሰው በማይኖርባቸው ወፍ ቤቶች ውስጥ ይሆናል።

29 ከእንግዲህ ባለ ጠጋ አይሆንም፤ ሀብቱም አይቋቋም፤ ይዞታውም በምድር ላይ አይሰፋም።

30 ከጨለማ አያመልጥም፤ ቅርንጫፍቹን ነበልባል ያደርቃቸዋል፤ በስንጠራዎቹም እስትንፋሱ ይወሰዳል።

51፥25፥53፥56፥1፥፡፡5፥3 15፥22 ፋ23፥ሉዩ5፥14፥16፥13፥18፥
19፥19፥29፥20፥24፥24፥17፥27፥14፥33፥18፥36፥12፥38፥15፥መዝ
9፥15፥ም፥7፥23፥መ፥43፥8፥ሉ፥11፥20፥ሉ፥44፥27፥ሆሉ፥9፥13፥ሉ፥
5፥19 15፥23 ፋ22፥ሉዩ18፥12፥መዝ109፥10፥ም፥430፥17፥ሉ፥
39፥17፥ም፥24፥28፥ሉ፥17፥37 15፥24 ፋ20፥ሉዩ18፥14፥1፥ሉ፥
8፥22፥9፥1 15፥25 ሉዩ11፥8፥35፥12፥36፥9፥140፥8፥መዝ21፥2-3፥
44፥16፥7፥9፥17፥5፥5፥ም፥421፥30፥ሉ፥43፥16፥10፥32፥37፥23፥45፥9፥
15፥26 ሉ፥44፥16 15፥27 መ፥3፥17 15፥28 ሉዩ3፥14፥ሉ፥
5፥9 15፥29 ሉዩ3፥15፥17፥8፥ሉ፥5፥8 15፥30 ፋ32፥34፥መዝ15፥
10፥ሉዩ5፥14፥18፥19፥11፥6፥7፥18፥16፥20፥26፥22፥20፥29፥19፥31፥12፥
1፥ሉ፥40፥23-24፥ሆሉ፥9፥1-16፥መ፥24፥1 15፥31 ሉዩ20፥7፥122፥13፥
27፥9፥31፥5፥1

፡፡23 ወይም ለአምራ ለራት ለመፈለግ

15፥6 የሚፈርድብህ አንደበትህ ሳይሆን የገዛ ከንፈርህ ነው።

15፥7-10፤ ሉዩብ ራሱን እንደ መላእክት ጠቢብ አድርጎ እንደሚቋቋር (የ1፥6 ማብ ይመ)፤ እውነቱ ሲታይ ግን ከተራ ሰው እንኳ የማይሄድ እንደሆነ አልፋኩ ይናገራል።

15፥10፤ በዕድሜ በነፃነት ሰው ለምድ ስለሚገኝ፤ በጥንት 2ዜ ዕድሜ እንደ ጥበብ ይቋቋር ነበር፤ ይህ እውነት ግን በእሁ ለሁ ዘንድ ተቀባይነት አልነበረውም (ይ፥6-9 ይመ)።

15፥11-13፤ እንደ አልፋኩ አመለካከት ከሆነ፤ የኢዮብ ወጻጆች እርሱን ያጽናት፤ ዘንድ እግዚአብሔር የላካቸው ናቸው (ፋ፥ 11)፤ እነርሱ ወጻጆቻቸውን ለማጽናናት መተው ላለ፤ እዮብ በቀላሉ በመመለሱ አልፋኩ እዮብን ይገሥቃል። ይሁን እንጂ አልፋኩ መሰሪ በመሆኑ ከበደል ነጻ አልነበረም (ም 5)፤ የቀፍት ሁለቱ መካሪዎቻቸው የባሰውን መሰሪዎች ነበሩ። እዮብን ለማጽናናት ያላንጻጽ ሸፍጥ የተላገለው ምክር በትክክል ሲታይ ግምት ውስጥ የሚገኝ አልነበረም (4፥2-6 ይመ)።

15፥14-16፤ 25፥4-6 ይመ። አልፋኩ ምናልባት እግዚአብሔር በመገለጥ ስትቶኛል ብሎ በግስቡ ሳይሆን አይቀርም፤ ቀደም ሲል በ4፥17-19 ላይ የተናገረውን እዚህ ላይ የደገመው (የ4፥12-21 ማብ ይመ)።

15፥14 ከሴት የተወለደ፤ ሉዩብ በ14፥1 ላይ የተናገረውን

እዚህ ላይ ይደገምዋል።

15፥15 በቅዱሳን መላእክት ናቸው (የ5፥1 ማብ ይመ)።

15፥16 ክፉትን እንደ ውሃ የሚጠጣ፤ በ34፥7 ላይ አሊሁ ስለ እዮብ የተናገረውን ይመ።

15፥17-21፤ አልፋኩ ቀደም ሲል ስጥቶች የነበረውን ከጥንት ሲወርድ ሲፈረድ የመጣ ምክር አሁንም ይደገፋል፤ ይኸ ውጤት ክፉ ሰው (እዮብን ማለቱ ነው) የሚገባውን መከራ ከቶ ሊያመልጠው አይችልም የሚል ነው።

15፥20-35፤ የክፉውን ሰው ዕጣ ፈንታ የሚያመለክት ቅኔ ነው (8፥1-19 ይመ)። አልፋኩ የተለያዩ ምሳሌዎችን በመጠቀም ምክር መስጠቱን አሁንም ይቀጥላል፤ ይኸውም ከእግዚአብሔር ጋር የሚገባውን ሰው (ፋ፥ 24-26)፤ በመጨረሻ ቅጣት የሚገባውን ክፉ ሰው (ፋ፥ 27-32)፤ ገና ሳይበልጥ ፍሬው የሚረገፈውን ወይን (ፋ፥ 33)፤ አበባው የሚረገፍበትን ወይራ (ፋ፥ 33) እንደ ምላሌ ተጠቅሞአል። አልፋኩ ከቶዎች፤ ተቀማጥሎ ይኖራል የሚለውን የኢዮብ ስላመለክት ስለሚያውም፤ እዮብ የጻድቃን መከራ ምስጢና ምን እንደ ሆነ በመጠየቅ ከእርሱ ጋር መጨረሻውን አልፈለገም።

15፥23-30 የጨለማ ጥንት ነው፤ ይህም ወደ ሙታን ሳለም የሚደረገውን ጥን የሚያሳይ ነው (የ10፥21 ማብ ይመ)።

31 በአጻፋው አንዳች አያገኘምና፤
 ከንቱን ነገር በመታመን ራሱን
 አያታልል።
 32 ጊዜው ሳይደርስ ይጠወልጋል፤
 ቅርንጫፉም አይለመልምም።
 33 ፍሬው በጮር አያታት እንደ ተለቀመበት
 የወይን ተክል፤
 አበባውም እንደ ረገፈበት የወይራ ዛፍ
 ይሆናል።
 34 የዐመፀኞች ገብአ ትመክናለች፤
 የጉቦ ሱባኞችም ድንኳን በእሳት
 ትበላለች።
 35 መስራን ይፀንሳሉ፤ ክፋትንም ይወልዳሉ።
 በሆዳቸውም ተንኩል ይጠነሳሉ።”

ኢዮብ
 16 ኢዮብም እንዲህ ሲል መለሰ፤
 “ይህን የሚመስል ብዙ ነገር
 ሰምቻለሁ፤
 እናንተ ሁላችሁ የምታሰጨንቁ
 አጽናኞች ናችሁ።
 ይህ ከንቱ ንግግር አያልቅም??
 ትለልልፍ ዘንድ የሚገፋፋህ ምንድን
 ነው?
 እናንተ በእኔ ስፍራ ብትሆኑ ኖር፣
 እኔም እንደ እናንተ መናገር እችላ
 ነበር፤
 ቃላት አሳከኛ በመናገር፣
 በእናንተ ላይ ራሴን መነቅነቅ በቻልሁ
 ነበር።
 ይልቁንም እንደበቴ ባበረታታችሁ፤
 የከንፈሬም ማጽናኖት ባሳረፋችሁ ነበር።

“በናገር ሕመሜ አይሻለኝም፤
 ዝም ብልም አይተወኝም።
 ስንጠቅሳቸው ሆይ አሁንስ አድክመኸኛል፤
 ወገኖቼንም ሁሉ አጥፍተሃል።
 ጭምት በትር ያደረግክም ምስክር
 ሆኖብኛል፣
 ዐጥንቴን ያወጣው ከሳቴም ያጋልጠኛል።
 ስቀላጣው ሰነጠቀኝ፤ በጥላቻው
 አስጨነቀኝ፣

35፡13የግሳ1፡1616፤
 18፡1529፡አሳ1፡151
 30፡1234፡20147፤
 10፡59፡47፡አር7፡4፤
 8፡11፡11፡ግዘ2፡11፤
 34፡4፡ግጭ6፡19፡ግር
 13፡5፡ያፊ1፡16
 15፡32 ፋ3፡0፡አዮ
 22፡16፡3፡14፡መዝ
 55፡23፡1፡109፡8፡ግሳ
 10፡27፡መዝ7፡17
 15፡33 ኢዮ4፡20፤
 ዕን3፡17
 15፡34 ፋ3፡0፡ዘዞ
 23፡8፡1፡ሳግጫ፡8፡3፡አዮ
 8፡13፡10፡ብ0፡27
 15፡35 ኢዮ4፡81
 5፡7፡አሳ29፡20፡17፤
 6፡7፡ያፊ1፡15
 16፡2 ኢዮ6፡15፤
 መዝ69፡20
 16፡3 ኢዮ6፡26፤
 11፡21፡18፡2
 16፡4 2፡7፡19፡21፤
 መዝ22፡7፡አሳ37፤
 22፡አር48፡27፡አፍ
 2፡15፡አር።2፡15፤
 ግጭ27፡39
 16፡5 ዘዩ37፡25፤
 ኢዮ29፡25
 16፡6 ኢዮ6፡31፤
 7፡21
 16፡7 መላ8፡5፡አሳ
 1፡19፡17፡3
 16፡8 ኢዮ10፡17፤
 17፡7፡19፡20፡33፡21፤
 ፡መዝ6፡7፡122፡17፤
 88፡9፡1፡102፡5፡1፡09፡
 24፡አፍ5፡17
 16፡9 ኢዮ9፡51፡12፤
 14፡13፡24፡18፡41
 19፡1፡1130፡21፡መዝ
 35፡16፡37፡12፡11፡21፤
 10፡አፍ2፡16፡ሆሴ
 6፡1፡አሳ7፡54
 16፡10 ፋ7፡አዮ
 11፡31፡24፡ሳ19፡12፤
 18፡21፡3130፡1፡9፡12
 1፡መዝ22፡13፡27፡31፤
 35፡15፡21፡169፡121
 119፡5፡አሳ፡45፡0፡61
 ስፋ3፡30፡ግዘ5፡11
 አሳ7፡5፡17፡23፡2
 16፡11 ኢዮ9፡24
 16፡12 ኢዮ6፡4፤
 9፡17፡አፍ3፡12
 16፡13 ኢዮ3፡23፤
 20፡24፡ግሳ7፡23፤

ጥርሱን ነስብኝ፤
 ባላጋራዬ ክፉ ዐይኔህን ተከለብኝ።
 10 ሰዎች በፊዝ አፋቸውን ከፈቱብኝ፤
 በንቀት ጉንጫን ጠፈጠፋኝ፤
 በአንድነትም በላይ ተሰበሰቡ።
 11 ስንጠቅሳቸው ለክፉዎች አሳልፎ ሰጠኝ፤
 በጠማሞችም እጅ ባለኝ።
 12 በሰላም እኖር ነበር፤ እርሱ ግን ሰባበረኝ፤
 ዐንገቴን ይዞ አደቀቀኝ፤
 ማንጣጠሪያ ዓላግው አደረገኝ፤
 እርሱም ቀስተኞች ከበብኝ፤
 ያለ ርገራሬ ኩላሌቴን ይበጣጥሳል፤
 ሐሞቴን መሬት ላይ ያደልልል።
 14 ደጋግሞ ይቀጠቅጠኛል፤
 እንደ ጠረኛም ተንደርድር ይመጣብኛል።
 15 “ከጭዳይ ላይ ማት ሰፍቻለሁ፤
 ትኩረትን በዐፈር ውስጥ ቀብራለሁ።።
 16 ፊቴ ከልቅሶ የተነሣ ቀልተኛል፤
 ጨለማም በዐይኖቼ ቆብ ላይ ዐርፎአል።
 17 ነገር ግን በእጅ ዐመፀ አይገኝም፤
 ጸሎቴም ንጹሕ ነው።
 18 “ምድር ሆይ፤ ደሜን አትሸፍኒ፤
 ጨኸቴም ማረፊያ አያግኝ፤
 19 አሁን እንኳ ምስክሪ በሰማይ አለ፤
 ጠበቃዬም በላይ በአርዶም ይገኛል።
 20 ወዳጆቼ በንቀት ቢመለከቱኝም፤
 ዐይኔ ወደ ስንጠቅሳቸው ያነባል።።
 21 ሰው ለወዳጁ እንደሚማልድ፣
 በስንጠቅሳቸው ፊት የሚማልድ ሰው ምንው
 በተገኘ፤
 22 “ከጥቂት ዓመታት በኋላ፣
 ወደግል መለስበት መንገድ እሄዳለሁ።።
 ስፋ3፡13 16፡14 ኢዮ9፡17፡11፡0፡3፡አሳ2፡7 16፡15 ዘዩ37፡34፤
 ኢዮ2፡8 16፡16 ፋ2፡0፡አሳ፡2፡7፡11፡7፡3፡0፡17፡3፡0፡33፡19፡1፡መዝ
 6፡6፡አሳ52፡14 16፡17 ኢዮ6፡28፡10፡7፡13፡7፡አሳ፡453፡9፡55፡7፤
 59፡6፡አሳ1፡8፡1፡11፡ፋ3፡8፡1፡0፡3፡13፡3 16፡18 ዘዩ4፡1፡0፡አዮ19፤
 24፡፡መዝ5፡21፡8፡6፡6፡6፡16፡18-19፡1፡02፡11፡1፡19፡169፡አሳ26፡21፡አፍ
 11፡4 16፡19 ዘዩ3፡1፡50፡አሳ፡1፡9፡27፡21፡17፡22፡12፡25፡2127፤
 13፡31፡2፡42፡2፡2፡መዝ11፡3፡5፡አሳ33፡5፡5፡57፡4፡15፡18፡4፡166፡1፡1፡
 10፡1፡ር፡1፡9፡11፡ተ2፡5 16፡20 ፋ16፡አፍ2፡19፡ሐ፡15፡15፡1፡ር፡፡
 8፡34፡1፡6፡21 1፡78፡45፡፡መዝ9፡4፡1፡40፡12 16፡22 ኢዮ10፡21
 ።20 ወይም ወዳጆቼ ላግላጅ ቢሆኑኝም

15፡35 መስራን ይፀንሳሉ፤ ክፋትንም ይወልዳሉ፤ በእሳ
 59፡4 ላይ (ግብ ደም) ተጠቅሳል። ክፉ ሐሳብ በሌለ ወስጥ
 ከተሰተናገደ፣ ወዳጆች ወደ ክፉ ደርጊት ማምራቱ አይቀርም።
 16፡1-5፤ ኢዮብ የወዳጆቹን ምስክር እልተቀበለም።
 16፡2-5፤ ጠቃሚ ምስክር የተንገዘና የጭፍን ፍርድ ላይ
 ሆን እጥር ምጥን ያለና የሚያጸናኝ ነው።
 16፡2 የምታጨንቁ አጽናኞች፤ የ13፡1-12 ግብ ደም።
 ኢዮብ በምስክር ወዳጆቹ አይሁን እንጂ በመጨረሻ ተጽናንቅላል
 (42፡11 ደም)።
 16፡3 ከንቱ፤ አሳልኛ ግለት ነው የ15፡2 ግብ ደም።
 16፡4 ራሷን መንቅነቅ፤ የሰድብና የንቀት ምልክት ነው
 (መዝ 22፡7፤ ኢዮ 48፡27፤ ግጭ 27፡39 ደም)።
 16፡9፤ እግዚአብሔር እንደ ጨካኝ አንበሳ (10፡16 ደም)
 ኢዮብን ሲያጠቃውና ሥጋውንም ሲበጭቀው የሚያሳይ ተምሳ
 ሌታጭ አግለጽ ነው። ጠላትን ስብራይሰሱ “ባላጋራ” የሚል ትር
 ጉም አለው (19፡11 ደም)።
 16፡10-14፤ ኢዮብ ራሱን እንደ እግዚአብሔር ዓላማ
 ይቀጥራል፤ ያለበትም ሁኔታ አልፋው በ15፡25-26 ላይ ከተናገ
 ሬው ጋር ተቃራኒ እንደሆነ ተገንዝባል።

16፡12 በሰላም... እርሱ ግን ሰባበረኝ፤ 2፡3 እና ግብ
 ደም። ማንጣጠሪያ ዓላግው አደረገኝ፤ የ6፡4 ግብ ደም።
 16፡15-17፤ ኢዮብ ሥቃይን ሲያምቅሏል... ምን እንኳ
 በደላ ወደኛርበትም ሥቃይ የቆጠለ መሆኑን ይገልጻል።
 16፡15 ግጭ... በዐፈር፤ የሐዘን ምልክት ነው (የዘፍ
 37፡34፤ የዩኖ 3፡5-6 ግብ ደም)።
 16፡18-21፤ ፋ፣ 18 (ፋ 22፤ 17፡1 ደም)፤ ኢዮብ
 ረጅም ዕድሜ አግኝቶ በወዳጆቹ ዘንድ ከበደል ነጻ መሆኑን የሚታ
 ወቅትን አልመሰሰውም፤ ነገር ግን በሰማይ ወዳጅ እንዳለው (ፋ
 20)፤ ወዳጁም ቅዱስ እንደሆነ (5፡1 ደም)፤ ምስክርና ጠበ
 ቃው፣ በእግዚአብሔር ፊት የሚቆምለትና (ፋ 21 ደም፤ 9፡33
 እና ግብ ደም) ተሳታፊ ሆኖ እርሱ ብቻ እንደሆነ ይናገራል።
 16፡18 ደም (ዘዩ 4፡10 እና ግብ ደም) ንጹሕ ስለሆነ ከሞተ
 በኋላ ከምድር እንደሚጠቀስ ያስጠባ።
 16፡22 ከጥቂት ዓመታት በኋላ፤ ኢዮብ ወደያው እንደሚ
 ይሞት ተሰፋ አደርጎአል። ወደግል መለስበት መንገድ እሄዳለሁ፤
 ወደ መቃብር ግለት ነው (የ7፡19፤ የ10፡21 ግብ ደም)።

17 መንፈስ ደክሞአል፤
 ዘመኔ አጥሮአል፤
 መቃብርም ተዘጋጅቶልኛል።
 2 አላጋራዎች ከበውኛል፤
 ትኩረቴም ትንኩሳቸው ላይ ነው።
 3 ለንዘሰብከሴ ሆይ፤ እንተ ተያዥ ሁነኝ፤
 በእንተ ሌላ ዋስ የሚሆነኝ ማን አለ?
 4 እንዳያስተውሉ ልባቸውን ይዘሃል፤
 ስለዚህ ድል አትሰባቸውም።
 5 ለጥቅም ሲል ወዳጁን የሚያወግዝ፤
 የልጆቹ ዐይን ይታወራል።

6 ለንዘሰብከሴ ለሰው ሁሉ መተረቻ፤
 ፊቴ ላይ የሚተፋብት ሰውም አደረገኝ።
 7 ዐይኔ ከሐዘን የተነሣ ፈዘዘ።
 መላ አካሉም እንደ ጥላ ሆነ።
 8 ቅኝቶ በዚህ ነገር ይደንግጣሉ፤
 ንጹሐንም በዐመፀኞች ላይ ይነሣሉ።
 9 ጸድቃን ግን በያዙት መንገድ ይጸናሉ፤
 ንጹሐ እጅ ያላቸውም እየበረቱ ይሄዳሉ።
 10 ሕገር ግን እናንተ ሁላችሁ፤
 እስቲ ተመልሳችሁ እንደ ገና ሞክሩ፤
 ከመካከላችሁ አንድም መብብ አላገኘም።
 11 ዕድሜይ አለቀ፤ ዕቅድም ከሸፈ፤
 የልቤም ሐሳብ ከንቱ ሆነ።
 12 እነዚህ ሰዎች ሌሊቱን ወደ ቀን
 ይለውጣሉ፤
 ጨለም እያዩ፤ “ብርሃን ቀርቦአል”
 ይላሉ።
 13 ተስፋ የማደርገው ቤት መቃብር ስቻ
 ከሆነ፤
 መኝታይንም በጨለማ ካነጠፍሁ፤
 14 መበሰበሰን፤ ‘አንተ አባቴ ነህ፤
 ትልንም፤ ‘አንቺ እናቴ’ ወይም ‘እናቴ
 ነሽ’ ካልሁ፤
 15 ታዲያ፤ የእኔ ተስፋ ወይት ነው?
 ተስፋዬን የሚያይልኝ ማን ነው?
 16 ወደ ሞት፤ ደጅ ይወርዳልን?
 አብረንስ ወደ ትቢያ እንሄዳለንን?”

17፡1 መዝ88፡3-4፤
 143፡44፤መዝ12፡1-7፤
 አ.ላ38፡12
 17፡2 ሊዮ6፡14፤
 11፡31፤መዝ22፡7፤
 119፡51፤ኡር20፡7፤
 ሰቆ3፡14
 17፡3 መዝ35፡2፤
 27፡40፤17፡11፤19፡122
 19፡96፤11ኢ.ላ38፡14
 17፡4 ኡ.፡21፡2
 17፡5 ዘ22፡15፤
 ኡ.፡11፡20
 17፡6 ቀ.2፡ዘተ፡
 12፡14፤15፡79፡7ኢ.ዮ
 30፡9፤ኡር15፡4
 17፡7 ኡ.ዮ2፡12፤
 16፡8፡16
 17፡8 ዘ84፡14
 17፡9 1ኣ-24፡1
 24-22፡21፤ኢ.ዮ9፡
 301፤መዝ84፡17፤ዮ፡
 4፡18
 17፡10 ኡ.፡12፡2
 17፡11 ቀ.15፤ኢ.ዮ
 7፡6፤ኢ.ላ38፡10
 17፡12 ኡ.ዮ5፡17-
 26፤11፤17፤ኢ.ላ
 50፡11
 17፡13 2ኣ-10፡14፤
 14፤ኢ.ዮ3፡13፤መዝ
 88፡18፤139፡8
 17፡14 ኡ.ዮ4፡19፤
 7፡5፤13፡28፤130፡28፡
 301፤መዝ16፡10፤49፡9
 17፡15 ኢ.ዮ7፡6፤
 መዝ31፡22፤40፡34፤
 18፡ኦዝ37፡11
 17፡16 ዘ6፡2፡7፤
 ኡ.ዮ3፡19፤7፡9፤20፡
 11፤21፤26፤33፡28፤
 መዝ9፡13፤30፡31
 107፡18፤ኢ.ላ38፡10፡
 17፡የ2፡6
 18፡1 ኢ.ዮ8፡1
 18፡2 ኢ.ዮ8፡2፤
 16፡3
 18፡3 ኢ.ዮ12፡7፤
 መዝ73፡22
 18፡4 ኡ.፡13፡14፤
 14፡18፤16፡9
 18፡5 ኢ.ዮ5፡14፤
 12፡25፤21፡17፤24፤1
 7፡35፤15፤38፤15፤ዮ፡
 4

በልዳደስ
18 ሹሐዊው በልዳደስ እንዲህ ሲል
 መለሰ፤
 2 ሲሆን ንግር የምትጨርሰው መቼ ነው?
 እስኪ ልብ ግዛ፤ ከዚያ በኋላ
 እንነጋገራለን።
 3 ለምን እንደ ከብት መንጋ እንቁጠራለን?
 እንደ ደንቁርስ ለምን ታየናለህ?
 4 አንተ በቀላቀ የነደደህ እንደ ሆነ፤
 ምድር ባደሞን ትቀራለች?
 ወይስ ዐለት ከሥፍራው ተነቅሎ
 ይወሰዳል?
 5 “የክፉዎች መብራት ይጠፋል፤
 የአሳቴም ነጠባል ድርግም ይላል።
 6 የደንኳኑ ብርሃን ይጨለማል፤
 መብራቴም በላዩ ይጠፋል፤
 7 የርምጃው ብርታት ይደክማል፤
 የገዛ ዕቅዱም ይጥለዋል።
 8 እንሩ በወጥመድ ይያዛል፤
 በመረብም ይተበተባል።
 9 አሽከላ ተረከዙን ይይዘዋል፤
 ወስፈንጥርም ያጣብቀዋል።
 10 በምድር ላይ የሸምባቆ ገመድ፤
 በመንገዱም ላይ ወጥመድ በሰውር
 ይቀመጥለታል።
 11 ድንጋጤ በዙሪያው ያስፈራራዋል፤
 ተከትሎም ያሳድደዋል።
 12 መቅዋፍት ለውጠው ቀርቦአል፤
 ጥፋትም የእርሱን ውድቀት
 ይጠባበቃል።

13፡9፡20፡20፡24፡20፤ኡር25፡10፡ግቴ25፡8፤ዮ.ሐ8፡12 18፡6
 ኢ.ዮ5፡14፤8፡22፤11፡17፤12፡25 18፡7 ኢ.ዮ5፡13፤13፡26፤15፡6
 18፡8 ኢ.ዮ19፡6፤መዝ9፡15፤10፡9፤35፡5፤75፡7፤6፤66፤11፤140፡5፤
 ሰቆ1፡13፤ግዝ7፡2፤10፡21፤15 18፡9 ኢ.ዮ22፡10፤30፤12፤ግ፡45፤22፤
 ኢ.ላ24፡18፤ኡር48፡44፤ዮ5፡19 18፡10 1ኣ-28፡9፤መዝ
 140፡5፤ዮ፡7፡22፤ኢ.ላ51፡20 18፡11 ቀ.14፤18፤ኢ.ዮ6፡44፤15፡21፤
 20፡8፤25፡24፤17፤ መዝ31፡13፤55፡4፤488፤15፤ኢ.ላ22፡18፤28፡19፤
 ኡር15፡8፤ዮ2፡22

*13 በሰብ-ይስጡ፤ ሲል ይላል
 *16 በሰብ-ይስጡ፤ ሲል ይላል

17፡1 መቃብርም ተዘጋጅቶልኛል፤ የቀ-10-16 ግብ ድም።
 17፡3 እንተ ተያዥ ሁነኝ፤ እዮብ ቅን መሆኑንና ለቅጣ ትም የሚያደርስ በደል እንደሌለበት እንዘሰብከሴ ያረጋግጥለት ዘንድ ይጠይቃል።
 17፡4 ልባቸውን የያዙትን ወዳጆቹን ግለት ነው።
 17፡5 እዮብ ወዳጆቹ ላቀረቡበት የሐሰት ከስ መልስ ለመስጠት የተጠቀመበት ምሳሌ ነው።
 17፡6-9 እዮብ ለውን እንዲሆንለት የጠየቀውን ዋስትና አላገኘውም፤ ከዚህም የተነሣ የማንም መዘባበቻ እንዲሆን ያበ ቃው እንዘሰብከሴ እንደ ሆነ ይጠየቃል። የቀ-8 ምን ምን ነው ከተባለ፤ “ቅኝቶ” እና “ንጹሐን” የሚለው አገላለጽ የሚመለከት ተው ወዳጆቹን ነው።
 17፡6 መተረቻ፤ 30፡9 ደመ። የተናቀና መዘባበቻ የሆነ ግለት ነው (ዘጸ 28፡37 ደመ።) ፊቴ ላይ የሚተፋብት፤ 30፡10 ደመ።
 17፡7 መላ አካሉም እንደ ጥላ የ2፡7 ግብ ደመ።
 17፡10-16 እዮብ ንዕሐ ባገባ ጨለማው ወይም ብርሃን እንደሚለወጥለት ለፋርተሳት ይጠየቃል (11፡17)። እዮብም ለግ ስገረም ሲል ይሆንታል መልስ ይናገራል (ቀ. 12-16)። የሚቀረው ተስፋ መቃብር ብቻ ነው (ቀ. 1 ደመ።) ይህ ደግሞ እንደ ቀድሞ ቤቱ እይሆንለት (ቀ. 13-15)።
 17፡13 ሲት፤ መዝ 12፡5 ደመ። በጨለማ፤ 18፡18 ደመ። የሙታን ግለም ግለት ነው (ዮ10፡21 ግብ ደመ።)።
 17፡14 በመቃብር የሚጠበቀው የመበሰበስና የትሎች ቤተ ሰብ መሆን ብቻ ነው።
 17፡15 የእኔ ተስፋ ወይት ነው? 14፡19 ደመ።።
 17፡16 ወደ ሞት ደጅ፤ 38፡17፤ ማቴ 16፡18 ደመ።። በመስጠጥም የጥናት ጽሑፍን መሠረት ወደ ሙታን ግለም የሚሄድ ሁሉ ተከታታይ በሆነ ሰባት በሮች ውስጥ ግለፍ አለበት። ትቢያ፤ 21 ደመ።።
 18፡-4፤ በልዳደስ የኢዮብን ስሚታዊ ምላሽ ከራስ ወዳድነት የተነሣ የዘንገታዊም ያልሆነ አድርጎ ተጠረ።።
 18፡5-21 የከተ ሰው ዕጣ ፈንታ ምን እንደሆነ የሚያሳይ ቅኔ ነው (8፡11-19፤ 15፡20-35 ደመ።)። ጸድቅ ሰው በዚህ ግለም መስራ ሲደርሰው፤ ክፉ ሰው ደግሞ አልፎለት በምችት ሲኖ ይታያል የሚለውን የኢዮብን ግንዛቤ በልዳደስ አለመቀበሉም በላይ እዮብ አመለካከቱን እንደያስተካከል ይፈልጋል። ማን ኛውም ክፉ ሰው የጻጉ ምን በዚህ ምድር የሚያገኝ ስለ መሆኑ በልዳደስ አፋን ሞላት ይናገራል።
 18፡5 የከተ-ደመ። መብራት ይጠፋል፤ 21፡17 ደመ።። በምላ 13፡9 ላይ ተደግሞአል፤ በብርሃን ተሞላላትነት የቀረበው ሕይወት በሕልውናው እንዲያከትም ሆነ።

13 ደዌ ቂዳውን ይበላል፡
 የሞት በኩርም ቅልጥሙን ይውጣል፡፡
 14 ተማምኖ ከሚኖርበት ድንኳን ይነቀላል፡፡
 ወደ ድንጋጤም ንጉሥ ይነጻል፡፡
 15 ድንኳኑ በእሳት ይያያዛል፤
 በመኖሪያውም ላይ ዲን ይበተናል፡፡
 16 ሥሩ ከታች ይደርቃል፡፡
 ቅርንጫፉም ከላይ ይረግፋል፡፡
 17 መታሰቢያው ከምድር ገጽ ይጠፋል፡፡
 ስሙም በአገር አይነሣም፡፡
 18 ከብርሃን ወደ ጨለማ ይጣላል፡፡
 ከዓለምም ይወጣል፡፡
 19 በሕዝቡ መካከል ልጅ ወይም ዘር
 አይኖረውም፡፡
 በኖረበትም አገር ተተኪ አያገኝም፡፡
 20 ባጋጠመው ሁኔታ የምዕራብ ሰዎች
 ይደነግጣሉ፡፡
 የምሥራቅም ሰዎች በኖርህት ይዋጣሉ፡፡
 21 በእርግጥ የክፉ ሰው መኖሪያ፤
 ስንዚህከሁከኔንም የማያውቅ ሰው መድረሻ
 ይህ ነው፡፡”

ኢዮብ
19 ኢዮብም እንዲህ ሲል መለሰ፡
 “²⁰ ግፍሴን የምታስጨንቋት፤
 በቃልሰ የምትደቀሱሱን እስከ መቼ ነው?
 3 እነሆ፤ ዐሥር ጊዜ ዘላችሁኝ፡፡
 ያለ ዕኖራትም በላላችሁኝ፡፡
 “በእውነት ተሰሰኜ ከሆነ፤
 ስሕተቱ የራሴ ጉዳይ ነው፡፡
 5 ነገር ግን ራሳችሁን በእኔ ላይ ከኛ
 ብታደርጉ፤
 መዋረርንም እኔን ለመሞገት
 ብትጠቀሙበት፤
 6 ስንዚህከሁከኔ እንደ በደለኝ፤
 በመረቡም እንደ ከበሰኝ ዕውቁ፡፡”

18+12 ኢዮ15+23፤
 21+17፤31+31ኢ48+
 21+19+20፤65+13
 18+13 ሆጉ+12
 12፤ዘብ4+12
 18+14 ፉ+11ኢዮ
 8+22፤15+24
 18+15 ፉ+18፤ዘፍ
 19+24፤ኢዮ20፤26
 18+16 ዘፍ27+28፤
 ኢዮ8፤12፤15፤30፤
 ኢ4፤5፤24፤ዘላ፤5፤12፤
 ኢም2+9
 18+17 ዘፍ9፤14፤
 32፤26፤ኢዮ24፤20፤
 መፃ9፤5፤34፤1፤6፤69፤
 28፤ፍ፡2፤22፤10፤7፤
 ኢ4፤14፤22፤49፤15
 18+18 ፉ+11ኢዮ
 5+14፤11+20፤30፤8
 18+19
 2፤7፤10፤11፤ኢዮ27፤
 14፤15፤መፃ21፤1፤10፤
 37+28፤1፤09፤13፤ኢ4
 14፤4፤14፤20፤22፤ኢር
 22፤30፤ከፃ፡17፤8
 18+20 መፃ22፤6፤
 7፤37፤13፤ኢላ፤2፤14፤
 53፤2-3፤ኢር46፤21፤
 50፤27፤31፤ከፃ፡7፤7፤
 27፤35
 18+21 ኢዮ4+21፤
 7፤10፤21፤28፤ኢ4፤
 57፤20፤11፤ሰ4፤5
 19+2 ኢዮ6፤9፤
 13፤25
 19+3 ዘፍ3፤14፤7፤
 ኢዮ20፤3
 19+4 ኢዮ6፤24
 19+5 መፃ35፤26፤
 38፤1፤6፤55፤12
 19+6 ኢዮ6፤29፤
 10፤31፤18፤8
 19+7 ኢዮ9፤24፤
 30፤20፤24፤28፤31፤
 35፤መፃ5፤2፤22፤24፤
 6፤1፤2+4
 19+8 ኢዮ3፤26፤
 23፤17፤30፤26፤መፃ
 6፤4፤14፤45፤9፤1

7 “ተበደሁ!” ብዬ ብኛሽ ግንም
 አይመልስልኝም፤
 ድምዲን ከኛ አድርጌ ባሰማም፤ ፍትሕ
 አላገኝም፡፡
 8 እንዳላልፍ መንገድን ዘግቶአል፡፡
 መሻጃዬንም በጨለማ ጋርዶአል፡፡
 9 ከብረት ገፍሮኛል፡፡
 ዘውዴንም ከራሴ ላይ ወሰዶአል፡፡
 10 እስከወገድ ድረስ በሁሉ አቅጣጫ
 አፈራርሰኛል፡፡
 ተሰፋዬንም እንደ ዛፍ ነቅሎታል፡፡
 11 ቀጣጣው በላዩ ነዶአል፡፡
 እንደ ጠላቱም ቁጥርኛል፡፡
 12 ሰራዊቱ ገፍተው መጡ፤
 በዙሪያዬ ምሽግ ሠሩ፤
 ድንኳኔንም ከበው ሰፈሩ፡፡
 13 “ወንድሞቼን ከእኔ አርቆአል፡፡
 ከሚያውቁኝም ተገለሁ፡፡
 14 ዘመዶቼ ትተውኛል፡፡
 ወዳጆቼም ረስተውኛል፡፡
 15 የቤቴ እንግዶችና ሴት አገልጋዮቼ እንደ
 መጸተኛ ቁጠሮኝ፤
 እንደ ባዕድም ተመለከቱኝ፤
 16 አገልጋዮቼን ብጠራ፤
 በአንደበቴም ብለምነው፤
 አይመልስልኝም፡፡
 17 እስትንፋሱ ለሚሰቴ እንኳ የሚያስጠላት
 ሆነ፤
 የገዛ ወንድሞቼም ተጸዮኑኝ፡፡
 ኢር8፤15፤14፤19፤ሰፃ3፤2፤7፤ዘላ፤2፤6፤ 19፤9 ዘፍ43፤28፤ዘፀ12፤42፤
 ኢዮ2፤8፤12፤17፤29፤14፤መፃ15፤4፤150፤23፤189፤39፤44፤9፤14፤31፤
 ሰፃ5፤16፤ 19፤10 ኢዮ7፤6፤12፤14፤14፤47፤ 19፤11 ኢዮ13፤24፤
 16፤9፤ 19፤12 ኢዮ3፤23፤1፤6፤10፤13፤ 19፤13 ፉ+19፤ኢዮ16፤7፤
 42፤11፤መፃ31፤1፤1238፤1፤1669፤8፤88፤8፤ 19፤14 ፉ+19፤2፤ሰፃ፤15፤
 12፤ኢዮ12፤41፤16፤20፤መፃ8፤18፤ኢር20፤10፤38፤22
 19፤15 ዘፍ14፤14፤መፃ27፤ 19፤17 መፃ38፤5
 *15 ወይም ምን ለይተርፍላትም ጣለት ነው

18+13 የሞት በኩርም፤ 5+7 ይመ፡፡
 18+14 ... ድንጋጤም ንጉሥ፤ ጥትን የሚያመለክት ዘይ
 ቢያዊ ገለጻ ነው፤ በፉ 13 ላይ በሰውኛ ዘይቤ ቀርቦአል፡፡ የከነዓ
 ያውያን ጥንታዊ ጽሑፍ ሁሉን በሚሰለቅጠው “ሞት” በተባለው
 ጣየት እምላክ መስሎታል፡፡ ኢሳይያስ ደግሞ ይህን ተምላሊት
 ለውጥ በማድረግ ጌታ ጥትን ለዘላለም እንደሚውጥ ገልጸዋል (ኢሳ
 25፡8፤ 1፡ቆር 15፡4 ይመ፡፡)
 18+15 ዲን ሰደምንና ገሞራን የሚያስታውስ ገለጻ ነው
 (ዘፍ 19፡24 ይመ፡፡)
 18+16 ሥሩ... ቅርንጫፍም ከአዋ 2፡9 ጋር ያጸደገ፡፡
 ትውልድን (ኢሳ 11፡1፤10 ይመ፡፡) ወይም ቅድመ አያቶችን (መላ
 5፤14፤ ኢሳ 14፡29 ይመ፡፡) የሚያመለክት ዘይቤያዊ አገላለጽ ነው፡፡
 18+17 መታሰቢያ... ይጠፋል፤ በሌዳሱ የሞት ቅጣት
 ምን እንደ ሆነ በትክክል አያውቅም፤ በእርሱ አስተሳሰብ ከሞት
 በኋላ ያለው ከፍተኛ ቅጣት ወራሽ ሳይተኩ ያለመታሰቢያ
 መቅረት ነው (ፉ 19 ይመ፡፡)
 18+18 ጨለማ 17፡13 ይመ፡፡ የሙታን ግለም ወይም
 ከምድር በታች ጣለት ነው (ዩ10፡21 ግብ ይመ፡፡)
 18+21 የክፉ ሰው — እግዚአብሔርንም የማያውቅ እግ
 ዚአብሔርን በጥልቀት አለማውቅና ከፍ ሰው ሆኖ መገኘት አንድ
 ናቸው (ሆላ 4፡1-2፤6 ይመ፡፡)
 19፡3 ዐሥር ጊዜ፤ አብዛኛውን ጊዜ ብዛትን ያመለክታል
 (ዘፍ 31፡4፤1፤ 1፡ሰፃ፤ 1፡8 ይመ፡፡)
 19፡4 የራሴ ጉዳይ፤ የኢዮብ ወዳጆች በነገር ወጡት ጣልቃ
 የመግባት ወይም እግዚአብሔር የሚያደርገውን የማከናወን መብ

ትና ሥልጣን የላቸውም (ፉ 22 ይመ፡፡)
 19፡6 በደለኝ ከ40፡8 ጋር ያጸደገ፤ በ8፡3 ላይ በዕብራ
 ደስጥ ሁለት ጊዜ “ማካኛ” ተብሎ ተተርጉሞአል፤ በሌዳሱም
 እግዚአብሔር ፍርድን እያገኘናም በማለት የተከራከረው በዚያ
 ሰፍራ ላይ ነው፡፡ ነገር ግን ኢዮብ መኪራን ለምን እንደሚቀበል
 ስላልተረጎ እግዚአብሔርን እንደ ጠላቅ ቁጥርኛል፤ እግዚአብሔር
 ግን በኢዮብ ደስ የተሰኘበት ወዳጁ ነበር (1፡8፤ 2፡3 ይመ፡፡)
 እውነተኛ የኢዮብ ጠላት ግን ሰደምን ነበር፡፡ በመረቡም... ከበ
 በኝ በሌዳሱ ለንጻመለኩት (18፡8-10) ከፋዎች በራሳቸው
 ላይ መኪራ ሊያመጡ ይችላሉ፤ እዚህ ግን ኢዮብ መኪራውን
 ከእግዚአብሔር ጋር ያያደዘዋል፡፡
 19፡7 “ተበደሁ!” ብዬ ብኛሽ፤ በፉሙ ግፍ በመፈጸሙ
 ድምዲን ከኛ አድርጎ ጣሰጣት ጣለት ነው (ዕን 1፡2 ይመ፡፡)
 19፡8-12፤ በኢዮብ አስተሳሰብ ከእርሱ ጋር ጦርነት የገጠ
 መው እግዚአብሔር ነው (16፡12 ይመ፡፡)
 19፡10 ተሰፋዬንም እንደ ዛፍ ነቅሎታል፤ 24፡20 ይመ፡፡
 ይህም ኢዮብ በ14፡7-9 ላይ ከተቈረጠ በኋላ ተመልሶ የሚያቁጠ
 ፉጠውን ዛፍ የተሰፋ ምልክት አድርጎ ከተጠቀመበት ዘይቤ ጋር
 የሚታረኝ ነው፡፡
 19፡12 ምሽግ 30፤12 ይመ፡፡
 19፡13-19፤ ኢር 12፡6 ይመ፡፡ በቤተ ሰብ ወይም በወዳጅ
 የመጠላትን ያህል አንድን ሰው የሚጉዳው ነገር የለም፡፡ የኢዮብ
 ልጆች አለቀበት፡፡ ሚስቱ፤ ወንድሞቹ፤ ወዳጆቹና አገልጋዮቹ
 ደግሞ ጠሉት፡፡
 19፡17 እስትንፋሱ... የሚያስጠላት፤ የ2፡7 ግብ ይመ፡፡

18 ሕፃናት እንኳ ይገባሉ።
 ባዩኝም ቀጥሮ ያሳገጡብኛል።
 19 የቅርብ ወዳጆቼ ሁሉ ተጸዮኝ፤
 የምወዳቸውም በላይ ተነሡ።
 20 ቄዳና ዐጥንት ብቻ ሆኜ ቀረሁ፤
 ድድ ብቻ ቀርቶልኝ አመለጥሁ።
 21 “ወዳጆቼ ሆይ፤ ራራልኝ፤
 የስገዘሰብከሪ እጅ መታኛለኝና
 ዕዘጉልኝ።”
 22 ስገዘሰብከሪ እንዳሳደደኝ ለምን
 ታሳደዱኛላችሁ?
 አሁንም ሥጋዬ አልበቃችሁምን?
 23 “ምንው ቃሊ በተጻፈ ኖር!
 በመጽሐፍም በታተመ!
 24 ምንው በብረትና በእርሳስ በተጻፈ ኖር!
 በዐለትም ላይ በተቀረጸ!
 25 የሚረዱህን ሕያው እንደ ሆነ፤
 በመጨረሻም በምድር ላይ
 እንደሚቀም ዐውቃለሁ።
 26 ቄዳዬ ቢጠፋም፤
 ከሥጋዬ በላይም፤ ስገዘሰብከሪን አየዋለሁ፤
 27 ሌላ ሳይሆን እኔው በገዛ ዐይኔ፤
 እኔ ራሴ አየዋለሁ፤
 ልቤ በውስጤ ምንኛ ዛለ!

28 “የችግሩ መንገድ በውስጡ አለ፤
 እኛ እንዴት እናሳድደዋለን?” ብትሉ፤
 29 ቀጣ በሰይፍ መቀጣትን ያስከትላልና፤
 ራሳችሁ ሰይፍን ፍፍ፤
 በዚያን ጊዜ ፍርድ፣ እንዳለ
 ታውቃላችሁ።”

19:18 ሕፃናት... ይገባሉ። ሽማግሌዎች በከፍተኛ
 ሁኔታ በሚከበሩበት በጥንቅ ማገበሪ ሰብ ይህ ሊታገሙት የማይ
 ቻል ስድብ ነበር (ዘፀ 20:12 እና ማገበ ይመ)።
 19:20 ቄዳና ዐጥንት፤ የ2:7 ማገበ ይመ። ድድ፤ ጥርሱም
 እንኳ ሳይቀር መርገፍን ያመለክታል። በአማራጭነት የቀረበውን
 ትርጉም ይመ።
 19:21 የእገዘሰብከሪ እጅ መታኛለኝና፤ 1:11፤ 2:4-6፤
 እንዲሁም የቀጥ 6 ማገበ ይመ።
 19:23-27፤ ኢዮብ ስለ ራሱ ሁኔታ፤ በእርሱና በእገዘሰ
 ብከር ደረጃ ላይ ለላለውም ግንኙነት በትክክል በመረዳት፤ ከፍ
 ተኛ ደረጃ ላይ የደረሰበት፤ በኢዮብ መጽሐፍ ካሉት ምንጫዎች
 ሁሉ ዕውቀና ተወዳጅ ክፍል ነው። ይህም ክፍል፤ ኢዮብ ወዳጆ
 ጃን ተውኝ እግዚአብሔር ባለበትና (ቀጥ 21-22) በኋላም ለወዳጆቹ
 ማስጠንቀቂያ በሰጠበት (ቀጥ 28-29)፤ በእነዚህ ሁለት ክፍሎች
 መካከል በመገኘቱ ጎልቶ ሊታይ ችሎአል።
 19:23 ቃሊ፤ ኢዮብ፤ ሰቃቃውና መከራከሪያ ሐሳብ በድ
 ሐፍ እንዲሰፍሩለት ይፈልጋል፤ ይሽማግሌ እርሱ ከምት በኋላ
 ቋሚ ምስክር በመሆን የቀን ያህል ከሰደል ነጻ እንደ ነበር እንዲ
 ያረጋግጡለት ነው። በመጽሐፍት የዘፀ 17:14 ማገበ ይመ።
 19:24 በብረትና፤ 20:24፤ 28:21፤ 40:18፤ 41:27
 ይመ። እስከ 12ኛው ዓ.ክ.ዓ. ድረስ ብረት አገልግሎት ላይ አለ
 የለም ነበር።
 19:25 የሚረዱህን ሕያው እንደ ሆነ-ዐውቃለሁ፤ ይህን
 ጽኑ የእምነት መገለጫ ከርሱደዮኑ ትውልድ የራሱ አድርጎ
 ወሰድታል። በኢዮብ አእምሮ ውስጥ ያለው ከዚህ የተለየ ነበር።
 በሌላ ዐውድ ላይ የሚከሰቱለት ሲፈልጉም እንኳ (በአማራጭ
 የቀረበውን ትርጉም እንዲሁም ማገ 23:11 ይመ) በሰማይ ስለ
 እርሱ ከእገዘሰብከሪ ጽኑ የሚገኙለት ጠበቃ ይፈልጋል
 (9:33-34፤ 16:18-21 እንዲሁም 5:1 ማገበ ይመ)። በዚህ ስፍራ
 የሚጠይቀው ራሱ እገዘሰብከሪ እንጂ ሌላ አይደለም (የፍት 2:20
 ማገበ ይመ)። ይህ ሁሉ የሐሰት ክስ በታማኝ አገልጋዮቹ ላይ ቢቀ

ሰፋር
 20 ናዕማታዊውም ሰፋር እንዲህ ሲል
 መለሰ።
 21 “እጅግ ታውከክለሁና፤
 ሐሳቤ መልስ እንድሰጥ ይጉተጉተኛል።
 22 የሚያቃልሉኝን ንግግር ሰምቼአለሁ፤
 መልሰም እስጥ ዘንድ መንፈሴ ገፋፋኝ።
 23 “ሰው” በምድር ላይ ከተቀመጠ ጊዜ
 ጀምሮ፤
 ከጥንቱ እንዴት እንደ ነበረ
 ታውቃለህ?
 24 የግጥአተኞች መፈንጨት ለአጭር ጊዜ፤
 የክፍቶችም ደስታ ለቅጽበት መሆኑን
 አታውቅም?
 25 እስከ ሰማይ ከፍ ከፍ ቢልም፤
 ዐናቱም ይመናትን ቢነካ፤
 26 እንደ ኩብት ለዘላለም ይጠፋል፤
 ቀድሞ ያዩትም፤ ‘የት ገባ?’ ይላሉ።
 27 እንደ ሐልም በሮ ይጠፋል፤ አይገኝምም፤
 እንደ ሌሊትም ራሳይ በቅጽበት
 ያልፋል።
 28 ቀድሞ ያየው ዐይን ዳግመኛ አያየውም፤
 የነበረበትም ቦታ ከእንግዲህ
 አይመለከተውም።

13:10-17፤ 13:35-36፤ 17:14፤ 19:9፤ 20:6 ስፍ11፤ 14:1፤ 16:33፤ 17:1፤ 17:14
 14:13-14፤ 16:6፤ 16:11፤ 17:4-20፤ 20:7 ሌዮ4፤ 20:7፤ 8:11፤ 14:20 20:8
 ሌዮ18፤ 11:12፤ 20:13፤ 20:14፤ 20:15፤ 20:16፤ 20:19፤ 5:10፤ 10:5፤ 13:16፤ 12:1
 12:7፤ 14:17፤ 14:19፤ 20:9 ሌዮ7፤ 8
 28 አብዮቶቹ የሰጠው ወይን ጃፍን፤ የሰበሰቡ ሊቃናት ትርጉምና
 ሹሌጊት፤ በእኔ ይሉ።
 29 ወይም ሁሉን ያዩን ታውቃላችሁ ግለት ነው
 30 ወይም ለእኛ ግለት ነው

ርብም እንኳ ዙሮ ዙሮ እገዘሰብከሪ ከሰደል ነጻ እንደሚያደር
 ቻችው እገባ በጽኑ ማለት ነው። በመጨረሻም፤ በቀው ለአደጋ ስይ
 ወት ካልፈተ ራሱን ማለት ነው። እንደሚቀም፤ ለኪከርራኝና ነጻ
 ሊያወግኝ ማለት ነው።
 19:26 ቄዳዬ ቢጠፋም፤ ኢዮብ የያዘው በሽታ በመጨረሻ
 ለምት እንደሚያበቃው ያምናል። እገዘሰብከሪን ለየዋለሁ ሞት
 የሕይወት መደምደም እንዳልሆነና እንድ ቀን በአዳኝ ፊት
 እንደሚቀም፤ በገዛ ዐይኑም ፊት ሌሊት እንደሚያየው ኢዮብ ፍጹም
 እርግጠኛ በመሆን ይናገራል (ቀጥ 27፤ ማጥ 5:8፤ 1ዮሐ 3:2
 የፍት) የ42:5 ማገበ ይመ።
 19:28 የእናድደዋለን፤ በቀጥ 22 ላይ ዕብራይስጡ፤
 “መከታተል” ይለዋል። ከጥቂት ዕራፍት በኋላ (ቀጥ 23-27) የሌ
 የብ ቀጣጣ መቀጠሉን የሚያመለክት ቃል ነው።
 20:1-29፤ “ከኛ ወዳጅ ትክክለኛ ትምህርተ ሃይማኖት
 ለአካሉም” የሚሉት የኢዮብ ወዳጆች የክፍቶች ዕጣ ፈታ
 ምን እንደሚመስል የቀረበት ለላው ቅኔ ነው (8:11-19፤
 15:20-35፤ 18:5-21 ይመ)።
 20:2-3፤ ሰፋር የኢዮብን ቃል በተለይም በ19:28-29 ላይ
 ያለውን መንገድ እንደ ስድብ ቁጥርታል። በሌላም በኩል ሰፋር
 ባለማው የቅጣት ደገብ መሠረት የጥፋቱ ተጠያቂ ወይም መቀ
 ጣት ያለበት ሰፋር ራሱ መሆን እንዳልበት ኢዮብ በልበ መሉ
 ነት ይናገራል።
 20:4-11፤ ሰፋር በራሱ ግምት ባለመሉ ጠናኛ ባለ ጸጋ
 በመሆኑ፤ ይህ ራሱ የምልክትና የጽድቅ ምልክት ነው በማ
 ለት ይከራራል፤ የክፍቶች ደስታ ግን ምን ጊዜም ቅጽበታዊና
 እማይጨበጥ ነው (መዝ 73:18-20 እና ማገበ ይመ)።
 20:6 እስከ ሰማይ ከፍ ከፍ ቢልም፤ ከፍ 11:4 እና ማገበ
 ይመ።
 20:7 ኩባት፤ የጊዜያዊነትና የክንብት ምልክት ነው
 (17፤ 14:10 ይመ)።

10 ልጆቹ ለድኸት ካሣ መክፈል አለባቸው፤ እጆቹም ሀብቱን መልሰው መስጠት ይገባቸዋል።

11 ዐጥንቱን የዋላው የወጣትነት ብርታት፤ ከእርሱ ጋር በዕፈር ውስጥ ይተኛል።

12 ክፋት በአፋ ውስጥ ቢጣፍጥ፤ ከምሳሌም በታች ቢደብቀው፤

13 አውጥቶ ለመጣል እየሳሳ፤ በአፋ ውስጥ ቢያቁወ፤

14 ምግብ በሆዱ ውስጥ ይመራል፤ በውስጡም እንደ እባብ መርዝ ይሆናል።

15 የዋጣውን ሀብት ይተፋል፤ እንዲሁም መልሶ ከሆዱ ያወጣዋል።

16 የእባብ መርዝ ይጠባል፤ የአፋንትም ምላሽ ይገድለዋል።

17 ማርና ቅቤ በሚያፈሱ ጅራቶች፤ በወንዞችም አይደሉትም።

18 የለፋቦትን ሳይበላው ይመልሳል፤ ከንግዱም ባገኘው ትርፍ አይደሉትም፤

19 ድኸትን በመጨቁን ባዶ አስቀርቶአቸዋልና፤ ያልሠራውንም ቤት ነጥቆአል።

20 ክፉ ምኞቱ ዕረፍት አይሰጠውም ሀብቱም ሊያድነው አይችልም።

21 ያለውን አሚስ ስለሚበላ፤ ዘላቂ ብልጽግና አይኖረውም።

22 በተደላ መክከል እያለ ጉሰቀላና ይመጣበታል፤ በከባድ መከራም ይዋጣል።

23 ሆዱን በሞላ ጊዜ፤ እንዲሁም የሚነድ ቀላጣውን ይሰድበታል፤ መግቱንም ያወርድበታል።

24 ከብረት መሣሪያ ቢሸሽም፤ የናስ ቀስት ይወጋዋል።

25 ቀስቱን ከጀርባው፤ የሚያብሰጨልጨውንም ጫፍ ከጥብቱ

20፡10. ቀ15:18: 20፡አ.ዮ3፡15፡54፡31:8

20፡11 ኢዮ13፡26፡17፡16፡21፡24

20፡12 ኢዮ15፡16፡መዝ10፡7፡140፡3

20፡13 ማ፡13፡18-20

20፡14 ማ፡12፡16፡5፡9፡4 20፡17፡አ.ር2፡19፡4፡18፡ራ፡10፡9

20፡15 ቀ10፡ዘ፡18፡25

20፡16 ዘ፡32፡24፡32

20፡17 ዘ፡32፡13፡14፡አ.ዮ29፡6፡መዝ3፡6፡8

20፡18 ቀ10፡ኢዮ5፡1፡መዝ109፡11

20፡19 ዘ፡15፡11፡24፡14፡አ.ዮ5፡16፡24፡4፡43፡5፡9፡መዝ10፡2፡19፡4፡6፡109፡16

የምሳ14፡31፡28፡28፡አ.ሳ5፡8፡አ.ም8፡4

20፡20 ቀ10፡ምሳ11፡4፡1፡መዝ15፡21፡ሰፍ1፡18፡አ.ቃ12፡15

20፡21 ኢዮ7፡8

20፡22 ቀ29፡መዝ2፡15፡አ.ዮ21፡17፡30፡13፡1፡2-3፡አ.ቃ12፡16-20

20፡23 ቀ14፡ዘ፡ጥ፡11፡18-20

1፡መዝ78፡30-31፡ሰቀ4፡11፡አ.ዮ5፡13፡16፡12

20፡24 ኢዮ15፡22፡አ.ሳ24፡18፡አ.ር4፡6፡21፡48፡44

20፡25 ኢዮ15፡21፡18፡11፡መዝ88፡15-16

20፡26 ኢዮ1፡16፡5፡14፡15፡34፡18፡15

12፡6፡6፡28፡22፡13፡11

12፡መዝ21፡9

20፡27 ዘ፡31፡28

20፡28 ቀ29፡ዘ፡14፡28-32፡ዘ፡28፡31

ኢዮ21፡17፡20፡30፡40፡11

ይመጣል፤ ፍርሀትም ይይዘዋል፤

26 ሀብቱ ለድቅድቅ ጨለማ ተዳርጎአል፤ ሰው ባላረገበው እሳት ይበላል፤ በድንኳንም ውስጥ የተረፈውን ይልሳል።

27 ሰማድን ገጠአቱን ይገልጡበታል፤ ምድርም ትነሣብታለች።

28 በእንዲሁም የቀላጣ ቀን ቤቱን ጉርፍ፤ መኖሪያውንም ወራጅ ውሃ ይወስድበታል።

29 እንዲሁም ለገጠአተኞች የወሰነው ዕድል ፈንታ፤ ከእምሰኝም ዘንድ የተመደበላቸው ቋሚ ቅርስ ይህ ነው።”

ኢዮብ

21 ኢዮብም እንዲህ ሲል መለሰ፤

21፡፩ ቃሉን በጥንቃቄ ስሙ፤ የምታጽናኝም በዚህ ይሁን፤

3ንግግራን በትዕግሥት አድምጡ፤ ከተናገርሁ በኋላ፤ መሣለቅ ትችላላችሁ።

4“በውኑ ቅርታዬ በሰው ላይ ነው? ትዕግሥት ማግትስ አይገባኝም? 5ተመልከቱኝና ተገርሙ። አፋችሁን በእጃችሁ ለገሙ። 6ስለዚህ ነገር ባሰብሁ ቀጥሮ እንገጣለሁ፤ ሰውነቴም በፍርሀት ይንቀጠቀጣል። 7ገጠአተኞች ለምን በሕይወት ይኖራሉ? ለምን ለእርጅና ይበቃሉ? ለምንስ እያየሉ ይሄዳሉ?”

መዝ6፡3፡37፡5፡8፡ምሳ1፡6፡4፡አ.ሳ24፡18፡5፡1፡17፡አ.ዮ5፡18፡ግ፡7፡26-27፡አ.ዮ3፡3፡36፡ግ፡1፡18፡አ.ራ5፡6 20፡29 ቀ22፡አ.ዮ15፡20፡22፡5፡13፡14፡2፡13፡6፡17፡አ.ር13፡25፡ራ፡2፡18 21፡2፡4፡34፡አ.ዮ13፡17 21፡3 ኢዮ6፡14፡11፡3፡1፡6፡10 21፡4 ኢዮ6፡3፡7፡11 21፡5 መሳ18፡19 21፡6 ዘ፡34፡5፡3፡አ.ዮ4፡14 21፡7 ቀ13፡አ.ዮ9፡1 24፡12፡19፡መዝ37፡1፡17፡3፡1፡መዝ7፡15፡18፡14፡1፡6፡11፡1፡3፡መዝ23፡15

628 ወይም በሁለት ወስጥ ያለውን ነብረት ወራጅ ውሃ ይወስድበታል ማለት ነው

20፡10፡19፤ ድኻን የሚጨቀን ሰው ክፋቱ የቱን ያህል እንደ ሆነ በትክክል ያመለክታል። (አጥ 2፡6-8፤ 8፡4-8 ይመጥ)። በዚህ ሐሳብ ላይ ኢዮብ ከሰፋር ጋር ምንም ተቃውሞ የለውም (31፡16-23 ይመጥ)።

20፡11 በዕፈር፤ የ19፡21 ማብ ይመጥ።

20፡12-15 የክፉ ሰው ክፋት በአፍ ውስጥ እንደሚጣፍ ፍጥ፤ በሆድ ውስጥ ግን እንደሚሸጠጥጥ ምግብ ነው።

20፡15 የዋጣውን ሀብትን የድሆችን ጥሪት ከሰበሰበ በኋላ ማለት ነው (የቀ፡10፡19 ማብ ይመጥ)።

20፡18 የላቀቀት... አይደሉትም፤ የቅኔ መጻፍት ሞና ሐሳብ ነው (መዝ 2፡18-23 ይመጥ)።

20፡20-25 ከፍ ሰው ሆኖ እስኪሞላ ድረስ ቢበላም እንኳ፤ እንዲሁም ቀጣይነትን ቢጨልጨውን ጊዜ ግን፤ የሚቀምሰው ነገር አይኖረውም።

20፡24 ከብረት፤ የ19፡24 ማብ ይመጥ።

20፡26 ጨለማ፤ የ10፡21 ማብ ይመጥ።

20፡27 ዘ፡3 30፡19 ማብ ይመጥ።

20፡28 ጉርፍ — ወራጅ ውሃ፤ በከረምት ሞልተ የሚፈሰና፤ ከፍተኛ ጉዳት የሚያስከትል ወራጅ ውሃ ነው (6፡15-16 ይመጥ)።

20፡29፤ በልዩል በ18፡21 ላይ እንደገለጸው ሰፋርም በበኩሉ እርሱ የተናገረው ሁሉ፤ እንዲሁም ገጠአተኞችን ለመቅጣት ከሰበሰበ ዕቅድ ጋር የሚስግግግ መሆኑን በመግለጽ ሐሳቡን ይደመድማል። እንዲሁም ለገጠአተኞች የወሰነው ዕድል

ፈንታ፤ በ27፡13 ላይ ኢዮብ በድጋሚ ይናገረዋል።

21፡2 የምታጽናኝም፤ ቀ፡34 ይመጥ።

21፡4 በውኑ ቅርታዬ በሰው ላይ ነው? ኢዮብ እንዲህ ይላል “ለሆነ አይችልም፤ እኔ አቤቱታዬ ወይ እንዲሁም አቤቱ ነው፤ የረገሰብኝም መከራ ለምን እንደ ሆነ የሚያውቀው እርሱ ነው፤ ለሰው ቢቀጥ ኢዮብ የረገሰበትን ሥቃይ ያያያዘው ከእግዚአብሔር ጋር ነው። ትዕግሥት ማግትስ የ9፡2-3 ማብ ይመጥ።

21፡5 ተመልከቱኝና ኢዮብ ሦስት ወጻጆቹ ሁኔታውን በጥፍ እንዲያዩሉት ያሳስባል።

21፡6 ለዚህም አቤቱታውን የሚያቀርበው ወይ እንዲሁም አቤቱ ነው። እንዲሁም ከተቃወሙ አልፎባቸው የሚኖሩበት ሁኔታ በሥነ ምግባር ረገድ ሲታይ የተገባቢወሽ የሆነበትን ጉዳይ ማለት ነው።

21፡7-15፤ የኢዮብ ወጻጆች የክፍቶች ዕጣ ፈንታ ምን እንደሚሆን በሰፊው ያብራራሉ (8፡11-19፤ 15፡20-35፤ 18፡5-21፤ የተለየ እንደ ሆነ አስከሮ ይናገራል። የእንዲሁም መግባቱ ለማወቅ የማይፈልገኝ፤ ጸሎትን ዋጋ ቢስ እንደ ሆነ የሚቀጥፍ (ቀ፡14-15) ክፍቶች የሚያደርጉት ሁሉ ይላካላቸዋል። ሰፋር እንደ ሰበሰቀ ግፍፍ የሚቀጥል ሳይሆን (20፡11)፤ ረጅም ዕድሜ አላቸው፤ እየጠነኩም በመሄድ ላይ ናቸው (ቀ፡7)። ክፍቶች ዘርም ተተኪ ትውልድም አይወጣላቸውም (18፡19) የሚለውን የበልዩል ሰን ሐሳብ ዳዊት ሳያውቀው ይቃወማል (ቀ፡8፡11)።

ፈንታ፤ በ27፡13 ላይ ኢዮብ በድጋሚ ይናገረዋል።

21፡2 የምታጽናኝም፤ ቀ፡34 ይመጥ።

21፡4 በውኑ ቅርታዬ በሰው ላይ ነው? ኢዮብ እንዲህ ይላል “ለሆነ አይችልም፤ እኔ አቤቱታዬ ወይ እንዲሁም አቤቱ ነው፤ የረገሰብኝም መከራ ለምን እንደ ሆነ የሚያውቀው እርሱ ነው፤ ለሰው ቢቀጥ ኢዮብ የረገሰበትን ሥቃይ ያያያዘው ከእግዚአብሔር ጋር ነው። ትዕግሥት ማግትስ የ9፡2-3 ማብ ይመጥ።

21፡5 ተመልከቱኝና ኢዮብ ሦስት ወጻጆቹ ሁኔታውን በጥፍ እንዲያዩሉት ያሳስባል።

21፡6 ለዚህም አቤቱታውን የሚያቀርበው ወይ እንዲሁም አቤቱ ነው። እንዲሁም ከተቃወሙ አልፎባቸው የሚኖሩበት ሁኔታ በሥነ ምግባር ረገድ ሲታይ የተገባቢወሽ የሆነበትን ጉዳይ ማለት ነው።

21፡7-15፤ የኢዮብ ወጻጆች የክፍቶች ዕጣ ፈንታ ምን እንደሚሆን በሰፊው ያብራራሉ (8፡11-19፤ 15፡20-35፤ 18፡5-21፤ የተለየ እንደ ሆነ አስከሮ ይናገራል። የእንዲሁም መግባቱ ለማወቅ የማይፈልገኝ፤ ጸሎትን ዋጋ ቢስ እንደ ሆነ የሚቀጥፍ (ቀ፡14-15) ክፍቶች የሚያደርጉት ሁሉ ይላካላቸዋል። ሰፋር እንደ ሰበሰቀ ግፍፍ የሚቀጥል ሳይሆን (20፡11)፤ ረጅም ዕድሜ አላቸው፤ እየጠነኩም በመሄድ ላይ ናቸው (ቀ፡7)። ክፍቶች ዘርም ተተኪ ትውልድም አይወጣላቸውም (18፡19) የሚለውን የበልዩል ሰን ሐሳብ ዳዊት ሳያውቀው ይቃወማል (ቀ፡8፡11)።

8 ከራቸው በዐይናቸው ፊት ልጆቻቸውም በዙሪያቸው ጸንተው ሲኖሩ ያያሉ፤

9 ቤታቸው ያለ ሥጋት በሰላም ይኖራል፤ የስዕድራዎቻቸውም በትር የለባቸውም።

10 ኮርማቸው ዛሬ በከንቱ አይወድቅም፤ ያሰረግዳል፤ ላማቸውም ሳትጨነግፍ ትወልዳለች።

11 ልጆቻቸውን እንደ በግ መንጋ ያሰማራሉ፤ ሕፃናታቸውም ይበርቃሉ።

12 በከበርና በክራር ይዘፍናሉ፤ በዋሽንትም ድምፅ ይፈነጫሉ።

13 ዕድሜያቸውን በተደላ ያሳልፋሉ፤ በሰላምም ወደ መቃብርም ይወርዳሉ።

14 ስዕድራዎቻቸውን እንዲህ ይሉታል፤ 'አትድረስብን!' መንገድህንም ማወቅ አንፈልግም።

15 እናገለግለው ዘንድ፣ ሁሉን ቻይ አምላክ ማን ነው? ወደ እርሱ ብንጸልይስ ምን እናገኛለን?'

16 ይሁን ብልጽግናቸው በእጃቸው አይደለም፤ ኩነጢአተኞች ምክር እርቃለሁ።

17 'የኩነጢአተኞች መብራት የጠፋው ስንት ጊዜ ነው? የስዕድራዎቻቸው ቀጣ መኪራ የመጣባቸው፣ መቅዳናትም የደረሰባቸው ስንት ጊዜ ነው?'

18 በነፋስ ፊት እንዳለ ገለባ፣ በሙሉ ነፋስም እንደ ተወሰደ ዕብት የሆኑት ስንት ጊዜ ነው?

19 እናንተ፣ 'ስዕድራዎቻቸው የሰውን ቅጣት ለልጆቹ ያከማቻል' ትላላችሁ፤ ነገር ግን የውቀው ዘንድ ለሰውየው ለራሱ ይክፈላል።

20 ዐይናቹ የራሱን ውድቀት ይዩ፤ ሁሉን ከሚችል አምላክ" ቀጣ ይጠባ።

21 ሰው ወራቱ በተገባደደ ጊዜ፣ ለቀሪ ቤተ ሰቡ ምን ይገደዋል?

22 "ከፍ ባሉት ላይ ለሚፈርድ ስምላክ፣ ዕውቀትን ሊያስተምረው የሚችል አለን?

23 አንድ ሰው በፍጹም ተደላ ደስታ እየኖረ፣ በሙሉ ብርታቱም እያለ ይሞታል፤

24 ሰውነቱ ለምችት፣ ዐጥንቱም በስብ ተሞልቶ እያለ በሞት

21:8 መዝ17:14: ሚል315
21:9 ሊዮ5:24: 9:34
21:10 ዘፀ23:26
21:11 መዝ78: 52:110741
21:12 ዘፍ4:211
1ዘና15:161መዝ33: 2171+22:181+21
108+21ሊ45:121 ማቱ11+17
21:13 ጥገሊዮ 3+1318+724:191
መዝ104:1-12494
14949+31ሊ414:15
21:14 ዘጻ32:151
14መ:15+111ሊ47
17:22+171መዝ95: 1019ጣ41+291ሊ4
304+11ሊር2+20:31
21:15 ሊዮ5:21
349:335+31መዝ
73+13139+201ሊ4
48+51ሊር9+6444:17
21:16 ሊዮ22:184
መዝ1+126+5136+1
21:17 ሊዮ18:45
12120:22:28
21:18 ዘፍ7:231
191:15ሊዮ7:101
13+251ጣ410:25
21:19 ዘፀ20:51
ሊር25+14311+291
50+29515+6:24:561
ሕዝ8+21ዮሐ9+2
21:20 ዘፀ32:331
ዘዮ16+22127914+6
1ሊዮ64+120+281
ሊር25+1542+161
ራሊ41+10
21:21 ሊዮ14:5
21:22:1መዝ9:5-6
21:22 ሊዮ4:181
35+11336+22139+
17:መዝ82+1186:81
94+121135+51ሊ4
40+13-141ሊር32
331ሮሚ11+34
21:23 ዘፍ15:151
ሊዮ3+1313+26
21:24 ሊዮ20:111
መዝ73+49ጣ43+8
21:25 ሊዮ10:1
21:26 ሊዮ7:51
17+16124+201መዝ
9+2-3ሊ414:11
21:28 ሊዮ14:31
8+2212+21129+
25131+37
21:30 ሊዮ20+22:
2831+131ሊ45+301
ሮሚ2+52ሊጥ2:9

ይለያል።

25 ሌላው ሰው ደግሞ አንዳች መልካም ነገር ሳያይ፣ በተመረረች ነፍስ ይሞታል፤

26 ሁለቱም በዐፈር ውስጥ አንድ ላይ ይተኛሉ፤ ትልም ይወርሳቸዋል።

27 'እነሆ፣ ምክራችሁን፣ በእኔ ላይ የሚራችሁትንም ተረድቻለሁ።

28 እናንተ፣ 'የትልቁ ሰው ቤት፣ ንጢአተኛውም የኖረበት ድንኳን የት አለ?' አላችሁ።

29 መንገደኞችን አልጠየቃችሁምን? የነገሯችሁንስ ነገር በጥሞና አላዳመጣችሁምን?

30 ክፉ ሰው በመቅዳናት ቀን እንደሚጠበቅ፣ በቀላላም ቀን እንደሚተርፍ ስታውቁምን?

31 ተግባሩን ፊት ለፊት የሚነገረው ማን ነው? የእጁንስ ማን ይሰጠዋል?

32 ወደ መቃብር ይወስዱታል፤ ለመቃብሩም ጠባቂ ይደረግላታል።

33 የሽለቂው ዐፈር ምቹ ይሆንላታል፤ ሰው ሁሉ ይከተለዋል፤ ስፍር ቀጥሮ የሌለው ሕዝብ በፊቱ ይሄዳል።

34 "መልሳችሁ ከሐሰት በስተቀር ሌላ አይገኝበትም፤ ታዲያ፣ በማይረባ ነገር እንዴት ልታጽናኑኝ ትችላላችሁ!"

ኢልፋዝ
22 ቴማናዊውም ኢልፋዝ እንዲህ ሲል መለሰ፤

21:31 ሊዮ34+111መዝ62+12ጣ424+11-12ሊ459+18
21:32 ሊላ14+18 21:33 ሊዮ3+19:22 21:34 ቀ21ሊዮ 6+1518+20 22:1 ሊዮ4+1

*13 በሰብራይስጥ ሲሌ ይላል
13 ወይም ስፍንት ግለት ነው
17-20: ቀ 17-18 ታላ ኢጋኖቻችሁ ሲሆኑ ቀ 19-20 ደግሞ ብዬያዎች ናችሁ።
*24 የዚህ ቃል የሰብራይስጥ ትርጉም በትክክል አይታወቅም
*30 ወይም ለመቅዳናት ቀን ተጠብቆ ለንደቂይ ግለት ነው
*33 ወይም ስፍር ቀጥሮ ለንደ ልላው ሕዝብ ግለት ነው

21:9 የእግዚአብሔርም በትር፤ የ9:34 ማብ ይመ።

21:13 በሰላም፤ በሰብራይስጥ ሥርወ ቃሉ በመዝ 35+20 ላይ፣ "በጸጥታ የሚኖሩ" ተብሎ ተተርጉሞአል።

21:16፣ 22:18 ይመ። ሊዮብ የክፉዎችን ጠማግ ምክር የማይሰኛ ነው በግለት ይቃወማል፤ እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር እንደሚቀጣጠር ያውቃል (ቀጥ 17)፤ ይህ ግንዛቤ ግን የመላ ከት ባሕርይ የሰላምን ምስጢር እንዲሆን አድርጎታል።

21:17 የኩነጢአተኞች መብራት የጠፋው፤ 1845 ማብ ይመ።

21:18 ገለግ... ልባች 13+25 እና የመዝ 14 ማብ ይመ።

21:20 ሁሉን ከሚችል አምላክ ቀጣ ይጠባ፤ የሊላ 51+17 ማብ ይመ።

21:22 ለምላክ፣ ዕውቀትን ሊያስተምረው የሚችል አለን?

ሊላ 40:14 ይመ። የሚያስተምረው ግን ሌላ ሳይሆን እግዚአ ብሔር ነው (35+111 36+221 ም 38-41 ይመ።)።

21:26 በዐፈር፣ የ7:21 ማብ ይመ።።

21:34 እንዴት ልታጽናኑኝ ትችላላችሁ? 16+2 እና ማብ ይመ።።

22:1-26+141 ይህ የሆነተኛው ዘር ወይይት እንደ መጀመሪያውና (ም 4-14) እንደ ሁለተኛው(ም 15-21)፤ በጣም ረጅም ሳይሆን፤ እጥር ምጥን ብሎ የቀረበ ነው፤ በልዳደስ ንግ ገፍን በአሞሩ አቅርቦአል (25:1-6)፤ ሰፋርም አንዳች ነገር አ ተናገረም። የኢዮብ ወጻጆች፣ አንተ በደለኛ ነፃ በግለት ሊያሳ ምኑት ባለመቃባቸው፤ በሁለቱ መካከል ያለው ክርክር ከዚህ ላይ ያከትማል፤ እያንባ በስኩሉ እውነት ያልሆነውን ነገር አምና መቀ በሌ አልቻለም።

24 ሰው ስንጠብቁና ለጠቅም ይችላልን?
ጠብብ እንኳ ቢሆን ምን ይጠቅመዋል?
25 አንተ ጻድቅ ብትሆን ሁሉን የሚችለውን
ስምዓክ ምን ደስ ታሰኝሃለህ?
መንገድህ ያለ ነቀፋ ቢሆንስ
የሚተርፈው ምንድን ነው?
26 እርሱ የሚገሥጽህ፤
ፍርድ ቤትም የሚያቀርብህ
ሰለምትፈራው ነውን?
27 ክፋትህ ታላቅ፤
ገጠአትህ ፍጻሜ የለለው አይደለምን?
28 ያለ አንዳች ምክንያት ከወንድሞችህ
መያዣ ወስንሃል፤
ሰዎችን ገፈህ፤ ያለ ልብስ
ዕራቁታቸውን አስቀርተሃል።
29 የዛሉትን ውሃ አላጠጣም፤
የተራቡትን ምግብ ከልክላሃል።
30 ባለ ርስትና ንዳግ፤
በእርሱም የምትኖር ክቡር ሰው ብትሆንም፤
31 መበለቶችን ባይ እጃቸውን ሰይሃል፤
የድኻ ዐደጎችንም ክንድ ሰብረሃል።
32 ድንገተኛ አደጋ ያኖመህ፤
ወጥመድም ዙሪያህን የከበህ ለዚህ ነው።
33 እንዳታይ ጨለማ የሆነበህ፤
ጉርፍም ያጥለቀለቀህ ለዚህ ነው።
34 ስንጠብቁና ከፍ ባለው ሰማይ የሚኖር
አይደለምን?
በፋት ከፍታ ያሉትን ከዋክብት ያያል!
35 ይህም ሆኖ ሳለ እንዲህ አልህ፤ ስንጠብቁና
ምን ያውቃል?
በእንዲህ ያለ ጨለማ ውስጥ ይፈርዳል?
36 በሰማይ ክብብ ላይ ሲራመድ፤
እንዳያየን ጥቅጥቅ ያለ ደመና ይሸፍናል።
37 ገጠአተኞች በሄዱባት፤

22፥2 ሉዮ7፡17፤
ሉቃ17፡10
22፥3 ሉዮ35፡7፤
መዝ143፡239፡9፡12
ሉላ1፡11፡ሐጊ፡8
22፥4 ሉዮ9፡31፡9፤
29፡መዝ143፡2፤
ሉላ3፡14፡ሐን20፡35
22፥5 ሐዘ9፡13፤ሉ
ዮ15፡5፡13፡20፡29፤2
9፡17
22፥6 ዘ22፡16፤
27፡ዘ24፡12፡13፤
25፡74፡1
22፥7 ሐ፡9፡ሉዮ29፤
12፡31፡17፡21፡31፤
ሉላ58፡7፡10፡ሐን
18፡7፤
ግ፡10፡4፡2፡25፡42
22፥8 ሉዮ12፡19፤
15፡19፡ሉላ3፡3፤
5፡13፡9፡15
22፥9 ሐ፡7፡ሉዮ6፤
27፡24፡3፡21፡29፡13፤
31፡16፡መዝ146፡9፤
ሉላ1፡17፡10፡2፤
ሉቃ፡15፡3
22፥10 ሉዮ10፡3፤
15፡21፡18፡9
22፥11 ዘፍ7፡23፤
ሉዮ5፡14፡36፡28፤
38፡34፡37፡መዝ69፤
1-21፡24፡4-5፡ሉላ
58፡10-11፡ሐ፡3፡54
22፥12 ሉዮ11፡8፤
16፡19
22፥13 ሐ፡14፡መዝ
10፡11፡59፡7፡36፡45፤
73፡11፡94፡7፡13፡9፤
11፡ሉላ29፡15፡ሐን
8፡12፡9፡ሐን6፡1፡2፤
ሉፊ፡6፡12
22፥14 ሐ፡13፡25፤
21፡16፡ሉዮ26፡9፤
37፡18፡መዝ18፡11፤
97፡21፡105፡39፡9፤
8፡21፡ሉላ40፡22፤
ሉር23፡23-24
22፥15 ሉዮ23፡10፤

በጥንቷ መንገድ እንደ ተመላለሰህ
ትቀራለህን?
16 ጊዜያቸው ሳይደርስ ተነጠቁ፤
መሠረታቸውም በጉርፍ ተወሰደ።
17 ስንጠብቁናንም 'አትድረስብን!
ሁሉን የሚችል አምላክም ምን
ያደርግልናል?' አሉ።
18 ቤታቸውን በመልካም ነገር የሞላው ግን
እርሱ ነው፤
ስለዚህ ከገጠአተኞች ምድር እርቃለሁ።
19 ጻድቃንም የእነዚያን ጥፋት አይተው
ይደሰታሉ፤
ንጹሐንም እንዲህ ብለው ያፈኩባቸዋል፤
20 በእርግጥ ጠላቶቻችን ጠፍተዋል፤
ሀብታቸውም በእሳት ተበልቶአል።'
21 ስንጠብቁና ተገዛ፤ ከእርሱም ጋር ሰላም
ይኑርህ፤
በረከትም ታንኛለህ፤
22 ምክርን ከአፋ ተቀበል፤
ቃሉንም በልብህ አኑር።
23 ሁሉን ወደሚችል አምላክ ብትመለስ
ትጠገናለህ፤
ክፋትን ከድንኳንህ ብታርቅ፤
24 የወርቅህን አንኳር ትቢያ ላይ፤
የአፈር ወርቅህንም ጥልቅ ሽለቆ ውስጥ
ብትጥለው፤
34፡8፡36፡መዝ1፡150፡18 22፡16 ዘፍ7፡23፤ሉዮ4፡19፤15፡5፡32፤
ግ፡ፋ7፡26-27 22፡17 ሉዮ21፡15 22፡18 ሉዮ12፡6፡21፡16
22፡19 ሉዮ21፡3፤መዝ5፡11፡19፡23፤2፡11፡52፡6፡58፡10፡64፡10
17፡12፡107፡42 22፡20 ሉዮ15፡30፤መዝ18፡39 22፡21 ዘፍ
9፡24፡መዝ5፡11፡ሉ፡5፡6 22፡22 ዘ88፡31፡ሉዮ6፡10፡15፡11
28፡23፡መዝ3፡7፡11፡40፡8፡9፡2፡6፡ሐን3፡10 22፡23 ሉዮ5፡24፤
11፡14፡ሉላ19፡22፡31፡6፡44፡22፡55፡7፡59፡20፡ሉር3፡1፡22፡ሐን
18፡32፡ዘዘ1፡3፤ግ፡ሌ3፡7፡ሐ፡20፡32 22፡24 ዘፍ10፡4፡29፡ሉዮ1፤
10፡28፡6፡31፡25፤መዝ9፡10፡ሉላ2፡20፡130፡22፡31፡1፡740፡19፡20፤
ግ፡ፋ፡6፡19

22፥2-4፤ የኤልፋክ አጉራ አመለካከት እንደሚከተለው
ነው፡ ሁሉም ነገር ከእግዚአብሔር የመነሻ በመሆኑ ሰው እግዚ
አብሔር የሰጠውን መልሰ ለባለቤቱ መስጠቱ ለመለከት ጥንቅ
አይጨምርለትም። ሰው በጎ ይሠራ ስንደ ከእርሱ የሚጠበቅ በመ
ሆኑም፤ እግዚአብሔር ስለ ሰው በጎ ሥራ አይገደውም። እግዚአ
ብሔርን የሚገደው ግን ሰው ከቴ ሆኖ ሲገኝ ብቻ ነው (ሐ. 4)።
22፥4 ለሰዎች ለሰዎች የ4፡6 ማብ ደመ። ፍርድ ቤትም
የሚያቀርብህ የ9፡3 ማብ ደመ።
22፥5-11፤ የኤልፋክ የመጀመሪያ ንግግር የሚገኝ ጋይ
ነት ሳይሆን፤ ይልቅንም የቀረበው እንደ አጽናኝ ሰው ሆኖ ነበር
(4፡6፤ 5፡17)፤ ይህን እንጂ በ4፡3-4 ላይ ይህን የመለሰ ሐሳብ
ቢያቀርብም እንኳ፤ በማንበራዊ ተግባር ረገድ የተላለፍከው ነገር
አለ በማለት ሉዮብን ይወቅብዋል፤ ይኸውም የተራቁትንና የተ
ቸገሩትን (ሐ. 6-7)፤ መበለቶችንና አባት አልባ የሆኑትን (ሐ.
9) በድለሃ የሚላ ደመ። ይሁን እንጂ ሉዮብ ፈጽሞአል ለጎብ
ሰው በእጅ አልፋው ማንረጃ ደርጎን ያቀረበው በዚህ ዜ በአዮብ
ላይ የደረሰውን ሥቃይ ብቻ ነው (ሐ. 10-11)። በም 29 ላይ
ኤልፋክ ተላልፈሃ ያለውንም፤ ሉዮብ በባርቱ ቃል ይቃወማል።
22፥6 መያዣ ወስንሃል... ያለ ልብስ ዕራቁታቸውን እንዲህ
ያለውን በደል ነቢያት አውገዘውታል (አዎ 2፡8 ማብ ደመ።)
22፥9 መበለቶችን... የድኻ ዐደጎችንም 24፡31 ሉላ 1፡17
እና ማብ፤ ያፀ 1፡27 ደመ። ዘንገር በቀጠው 'እጅ' ማለት ነው
(38፡15 ደመ።)
22፥10 ወጥመድም፤ 19፡6 ማብ ደመ።
22፥11 ጨለሟ... ጉርፍም፤ የተለመዱ የመከራና የሐዘን
መግለጫዎች ናቸው (መዝ 42፡7 እና ማብ፤ ሉላ 8፡7-8፡22፤

43፡2 ደመ።)
22፥12-20፤ በመጨረሻም ኤልፋክ፤ ሉዮብ ያለጥርጥር
ክፋ ሰው ነው በማለት ከልብ የሚከራከሩትን በየገልጻደሰጎና
የባርቱን ክርክር ይደግፋል፤ በመሆኑም ኤልፋክ ብርቱ ክስ ያቀ
ርሳል፤ ሉዮብ የክፍቶችን መንገድ በመከተል (ሐ. 15)፤ ይኸውም
የእግዚአብሔርን ገይላ የሚገቅትን፤ "ሁሉን የሚችል አምላክ
ምን ያደርግልናል?" (ሐ. 17) የሚሉትን (ሐ. 13-16) ማክ
አልፎም ተርፈውም የእግዚአብሔርን ቸርነት የሚያቃልሉትን
(ሐ. 18) ወገኖች ሐሳብ ይከተላል በማለት ይቃወማል።
22፥18፤ 21፡16 እና ማብ ደመ።
22፥21-30፤ ኤልፋክ ሉዮብን ለማሳመን በባዙ መንገድ
የጎሰሳ ጥሪ በማቅረብ አንድ የመጨረሻ መከራ ያደርጋል ለደ
እግዚአብሔር ተመለሰ (ሐ. 21)፤ የእግዚአብሔር ቃል በልህህ
አኑር (ሐ. 22)፤ ክፋትን ትተህ ሁሉን ወደሚችል ጌታ ዘወር
(ሐ. 24-26)፤ በእንተ በርቃ፤ ለእግዚአብሔር ምክን (ሐ. 27)፤ ስለ
ገጠአተኞችም ሽኩም ይኑርህ (ሐ. 29-30) ይለዋል። ይህ የኤልፋክ
ምክር (ግን 1) ሉዮብ ገጠአተኛ መሆኑን፤ (2) ሉዮብ የቀድሞ
ሀብቱ እንዲመለስለት የሚፈልግ መሆኑን (ሐ. 21) የሚያመለ
ክት ነው፤ ይሁን እንጂ ሉዮብ በ19፡25-27 ላይ እግዚአብሔርን
ለማቸገና የእርሱን ወጻጅ ለመሆን እንደሚኖሩት ገልጾ አድርጎታል።
22፥22፤ በ23፡12 ላይ የሉዮብን ምላሽ ደመ። ቃሉንም
በልህህ አኑር፤ መዝ 119፡11 ደመ።
22፥24 የፈረር ወርቅ፤ 28፡16 ደመ፤ ምርጥ የሆነ የወርቅ
ዐይነት ነው (ዋ1፤ 9፡28፤ ዋ10፡11፤ የመዝ 45፡9፤ የሉላ 13፡12
ማብ ደመ።)

²⁵ሁሉን ቻዩ አምላክ ወርቅ ይሆንልሃል፤ ምርጥ ብር ይሆንልሃል።
²⁶በዚያ ጊዜ ሁሉን በሚችል አምላክ ደስ ይልሃል፤ ፊትህንም ወደ ስገዚሳብከር ታቀናለህ።
²⁷ወደ እርሱ ትጸልያለህ፤ እርሱም ይሰማሃል፤ አንተም ስለእትህን ትሰጣለህ።
²⁸ያሰብኸው ይከናወንልሃል፤ በመንገድህም ላይ ብርሃን ይበራራ።
²⁹ሰዎች ቢሞሉሩና አንተ፤ 'ከፍ አድርጋቸው' ብትል፤ እርሱ ዝቅ ያለትን ያድናል፤
³⁰በጎ ያልሆነውን ሰው እንኳ፤ ከአንተ እጅ ገጽሐና የተነሣ ያድነዋል።"

ኢዮብ

23 ኢዮብም እንዲህ ሲል መለሰ፤
 "ሳይከም ሐዘኔ መራራ ነው፤ እያቃሰትሁ እንኳ እጅግ በላይ ከብዳለች።።"

³እርሱን የት እንደግገኘው ባወቅሁ፤ ወደ መኖሪያውም መሄድ በቻልሁ፤
⁴ጉዳዩን በፊቱ አቀርብ ነበር፤ አፈንም በሙግት እጥላው ነበር።
⁵የሚመልሰልኝ ቃል ምን እንደ ሆነ ባወቅሁ ነበር፤ የሚላኝንም ባስተዋልሁ ነበር።
⁶በታላቅ ጎይሉ ከእኔ ጋር ይሟገት ይሆን? አይደለም፤ ይልቁን ያደምጠኛል።
⁷ቅን ሰው ጉዳዩን በእርሱ ፊት ያቀርባል፤ እኔም ከፈራጂ ለዘላለም ነጻ እሆናለሁ።
⁸እሩ ግን ወደ ምሥራቅ ብሄድ፤ በዚያ የለም፤

22+28 በመንገድህም ላይ ብርሃን ይበራራ፤ የእግዚአብሔርን ቃል በመቃዘዝ የሚገኝ በረከት ነው (ቀ. 22:27፤ 29+31 መዝ 119+105 ደመ)።
 22+30 ከአንተ እጅ ገጽሐና የተነሣ የመዝ 24+4 ማብ ደመ።

23+2 ሐዘኔ፤ 21+4 ማብ ደመ። እጅ በላይ ከብዳለች፤ እጅ በእኔ ላይ ሆኖብኛል ማለት ነው። 33+7 እና የ14ው 5+6 ማብ ደመ።

23+3 እርሱን የት እንደግገኘው፤ የቀ. 8-9 ማብ ደመ።
 23+6 አይደለም፤ ይልቁን ያደምጠኛል፤ ኢዮብ ትክክለኛ ፍትህ ማግኘት ይፈልጋል፤ በ9+14-20 ላይ ኢዮብ ከእግዚአብሔር ጋር ለመከራከር ቃል እንደሚያገርግር በፍርሀት ገልጿል። አሁን ግን እግዚአብሔር በቸንቱ ቢሰማው፤ ከደረሰበት ሥቃይ እንደ ሚላቀቅ እርግጠኛ ነው (13+13-19፤ እንዲሁም መዝ 17+1-3፤ 26+1-3 ማብ ደመ)።

23+8-9 ምሥራቅ... ምዕራብ... በግኝ... ደቡብ፤ ኢዮብ በየትኛውም አቅጣቢ ቢሄድ እግዚአብሔርን ሊገኝ አልቻለም (ከመዝ 139+7-10 ጋር ያነጻጽሩ)።

23+8:10 እርሱን ለማገኘት... ገን... የምሄድበትን መንገድ ያውቃል፤ ኢዮብ ቀን መሆኑን በሚያውቅለት በእግዚአብሔር ዘንድ ተሰሚነት በማጣቱ ተወኔቶቹል። እዚህ ላይ ኢዮብ በ22+21 ላይ "እግዚአብሔር ተዘ... በረከትም ትኝላለሁ" በማለት እልፋኝ ለሰጠው ማስጠንቀቂያ ምላሽ ይሰጣል፤ ይህንን ዘወትር ይፈጽም እንደ ነበር ኢዮብ ይገልጻል (ቀ. 11-12)፤ ከዕለት እንደራራ የልቅ ለእግዚአብሔር ቃል ይጠነቀቃል። እግዚአብሔር ኢዮብን ይሚፈትነው ከገጠሉት ሊያገኙ ለሰጠ ሳይሆን፤ ኢዮብ የነጠረ ወርቅ መሆኑን ለግላዩት እንደ ሆነ ኢዮብ ያም

22+25 29ገ18+7፤ ሊዮ31+24፤መገ49+6፤52+7፤9፤11+28፤ ሊላ33+6፤ግ46፤ 20-21
 22+26 ሊዮ11+15፤ 17፤12፤10፤133+261
 መገ28፤16፤6፤6፤27+6
 137፤4፤100፤11ሊላ4
 58፤14፤61+10
 22+27 ዞጉ30+21፤ ሊዮ515፤27፤መዝ 86፤7፤ሌ430+19
 22+28 ሊዮ11+171
 33፤28፤መገ97፤11፤103፤11፤145፤19፤ ም44፤18
 22+29 ለሰ5፤12፤ መገ18፤27፤ ግቴ23+12
 22+30 24ው-22፤ 21፤ሊላ፤18፤ርግ2፤ 4፤5
 23+2 14ው+1፤10፤ ሊዮ6+3፤17፤11፤መዝ 6፤6፤132፤4፤ሌ45፤3፤ ሐገ21፤7
 23+3 ዘ44፤29
 23+4 ሊዮ9፤15፤ 13፤18
 23+5 ሊዮ11፤5
 23+6 ሊዮ6፤4፤9፤4
 23+7 ዘፍ3፤8፤ሊዮ 1፤1፤16፤29፤9፤3፤13፤3
 23+9 ሊዮ9፤11
 23+10 ሊዮ1፤11፤ 6፤29፤7፤18፤22፤15፤ 27፤63፤1፤6፤13፤67፤1 ፤መገ7፤9፤11፤5፤12፤6፤ 134፤15፤37፤18፤9፤4፤ 11፤119፤168፤139፤1
 -3፤14፤6፤8፤11፤1፤17
 23+11 ሊዮ3፤7፤17
 መገ17፤5፤14፤0፤4፤44፤ 18፤119፤51፤59፤157፤ 125፤5፤አር፤11፤20
 23+12 ሊዮ6፤10፤ 15፤11፤ግቴ4፤4፤

ወደ ምዕራብም ብሄድ፤ እርሱን አላገኘውም፤
⁹በሰሜን እየሠራ ባለ አላየውም፤ ወደ ደቡብ በሚዞርበት ጊዜ ደብዛው አይገኝም።
¹⁰ግን እኔ የምሄድበትን መንገድ ያውቃል፤ ከፊተኝም በኋላ እንደ ወርቅ እወጣለሁ።
¹¹እግርህ እርምጃውን በተብቅ ተከታተለሃል፤ ፈቀቅ ባለል መንገዱን ጠብቄአለሁ።
¹²ከአፋ ከወጣው ትእዛዝ አልራቅሁም፤ የአንደበቱን ቃል ከዕለት እንጀራዬ አብልጬ ይህላለሁ።
¹³እርሱ ግን ራሱን ችሎ ብቻውን የሚኖር ነው፤ የሚቆይመውስ ማን ነው? እርሱ የፈቀደውን ያደርጋል።
¹⁴በእኔ ላይ የወሰነውን ይፈጽማል፤ ይህን የመሰለ ዕቅድም ገና ብዙ አለው።
¹⁵በፊቱ የደንገጥሁትም ለዚህ ነው፤ ይህን ሁሉ ሳስብ አፈራለሁ።
¹⁶እግዚአብሔር ልቤን አባባው፤ ሁሉንም የሚችል አምላክ አስደንገጠኝ።
¹⁷ይህም ሆኖ ሳለ ጨለማው፤ ፊቴንም የጋረደው ጽልመት ልላኔን አልዘጋውም።

24 "ሁሉን የሚችል አምላክ ለምን የፍርድ ቀን አይወስንም?"

፫ሐ4+32፤34 23+13 ሊዮ9፤31፤10፤13፤ሊላ55፤11 23+14 1ተ0 3፤31፤ሊጥ4፤12 23+15 ዘፍ45፤3፤ሌሴ24፤14፤መገ34፤9፤13፤6፤11 11፤1፤10፤9፤ላ፤1፤7፤መዝ3፤14፤12፤13፤2፤ፍፍ5፤11 23+16 ዘፍ3፤6፤ 11፤20፤3፤ሊጥ7፤2፤ሌገ፤16 23+17 ሊዮ3፤6፤1 19፤8

*2 በሰብዓ ሊቃናት ትርጉም፤ በሱርባና በሰብራይሎሎ ላይ፤ እጅ በላይ ይላል

5A (መዝ 119፤11፤101፤168፤ 1ደጥ 1+7 ደመ)።
 23+12፤ አልፋኝ ለሰጠው ምክር የኢዮብ ምላሽ በ22+2 ላይ ተመልክቶአል። ቃል ከዕለት እንጀራዬ አብልጬ፤ ዘጸ 8+3 ደመ።

23+13 እርሱ... ብቻውን የሚኖር ነው፤ በቆሙ፤ "እርሱ ላይ ነው" ማለት ነው፤ ኢዮብ እስራኤላዊ ባይሆንም እንኳ ለውጥ ተኛውንና ብቸኛውን አምላክ የመልካል (ዘጸ 6+4 ማብ ደመ)። እርሱ የፈቀደውን ያደርጋል፤ እርሱ ልዑል ስለሆነ ነው (መዝ 115፤3፤ 135፤6 ሱቃ 10+21 ደመ)።

23+15 የደንገጥሁትም፤ የ21+6 ማብ ደመ። ዐይነተኛ የሆነ ነው የኢዮብ እምነት የፈቀደውን ማድረግ የሚችለውን እግዚአብሔርን መፍራት ነው፤ በእንጻፍ ደግሞ መከራዎቹ ባይታዩ ምን እንደሚሠራ አስቀድሞ ማወቅ ይቻላል ባዮች ናቸው።

23+17 ጽልመት ልላኔን አልዘጋውም፤ ኢዮብ በ22+11 ላይ አልፋኝ አፈረበበት ክስ (ማብ ደመ) ምላሽ ይሰጣል።
 24+1-12፤ ሊዮ በምድር ላይ ተደጋግሞ ስለሚፈጸመው አሁኃቂ ፍጥነት መገደል ይገልጻል። ለኢዮብ ባለ ጸውንም (ቀ. 2) ሆነ ድኻውን (ቀ. 3-4) መዘረፍ በተመሳሳይ ደረጃ ይዘገንዋል። ነገር ግን በእርሱ ላይ የደረሰው መከራ፤ ምግብ ፍለጋ የሚንከራተቱትንና (ቀ. 5) "ከከተሞች የወይን በቃም የሚቃር ሙትን" (ቀ. 6) ድኻች ችግር በእጽንዖት ለመግለጽ ሳይረዳው አልቀረሰም። ኢዮብ የሚያቀርበው መግለጫ የሚያሠቅቅ ነው፤ ድኻች በሌሊት ዕራቁታቸውን በብርድ ይሠቃያሉ (ቀ. 7-8)። "አባት የሌላቸው ልጆች ከዕቅድ ይነጠቃሉ" (ቀ. 9)። "ነጻ ይሸክ ማሉ ግን ደራሲ" (ቀ. 10)። "ወይን እየሠጠሁ... ይጠግሉ" (ቀ. 11)። የቁስላትን በሞት አፋና ላይ ያሉትን ከሥቃይ የተነሣ ደሙኻሉ (ቀ.12)። ይህ ዐይነት ሥቃይ ደርሶ ባለ እግዚአብሔር

እርሱን የሚያውቁትን ለምን ያን ቀን እንዲያው ይጠበቃሉ?

2 ሰዎች ድንበር ይገፋሉ። የሰረቁትን መንጋ ያሰማራሉ።

3 የድኻ ዐደጉን አህያ ቀምተው ይሄዳሉ። የመበለቲቱንም በሬ በመያዣነት ይወሰዳሉ።

4 ችግረኛውን ከመንገድ ያስወግዳሉ። የምድራቱም ድኾች ይሸሽጋሉ።

5 በምድረ በዳ እንዳሉ የሚዳ አህዮች፣ ድኾች ምግብ ፍለጋ ይራወቃሉ። ከበረሃው ምድር ለልጆቻቸው ምግብ ይሻሉ።

6 ከሚዳ መኖ ይሰበሰባሉ። ከክፉዎች የወይን ቦታም ይቃርማሉ።

7 ዕራቀታቸውን ያለ ልብስ ያድራሉ። በብርድም ጊዜ የሚለብሱት የላቸውም።

8 ከተራራ በሚወርድ ዝናብ በሰብስቀል። መጠለያ አጥተው ቋጥኝ ዐቅፈዋል።

9 አባት የሌለው ልጅ ከዕቅድ ተነጥቋል። የድኻውም ልጅ በዕዳ ተይዞአል።

10 ዕራቀታቸውን ያለ ልብስ ይሄዳሉ። ነዶ ይሸከማሉ። ግን ይራባሉ።

11 በየተረተረ፣ የወይራ ለላቸው ያወጣሉ። ወይን እየጠጡት ለራሳቸው ግን ይጠግሉ።

12 የሞቶች ጣር ጩኸት ከከተማ ይሰማሉ። የቄሳሌት ሰዎች ነፍስ ለርዳታ ይጮኻል። ስንዚስብሐይ ግን ተጠያቂዎቹን ዝም ብሎአል።

13 "በብርሃን ላይ የሚያምፁ፣ ጉዳናውን የማያውቁት በመንገዱም የማይጸኑ አሉ።"

14 ቀኑ ሲመሽ፣ ነፍስ ገዳይ ይነግሳል። ድኾችንና ችግሮቻችን ይገድላል። በሌሊትም እንደ ሌባ ያደባል።

15 አመንገራ በዐይኑ ድንግዝግዝታን ይጠባብቃል። 'ማንም አያደግም' ብሎ ያስባል። ራቱንም ይሸፍናል።

16 በጨለማ፣ ቤት ሰርሰረው ይገባሉ። በቀን ግን ይሸሽጋሉ።

24+1 ኢዮ9:231
14:5115:201ሐሥ
17:22ኦጥ37
24+2 ዘ20:151
ዘ819:14128+31
24+3 ኢዮ6:271
22:9
24+4 ኢዮ20:191
29:12:16130+251
31:191ጠዘ12ፊ51
41:118213:41ፆፃፃ
28:121ላ.91114
24+5 ዘ816:121ላ
ዮ30:31ጠ104123
24+6 ፉ181ፋ-ት
21:2211ፃፃ21:191
ኢዮ6:5
24+7 ዘ822:27
24+8 ጠ046:21
04ፉ:51ጻፃ4:25:33
24+9 ዘሌ25+47ዘ
42:2417:21ፃፃ4:11ፊፃ
29:171ጠ1144:4
ፆፃ30:141ላ.93+14
110:1-21ሕዘ8:12
24+10 ዘሌ19:91
ዘ824:12-13
24+11 ኢዳ5:21
16:101ፀፀ26+151
ሐጌ2:16
24+12 ኢዮ9+231
12:19130:281ጠዘ
5:12224:399+121
119:1471ላ.930
191ላር50:46151
52:541ሕዘ26+151
ፊጶ6:10
24+13 ፉ161ኢዮ
17:12138:15:201
ጠ184281ላ.95+20
ፉፊፆ3:19-201ሕፌ
5:8-1411+0514:5
24+14 ኢዮ20:191
ጠ1049137:321
ኢዳ3:151ጠ2ፃ3+3
24+15 ኢዮ31:9
27:3ጠ10+111ፆፃፃ
11:1017:8-9
24+16 ፉ131ፀዘ
22:21ፆፆ6+19
24+17 ኢዮ15+221
18:5:11
24+18 ፉ61ኢዮ5
319:26122:161ላ.ላ
57:201ይሀ:1+13
24+19 ኢዮ6:171

ብርሃንም አይፈላጉም።

17 ድቅድቅ ጨለማ ለሁላቸው እንደ ንጋት ነው። አሸባሪውን ጨለማ ይወዳሉ።

18 "ይሁን እንጂ፣ በውሃ ላይ የሚከረፈረፍ ዐረፋ ናቸው። የወይን ቦታው ሰው የማይደርስበት፣ ርስታውም ርጉም ነው።"

19 ድርቅና ሙቀት የቀለጠውን በረዶ ከቦታው እንደሚያስወግድ፣ ሲላልም ገጠአተኞችን ትነጥቃለች።

20 የተሸከመቻቸው ግሕፅን ትረሳቸዋለች። ትል ይበጠቡባቸዋል። ክፉዎች እንደ ዛፍ ይሰበራሉ። የሚያስታውሳቸውም የለም።

21 የማትወልደውን መካኒቱን ይበጠቡባሉ። ለመበለቲቱም አይራሩም።

22 ነገር ግን እግዚአብሔር ብርቱዎችን በገይሉ ጉትቶ ይጥላል። በደላደሉም የሕይወት ዋስትና የላቸውም።

23 ያለ ሥጋት እንዲኖሩ ትቶአቸው ይሆናል። ዐይኖቹ ግን በመንገዳቸው ላይ ናቸው።

24 ለጥቂት ጊዜ ከፍ ከፍ ይላሉ። ሆኖም ይጠፋሉ። ዝቅ ዝቅ ብለው፣ እንደ ሌሎቹ ይስማቻሉ። እንደ ለሁሉም ይታወቃሉ።

25 "ይህ እንዲህ ካልሆነማ፣ የሚያስተባብሉ ማን ነው? ቃሉን ከንቱ የሚያደርገውን ማን ነው?"

21+13 24+20 ኢዮ7:5114:7118+17121+261ጠዘ31+121ፃፃ
414 24+21 ኢዮ22:9 24+22 ዘ8281661ኢዮ9:4112191
ግፆ6+271ፆፆ414 24+23 ዘኖ516+91ላዮ9+2411041ኢዮ6+1
24+24 2ፃፃ19:351ላዮ3+1914+201ጠዘ37+10183+131ላ.95
24+17:5+13140+24141:15 24+25 ኢዮ6+2616+17

፡11 ወይም ከወፍቶች መካከል የወይራ ዘይት ጣለት ነው። ሆኖም የዚህ ቃል የዕብራይስጥ ትርጉም በትክክል አይታወቅም።

፡17 ወይም ለእነርሱ ንጋት እንደ ጥት ጥፋ ነው።

፡17 ወይም ከጥት ጥፋ ጣለት ነው።

፡19 እንደገና ጉጆች፣ ሙቃብር ይሁታል።

24+20 ፉ6 ይበጠቡባቸዋል፤ 21+26: ኢሳ 14:11 ይጠፋ። እንደ ዛፍ ይሰበራሉ፤ የ19+10 ግብ ይጠፋ።

24+21-241 ኢዮብ ለምጥቃለው እግዚአብሔር በክፉዎች ላይ እንደሚፈርድ፣ የሚንገም የሚያደርገው በራሱ ጊዜ እንደ ሆነ ይናገራል። ይህንንም ግን ጸድቃን ግዥ ይኖሱ ዘንድ እግዚ አብሔር እንዲጻፍም ኢዮብ ይመኛል (ቀ. 1)።

24+24 እንደ ለሁሉም ይታወቃሉ፤ የፍርድ ምልክት ነው (የኢሳ 17:45 ግብ ይጠፋ)።

ለምን ምን እንደሚሉ (ቀ. 1:12)፤ ለኢዮብ ምስጢር ነው። እግዚአብሔር ሰው እንደሚያስጠው ሳይሆን፣ የራሱን ጊዜ ጠብቆ ሥራውን ግንኙነት ገንጎ የኢዮብ ወዳጆች ትክክል ይሆናል በማለት ስለ ሥቃይ የሰነድትን መሪ ሐሳብ ውድቅ ያደርገዋል። ኢዮብ ግን በቀ. 13-17 ላይ ሥቃይ እንደ ደረሰባቸው ምስኪኖች፣ ወይም ሥቃይ እንዳይረሰቱት ሰዎች፣ የእግዚአብሔር ጥበቃና ፍቅር የተለወጠ ሰው አይደለም።

24+1 የቀ. 21-14 ግብ ይጠፋ።

24+2 ድንበር ይገፋሉ፤ ድንበር መግፋት በጥንት ጊዜ ከፍተኛ ወንጀል ዘር (የዘጸ 19:14 ግብ ይጠፋ)።

24+3 የድኻ ለደገኝ... የመበለቲቱን 22:9: ኢሳ 1+17 እና ግብ ያዕ 1+27 ይጠፋ።

24+5 የሚዳ አህዮች 39+5-8 ይጠፋ።

24+6 ይቃርማሉ፤ የፋት 1+22 ግብ ይጠፋ።

24+7:101 ኢዮብ በደረገው የአልፋቸው ክስ ይቃወማል (22:6 ይጠፋ)።

24+13-171 በቀ. 2-12 ላይ ግንኙነታቸው እንደሚከተለው ተገልጿል። እነርሱም ነፍስ ገዳዮች (ቀ. 14)፤ አመንገራዎች (ቀ. 15)፤ ዘራፊዎች (ቀ. 16) ናቸው። የሚመሳሰሉትና ስልው

ናቸውን የሚጠብቁትን በጨለማ ነው (ቀ. 14:7)፤ በሌላም በኩል ወመጭኛ ሆነው የቆሙት ብርሃን በሆነው በእግዚአብሔር ሕግ ላይ ነው (ቀ. 13፣ እንዲሁም የ22:28 ግብ ይጠፋ።)

24+18-201 ዘኪህ ላይ ኢዮብ ከመካሪዎቹ ጋር የተሰማኝ ይመስላል። በሌላም በኩል ክፉ አድራጊዎች የእጃቸውን ያገኙ ዘንድ በእነዚህ ጥቅሶች አግካይነት ኢዮብ ጥሪ ያቀርባል ብሎ መተርጎሙን ይቻላል። ለዚህ ሐሳብ መሃን የሚሆኑት የሚኒክ ተሉት ናቸው። "ርስታቸው ርጉም ነው!... ሲላልም ገጠአ ተኮችን ትነጥቃለች። ... ግሕፅን ትረሳቸዋለች። ... ትል ይበጠቡ ባቸዋል፤ ክፉዎች እንደ ዛፍ ይሰበራሉ። የሚያስታውሳቸውም የለም።"

24+20 ፉ6 ይበጠቡባቸዋል፤ 21+26: ኢሳ 14:11 ይጠፋ። እንደ ዛፍ ይሰበራሉ፤ የ19+10 ግብ ይጠፋ።

24+21-241 ኢዮብ ለምጥቃለው እግዚአብሔር በክፉዎች ላይ እንደሚፈርድ፣ የሚንገም የሚያደርገው በራሱ ጊዜ እንደ ሆነ ይናገራል። ይህንንም ግን ጸድቃን ግዥ ይኖሱ ዘንድ እግዚ አብሔር እንዲጻፍም ኢዮብ ይመኛል (ቀ. 1)።

24+24 እንደ ለሁሉም ይታወቃሉ፤ የፍርድ ምልክት ነው (የኢሳ 17:45 ግብ ይጠፋ)።

3 በውስጤ የሕይወት እስትንፋስ፤ በአፍንጫዬም ውስጥ የስግዚአብሔር መንፈስ እስክለ ድረስ፤
 4 ከንፈራ ገጠኦትን አትናገርም፤ አንደበቴም ሽንገላ አይወጣውም።
 5 እናንተን እንደ ቅዳናት መቀጠር፤ የማላደርገው ነገር ነው፤ ጨዋነቴንም እስከምት ድረስ አልጥልም።
 6 ጽድቄን አጥብቄ አይዛለሁ፤ አልለቀውምም፤ በዘመኔም ሁሉ ጎሊናዬ አይወቅሰኝም።
 7 ጠላቴ እንደ በደለኛ፤ ባላንጣዬም እንደ ክፉ ይሁን።
 8 ስግዚአብሔር ሲያስወግደው፤ ነፍሱንም ሲወስድበት ዐመፀኛ ምን ተስፋ አለው?
 9 በውኑ መከራ በገጠመው ጊዜ፤ ስግዚአብሔር ጨኸቴን ይሰማልን?
 10 ሁሉን በሚችል አምላክ ደስ ይለዋልን? ዘወትርስ ስግዚአብሔርን ይጠራልን?
 11 ስለ ስግዚአብሔር ክንድ አስተምራችኋለሁ፤ የሁሉን ቻዩንም አምላክ ዕቅድ አልሸከምም።
 12 ሁላችሁ ይህን አይታችኋል፤ ታዲያ፤ ይህ ከንቴ ገማር ምንድን ነው?
 13 ስግዚአብሔር ለክፉው የመደበው ዕድል ፈንታ፤ ገፈኛም ሁሉን ከሚችል አምላክ የሚቀበለው ቅርስ ይህ ነው።
 14 ልጆቹ የተንም ያህል ቢበዙም ለስይፍ ይዳረጋሉ፤ ዘፍም ጠግቦ አያድርም።
 15 የተረፉላትም በመቅደፍት አልቀው ይቀበራሉ፤ መበለቀቻቸውም አያለቅሱላቸውም።
 16 ብርን እንደ ዐፈር ቢከምር፤ ልብስንም እንደ ሽክላ ጭቃ ቢያከማች፤

27፥3 ወፍ2፥7፤ኢዮ 32፥8133፥4134፥141 ማጠ144፥4
 27፥4 ኢዮ6፥28፤ 12፥16፤16፥17
 27፥5 ኢዮ2፥9፤ 10፥7፤13፥2፤2
 27፥6 ኢዮ2፥31፤10፥7፤23፥10፤29፥14፤ 34፥17፤ማጠ119፥4
 121፥132፥9፤ኢዮ45፥9
 17፥16፤1፥10፥ሐዲ፥23፥1
 11፥ፀ፥2፥15
 27፥7 ኢዮ8፥22፤ 31፥35
 27፥8 ዘጉ፥16፥22፤ ኢዮ8፥13፤22፥11፥20፤ ሉቃ፥12፥20
 27፥9 ዘዳ፥1፥45፤ 19፥ፀ፥8፥18፤ኢዮ 15፥31
 27፥10 ኢዮ22፥26
 27፥11 ቀ፥13፤ኢዮ 36፥23
 27፥13 ኢዮ16፥19፤ 20፥29
 27፥14 ኢዮ4፥11፤ 5፥4፥15፤22፥18፥22
 27፥15 ማጠ78፥64
 27፥16 1፥71፥10፥27፤ ዘዳ፥3
 27፥17 ዘዳ፥3፥22፤ ኢዮ3፥15፤7፥8፤ጠዛ 39፥6149፥10፥ጠዛ9፥13 ፤22፥28፥8፤ጠዛ2፥26
 27፥18 ኢዮ8፥14፤ 22፥ኢዮ1፥8፤124፥20
 27፥19 ኢዮ3፥13፤ 7፥8፥14፥20
 27፥20 ኢዮ6፥41፤ 15፥21፥20፥8
 27፥21 ኢዮ7፥10፤ 30፥22፥138፥24፥ኢር 13፥24፥22፥22
 27፥22 2፥71፥15፤ ኢዮ11፥20፥ኢር 13፥14፥ኦገ፥5፥11፤ 24፥14
 27፥23 ዘጉ፥24፥10፤ ኢዮ7፥10፥ፍ፥3፥19
 28፥1 ማጠ12፥61

17 እርሱ ያከማቸውን ጸድቃን ይለብሱታል፤ ብሩንም ንጹሐን ይስፋፈሉታል።
 18 የሚሠራው ቤት እንደ ሸረራት ድር፤ እህል ጠባቂም እንደ ቀለሰው መጠለያ ነው።
 19 ሀብታም ሆኖ ይተኛል፤ ዘለቂታ ግን የለውም፤ ዐይኑን በገለጠ ጊዜ ሀብቱ ሁሉ በቦታው የለም።
 20 ድንጋጤ እንደ ጉርፍ ድንገት ያጥለቀልቀዋል፤ ዐውሎ ነፋስም በሌሊት ይዘት ይሄዳል።
 21 የምሥራቅ ነፋስ ይወስደዋል፤ እርሱም አይገኝም፤ ከስፍራው ይጠርገዋል።
 22 ከነፋሱ ብርታት ለማምለጥ ይርጣል፤ ነገር ግን እየተወረወረ ያለ ርገራሬ ይደርስበታል።
 23 እጁንም አያጨበጨበ ያሾፍበታል፤ በፋጨትም ከስፍራው ያሸቀንጥረዋል።
28 “የብር ማዕድን የሚወጣበት፤ ወርቅም የሚገጠርበት ስፍራ አለ።
 2 ስራት ከመሬት ውስጥ ይገኛል፤ መዳብም ከማዕድን ድንጋይ ቀልጠ ይወጣል።
 3 ሰው፤ እስከ ጨለማ መጨረሻ ይዘልቃል፤ ከድቅድቅ ጨለማ የማዕድን ድንጋይ ለማግኘት፤ እስከ ውስጠኛው ዋሻ ገብቶ ይፈልጋል።
 4 የሰው አገር ረግጦት በሚያውቅበት ስፍራ፤ ከስምቻ መፍሪያ ርቆ መውረጃ ጉድጓድ ይቆይራል፤ ሰው በሌለበት ቦታ ይንጠላጠላል፤ ይወዛወዛል።
 5 ከላይዋ ምግብን የምታስገኝ ምድር፤ ከታች በእሳት እንደሚሆን
 66፥10፤ኢር9፥7፥1፥7፥11፥35፥ጣል3፥3 28፥2 ዘዳ8፥9 28፥3 ኢዮ 26፥10፤38፥19፤ጠዛ1፥13፥7፥25፥18፥17 28፥4 ቀ፥10፥24፥ፀ፥5፥8

27፥5 እናንተን እዮብ በንግግር መደምደም ላይ ሦስቱን ወዳጆቹን በአንድነት ይናገራቸዋል።
 27፥6 ጽድቄን... አይዛለሁ፤ እግዚአብሔርም ለእዮብ እን ዲሁ መስክርላለሁ (2፥3 ይጠፋ)።
 27፥7 ጠላቴ እንደ በደለኛ... ይሁን፤ እዮብ በደለኛ ነው። በለው በሐሰት የከሰሱትን ጓደኞቹን፤ ራሳቸው በደለኛ ተብለው እንዲጠሩ ጥረውን ያቀርባል (ከመዛ 109፥6-15፤ 137፥8-9 ጋር ያንጸጽፍ)።
 27፥11 ለስተምራችኋለሁ፤ እዮብን የሰጠውን ወዳጆቹ በገ ብረት ስለ ተሠወቡት በእነዚህ ክፉዎች ሰዎች ላይ የእግዚአብሔር ቀጣይ ይመጣባቸው ዘንድ ተገቢ ነበር (ቀ፥ 13-23)። ሦስቱም ወዳጆች እዮብን በሐሰት ከከፉዎች ጋር መደብሩታል።
 27፥13-23፤ ክፉዎች የሥራቸውን እንዲያገኙ እዮብ ለቀ ረበው ጥሪ (ቀ፥ 7)፤ ውጤቱ ምን እንደ ሆነ ተውኔታዊ በሆነ መልክ የሚያሳይ ግጥም ነው።
 27፥13፤ ሰፋር በ20፥29 ላይ የተናገረውን ቃል፤ እዮብ በዚህ ይደግመዋል (በዚያ የሚገኘውን ግብ ይጠፋ)።
 27፥18 ድር... መጠለያ፤ ይህ ጊዜያዊ መሆኑን የመለክ ታል (ዩ4፥19 ግብ፤ ዩላ4፥18 ግብ፤ እንዲሁም 24፥4 ይጠፋ)።
 27፥21 የምሥራቅ ነፋስ፤ የ15፥2 ግብ ይጠፋ።
 28፥1-28፤ የሰው ዘር ለምን እንደሚቃድ ለመግለጽ የኢ ዮብ ወዳጆች ሲወርድ ሲዋረድ የመጣውን ጥበብ የተጠቀሙበት ዘዴ አጥጋቢ አልነበረም፤ እንዲያውም ባሕላዊ ያልሆነው አመለ

ካከቱ ከእነርሱ የተሻለ ነበር። ምስጢርን ገልጽ ለማድረግ የተደ ረገው የሁለቱም ጥረት ወጤት ላላገኘም፤ ወይይቱም አጥጋቢ ባልሆነ ሁኔታ ተደምድሞአል። እዮብ ወይም ስሙ ያልታወቀው የዚህ መጽሐፍ ጸሐፊ ውበትን በተላበሰ ጠባቂዎ ቅኔ፤ ይህን ጥያቄ ጣልቅ በማስገባት መልሶታል፤ ይኸውም “ጥበብ ከወዳጅ ትኩረት?” (ቀ፥ 12፤ እንዲሁም ቀ፥ 20 ይጠፋ) የሚለው ቅኔ ሦስት ክፍሎች ያሉት ሲሆን፤ (1) የከበሩ ድንጋዎችና ብረታ ብረት የሚገኙት ከጥልቅ የማዕድን ጉድጓድ ነው (ቀ፥ 1-11)፤ (2) ጥበብ ከማዕድን ጉድጓድ አትገኝም፤ በከበሩ ድንጋይም ሆነ በከበሩ አትገኝም (ቀ፥ 12-19)፤ (3) ጥበብ የምትገኘው ከእግዚአብሔር ዘንድና እግዚአብሔርን ከመፍረት ነው (ቀ፥ 20-28)። ስለዚህ ይህ ምዕራፍ የእግዚአብሔር ሐሳብ ምን መሆን እንዳለበት ለማ ወቅ ይገፋፋል (38፥1-42፥6)። እዮብና ወዳጆቹ መርምረው ለመ ድረስ ላቃታቸው ምስጢር ብቸኛው መልስ እግዚአብሔር ነው።
 28፥1-11፤ የጥንትን የማዕድን ፋፋር ዘዴ የሚገልጽ ውብ ግጥም ነው።
 28፥2 ብረት፤ የ19፥24 ግብ ይጠፋ።
 28፥3 እስከ ጨለማ መጨረሻ ይዘልቃል፤ እንደ ጉዳይ እንደ ፋፍስ ያሉትን ሰው ሠራሽ የብርሃን ምንጮችን በመጠቀም ነው።
 28፥4 ይንጠላጠላል፤ ይወዛወዛል፤ ዛሬም ሆነ ጥንት የማዕ ድን ፋፋር አስቸጋሪና አደገኛ ሥራ ነው፤ ሆኖም ግን ሰዎች በምድር ውስጥ ያለውን ሀብት ቄናረው ለማውጣት ጥረት ያደ ርጋሉ።

፮ ሁሉን የሚችል አምላክ ከእኔ ጋር ነበረ፤
 ልጆቼም በዙሪያዬ ነበሩ፤
 ፬ መንገዴ በቅቤ የራሴ ነበር፤
 ዐለቱም የወይራ ዘይት ያመነጭኝ ነበር።
 ፯ ወደ ከተማዬ ት በር ብቅ ባልሁ ጊዜ፤
 በአደባባይም በወንበር በተቀመጥሁ ጊዜ፤
 ፰ ጉብዣዝት አይተውኝ ገለል ይሉ፤
 ሽማግሌዎችም ተነሥተው ይቆሙ ነበር።
 ፱ የሰፊሩ ታላላቅ ሰዎች ከመናገር ይቆጠቡ፤
 እጃቸውንም በአፋቸው ላይ ይጭኑ ነበር።
 ፲፬ የመካንንት ድምፅ ጸጥ ይል፤
 ምላሳቸውም ከላንቃቸው ጋር ይወጣቅ ነበር።
 ፲፭ የሰሙኝ ሁሉ የሞጋግሱኝ፤
 ያዩኝም ያደባኝኝ ነበር።
 ፲፮ ለርዳታ የሚመኝውን ችግረኛ፤
 ድካ ሀይጉንም ታድጌ አለሁና።
 ፲፱ በሞት አፋፍ ላይ የነበረ መቆኛል፤
 የመበላቱንም ልብ አሳርፎ አለሁ።
 ፳ ጽድቅን እንደ ልብሰ ለበሰሁ፤
 ፍትሕም መጉናጸፊያዬና ጥምጥሜ ነበር።
 ፳፱ ለዕዉራን ዐይን፤
 ለአንካሶችም እግር ነበርሁ።
 ፳፮ ለችግረኛው አባት፤
 ለባይተዋሩ ተሟጋች ነበርሁ።
 ፲፯ የጎጠአተኛውን ክራንቻ ሰበርሁ፤
 የነጠቀውንም ከጥርሶቹ አስባልሁ።
 ፳፭ እኔም በልቤ እንዲህ አልሁ፤ 'ዘመኔ
 እንደ አሸዋ በዝቶ፤
 በቤቴ ተደላደዬ እሞታለሁ፤
 ፳፯ ሥራ ወደ ውሃ ይዘረጋል፤
 ጠልም በቅርንጫፊ ላይ ያድራል፤
 ፳፱ ከብሬ በውስጤ አዲስ እንደ ሆነ፤
 ቀስትም በእጄ እንደ በረታ ይኖራል።'
 ፳፯ ሰዎች ምክራን በጸጥታ በመጠባበቅ፤
 በጉጉት አዳመጡኝ።
 ፳፰ እኔ ከተናገርሁ በኋላ፤ የሚናገር ሰው
 አልነበርም፤

29+5 ፍትላ+1፤
 መዝ127፡3-51128፡3
 29+6 ዘፍ49፡20፤
 ዘ43፡213፤አዮ20፤
 17፤መዝ8116
 29+7 ፉ፡21፤አዮ5፤
 4131፡21፤አር20፡21
 38፡7
 29+8
 ዘላ19፡321፤ጢዮ5፡1
 29+9 ፉ፡21፤መዝ
 18፡19፤አዮ31፡12፤11
 40፡4፤ግሳ30፡32
 29+10 ፉ፡22፤መዝ
 137፡6
 29+11 አዮ44፤
 ዕዘ11፡4
 29+12 ዘጸ24፡17፤
 አዮ24፡4131፡17፡21፤
 መዝ72፡12፤ግሳ21፡13
 29+13 ዘጸ10፡18፤
 አዮ22፡913፡120
 29+14 2፡መ-8፤
 15፤አዮ19፡9፤327፡61
 ኢፌፋ፡24፡16፡14
 29+15 ዘጉ፡10፡311
 አዮ4፡4
 29+16 ዘዐ18፡26፤
 አዮ4፡4፤24፡4፤ግሳ፡
 22፡22-23
 29+17 አዮ4፡10፤
 11፡24፡9፤መዝ3፡7
 29+18 መዝ1፡1-3፤
 15፤51፤16፤8130፡616
 2፡21፤39፡18፤ግሳ3፡
 1-2
 29+19 ዘፍ27፡28፤
 ዘጉ፡24፡6፤አዮ1፡4፤9፤1
 15፡30፤መዝ13፡3፤3
 29+20 ዘፍ49፡24፤
 አዮ30፡11፤መዝ18፡
 34፡9፡21፡14፡አ፡ላ
 38፡12
 29+21 ፉ፡7፡9
 29+22 ፉ፡10፤
 ዘጸ32፡2
 29+23 አዮ4፡3
 29+24 ዘጉ፡6፡25፤
 ምሳ16፡14፡15
 29+25 አዮ1፡3፤
 4፡4፡21፡28
 30+1 አዮ6፡14፤
 11፡3፤መዝ119፡21፤
 አፋ56፡10
 30+3 አዮ24፡5፤
 አፋ8፡21፤አር17፡6
 30፡4፤1፡7፤9፡4፤

ቃሉም እየተንጠባጠበ በጀሯቸው ይገባ ነበር።
 23 ዝናብ እንደሚጠብቅ ሰው ጠበቀኝ፤
 ቃሉንም እንደ በልግ ዝናብ ጠጡ፤
 24 በግብራላቸው ጊዜ እውነት
 አልመሰሰላቸውም፤
 የፊቴም ብርሃን ብርቃቸው ነበር።
 25 መንገድ መርጨላቸው አለቃቸው ሆኔ ተቀመጥሁ፤
 በሰራዊትም መካከል እንዳለ ንጉሥ ኖርሁ፤
 ሐዘንተኞችንም እንደሚያጽናና ነበርሁ።
 30 "አሁን ግን በዕድሜ ከእኔ የሚያሰኙኝ ከመንጋዬ ጠባቂ ውሾች ጋር እንዳይቀመጡ፤
 አባቶቻቸውን የናቅሏቸው፤
 እነዚህ ይሣብቁበኛል።
 2ጉልበት የክጻቸው፤
 የክንጻቸው ብርታት ምን ፋይዳ ይሞላልኝ ነበር?
 3ክችጋርና ከራብ የተነሣ ጠወለጉ፤
 ሰው በማይኖርበት በራሳ፤
 በደረቅም ምድር በሌሊት ተንክራተቱ።
 4ከፉጥቋጠ ምድር ጨው ጨው የሚል አትክልት ለቀሙ፤
 ምግባቸውም የክትክታ ሥር ነበር።
 5ከጎብረተ ሰቡ ተለይተው ተባረሩ፤
 ሰዎች እንደ ሌባ ይጨኹባቸዋል።
 6በዐለት መካከል በምድር ጉድጓድ፤
 በደረቅ ሸለቆ ዋሻ ውስጥ ለመኖር ተገደዱ።
 7በጫካ ውስጥ የኖሩሉ፤
 በእሾሃማ ፉጥቋጠ መካከልም ይታፈራሉ።
 8ሰማቸው የማይታወቅ አልባለ ናቸው፤
 ከምድራቴም ተባረዋል።
 አዮ39፡6 30፡6 አፋ2፡19፤ዘሀ1፡10፡8 30፡7 አዮ6፡5፤39፡5-6 30፡8 መዛ9፡4፤አዮ18፡18
 *24 በዕብራይስጥ የዚህ ሐረግ ትርጉም በትክክል አይታወቅም *3 ወይም ተሳታፊ

ብርሃም ድንኳን ውስጥ ምግብ ቀርቦላቸው መበላታቸውን፤ እግ ስለብሎርም እስተላላው ስለላው ወንድ ልጅ እንዲሁም ስለ ሰዶ ምና ገሞራ ያለውን ዕቅድ ለወጻጁ መገለጹን የሚያመለክት ነው።
 29+5 ልጆቼም በዙሪያዬ ነበሩ፤ 1+2 ይመ።
 29+6 በቅቤ... የወይራ ዘይት፤ የባለጸገትና የምቶት ምልክት ነው (20፡17፤ ሕዝ 16፡19 ይመ።)
 29+7 ... ከተማዬ ት በር ታላላቅ የንግድ ሥራዎችና የፍርድ ውሳኔዎች የሚከናወኑበት ስፊት ነበረት (ዮፋት 4፡1 ግብ ይመ።)። በተቀመጥሁ ጊዜ፤ የከተማ ሽማግሌዎች ወይም የአመራሩ አካል አባላት ግለት ነው (የዘፍ 19፡1 ግብ ይመ።)
 29+12-13 ደካ ዐይንም ታድጌአለሁና... የመበላቱ ንም ልብ አሳርፎአለሁ፤ አልፋዝ በ22፡9 ላይ ለተቀበበት ክስ ኢዮብ በደፊው መልስ በመስጠት ለድካ አደገና ለችግረኛው ያለውን ሕዘታ ይገልጻል (24፡9፤ 31፡16-18፡21 ይመ።)
 29+14 ጽድቅን... በሰበሁ ፍትሕም መጉናጸፊያዬና ከዚህ ጋር ተመሳሳይ የሆነውን ስዕላዊ አገላለጽ በእፋ 59፡17፤ 61፡10፤ ኢፌ 6፡14፡1፤ ይመ።
 29+18 በልቤ እንዲህ አልሁ፤ ኢዮብ ሕይወት ምን ሊሆን

እንደሚችል በጥለቀት ያሰባል።
 29፡21-25፤ የኢዮብ ምክር ተቀባይነት አገኘ (ፉ፡21-23)፤ አስተያየቱ ጠቃሚ ሆነ (ፉ፡24)፤ አመራሩንም በምስጋና ተቀበሉት (ፉ፡25)።
 29፡31-31፤ ም 29 ትክክለኛ ስለ ሆነ በረከትና ጥገስ ያወራል፤ ይህ ምዕራፍ ግን ኢዮብ ያልበረቱን ሥታይና ወርደት ያሳያል። ኢዮብ በዘጠኛ ድንጋጤ ወጡት እንዲያልፍ እገባለብኩር ይቆይ። በመጨረሻም ኢዮብ ያለግው ሰቃይ (ፉ፡15)፤ የደረሰበት ሥታይ ምን ያህል አስመርፎት እንደ ነበር (ፉ፡31) ያመለክታል።
 30፡1-9 አሁን ግን... ይግለጻል፤ ለደም ስለ ወጣትም ሆነ ሽማግሌው ተገቢውን ክብር ይሰጠው ነበር (29፡8-11፤ 21-25 ይመ።)።
 30፡4 ጨው ጨው... ለትክልት፤ ኢዮብና ወጻጆቹ በኖሩበት ከእና በስተ ምሥራቅ በሚገኘው አካባቢ የሚበቅል ተክል ሳይሆን አይኖርም፤ ከ39፡6 ጋር ያገጻጸፍ። የክትክታ ሥር በሰው ካክሰኛው ምሥራቅና በዐረብ በረሐሞች የሚበቅል ትልቅ ዛፍ ነው (1፡7 19፡4፤ መዝ 120፡4 ይመ።)።

⁹“አሁን ግን ልጆቻችው በዘፈን ይላቀቁብኛል፤ በእነርሱም ዘንድ መተረቻ ሆኛለሁ።
¹⁰ይጸዩኛል ወደ እኔም አይቀርቡም፤ ያለ ምንም ይሉኝታ በፊቴ ይተፋሉ።
¹¹እንዲሁም የቀስቲን አውታር ሰላላላውና በመከራም ስለ መታኝ፤ በፊቴ መቁጠብን ትተዋል።
¹²በቀኝ በኩል ባለገራችሁ ሆ! ብለው ተነሡብኝ፤ ለእግራም ወጥመድ ዘረጉ፤ የዐፈር ድልድልም አዘጋጁብኝ።
¹³መንገድ ዘገብኝ፤ የሚገታቸውን ሳይኖር፤ ሊያጠፋኝ ተነሡ።
¹⁴በሰፊ ንቃቃት ውስጥ እንደሚመጣ ሰው መጡብኝ፤ በፍርስራሽም መካከል እየተንከባለሁ ደረሱብኝ።
¹⁵በድንጋጤ ተውጫለሁ፤ ክብሩ በነፋስ እንደሚወሰድ ተወስድክል፤ በሰላም መኖሪያም እንደ ደመና እልም ብሎ ጠፍቶአል።
¹⁶“አሁን ነፍሴ በውስጤ አለቀች፤ የመከራ ዘመንም ይዞኛል።
¹⁷ደዌ በሌሊት ዐጥንት ይበላል፤ የሚቈረጥመኝም ፍታ ይለሰጠኝም።
¹⁸እንዲሁም በታላቅ ጎይሉ ልብሲን ጨምድዶአል፤ በልብሴም ክሳድ አንቆ ይዞኛል።
¹⁹እርሱ ጭቃ ውስጥ ጥሎኛል፤ እኔም ከዐፈርና ከዐመድ አልተሻላለሁም።
²⁰“እንዲሁም ሆይ፤ ወደ አንተ ጮኸሁ፤ ነገር ግን አልመለሰሁኝም፤ በፊትህም ቆምሁ፤ አንተ ግን ዝም አልኸኝ።

30፡9 ኢዮ12፡41
 16፡10+17፡61መ፡69
 +11፡10፡43+14፡63
 30፡10 ዘ፡25+9፡2አ
 የ19፡19፤ግ፡26+67
 30፡11 ዘ፡12፡17
 1፡ፍት+12፡1አ፡29፡4
 20፡14+13፡1መ፡29
 30፡12 ኢዮ16፡10
 18፡9፤መ፡109፡61
 14፡0+5፡1ዘ፡31
 30፡13 ኢዮ10፡31
 ሊ፡43+12
 30፡14 2፡2725፡4
 30፡15 ዘ፡31፡6አ፡ፋ
 3፡25፡16+41፡0፡813፡1
 2-3፡23፡መ፡55፡4-5
 30፡16 ፋ፡27፡1አ፡ፋ
 3፡24፡19፡47
 30፡17 ዘ፡28፡35፡1
 ሊዮ16፡16
 30፡18 ኢዮ፡9፡4
 30፡19 ዘ፡3፡19፡1
 ሊዮ28፡1መ፡40፡23
 69፡2፡14፡13፡1፡አ፡ር
 38፡6፡22
 30፡20 1፡78፡452፡1
 ሊዮ19፡1፡መ፡34፡4
 17፡9፡2፡3፡1፡ሰ፡ቆ፡3፡8፡1
 መ፡2፡4፡9
 30፡21 ኢዮ4፡5፡1
 6፡4፡1፡0፡3፡1፡አ፡9፡12፡1
 14፡26፡3፡1+3፡1፡አ፡ር፡6፡1
 23፡3፡0፡1፡14፡5፡0፡42፡1
 ለ፡ጠ፡6፡14
 30፡22 ኢዮ፡9፡17፡1
 27፡2፡1፡ይሁ፡1፡12
 30፡23 2፡1መ፡14፡1
 14፡1፡አ፡ፋ፡13፡1፡19፡1
 10፡3
 30፡24 ኢዮ19፡17፡1
 መ፡145፡1፡14፡1፡አ፡ር
 42፡3፡57፡15
 30፡25 ኢዮ24፡4፡1
 መ፡93፡5፡13-14፡1፡አ፡ፋ
 19፡4፡1፡መ፡12፡1፡15፡1
 ፊ፡3፡318
 30፡26 ኢዮ3፡6፡1
 17፡1፡9፡8፡1መ፡82፡5፡1
 ሊ፡ር፡4፡23

²¹ተመልሰህ ጨካኝ ሆንህብኝ፤ በክንድህም ብርታት አስጨነቅኸኝ።
²²ወደ ላይ ነጥቀህ በነፋስ ፊት አበርርኸኝ፤ በዐውሎ ነፋስም፤ ወዲያ ወዲህ ወዛወገኸኝ።
²³ለሕያዋን ሁሉ ወደ ተመደበው ስፍራ፤ ወደ ሞት እንደምታወርደኝ ዐውቃለሁ።
²⁴“የተጉዳ ሰው ተጨንቆ ድረሱልኝ ብሎ ሲጮኸኝ፤ በእርግጥ ክንዱን የሚያነሳበት ማንም ያለም።
²⁵በመከራ ውስጥ ላሉት አላለቀሰሁምን? ለድኸኝሰ ነፍሴ አላዘነኝምን?
²⁶ነገር ግን መልካም ስጦብኝ፤ ክፉ ነገር ደረሰብኝ፤ ብርሃንንም ስጠባበቅ፤ ጨለማ መጣብኝ።
²⁷በውስጤ ያለው ነውጥ አላቋረጠም፤ የመከራ ዘመንም መጣብኝ።
²⁸በፀሐይ አይደለም እንጂ፤ ጠቋቀራ እዩራለሁ፤ በጉሳጭ መካከል ቆይቼ ለርዳታ አጭኻለሁ።
²⁹የቀበሮች ወንድም፤ የጉጉቶችም ባልንጀራ ሆኛለሁ።
³⁰ቆዳዬ ጠቀር ተቀረፈ፤ ዐጥንቴም በትኩሳት ነደደ።
³¹በገናዬ ለሐዘኸ፤ እምበልታዬም ለልቅሶ ተቃኝቶአል።

31 “ወደ ኩረዳዬቱ ላለመመልከት፤ ከዐይኔ ጋር ቃል ከዳን ገበኛለሁ።
 30፡27 ፋ፡16፡1መ፡38፡8፡ሰ፡ቆ፡2፡11 30፡28 ኢዮ17፡1419፡17፡1
 24፡12፡ሰ፡4፡8 30፡29 መ፡44፡19፡1፡02፡16፡4፡ሳ34፡13፡1፡አ፡ር
 9፡1፡1፡መ፡2፡18 30፡30 ዘ፡28፡35፡1፡አ፡ፋ፡16፡1፡16፡1፡14፡1፡መ፡ዘ
 102፡3፡1፡ሰ፡ቆ፡1፡13፡1፡3፡1፡4፡4፡8፡5፡1፡0 30፡31 ዘ፡6፡4፡2፡14፡8፡8፡1፡መ፡ዘ
 137፡2፡1፡አ፡ሳ፡1፡6፡1፡1፡2፡14፡8፡አ፡ጠ፡2፡6፡13
 ፊ፡3፡318
 *12 በሰፊይሰጥ የዚህ ቃል ትርጉም በትክክል አይታወቅም *13 ወይም “ግንም ለራሴ ለይኛለሁ” ለሌ 18 የሰፊ ሊቃናት ትርጉም የዚህ ጋር ደሰግጧል፤ ዕብራይ ስጦ ግን አንድ ለገሰ ሆኖባታ ይላል።

30፡9 መተረቻ፤ የ17፡6 ግብ ይመ።
 30፡11 እንዲሁም የቀስቲን አውታር ሰላላላውና በመከራም ስለ መታኝ፤ በፊቴ መቁጠብን ትተዋል።
 30፡12 የዐፈር ድልድልም አዘጋጁብኝ።
 30፡14 ንቃቃት፤ በከተማ ቅጥር ላይ የሚገኝ ነው።
 30፡15 በነፋስ እንደሚወሰድ፤ ፋ፡22 ይመ።
 30፡17 የሚቈረጥመኝም፤ የ2፡7 ግብ ይመ።
 30፡18 ... በልብሴም ክሳድ አንቆ ይዞኛል።
 30፡19 ከዐፈርና ከዐመድ፤ የውርደትና የዋጋ ቢስነት ምልክት ነው (የዘፍ 18፡27 ግብ ይመ።)፤ ከዚህ በኋላ ኢዮብ “ትቢ ያንና ዐመድን” የጎሰሐ ምልክት አድርጎ ተጠቅሞበታል (42፡6)።
 30፡20-23፤ ኢዮብ አሁን ዐይኖቹን ከሰው ላይ አንጦቶ በእግዚአብሔር ላይ አድርጎአል፤ ምሕረት እንደያደርገለት ወደ እግዚአብሔር ቢጮኸም እንኳን እግዚአብሔር ግን ዝም ስላለው ጌታን የማርራል።
 30፡24፤ ከእግዚአብሔርም ሆነ ከሰው ፍትሕ እንዳላገኘ ኢዮብ ይሰግጧል።
 30፡26፤ ከኢሳ 5፡27 ጋር ያነጻጽሩ።
 30፡28 ጠቋቀሪ፤ ፋ፡30፤ የ2፡7 ግብ ይመ።
 30፡29 የቀበሮች ወንድም፤ የጉጉቶች ባልንጀራ፤ ነቢያ ማኪያስ በሚክ 1፡8 ላይ ስለ ራሱ ተመሳሳይ የሆነ ስዕላዊ ገለጻ ይጠቀማል።
 30፡30 በትኩሳት፤ የ2፡7 ግብ ይመ።
 31፡1-4፤ በሞላት ክፍል ከተከፈለው የኢዮብ የማጠቃለያ ግግር ውስጥ ይህ ከፍተኛውን ደረጃ የያዘ ነው (የ29፡1-31፡40 ግብ ይመ።)፤ ኢዮብ የተዘርዘሩትን ጎጠኢነት አልፎምሁም በማለት ከፍሎ አለታቂ ስሜት ያለው በሚመልከት እንኳ ለግላዊ አምላክ አንድ መሆኑ መጠን ለእርሱ ያለውን ታማኝነት በማላየቱ ረገድ ሲታይ አውግታቂ ዐሳማ አለው። ኢዮብ ጠንከር ባለበፍርድ ቤት ቋጃ፤ “ውስነት ይህን አድርገው ከሆን ይህ ድድረ ስብኝ” በማለት፤ የመከላከያ ሐሰትን አጠናቆ ያቀርባል። ከዚህ በተረፈ የሚባል ነገር ያለም (ፋ፡40)፤ እዚህም ላይ ሳቀረበው ማረጋገጫ የማጽደቂያ መልክትን በፈርግ መልክ ያስቀምጣል (ፋ፡35)። ጉስቋላ ጎጠኢነት ስለ መሆኑ ወይም ስለሰጠው የማረጋገጥ ገልፊነት ያለው በእግዚአብሔር እጅ ነው። ኢዮብ ገጽጸ ሰው መሆኑ ይረጋገጣል፤ ከንድ ያቀረበውን አይታይ በ27፡2-6 ላይ ከፍተኛ እጽንዖት ስተቶላል። ይህንን ሐሰት አጥፋቶ የሚያሳዩውም በማንኛውም ረገድ የጽድቅ ሕይወት የሚኖር መሆኑን በመግለጽ ነው። ለእያንዳንዱ ማስተሳሰብ ሐሰብ (ፋ፡5-7፡9፡13፡16-21፡24-27፡29፡34-38-39) አጽንዖት የሰጠው ለሚፈለግ በደረጃ ተገቢ የሆነው ቅጣት፤ “ድርሰብኝ” የሚለው መሐላ በማለት ስተቶላ ነው (ፋ፡8፡10-12፡14-15፡22-23፡28፡40)፤ እዚህ ላይ እንደ መሐላ ሆኖ የቀረበው “ሁለም የእጁን ያግኛል” የሚለው ማጠቃለያ (ዘ፡21፡23 ላኛ ግብ ይመ።)።
 31፡1-12፤ ኢዮብ የልብ ውስጥ ጎጠኢነት በተለይም በሥጋ ፍትወት (ፋ፡1-4፡1) በንግድ ግታላል (ፋ፡5-8)፤ እንዲሁም ለቃል ኪዳን ጋብቻ ታማኝ ሆኖ ባለመገኘት ይጀምራል (ፋ፡9-10)።
 31፡1፤ ወደ ኩረዳዬቱ ላለመመልከት፤ በምኞት መመልከት ጎጠኢነት በመሆኑ ነው (ማቴ 5፡28)።

ኋላይ ከስጊዘላብሔር ዘንድ የሰው ዕድል ፈንታው፤

ከእርምጃ ሁሉን ከሚችል አምላክስ ዘንድ ቅርሱ ምንድነው?

3 ለገጠአተኞች ጥፋት፤ ክፉ ለሚያደርጉም መቅሠፍት አይደለምን?

4 እርሱ መንገዴን አያይምን? እርምጃዬንስ ሁሉ አይቁጥርምን?

5 በሐሰት ሄጀ እንደ ሆነ፤ እግሬም ወደ ሽንገላ ቸገሎ ከሆነ፤

6 ስጊዘላብሔር በእውነተኛ ሚዛን ይመዘኛል፤ ነውር እንደሌለብኝም ይወቅ፤

7 አረማመዴ ከመንገድ ወጣ ብሎ፤ ልቤ ዐይኔን ተከትሎ፤

ወይም እጀ ረከሰ ከሆነ፤

8 የዘራሁትን ሌላ ይብላው፤ ሰብሊም ተነቅሎ ይጥፋ።

9 ልቤ ሌላዎን ሴት ከጅሎ፤ በባልንጀራዬ ደጅ አድብቼ ከሆነ፤

10 ሚስቴ የሌላ ሰው አህል ትፍጭ፤ ሌሎች ሰዎችም ይተፏት፤

11 ይህ አሳፋሪ፤ ፍርድም የሚገባው ኅጢአት ነውና።

12 ይህ የሚደቃጥልና የሚያጠፋኝ እሳት ነው፤ ቡቃያዬንም ሊነቃቅል ነበር።

13 ማንደሩን ሴቶች አገልጋዮቼ አቤቱታ ባቀረቡ ጊዜ፤

ፍርድ አዛብቼ ከሆነ፤

14 ስጊዘላብሔር ሲነሣ ምን አደርጋለሁ? ሲጠይቀኝስ ምን መልስ አሰጣለሁ?

15 እኔን በማሕሰት ውስጥ የፈጠረኝ እነርሱን የፈጠረ አይደለምን?

በሆድ ውስጥ የሠራንስ እርሱ ራሱ አይደለምን?

16 ለድካ የሚያሰፈልገውን ከልክዬ ከሆነ፤ ወይም የመበለቱትን ዐይን አፍገዘጌ ከሆነ፤

17 እንጀራዬን ከድካ አደጉ ጋር ባልካፈል፤ ለብቻዬ በልቼ ከሆነ፤

18 ይልቁን ድካ አደጉን ከታናሽነቴ ጀምሮ እንደ አባት አሳደግሁት፤

መበለቱትንም ከተወለድሁ ጀምሮ መንገድ መራጃት፤

19 በልብስ ዕጦት ሰው ሲጠፋ፤

31:1 ዘፀ20:14:17; ዘሆ5:18:19:20:21; 17:24:ጥፋ5:281; 2አጥ2:14

31:2 ዘጥ26:4:55; አዮ16:19:20:29; ማዘ11:6:16:5:15:0; 18:መዘ3:22:15:19:9:9

31:3 አዮ18:121; 21:30:134:22:1ሮጫ2:9

31:4 ተ*14:2ጠ5; 16:9:1አዮ10:4:መዘ139:31:47:43:71:5:23

31:5 አዮ15:31; 31:6 ዘፍ6:9:ዘለ19:36:1አዮ21:3:16:21; 23:10:መዘ139:23

31:7 አዮ9:30:1; 23:11:መዘ7:3; 31:8 ተ*12:አዮ5:5:20:10:ጫከ6:15:ጥፋ4:37

31:9 ዘዘ11:16:አዮ24:15:ጥፋ5:3:17:1; 5:ያዕ1:14

31:10 ዘዳ28:30:1; ማዕ16:21

31:11 ዘፍ38:24:1; ዘዐ21:12:ጥፋ6:32-33:ጥፋ8:4-5

31:12 ተ*8:አዮ15:30:26:6

31:13 ዘዐ21:2-11; ዘለጠ25:39-46:ዘዳ5:14:24:14-15

31:14 ተ*4:3:7:1; አዮ33:5:መዘ10:13:15:19:47:1አዮ10:4:3አር5:31:ዘሆ9:7:ጫከ7:4:ተ*4:1

31:15 አዮ4:17:1; 10:3:ጥፋ22:21:አጠፋ6:9

31:16 ዘለ25:17:1; አዮ5:16:22:7:9:1; ያዕ1:27

31:17 አዮ6:27:1; 22:7

31:18 ላሳ5:18

31:19 አዮ22:6:1; 24:4:አላ58:7

31:20 መዕ6:37:1; አዮ29:13

31:21 አዮ22:7:1; 29:7:9:ያዕ1:27

31:22 ዘጥ15:30:1; አዮ5:15:138:15:1; ማዘ10:15:137:17:1; 137:5

31:23 ዘፍ20:11:1; አዮ10:3:113:11:1; 30:15

ወይም ዕርቃኑን ያልሸፈነ ድካ አይቼ፤

20 በባሕሪ ጠጉር ስላሞቻሁት፤ ልቡ ባርኮኝ ካልሆነ፤

21 በአደባባይ ተሰሚነት አለኝ ብዬ፤ በድካ አደጉ ላይ እጀን አንሥቼ ከሆነ፤

22 ትከሻዬ ከመጋጠሚያው ይነቀል፤ ከንዴም ከመታጠፊያው ይሰበር፤

23 የስጊዘላብሔርን ቀጣ በመፍራቴ፤ እንዲህ ያሉ ነገሮች መፈጸም አልቻሉም።

24 ሠርቅን ተስፋ አድርጌ፤ ወይም ንጹሐኑን ሠርቅ፤ 'አንተ መታጠፊያ ነህ' ብዬ ከሆነ፤

25 እጀ ባገኘኛው ሀብት፤ በባለጠግነቴም ብዛት ደስ ብሎኝ ከሆነ፤

26 የፀሐይን ድምቀት አይቼ፤ ወይም የጨረቃን አካሄድ ግርማ ተመልክቼ፤

27 ልቤ በስውር ተታልሎ፤ ስለ ክብራቸው አፈ እጀን ስም ከሆነ፤

28 ለልዑል ስጊዘላብሔር ታማኝ አለመሆኔ ነውና፤

ይህም ደግሞ የሚያስቀጣኝ በደል በሆነ ነበር።

29 በጠላቴ ውድቀት ደስ ብሎኝ፤ በደረሰበትም መከራ ሐሤት አድርጌ እንደ ሆነ፤

30 እኔ ግን በነፍሱ ላይ ክፉ እንዲመጣ በመራገም፤

እንደባህሩን ለገጠአት ከተ አሳልፈ አልሰጠሁም።

31 የቤቴ ሰዎች፤ ከኢዮብ ከብት ሥጋ አስቁርጦ፤

ያልጠገብ ማን ነው' ብለው ካልሆነ፤

32 ነገር ግን ቤቴ ለመንገደኛው ዘወትር ክፍት ስለ ነበር፤ መጸተኛው በጉዳና ላይ አያድርም ነበር።

31:24 አዮ22:25:ጥፋ6:24:አዮ12:15 31:25 ዘፍ12:16:1; አዮ22:24:1; ማዘ9:6:5:27:16:2:10:አዮ10:14:አዮ28:5:አዮ12:20:21 31:26 ዘፍ1:16:አዮ25:5 31:27 ዘዘ11:16:አዮ24:15:አር8:21:6:11:ያዕ1:14 31:28 ዘፍ38:24:ጥፋ11:20:ዘዳ17:2-7:አዮ8:16 31:29 ዘጥ14:1:መዘ35:15:1; ጥፋ17:5:124:17-18:አዮ11:12:ጥፋ5:44 31:30 አዮ5:3: ሮጫ12:14 31:31 አዮ22:7 31:32 ዘፍ19:2-3: ማዕ19:20:ጥፋ25:35:ሮጫ12:13

31:26-27:1 ፀሐይና ጨረቃ መመለክ የለባቸውም (ዘዳ

4:19:17:31 ስጊ 8:16+17:2)።

31:27 ሰዎችን ጊዜ የለምልኮ መልክ ነበር (1ነገ 19:18:1 ሆላ 13:2 ይመ።)

31:29-32:1 የጠላትን ሥቃይ አይቶ መደሰት በመሆኑ ስጋ ተኩንናለል (ዘፀ 23:4-5)፤ ጌታ ኢየሱስም ኩንናታል (ግቴ 5:43-47)።

31:16-17 ለድካ... የመበለቱትን የ29:12-13 ማብ ይመ።

31:24-28:1 ስስታምነትና (ቶ 24-25) ጣዖትን ማምለክ (ቶ 26-27) ሁለቱም በእግዚአብሔር ዘንድ አስጸደዎቻች ናቸው (ቶ 8:1 ማቴ 6:19-24:1 ቄላ 3:5 ይመ።)

31:25 በባለጠግነቴም ብዛት፤ 1+3:10 ይመ።

31:26-27:1 ፀሐይና ጨረቃ መመለክ የለባቸውም (ዘዳ

4:19:17:31 ስጊ 8:16+17:2)።

31:27 ሰዎችን ጊዜ የለምልኮ መልክ ነበር (1ነገ 19:18:1 ሆላ 13:2 ይመ።)

31:29-32:1 የጠላትን ሥቃይ አይቶ መደሰት በመሆኑ ስጋ ተኩንናለል (ዘፀ 23:4-5)፤ ጌታ ኢየሱስም ኩንናታል (ግቴ 5:43-47)።

31:4:1 አሊሁ በ34:21 ላይ ደግሞታል።

31:6 ስጊዘላብሔር በእውነተኛ ሚዛን ይመዘኛል፤ 6:2:1 ምላ 16:12:1 21:2:1 24:12 ይመ። ነውር እንደሌለብኝም፤ ኅጢአት የለለበት ፍጹም ሰው መሆኑን አያመለክትም (የ1+1 ማብ ይመ።)

31:12 የሚያጠፋኝ የ26:6 ማብ ይመ።

31:13-23:1 ኢዮብ፤ ሰዎች እርስ በርሳቸው ሊኖራቸው ስለሚገባ ቅንነትና መተሳሰብ ትክክለኛውን ነገር ገልጸዋል፤ ይኸውም የሰው አፈጣጠር ለእኩልነት መሠረት መሆኑን (ቶ 13-15)፤ ለተቸገሩት ርገራጌ አስፈላጊ መሆኑን (ቶ 16-20)፤ ገይሎም ሆነ ሥልጣን በትክክል ሥራ ላይ መሞል እንዳለበትም (ቶ 21-23) አስተምርላል።

33 ሰዎች እንደሚያደርጉት በደሴን በልቤ በመሰወር፤
ገጢአቴን ሸሽኪ ከሆነ፤
34 ሕዝቡን በመፍራት፤
የወገኖቼንም ንቀት በመሸሽ፤
ወደ ደጅ ሳልወጣ፤ ዝም ብዬ ቤት ውስጥ አልተቀመጥሁም።

35 “ምነው የሚሰማኝ ባገኝ!
የመከላከያ ፈርማዬ እነሆ፤ ሁሉን የሚችል አምላክ ይመልሰልኝ፤
ከሳሺም ክሱን በጽሑፍ ያቅርብ፤
36 በእርግጥ ትክክሮ ላይ በደረሰሁት፤
እንደ አክሊልም ራሴ ላይ በደፋሁት ነበር።

37 እያንዳንዱን ርምጃዬን በገለጽሁለት፤
እንደ ልዑል እየተንጉራደደሁ በቀረብሁት ነበር።

38 “ዕርሻዬ በእኔ ላይ ሙኻ ከሆነ፤
ትልሞቿ ሁሉ በእንባ ርሰው እንደ ሆነ፤
39 ፍሬዋን ያለ ዋጋ በልጅ፤
የባለመሬቱን ነፍስ አሳዝኜ ከሆነ፤

40 በስንዴ ፊታታ እሾህ፤
በገብሰም ምትክ ዐረም ይብቀልብኝ።”
የኢዮብ ቃል ተፈጸመ።

ኤሊሁ

32 ኢዮብ በበኩሉ ራሱን እንደ ጻድቅ ቁጥሮ ስለ ነበር፤ እነዚህ ሦስት ሰዎች ለእርሱ መልስ መስጠታቸውን ተዉ።
ኸራም ወገን የሆነውን የቡዛዊው የባርክ አል ልጅ ኤሊሁ ግን ኢዮብ ከስገዘሰብከር ይልቅ ራሱን ጻድቅ ሰገደረገ፤ እጅግ ተቋቋሞ።
3 ሦስቱ የኢዮብ ነገሮች በኢዮብ ላይ መፍረድ፤ እንጂ፤ ነገሩን ሊያሳምኑት ስላልቻሉ፤ በእነርሱም ላይ ተቋቋሞ።
4 “ኤሊሁ፤ ሌሎቹ በዕድሜ ይበልጡት ስለ ነበር ከእነ ርሱ ቀድሞ ለኢዮብ ሳይናገር ቁዩ።”
5 ነገር

31+33 ዘፍ3+81
መዘ324519ጻ
28+13
31+34 ዘፍ23+21
መዘ32+1339+2
31+35 ሊዮ9+241
27+7130+28
31+36 ዘፍ28+121
ሊዮ29+14
31+37 ጥ+141ሊዮ
11+11121+28
31+38 ዘፍ4+101
መዘ65+10
31+39 ዘሊ19+131
19721+191ያ05+4
31+40 ዘፍ3+181
መዘ72+201ሊር5
1+6410ር2+91ግጥፍ
13+7:26

32+1 ጥ+151ሊዮ
2+3110+7
32+2 ጥ+1 ዘፍ
22+21ሊዮ13+191
22+5130+2135+2
32+3 ጥ+12-131
ሊዮ15+13142+7
32+4 ዘሊ19+32
32+6 ሊዮ15+10
32+7 ዘፍ29+151
28ፍ10+6
32+8 ጥ+181ሊዮ
12+13127+31መዘ
119+341ያ01+5
32+9 ሊዮ12+12፤
201መዘ119+1001
ሉቃ2+4714ፍር1+26
11ጢጥፋ+12
32+10 ሊዮ5+271
33+13133334+2፤
16337+2141መዘ
34+11
32+12 ጥ+3
32+13 ሊዮ4+121
1151መዘ9+11

ግን እነዚህ ሦስቱ የሚሉትን ባጡ ጊዜ ቀጣው ነደደ።
9 ስለዚህ የቡዛዊው የባርክአል ልጅ ኤሊሁ እንዲህ አለ።

“እኔ በዕድሜ ታናሽ ነኝ፤
እናንተ ግን አዛውንቶች ናችሁ፤
ከዚህም የተነሣ የማውቀውን ለመናገር አልደፈርሁም፤
ፈርቼ ዝም አልሁ።”

7 “ዕድሜ ይናገራል፤
ረጅም ዘመን ጥበብን ያስተምራል” ብዬ ነበር።

8 ነገር ግን በሰው ያለው መንፈስ፤
ሁሉን የሚችል አምላክ እስትንፋሱ፤
ማስተዋልን ይሰጣል።

9 ጠቢባን የሚሆኑት በዕድሜ የገፋጠ ብቻ አይደሉም፤
የሚያስተውሉም ሽማግሌዎች ብቻ አይደሉም።

10 “ስለዚህ፤ ስሙኝ፤
እኔም የማውቀውን ልንገራችሁ አላለሁ።”

11 እናንተ በምትነጋገሩበት ጊዜ ታገሡ፤
ቃላት እየመረጣችሁ፤
ስትናገሩ በጥምር ሰማኋችሁ፤

12 በሙሉ ልብ አዳመጥኋችሁ፤
ነገር ግን ከእናንተ የኢዮብን ቃል ያስተባበል ማንም የለም፤
ለንግግሩም አጻፋ የመለሰ አልተገኘም።

13 እኛ ጥበብ አግኝተናል፤
ሰው ሳይሆን ስገዘሰብከር ይርታው አትበሉ።

፳3 ወይም ለሆ ለንገር ለማግለጽ ጥንታዊው የብራውዎን ጽሑፍ ትውፊት ገን ለጥንታዊ ሆነ ለገዢአብሔር7 ኩታ ይላል።
፳፬ ወይም ብዙ ወይም ታላቅ

31+33-341 ገብነትን በገልጽ ይከፈላል።
31+33 ሰዎች እንደሚያደርጉትን አዳም እንገደረገው ለማለት ነው (ዘፍ 3+8-10፤ ሆሊ 6+7 ይመጣ።)
31+35-371 ኢዮብ ለመጨረሻ ጊዜ “የፍትሕ ያለህ” በማለት ይሙገል። በእግዚአብሔር ፊት የባገገውም መሐሳ በፊርማው ያረጋግጣል።
31+35 የሚሰማኝ፤ የ5+11፤ 9+33፤ 16+18-21፤ 19+25 ግብ ይመጣ። ሁሉን የሚችል አምላክ፤ የ38+1 ግብ ይመጣ። ከላይኛው በሰብራይሎጥ “ሳይማኝ” ከሚለው ጋር አንድ አይደለም (የ1+6 ግብ ይመጣ።) እነዚህ ላይ የኢዮብ ከገሱ፡- 1) ጠላቱ የሆነ ሰው ምናልባትም ከሦስቱ ወጻጆቹ አንዱ ወይም 2) ራሱ እግዚአብሔር ሊሆን ይችላል። ኢዮብ በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ በእግዚአብሔር የሚገነዘብ እግዚአብሔርም የሚፈርድበት ይመለከታል።
31+36 ትክክሮ፤ ጠቀሚታቸውን ዘወትር ለማስታወስ ይቻላል ከንድ፤ ጽሑፍኝን አንጻጽ ጊዜ በትክክል ላይ መሸከም የተለደደ ነበር (ዘፍ 28+12 ይመጣ።)
31+38-401 ከዚህ በፊት የነበረውን ዋና ሐሳብ የሚያጠቃልል ከፍተኛ ሐሳብ እንዲሁም ልዩ አጽንዖት የሚሰጥ ነው፤ ኢዮብ ለማግለጽ ሰቡ ፍትሕ ራሱን ያለበጠ ከሆነ ምድሩን ይረግጣል (እንዲሁም 13-15 ይመጣ።)
31+40 የኢዮብ ቃል ተፈጸመ፤ የኢዮብ ክርክርና ቅሬታ እዚህ ላይ ያበቃል። ከመስከታዊ ንግግር በኋላ ግን ስለ ገጢአቱ በጥልቅ ማክኑን ይገልጻል (40+4-5፤ 42+2-6)።

32+1-371 አራተኛው የኢዮብ ወጻጅ ኤሊሁ ነው፤ ዕድሜው ከሦስቱ የኢዮብ ወጻጆች ያገላል (32+4:6-7:9)፤ እርሱም ለታላቁ ባቶቹ አክብሮት በመስጠት ክርክራቸውን ቆሞ ያዳምጥ ነበር። ለሁሉ ግን ኢዮብና ሦስቱ ወጻጆቹ የተላላቁ መሆናቸውን ለማሳየት መዘጋጀትን ይናገራል። የመጽሐፈ ኢዮብ ጸሓፊ ለአራቱም የኤሊሁ ግጥሞች (32+5-33፤ 341 35፤ 36-37)፤ ለእያንዳንዳቸው በስድ ገብብ መግቢያ ይጻፋቸዋል።
32+1 ራሱን እንደ ጻድቅ ቁጥሮ ስለ ነበር፤ ኢዮብ መከራ ቢጠበቅትም ትንኩህን ደጋግሞ ይናገር ነበር።
32+2-3 ተቋቋሞ፤ ኢዮብ በደባ የሌለበት መሆኑን በአጽንዖት መገለጹ ዞር ዞር እግዚአብሔርን ተወቃሽ የሚያደርግ ስለመሰለው። ኢሊሁ ይህንን አልወደደውም፤ የኢዮብ ወጻጆች የኢዮብን በደባ የለሰውን ባይኖሩት ውድቅ ለማድረግ አለመቻላቸውም፤ እግዚአብሔርን ተወቃሽ የሚያደርግ ስለሆነ እነርሱ ራሳቸው ትክክል አለመሆናቸውን አሊሁ ያምናል።
32+2 የቡዛዊውን በምግራት በኩል የሚገኝ የቡዛ በራሱ ተወላጅ ነው (ሊር 25+23 ይመጣ።)
32+6:10-171 የማውቀውን ለመናገር፤ ኢሊሁ የሚያውቀውን ለማካፈል ጉጉት አለው፤ ይህንም በብቃት ለማስተላለፍ ችሎታ ያለው መሆኑን ያምናል (የ36+4 ግብ ይመጣ።)
32+6 ታናሽ... አልደፈርሁም፤ ሊር 1+6-8፤ 1ጢጥፋ 4+12፤ 2ጢጥፋ 1+7 ይመጣ።
32+8 ሁሉን የሚችል አምላክ እስትንፋሱ፤ 33+4 ይመጣ።

14ኢዮብ ግን ቃሉን በእኔ ላይ አልሰነዘረም፤ እኔም እንደ እናንተ አነጋገር መልስ አልሰጠውም።

15“እነርሱ ተስፋ ቁርጠው፤ የሚሉት የላቸውም፤ የሚናገሩትም ጠፍቶአቸዋል።

16እንግዲህ እነርሱ መልስ ሰጡ፤ እጥ ብለውም ስለ ቆሙ፤ በትዕግሥት ልጠብቅ??

17እኔም የምለው ይናገረኛል፤ የማውቀውንም አገልጣለሁ።

18የምናገረው ሞልቶኛልና፤ በውስጡ ያለውም መንፈስ ገፋፋቸዋል።

19ውስጡ እንደ ተከደነና መተንፈሻ እንዳጣ የወይን ጠጅ፤ ሊፈነዳ እንደ ተቃረበም አዲስ የወይን ጠጅ አቀማገጽ ሆኖአል።

20ተናግራ መተንፈስ አለብኝ፤ አፈንም ከፍቼ መልስ መስጠት ይገባኛል።

21ለማንም አላደሳም፤ ሰውንም አላቁላውምም።

22ማቁላመጥና ባላቅብትማ ኖሮ፤ ፈጣሪዬ ፈጥኖ ባጠፋኝ ነበር።

33“አሁን ግን ኢዮብ ሆይ፤ ንግግራን ስማ፤ የምለውንም ሁሉ አድምጥ።

2እንግዲህ አፈን እከፍታለሁ፤ አንደበቴም ይናገራል።

3ቃሌ ከቅን ልብ ወልባል፤

32+14-ኢዮ23+4
32+15 ቀ1
32+17 ኢዮ5+271
33+3136+4
32+18 ቀ81ሐሥ
4+2011ቀ99+161
2ቀር5+14
32+19 ለር20+91
አዎን81ግት9+17
32+20 ኢዮ4+21
አር6+11
32+21 ዘላ19+151
2ዜና1917ኢዮ13+
101ግግ429+51ግግጥ
22+1611ተሰ2+5
32+22 ኢዮ4+171
9+91መ112+2-4
33+1 ኢዮ6+281
13+6132+10
33+3 1ገን3+61ኢዮ
6+281ግግ7+1011+1
216+10
33+4 ዜና1+21ዘገጥ
16+22ኢዮ10+31
12+10127+3
33+5 ቀ32+ኢዮ
13+18131+14
33+6 ኢዮ4+191
ሐሥ14+151ግግ5+17
33+7 ኢዮ9+341
2ቀር2+4
33+9 ኢዮ2+919+
30110471134+23
33+10 ኢዮ13+24
33+11 ኢዮ13+271
14+161ግግ43+61
ኢዮ30+21
33+12 ኢዮ5+91
መገ84+150+211መገ
7+201ኢዮ55+8-9
33+13 ኢዮ11+81

ከንፈራም የማውቀውን በትክክል ይናገራል።

4የእግዚአብሔር መንፈስ ፈጥሮኛል፤ ሁሉን የሚችለውም አምላክ እስትንፋስ ሕይወት ሰጥቶኛል።

5የምትችል ከሆነ መልስልኝ፤ ተዘጋጅተህም በፊቱ ቁም።

6እግዚአብሔር ፊት እኔም እንዳንተው ነኝ፤ የተፈጠርሁትም ደግሞ ከዕፈር ነው።

7እኔን መፍራት የለብህም፤ እጄም ሊከብርብህ አይገባም።

8“በእርግጥ የተናገርኸውን ስምቻለሁ፤ እንዲሁም ስትል አድምግላለሁ።

9“ገጠላት የለሉብኝ ንጹሕ ነኝ፤ ከበደል ነጻ ነኝ፤ እድራትም የለብኝም፤

10እግዚአብሔር ግን ሰብ ፈልጎብኛል፤ እንደ ጠላቱም ቁጥሮኛል፤

11እግሬን በግንድ አጣብቆአል፤ እንትስቃሲዬንም ሁሉ ይከታተላል።”

12“እግር ግን እግዚአብሔር ከሰው ስለሚበልጥ ትክክል እንዳልሆንህ እነግርሃለሁ።

13የሰውን አቤቱታው እንደማይሰማ፤ ለምን ታማርርበታለህ?

14ሰው ባያስተውለውም፤ እግዚአብሔር በተለየ ማንንድ ይናገራል፤

15ሰዎች ዕልጋቸው ላይ ተኝተው ሳሉ፤ ከባድ እንቅልፍ ሲወድቅባቸው፤ በሕልም፤ በሌሊትም ራእይ፤ ይናገራል።

40+2:ኢላ45+9 33+14 ቀ29ኢዮ4+121መገ62+11 33+15 ዜና22+115+1120+31ኢዮ4+131ግግ2+191ግግጥ16+9

ጳ 13 ወይም፤ ለግግጥ ግግ ለንደግግግግግግ

32፤14 እኔም እንደ እናንተ አነጋገር መልስ አልሰጠውም፤ በቤዩ ነገር መዘለሉ አሉሁ ይሰማዋል፤ በዕድሜ ብዛት የሚገኝ ዕውቀት ባልሠራበት ጊዜ የእግዚአብሔር መንፈስ እውነተኛውን ነገር ይገልጻል።

32፤15-221 እኒህ ከራሱ ጋር ይነጋገራል፤ የሚናገረው ግን ለማሰሙት ሁሉ የሚጠቅም ነው።

32፤15-16 የሚናገሩትም ጠፍቶአቸዋል... መልስ ሰጡ፤ ቀ. 5 ይመጣ። ሦስተኛው ዙር ከክርክ መጽሐፍ የበልደሰን የመወረቅ ንግግር በአጭር አስቀርቶታል፤ ሰፋርም ሦስተኛ ዙር ንግግር እንዳያደርግ አንጻራታል (የ221-26+14 ግብ ይመጣ)።

32፤18 የምናገረው ሞልቶኛልና የአሁኑ ንግግር እስከ ም 37 ድረስ ሳይደረግ ይቀጥላል፤ ኢዮብ የጠመመ ትግር መፍትሔ የሆነ ዘንድ አሉሁ የሚያቀርበው መፍትሔ አለው። ከዚህም ጋር የቀደመውን የኢዮብን ሕይወት መሠረት ያደረገ ነው፤ የሰሎ ተሰነዘረውን ወቅት አሉሁ ለማን ሰሎ አይቀበልም፤ የሰሎ ወቅት መሠረት ያደረገው ግን የራሱን የኢዮብን ጥቅስ ነው። በመወረቅ ስፍል እግዚአብሔር አሉሁን ከሌሎች የኢዮብ ወይን ጋር ያለግዘውም ከዚህ የተነሳ ነው (42፤7 ይመጣ)።

32፤19 ሊፈነዳ እንደ ተቃረበም አዲስ የወይን ጠጅ አቀማገጥ አቀማገጥ በተላላ ሊተረጎር ወይም ሊፈነዳ ይችላል (ግጥ 9፤17 ይመጣ)። አዲሱ ግን እንዲህ አይደለም፤ አሉሁም ለመናገር ፈልጎአል።

33፤1-331 አሁን አሉሁ በወደ ኢዮብ በመመለስ፤ ኢዮብን በቀተታ ያናገራል፤ ኢዮብን ሰጠው ጠርቶ ግናገሩም (ቀ. 1፡311 37+14 ይመጣ) ከሦስቱ የኢዮብ ወይን ላይ ያደርገዋል።

33፤1 የምለውንም ሁሉ አድምጥ፤ አሉሁ አሁን የሚሰጠው ምክር ምን ያህል እስፈላጊና ጥበብ የተሞላበት መሆኑን በርግጠኝነት ያምናል (31፡33 ይመጣ)።

33፤4 የእግዚአብሔር መንፈስ ፈጥሮኛል፤ ዜና1፡2 እና ግብ ይመጣ። ሁሉን የሚችለውም አምላክ እስትንፋስ፤ 32፤8 ይመጣ። ሕይወት ሰጥቶኛል፤ 37፡3፤ እንዲሁም ዜና 2፡7 እና ግብ ይመጣ።

33፤5 ለሕልም እኒህ ንግግሩን ተመሳሳይ በሆነ መልክ

ጀምሮ በዚህ ወይን ላይ (ቀ. 35 ይመጣ)። የምትችል ከሆነ የበላይ የሆሙን ባሕርያት ያላቁ።

33፤6 የተፈጠርሁትም ደግሞ ከዕፈር ነው፤ የ4፡19 ግብ ይመጣ።

33፤7 እጄም ሊከብርብህ አይገባም፤ በሌላ ቦታ ይህ ፈላግግ 3ግግር የገባው ለእግዚአብሔር ብቻ ነው (23፡2 እና የ1፡400 5፡6 ግብ ይመጣ)።

33፤8 በእርግጥ የተናገርኸውን የአሁኑ የክርክ ዘዴ ኢዮብ የተናገረውን በመጥቀስ (ቀ. 9-111 34፡5-6፤9፤ 35፡2፤3) የት ላይና እንደት እንደ ተላላት ግላቸው። ጥቅሎቹ ምንጊዜም ቃል በቃል የተጠቀሱ ላይሆኑ ይችላሉ፤ ይህም የአሁኑ ዕለማ የኢዮብን መከራከሪያ ምን ሐሳብ ላለ በግለት ከክርክን መቀጠል መሆኑን ያመለክታል።

33፤111 እኒህ ላይ አሉሁ የኢዮብን ንግግር ይደግመዋል (13፡27 ይመጣ)።

33፤12 ትክክል እንዳልሆንህ ኢዮብ መታረም ያለበት መሆኑን አሉሁ ያምናል፤ ኢዮብ እግዚአብሔርን እንደ ጠላቅ አድርጎ መቀጠሩ (101 13፡241 19፡11 ይመጣ) ያለጥርጥር ስሕተት ነው፤ ኢዮብ በደል የለብኝም ግላቱም (ቀ. 9)፤ አሉሁን እስቁጥቶታል፤ ይሁን እንጂ ኢዮብ፤ ንጹሕ ነኝ ገጠላትም የለብኝም ብሎ አድምጻለሁ፤ የሰግግራው እንዳይድ ቃላት በሌል፤ ሳይቀር ነሎ ከዚህ መልክ በተረጎሙም እንኳ (15፡14-16 ይመጣ)፤ ከግናን ለሆነ በደል ተገቢ የሆነውን ትግት በማለት “ይህ ኩባይ እኔ ላይ እንዲደርስ ተገቢ ነው?” በልም እንኳ፤ ኢዮብ ገጠላ ተኛ መሆኑን ያምናል (7፡211 13፡26)። እግዚአብሔር ከም ብሎ አል በግለት ኢዮብ ጥሬታ ጠግከሮ (ቀ. 13 ይመጣ)፤ አሉሁን እስቁጥቶታል። ከዚህም ጋር፤ “እግዚአብሔር ሰውን ግናገር ትቶ አል” ለሚለው አጠቃላይና ድካም ያለ ሐሳብ አሉሁ ተጠያቂ ያደረገው ኢዮብን ነው፤ ይሁን እንጂ ኢዮብ የገለጸው አሁን ባለበት አሁኖቹ ሁኔታ እግዚአብሔር ከም ያለው መሆኑን ነገር

33፤15 በዎች ዕልጋቸው ላይ ተኝተው ሳሉ... በሕልም፤ አሉሁ እኒህ የአልፋክን ንግግር ይደግመዋል (4፡13 ይመጣ)።

16 በጀሯቸው ይናገራል፤
 በማስጠንቀቂያም ያስደንግጣቸዋል፤
 17 ሰውን ከከፋ ሥራው ይመልሳል፤
 ከትዕቢት ይጠብቃል፤
 18 ነፍሱን ከጉድጓድ፤¹⁴
 ሕይወቱንም ከሰይፍ፤ ጥፋት ያድናል።
 19 ደግሞም ሰው ታም በዐልጋው ላይ ሳለ፤
 በዐጥንቱ የዘወትር ሥቃይ ይገሥጻል።
 20 ያኔም ሕይወቱ መብልን ትጠላለች፤
 ነፍሱም ምርጥ ምግብን ትጠየቅለች።
 21 እንዳልነበረ ሆኖ ሥጋው ይጠናኘናል፤
 ተሸፍኖ የነበረው ዐጥንቱም ገባ ይወጣል።
 22 ነፍሱ ወደ ጉድጓድ፤¹⁵
 ሕይወቱም ወደ ሞት፤ መልእክተኞች
 ትቀርባለች።
 23 “ሆኖም ትክክለኛውን መንገድ ለሰው
 ያመለክት ዘንድ፤
 መካከለኛው ያሆንላት ዘንድ፤
 ከሺህ አንድ መልእክ ቢገኝ፤
 24 ለሰውየውም በመራራት፤
 ‘ቢህ አግኝቼለታለሁና፤
 ወደ ጉድጓድ፤ እንዳይወርድ አድነው’
 ቢለው፤
 25 በዚህ ጊዜ ሥጋው እንደ ሕፃን ልጅ ገላ
 ይታደሳል፤
 ወደ ወጣትነቱም ዘመን ይመለሳል።
 26 ወደ ስገዛብዘብዘይ ይደልያል፤ ሞገስም
 ያገኛል፤
 የስገዛብዘብዘይን ፊት ያያል፤ ሐሂትም
 ያደርጋል፤
 ስገዛብዘብዘይ ወደ ጽድቅ ቦታው
 ይመልስዋል።
 27 ከዚያም ወደ ሰዎች መጥቶ እንዲህ ይላል፤
 ‘ነጠሊትን ሠርቻለሁ፤ ትክክል የሆነውን

33:16 ኢዮ6:41
 36:10:151መገ884
 15:16
 33:17 ኢዮ20:6
 33:18 ቀ22:24፤
 28:30:ኢዮ15:22፤
 መገ28:11304:9169፤
 15188:61103:419፤¹⁴
 14:12:ኢሳ44:151
 38:17:የኖ2:61ዘፃ፤
 11:ግቴ26:52
 33:19 ዘፍ17:11
 ዘፍ8:51ኢዮ5:17፤
 16:16:መገ6:2138፤
 3:ኢሳ38:1332፤
 12:7-10:1ዶ1:3
 33:20 ኢዮ3:24፤
 6:61:መገ102:4፤
 107:18
 33:21 ኢዮ2:51
 16:8
 33:22 ቀ13:ኢዮ
 38:17:መገ9:13188
 ቀ3107:181116:3
 33:23 ኢዮ36:9-
 10:ግጌ6:81ገ43:19
 10:108:619:15
 33:24 ቀ18:ኢዮ
 6:22
 33:25 2ገ75:141
 መገ103:5
 33:26 ሕጻን13:1
 ኢዮ5:15122:261
 መገ13:5150:15151
 ቀ12:9ፃ48:351124:21
 18:22:ኢዮ24:52፤
 1ዮ:ከ1:9
 33:27
 ከጉ22:34ፃ209:131
 መገ22:27151:131
 ሉቃ15:21:ርጫ
 6:21:የፀ2:13
 33:28 ቀ13:ዘፀ
 15:13:ኢዮ17:161
 22:28:መገ34:221
 107:20
 33:29 ቀ14:መገ
 139:1619ፃ416:91

አጣምሚኒለሁ፤
 ነገር ግን የእጄን አላገኘሁም።
 28 ነፍሱ ወደ ጉድጓድም እንዳትወርድ፤
 ታድንሏታል፤
 በሕይወትም ሆኜ ብርሃን አያለሁ።”
 29 “ስገዛብዘብዘይ ይህን ሁሉ፤
 ሁለት ሦስት ጊዜ ለሰው ያደርጋል።
 30 ይኸውም የሕይወት ብርሃን ይበራለት
 ዘንድ፤
 ነፍሱን ከጉድጓድ፤ ለመመለስ ነው።
 31 “ኢዮብ ሆይ፤ ልብ ብለህ ስማን፤
 እኔ ልናገር፤ አንት ዝም በል።
 32 የምትለው ካለህ፤ መልስ ስጠኝ፤
 ትክክለኛነትህንም ግወቅ እፈልጋለሁና
 ተናገር።
 33 ለእስጢያ፤ ዝም ብለህ ስማን፤
 እኔም ጥበብን አስተምርሃለሁ።”

34 ኢሊሁ በመቀጠል እንዲህ አለ፤
 2 “እናንተ ጠቢባን ቃሌን ስሙ፤
 ዐዋቂዎችም አድምጡኝ።
 3 ምላስ ምግብን አጣጥሞ እንደሚለይ፤
 ጆርም የንግግርን ለካ ለይቶ ያውቃል።
 20:24:ኢር10:2311:ቀር12:6ኢሊ11:11:ኢላ2:13 33:30
 ቀ18:መገ49:19156:131116:91ኢላ53:11160:1ኢሊ5:141
 ያፀ:5:19 33:31 ቀ33:ኢዮ32:101ፃር23:18 33:32 ቀ5:1
 ኢዮ6:29135:2 33:33 ቀ31:ኢዮ6:24132:101ፃፃ4:10:8:10:
 19 34:2 ኢዮ32:10 34:3 ኢዮ12:11
 ላ18 ወይም ነፍሱን ከጉድጓድ
 ላ18 ወይም ወንዝ ከመገገር
 ፊ22 ወይም ነፍሱ ወደ ሞት
 ፊ22 ወይም ወደ ሙታን
 ፊ24 ወይም ወደ መቃብር
 ፊ28 ወይም ወደ መቃብር እንዳልሄደ ታድንሻል
 ላ30 ወይም ነፍሱን ከጉድጓድ ለመመለስ ነው።

33:18 ከጉድጓድ፤ ቀ 22:24:28:30 ይመጡ። በዳዊት መገመር ተደጋግሞ እንደተጠቀሰው በተሞላላት መቃብርን የሚገልጽ ቃል ነው። ከሰይፍ ጥፋት ያድናል፤ 36:12 ይመጡ። በተሞላላት መልክ በሕያዋንና በሙታን ላለም መካከል ያለውን ጅራት የሚያሳይ ነው። “ኧላ” የሚለው የብብራይስጥ ቃል፤ “ወንዝ” “መላክ” እንዲሁም “የውሃ ባይ” (ህን 3:15 ይመጡ) የሚለው ትርጉም አለው። ስለዚህ “ወንዝ” በዘይቤያቂ አገላለጽ በዚህ ላለ ምና በሚመዘኑት ላለም መካከል ያለውን ጉዳይ ያመለክታል።
 33:19 ደግሞም ሰው ታም በዐልጋው ላይ እገዛብዘብዘይ የሚናገረው በሕልምና በራህይ ብቻ (ቀ 15 ይመጡ) አይደለም፤ እኛ ልጁንም ለሰው በማንኛውም መንገድ ሊናገር ይችላል (ቀ 14)። ኢሊሁ ሰው ከገጠኦቹ ይመለስ ዘንድ እገዛብዘብዘይ ያናግረዋል ማለት ትክክል ነው፤ ነገር ግን ኢዮብ ምን በደሉ እንደ ፈለመ ያውቅ ዘንድ የእገዛብዘብዘይን ድምፅ መሸጉን ኢሊሁ በትክክል አልተረዳለትም (13:22-23 ይመጡ)።
 33:23-28 ቀደም ሲል ኢላፋጣክ በአጭሩ እንደ ጠቀሰው (5:17 ይመጡ) ኢሊሁም ለጥቅም ለማግኘት መኪራ ያለውን ጥቅም በአጽናዎት ከገለጸ በኋላ በማግለጽ ላይ ስለ ተመሠረተው መዳን ይናገራል (ዮ5:1 ማለ ይመጡ)። እገዛብዘብዘይ በሙሉ ልብ ንስሳ የሚገቡትን፤ ከምራሪቱ የተነሳ ይቅር እንደሚላቸውም ተናግሮ አለ (ቀ 27-28)። ይሁን እንጂ ኢዮብ ከእገዛብዘብዘይ ጋር ያለውን ግንኙነት ኢሊሁ ከሁኑንም አይውቅም፤ ይህን ምስጢር የሚያውቀው እገዛብዘብዘይ ብቻ ነው (ም 1-2)።
 33:24 ወደ ጉድጓድ እንዳይወርድ አድነው፤ ኢሳ 38:17 ይመጡ። ሌካ፤ መገ 49:7-9 ላኝ ማለ ይመጡ።
 33:25 ሥጋው እንደ ሕፃን ልጅ ገላ ይታደሳል፤ በ2ገ 5:14 ላይ ከሰዎች ስለ መፈወስ ከተጠቀሰው ሐሳብ ጋር ተመሳሳይ

ላይ አገላለጽ ነው።
 33:26 የእገዛብዘብዘይን ፊት ያያል፤ ቃል በቃል ትርጉም ሊታይ አይገባም (የዘፍ 16:13 ማለ ይመጡ)።
 33:29 ሁለት ሦስት ጊዜ፤ ዮ5:19 ማለ ይመጡ።
 33:30 ነፍሱን ከጉድጓድ ለመመለስ፤ እገዛብዘብዘይ ሰውን ሲቀጣ ርገራጌ የሌለው መልሱ ይታይ እንጂ ቅጣቱ ከፍ ቅር የተነሳ ሙንን ኢሊሁ ያስተምራል፤ ሰው በዚህ ግልም ሲና መቀበል የሚገባውን ተገቢውን ቅጣት አያገኘምና (ቀ 27)። የሕይወት ብርሃን፤ የተስተካከለ መንፈሳዊ ሕይወት ማለት ነው (መገ 27:11 49:19 ላኝ ማለ ይመጡ)። በአንዳንድ መድረሻ ሐረግ ትንሣኤን ያመለክታል (ኢሳ 53:11 ላኝ ማለ ይመጡ)።
 33:32 ትክክለኛነትህንም ግወቅ እፈልጋለሁ፤ ይህ ሊሆን የሚችል ኢዮብ ንስሳ ሲገባ ብቻ መሆኑን ኢሊሁ በአጽናዎት ይናገራል።
 34:1-3ገ 1 ከሌሎች የኢሊሁ ንግግር፤ ይህኛው ሁለተኛው ሲሆን (የ32:1-37:24 ማለ ይመጡ) ሦስት ክፍል የተመደበ ነው፤ 1) ለጠቢባን የቀረበ ነው (ቀ 2) ፡2) ይኸውም ያለጥርብ ለሦስት ወዳጆች ነው፤ 2) ለኢዮብ ተብሎ የቀረበ ነው (ቀ 16-33) ፤ 3) በ32:15-22 (በዚያ ላይ የሚገኘውን ግብ ይመጡ) ላይ እንደ ተጠቀሰው ለራሱ የቀረበ ነው (ቀ 34-37)።
 34:2+10 አድምጡኝ (ስሙን)፤ ኢሊሁ በራሱ ጥበብ ከሕል በላይ የተመደበ ቢሆንም እንኳን ለሁሉ 4 ላይ በተመለከተው ትሑት ሁኔታው እንጅ ለታደራሱ ራሱን የእገዛብዘብዘይ መልእክተኛ አድርጎ ሳይቋቋር አልቀረም (32:8:18 ይመጡ)።
 34:2 ጠቢባን... ዐዋቂዎችም፤ “አስተዋቶችም” ተብሎ አለ (ቀ 10:34)።
 34:3 ኢሊሁ በ12:11 ላይ የሚገኘውን የኢዮብን ቃል ከዚህ ላይ ይደገምዋል (የዚሁን ማለ ይመጡ)።

4 የሚበጀንን እንምረጥ፤
መልካሙንም አብረን እንወቅ።

56 ኢዮብ እንዲህ ይላል፡ 'እኔ ንጹሕ ነኝ፤
እንዲሁም ግን ፍትሕ ነኝ፤

6 እውነተኛ ብሆንም፤
እንደ ወሽታም ተቈጥራለሁ፤
በደል ባይኖርብኝም፤
በማይፈወስ ቀስል ተመትቻለሁ።'

7 ፊንጃን እንደ ውሃ የሚጠባት፤
እንደ ኢዮብ ያለ ሰው ማን ነው?

8 ከከፋ አድራጊዎች ጋር ይተባበራል፤
ከጎጠአተኞችም ጋር ግንባር ይፈጥራል።

9 'እንዲሁም ለማስደሰት መዋከር፤
ለሰው አንዳች አይጠቅምም' ብሎ አልና።

10 'ሰለዚህ፤ እናንተ አስተዋዮች ስሙኝ፤
ከፋትን ማድረግ ከእንዲሁም ዘንድ፤
በደልንም መፈጸም ሁሉን ከሚችል
አምላክ ይራቅ።

11 ለሰው እንደ ሥራው ይመልስለታል፤
እንደ አካሄዱም ይከፍለዋል።

12 በእውነት እንዲሁም ከፋትን አይሠራም፤
ሁሉን የሚችል አምላክ ፍትሕን
አያጠቃምም።

13 ምድርን እንዲሁ የሾመው አለን?
የዓለሙን ሁሉ ባለቤት ያደረገው ማን ነው?

14 እርሱ መንፈሱን መልሶ ቢወስድ፤
እስትንፋሱንም ወደ ራሱ ቢሰበሰብ፤

15 ሥጋ ለባሻ ሁሉ በአንድነት በጠፋ፤
ሰውም ወደ ዐፈር በተመለሰ ነበር።

16 'ማስተዋል ካለህ ይህን ሰማ፤
እኔ የምለውንም አድምጥ።

17 ፍትሕን የሚጠላ ሊያስተዳድር ይችላል?
አንተስ ጻድቁንና ጎደል የሆነውን
ትኩንናለህ?

18 ካሥታትን 'የማትረቡ ናችሁ፤'
መኪንንትንም፤ 'ከፋዎች ናችሁ'።

34:4 ኢዮ12:121
1ተ05:211015:14
34:5 ኢዮ6:291
10:7
34:6 ኢዮ6:4:281
9:2110:31:አር10:4
19
34:7 ኢዮ9:211
15:16
34:8 ኢዮ22:15
34:9 ኢዮ9:29-
31:121:15
34:10 ቀ12:161
ዘፍ18:25:ዘፍ32:41
ኢዮ8:31:21:12:32
10:36:123:10:ዘፍ21
15:10:ጌ3:5:9:14
34:11 ኢዮ21:1311
ኢር17:10:32:19:10:አ
ዘ33:20:ግብ6:27
34:12 ቀ10:1አዮ
8:31:መዘ9:16:14:4
3:25:2ተሰ1:6:1ተ
1:210:16:18
34:13 ኢዮ36:231
38:4:6:አዮ40:141
0:11:2
34:14 ዘፍ6:31
ዘጥ16:22:አዮ27:43
34:15 ዘፍ2:7:16
13:አዮ7:21:19:221
መዘ9:0:10:አዮ3:22
1ግደ3:6:1ዮ:አ3:16
34:16 ቀ10:1አዮ
32:10
34:17 ቀ29:301
24:00-23:3-4:አዮ
10:7:140:8:ዘፍ20:1
8:26:124:23-251
28:28:10:ጌ3:5-6
34:18 ዘፍ22:281
ኢዮ12:18:አዮ4
40:24
34:19 ዘል19:151
ኢዮ10:31:13:101
አሥ10:34:ያፀ25
34:20 ቀ25:10
11:4:አዮ12:191
20:8
34:21 ኢዮ14:161
ዮ415:31:አር32:19

የሚላቸው እርሱ አይደለም?
19 ሁሉም የእጁ ሥራ ስለ ሆኑ፤
እርሱ ለገዢዎች አያደገው፤
ባለጠጋውም ከድካሙ አብልጦ
አይመለከትም።

20 እነርሱም እኩል ሌሊት ላይ በድንገት
ይሞታሉ፤
ሕዝብ ተንቀጥቅጦ ሕይወቱ ያልፋል፤
ጎዳኑም የሰው እጅ ሳይነካቸው
ይወግዳሉ።

21 'ዐይኖቹ የሰውን አካሄድ ይመለከታሉ፤
ርምጃውንም ሁሉ ይከታተላሉ።

22 ከፋ አድራጊዎች የሚደበቁበት፤
ጨለማ ስፍራ ወይም የሞት ጥላ የለም።

23 ሰው ለፍርድ ፊት ይቀርብ ዘንድ፤
እንዲሁም ለጠቅላይ ጠቅላይ አይደለም።

24 ያለ ማንም ጥያቄ ጎዳንን
ያንኩታኩታል፤
ሌሎችንም በቦታቸው ይሾማል።

25 እርሱ ሥራቸውን ሁሉ ስለሚያውቅ፤
በሌሊት ይገለብጣቸዋል፤
እነርሱም ይደቃሉ።

26 ስለ ከፋታቸውም፤
በሰው ሁሉ ፊት ይቀጣቸዋል፤

27 እርሱን መከሰተል ተመልሰዋልና፤
መንገዱንም ችላ ብለዋል።

28 የጭሽት ልቅሶ ወደ እርሱ እንዲደርስ
ሰበብ ሆኑ፤
የመከረኞችን ጨካኝ ሰማ።

29 እርሱ ምን ቢል፤ ማን ሊወቅስው
ይችላል?

10:40:13 34:22 ዘፍ3:8:አዮ3:5:11:120:መዘ7:4:20 34:23
ኢዮ11:11:110:መዘ11:4 34:24 ኢዮ12:19:አዮ9:19:14:አር5:1
20:18:21:21:34 34:25 ቀ20:አዮ11:11:ዘፍ45:21-23
34:26 ዘፍ6:5:አዮ8:22:28:24:መዘ9:5:አር44:5 34:27
19:00:15:11:መዘ14:3 34:28 ዘፍ22:23:አዮ5:15:12:19
34:29 ቀ17:መዘ13:1128:1183:1:18:19:9:1109:110:ጌ28:34

34:5:9 ኢዮ... ይላል... ብሎአልና፤ አሁን እንደ ገና
የኢዮብን ቃል ይጠቅሳል፤ ከዚያም ከተሳወቀ ከኢዮብ ትምህርተ
መለኮት አኳያ ለእንዲሁም ጸድቅ ጥበቅና ይቆማል (ለምሳሌ
9:14-24:1 16:11-17:1 19:7:1 21:17-18:1 24:1-12:1 27:2
ይመጣ፤ በቀ 5 ላይ የተጠቀሰው የፍ ሐሳብ ትክክል ነው (ከ
12:14:1 ከ13:18:1 ከ27:6 ጋር ያገጸጸና)። ኢዮብ ከደደል ፈጽሞ
ነጻ ነን ያለበት ሁኔታ ባይኖርም፤ በቀ 6 ላይ ያለውም ሚዛናዊ
በሆነ መልክ የኢዮብን ሐሳብ ይያዝናል። ኢዮብ ከፋዎች እንዲሁ
ብለዋል ብሎ ቢገምትም (21:15 ይመጣ፤ በቀ 9 ላይ የተመ
ለከተውም ከኢዮብ በቀጥታ የተጠቀሰ አይደለም፤ አሁንም፤
እንዲሁም አድቃንና ከፋዎችን በአንድ ዐይን ይመለከታል
(ዘፍ22:1 ከ21:17:1 ከ24:1-12 ጋር ያገጸጸና) ከሚለው ከኢዮብ
ተደጋጋሚ ሐሳብ ይሆንና ላይጠሰስ አይቀርም። ይህም እንዲ
አሳይከን መስደሰት የሚያሰገኘው ጥቅም አይኖርም ወደሚለው
መደምደሚያ ሐሳብ ያመራል።

34:7 ፊንጃን እንደ ውሃ የሚጠባት፤ አልፋዝ በ15:16
ላይ ስለ ሰው የተናገረውን ይመጣ።

34:10 ከፋትን ማድረግ ከእንዲሁም ዘንድ... ይራቅ።
ዘፍ 18:25 እና ግብ ይመጣ። አሁንም ያሳሰበው ኢዮብ እንዲሁ
ብሔርን የከፋት ምንም አድርጎ ማቸ ነው፤ ይህም አሁንም
ያስጠቃልዋል። ኢዮብ ግንባትን ወጥቶ ሳለ ተሰፋ ከመቀረጡ
የተነሳ ሕይወቱን አደጋ ላይ በሚጥል ሁኔታ፤ እንዲሁም አሁንም
እንደ ወንጀልኛ ቁጠራ (12:4-6:1 24:1-12:1)። እርሱም ካለው ፅዕ
ቀትና ለደግ አኳያ (9:24:1) መደምደሚያ ነው ብሎ ማቅረብ
የሚችለው ሐሳብ ይህንን ብቻ ነው።

34:11:1 2ቆር 5:10 ይመጣ።
34:13-15 ሰው ሁሉ ሕይወቱንና እስትንፋሱን በመስጠት
ጸጋውን ለሚያደግና ተንክቦሽ ለሆነው፤ ለእንዲሁም ከብር
አሁኑ ከፍተኛ ቅጥት አለው።

34:15 ወደ ዐፈር በተመለሰ፤ መከ 12:7 እንዲሁም ዘፍ
3:19 እና ግብ ይመጣ።

34:16 ሰማ... አድምጥ፤ እነዚህ ግሶች በዕብራይስጡ
በነጻ ቀጥሮ መቀመጫቸው ሐሳብ የተነገረው ለአንድ ሰው
ያውም ለአዮብ መሆኑን ያሳያሉ። አሁን የእንዲሁም
ፍትሕ በተመለከተ ኢዮብ ያለው ለመለከት እንዲሁም ይፈ
ልጋል (ቀ 17 ይመጣ።) ስለዚህም አሁን እንዲሁም የማያዳላ
የሁሉ ጌታ፤ በተለይም በከፍተኛ ሥልጣን ላይ ላሉት ወዳጅን
ኹም፤ የእጃቸውን የሚያሰገኘው መሆኑን በአጽንዖት ይናገራል
(ቀ 18-20)።

34:18 ከፋዎች፤ የዘፍ 13:13 ግብ ይመጣ።
34:21-28 ለእንዲሁም ሁሉን ዐዋቂ ስለሆነ ከፋዎችን
ሲተባክ ከፋ አይላቸውም፤ ሰዎችን መርምሮ አድርጎ ለመስጠት የሚ
ቀጠር አይቻልም። (ቀ 23 ይመጣ። ከ24:1 ጋር ያገጸጸና)።

34:21 ለአሁኑ በ31:4 ላይ ያለውን የኢዮብን ንግግር
እዚህ ላይ ይደግግዋል።

34:29 ለእርሱ ምን ቢል ማን ሊወቅስው ይችላል? ኢዮብ
ስለ እንዲሁም ዘፍ ታላቅ ሰበብ (ዮ 23) አሁን መልሶ
ይጠቅሳል፤ እንዲሁም ትክክል የሆነውን ነገር በሰዎችና በመን
ገሥታት እንደ ያሉት ያህል በመፈጸም ላይ እንደሚገኝ ይመለከ
ታል (ቀ 29-30)።

ፊቱንህ ቢሰውር፣ ግን ሊያየው ይችላል?
እርሱ ከሰውም፣ ከሕዝብም በላይ ነው።
30 ይህም የሆነው ዐመፀኛው ሕዝቡን እንዳይገዛ፣
ወጥመድም በፊታችው እንዳይዘረጋ ነው።
31 ሰው በስጉዛብከህ እንዲህ ቢል፣ የተሻለ ነበር።
'እኔ በደለኛ ነኝ፣ ከእንግዲህ ግን አልበድልም፣
32 ግዮት ያልቻልሁትን አስተምረኝ፣ ገጢአት ሠርቼ እንደ ሆነም፣ ደግሜ አልሠራም።'
33 ታዲያ አንተ ለመናዘዝ ፈቃደኛ ሳትሆን፣ ስጉዛብከህ እንደ ወደደህ ይከፍልሃል? መወሰን ያለብህ አንተ ነህ እንጂ፣ እኔ አይደለሁም።
እንግዲህ የምታውቀውን ንገረኝ።
34 አስተዋዮች ይናገራሉ፣ የሚሰሙኝም ጠቢባን እንዲህ ይለኛል።
35 'ኢዮብ ያለ ፅውቀት ይናገራል፣ ቃሉም ማስተዋል ይጉድለዋል።'
36 ምንው ኢዮብ እስከ መጨረሻ በተፈተነ ኖሮ፣
እንደ ክፉ ሰው መልሰኛል፤
37 በገጢአቱም ላይ ዐመፀን ጨምሮአል፣ በመከላካችን ሆኖ በንቀት አጨብጭቦአል፣ በስጉዛብከህም ላይ ብዙ ተናገሮአል።

35 አሊሁ ንግግሩን በመቀጠል እንዲህ አለ።
26 'በስጉዛብከህ ፊት ንጹሕ ነኝ' ማለትህ፣ ትከክል ይወስዳሃል?
3 ደግሞ 'የገኘሁት' ተቆም ምንድን ነው? ገጢአት ባለመሥራቱስ ምን አተረፍሁ?' ብለህ ጠይቀኸዋል።
44 'አከንተና አብረውህ ላሉት ባልንጀሮችህ፣ መልስ መስጠት አፈልጋለሁ።
34፣31-33 አሊሁ በመጀመሪያ በተዘዋዋሪ መንገድ (ፋ 31-32) በሌላም በቀጥታ መንገድ (ፋ 33) ኢዮብን በመውቀስ ንብሕ እንዲገባ ይጋብዘዋል።
34፣35 ኢዮብ ያለ ፅውቀት ይናገራል፤ በመጀመሪያው የእግዚአብሔር ንግግር ይህ የኖው ሐሳብ ሲሆን (38፣2 ይመጣ) በሌላ የመጨረሻው ንግግር ዋና ሐሳብ ይህ ነው (42፣3 ይመጣ)።
35፣1-16 አሊሁ ለኢዮብ የተናገረው ሦስተኛው ንግግር ነው (የ32፣1-37፣24 ግብ ይመጣ)።
35፣2 ንጹሕነት ከዚህ ቃል ተመሳሳይ የሆነው የዕብራይስጥ ቃል በ13፣18 ላይ፣ "ይፈርድልኛል" ተብሎ ተተርጉሞ አል። ኢዮብ በአንድ በኩል እግዚአብሔር በደል ያለበትን መሆኑን ነገር ይለዋል፤ እያንተ ለእግዚአብሔር ገድ የለው ማለቱ፣ በአሊሁ ከንድ ሲታይ ትክክልና አንድ አኖ ሆኖ አለመሆኑን ነው (ፋ 3 ይመጣ)። ነገር ገን እንደ ሰው በተለያዩ ወቅት የተለያዩ ስሜት ለን ልዩ እንደሚችል መገንዘብ ተገቢ ነው። እግዚአብሔርን የፈረቀው መሥራሪያ (42፣1-2)፣ እግዚአብሔር ለምን እንደ ረሳውና (መዝ 42፣9) ለምን እንደ ገዘፈው (43፣2) ጠይቀዋል።
35፣5 ፋና ብለህ ወደ ሰማይ ለይ፣ እግዚአብሔር ከሰው በላይ ከኖ ብሎ የሚገኝ ስለ ሆነ ሰው በእግዚአብሔር ባሕርይ ላይ ደግሞም ሆነ ከፋ ነገር ግምባት እንደማይችል አሊሁ ደረጋጋ

- 34:30 ፋ 17፣አዮ 8፣13፣መዝ25፣15፣31 4491፣31፣24፣71 140፣519፣ላ29፣2-12
- 34፣31 መዝ15፣1 ሉቃ15፣21፣ሮጊ7፣24፣1፣ሉ1፣8፣10
- 34፣32 ዘፀ33፣131 ሉዮ33፣27፣135፣11 38፣36፣መዝ15፣2125 4127፣11፣51፣6፣186፣1 11139፣23-24 143፣8፣ሉቃ19፣8
- 34፣33 2፣17፣1፣131 ሉዮ33፣23፣136፣10፣15፣18፣21፣41፣11፣42 16፣ግ፣17፣23፣የ3፣8
- 34፣35 ሉዮ26፣31 35፣16፣138፣214፣23 34፣36 ሉዮ6፣29፣22፣15
- 34፣37 ሉዮ23፣21 27፣23፣135፣16
- 35፣2 ሉዮ2፣9፣1 32፣2፣33፣32
- 35፣3 ሉዮ9፣29-31፣21፣15
- 35፣5 ዘፍ15፣5፣108 10፣14፣ሉዮ11፣7-9፣1 መዝ19፣1-4
- 35፣6 ሉዮ7፣20
- 35፣7 ሉዮ22፣2-3 ሉቃ17፣10፣ሮጊ 11፣35፣1፣4፣4፣7
- 35፣8 ሕዝ18፣5-9፣24፣ዘ፣7፣9-10
- 35፣9 ዘፀ2፣23፣ሉዮ 5፣15፣12፣19፣20፣19 35፣10 ሉዮ4፣17፣1 8፣21፣መዝ42፣8፣177፣6 61፣119፣62፣149፣51 ሕሥ16፣25
- 35፣11 ሉዮ12፣7፣1 21፣22፣ሉቃ12፣24
- 35፣12 1፣ሞ8፣18
- ሉዮ15፣25፣መዝ 66፣18
- 35፣13 ዘፍ1፣45፣1 1፣ሞ8፣18፣ሉዮ15፣1 31፣ግ፣1፣518
- 35፣14 ሉዮ9፣11፣1 31፣35፣መዝ37፣6
- 35፣15 ሉዮ9፣24፣1 18፣5፣መዝ10፣11፣1 ሁሌ7፣21፣ሞ8፣7

5 ፋና ብለህ ወደ ሰማይ ለይ፣ ከአንተ በላይ ከኖ ብለው ያሉትንም ደመናት ተመልከት።
6 ገጢአትህህ ቢባዛ እርሱን ምን ትጉዳዋለህ? ገጢአትህህ ቢባዛ ምን ያደርገዋል? ገዳድቅ ብትሆንም ለእርሱ ምን ትሰጠዋለህ? ከእጅህ ምን ይቀበላል?
8 ገፋትህ የሚጉዳው እንዳንተ ያለውን ሰው ብቻ ነው። ጽድቅህም የሚጠቅመው የሰውን ልጆች ብቻ ነው።
9 ሰው ከጭቁና ባዛት የተነሣ ይጮኻል፣ ከገደብ ክንድ ሥር ለመውጣት ለርዳታ ይጠይቃል።
10 ነገር ግን እንዲህ የሚል የለም፣ 'ፈጣሪዬ ስገዛብከህ ወዴት ነው? በሌሊት መዝሙርን የሚሰጥ፣ ከሰማይ ወሬኖች ይልቅ ጠቢባን የሚያደርገኝ፣ እርሱ የት አለ?'
12 ከመጠቀሚያች ትዕቢት የተነሣ፣ ሰዎች ሲጮኹ አይመልሰላቸውም።
13 በእርግጥ ስገዛብከህ ከንቱ ጨኸታቸውን አይሰማም።
14 ሁሉን የሚችል እምላክ አያዳምባቸውም።
14 ጉዳይህን ፊቱ አቅርቦህ፣ ብዙ ጠብቀኸው፣ ግን እንዳየኸው ስትናገር፣ ታዲያ ለክንት እንዴት ይሰማህ! 15 ደግሞም የሐብግው ትባላት እንደማያስከትል፣ ገጢአትንም ከፋጥር እንደማያስገባ ተናግረሃል።
16 ስለዚህ ኢዮብ አፋን በስንቱ ይከፍታል፤ ዕውቀት ከሐብ ቃላትም የሰዛል።
42 ወይም ጽድቅ እንዲለከረረ ጽድቅ ይበልጣል
73 ወይም የገገጦ
75 ለግዛብ፣ የጽድቅን ገጽ ላይ ነገር ግን በሰብራይሎት የዚህ ቃል ትርጉም አይታወቅም

ግል (ፋ 6 ይመጣ)።
35፣9 ሰው... ይጮኻል... ለርዳታ ይጠይቃል እንደ ኢዮብ ያሉ ሰዎች ያለበት የሥድስት ደርግግግ በሚለዩበት ጊዜ የተበላሸ የደቡቅ ምንጭ የሆነው (ፋ 10-11) ፈጣሪያቸው ቅን ፈራጅና ርገፋን እንደ ሆነ ግልን እንደሚያቅታችው አሊሁ ይገ ለጽድቅ ሆኖ ይህን ሁኔታ አላገኘም ያለበት ምልክት ነው (ፋ 12 ይመጣ)። እንዲሁም ኢዮብ በሌላ ስጉዛብከህ ፍትሕና ገደብ ያቀረበው ብዙ ትርጉም አለበት ምንጭ ነው (ፋ 13-16 ይመጣ)።
35፣10-11 መዝሙርን የሚሰጡ የሚያስተምረጉ... ጠቢባን የሚያደርገኝ እግዚአብሔር ሰውን በፍትህ ለመጥራት ራሱን ወሱን አድርጎ ለመቅረብ ፈለገ።
35፣12 ሰዎች የሚጮኹት ከከተማች ትዕቢት የተነሣ ነው? ሰዎች ትዕቢተኞች በመሆናቸው እግዚአብሔር አይሰጥቸውም (ፋ 13 ይመጣ)። ኢዮብ ራሱ ክፉ ሰው ባይሆንም፣ በትዕቢት ሲታይ ግን ከእርሱ ጋር ይመሳሰላል። ስለዚህ አገላለጽ ባለው መልኩ ለመናፀፍ ባለማቻራ እርሱም መልስ አላገኘም (ፋ 14 ይመጣ)።
35፣16 ዚህ ላይ ኢዮብ በሦስተኛው መደብ ሲጠቀም፣ ከኢዮብ ሌላ የተለየ ሰው አለ ማለት አይደለም (ፋ 1-16 ግብ ይመጣ)። አላገሱ 38፣2 እኛ ግብ ይመጣ። ቃላትም ያሰዛል፤ በእግዚአብሔር ላይ ሰዎች በማሰማት ማለት ነው (34፣37 ይመጣ)።

36 ኤሊሁ በመቀጠል እንዲህ አለ፡
 20 "በስግዚአብሔር ፈንታ ሆኜ የምለው አለኝ፤
 ጥቂት ታገሠኝና እነግርሃለሁ።
 3 ሰውቀቴን ከሩቅ አመጣለሁ፤
 ፈጣሪዬ ጻፎቅ እንደ ሆነ እንገልጻለሁ።
 4 ቃል ሐሰት እንዳልሆነ አረጋግጣለሁ፤
 በሰውቀቱ ፍጹም የሆነ ሰው ከአንተ ጋር ነው።

5 "ስግዚአብሔር ኅያል ነው፤ ግን ማንንም አይንቅም።
 ኅያል፤ በሰላማውም ጸኑ ነው።
 6 ክፉዎችን በሰይወት አያኖርም፤
 ለተቸገሩት ግን በቅን ይፈርዳል።
 7 ዐይኖቹን ከጸድቃን ላይ አያነሣም፤
 ከነገሥታት ጋር በዙፋን ላይ ያስቀምጣቸዋል።

8 ለዘላለምም ከፍ ከፍ ያደርጋቸዋል።
 9 ነገር ግን ሰዎች በሰንሰለት ቢታሰሩ፤
 በመከራም ገመድ ቢጠፈሩ፤
 10 በእብረት የፈጸሙትን በደል፤
 ተግባራቸውን ይነግራቸዋል።
 11 ተግሣጽን እንዲሰሙ ያደርጋቸዋል፤
 ከክፉታቸውም እንዲመለሱ ያዛቸዋል።

12 ታዘው ቢያገለግሉት፤
 ቀሪ ዘመናቸውን በተድላ፤
 ዕድሜያቸውንም በርካታ ይፈጽማሉ።
 13 ባይሰሙ ግን፤
 በሰይፍ፣ ይጠፋሉ፤
 ያለ ሰውቀትም ይሞታሉ።

14 ልባቸው ከስግዚአብሔር የራቀቱ፤ ቀጣን ያስተናግዳሉ፤
 በሰንሰለት ባሰራቸውም ጊዜ እንኳ ወደ እርሱ አይራኩቸውም።
 15 በቤተ ጣዖት ውስጥ ዝሙት በሚፈጽሙት መካከል፤

35፡16 ኢዮ34፡35፤
 37፡14 ዳር4፡20፤ ዳቱ1፡10፤ ደው1፡10፤
 36፡3 ኢዮ4፡17፤
 6፡28
 36፡4 ኢዮ6፡28፤
 13፡6፡32፡17፤ 17፡37፡5፤
 16፡23
 36፡5 ዙ፡23፡19፤
 ኢዮ9፡41፤ ማ፡15፡21፤
 22፡24፤ 13፡1፤ 22፡69፤ 3
 31፡102፡17፤ 11፡103፡101
 ሮ፡11፡29
 36፡6 ኢዮ4፡10፤
 34፡26
 36፡7 14፡20፡247-
 81፡ኢዮ4፡7፤ 11፡11፤
 መግ11፡5፤ 133፡18፤ 134
 ፡15፤ 113፡8፤ ኢዮ
 22፡23፡1፤ ማ፡6፡18
 36፡8 ጥ፡10፡15፡21፤
 12፡4፡2፡3፤ 34፡22፡123፤
 33፡1፡መግ107፡10፤ 14፤
 119፡67፡71
 36፡9 ኢዮ15፡25
 36፡10 ጥ፡8፡መግ
 6፡8፡ኢዮ5፡17፤ 133፡4
 16፡34፡33፤ ጥ፡4
 5፡22
 36፡11 ዘ8፡22፤
 ዘላ26፡33፤ ዘላ8፡11
 28፡1፤ 130፡15፤ ኢዮ
 8፡7፤ ኢዮ11፤ 19፤ ኢዮ
 1፤ 12፤ ጥ፡14፡21፤
 1፡ጥ፡4፡8
 36፡12 ዘላ26፡38፤
 ኢዮ4፡21፤ 15፡22፤
 ኢ፡4፡18
 36፡13 ኢዮ4፡17፤
 5፡21፤ 5፡12፤ ኢዮ4፡
 11፤ ሮ፡2፡5
 36፡14 ዘ823፡17፤
 ኢዮ15፡32
 36፡15 ጥ፡8፡ኢዮ
 5፤ 15፤ 133፡16፤ 134፡33
 ፡4፡23
 36፡16 ዘ፡12፡10
 36፡16 ዘ፡17፡11፤
 24፡20፡22፡20፤ ኢዮ15
 ፡11፤ መግ18፡19፤ 1233፤
 5፡178፡19፤ 118፡5፤
 ሆሊ2፡14

ገና በወጣትነታቸው ይቀጫሉ።
 15 ነገር ግን የሚሠቃዩትን ከሥቃያቸው ያድኛቸዋል፤
 በመከራቸውም ውስጥ ይናገራቸዋል።

16 "እንተንም ከመከራ መንጋጋ፤ ምንቀት ወደሊለበት ወደ ሰፊ ስፍራ፤ ጭጥ ምግብ ወደ ሞላበት ማእድ ያወጣሃል።

17 አሁን ግን ለክፉዎች የሚገባው ፍርድ በላይ ተሞክሏል፤ ፍርድና ብይን ይዘውሃል።

18 ባለጠግነት እንዳያታልሉ፤ የእጅ መንሻ ብዛትም እንዳያስትህ ተጠንቀቅ።

19 ባለጠግነትም ሆነ ብርቱ ጥረትህ ሁሉ፤ ቸግር ውስጥ እንዳትገባ ሊረዳህ ይችላልን?

20 ሰዎች ከቤታቸው ለሚወሰዱበትን፤ ሌሊት አትመኝ።

21 ከመከራ ይልቅ መርጠኸዋልና፤ ወደ ክፉት እንዳትመለስ ተጠንቀቅ።

22 "እነሆ፤ ስግዚአብሔር በንይሉ ከፍ ከፍ ብሎአል፤
 እንደ እርሱስ ያለ አስተማሪ ማን ነው?"

23 እርሱን መንገድ የሚመራው፤ ወይም 'ይህን አጥፍተሃል' የሚለው ማን ነው?"

24 ሰዎች በመዝሙር ያወደሱትን፤ የእርሱን ሥራ ማወደስ አትዘንጋ።

36፡17 ኢዮ20፡29፤ 122፡11 36፡18 ዘ823፡18፤ ኢዮ34፡33፤
 ኢዮ5፡12 36፡19 መግ49፡6፤ ኢዮ23፡23 36፡20 ኢዮ34፡20፡25
 36፡21 ጥ፡8፡ኢዮ34፡33፤ መግ66፡18፤ በ11፡25 36፡22 ኢዮ
 5፡9፤ 9፡19፤ 41፡22፤ ሮ፡11፡34 36፡23 ዘ፡8፡18፡25፤ ኢዮ27፡11፤
 34፡10፤ 13፤ ሮ፡11፡33 36፡24 ዘ81፡5፤ 11፤ ዘ፡6፡16፡24፤ መግ
 35፡27፡19፡24፤ 5፤ 11፤ 2፤ 138፡5፤ 145፤ 10፤ ሲ፡15፡3

፡12 ወይም ግን ያደርግሉ።
 20 በሰብራይስጥ ከጥ፡18-20 ያለው ክፍል ትርጉሙ በትክክል አይታወቅም

36፡1-37፡24፤ በአብዛኛው ለኢዮብ የተነገረ ሲሆን (የ37፡2 ማብ ይመ)፤ አራተኛውና የመጨረሻው የኢሊሁ ግን ገር (36፡21 የ32፡1-37፡24 ማብ ይመ) ነው።

36፡4 በሰውቀቱ ፍጹም የሆነ፤ እዚህ ላይ ኤሊሁ በዚህ ሐረግ የራሱን ግንኙነት ሲገልጽ በ37፡16 ላይ ደግሞ የእግዚአብሔርን ግንኙነት ለመገለጽ ተጠቅሞበታል፤ ይሁን እንጂ በዚህ ስፍራ ዕብራይስጡ፤ "ሰውቀት" የሚለው ቃል በ13፡16 ላይ ስለሆነ ስላይ ቃል ጎንደር አይደለም። እዚህ ላይ ኤሊሁ የፈለገው ሐሰትን በንግግር የመገለጽ ችሎታው ከፍተኛ መሆኑን ለግላቸው ላይሆን አይቀርም፤ ይኸውም በንግግር ችሎታው ያለውን ፍጹምነት ለማሳየት ነው (የ32፡6፡10፡17 ማብ ይመ)።

36፡5፤ የእግዚአብሔር ዕቅድ ተፈጻሚ እንደሚሆን ኅያል ሥልጣን ማረጋገጫ ነው።

36፡6-9፤ እግዚአብሔር ጸድቃንን እንደሚሸልም፤ ኅጢ አተኞችን ግን እንደሚቀጥ የሚገልጽ ነገር የሆነ ሐሳብ ነው (ይህም ኢዮብ ዘግለው ነገር ጋር የሚደረር ነው)። ኢዮብ እግዚአብሔር እንደሚይታው የተናገረው ነገር፤ በኤሊሁ እለም ርዕድ ውስጥ የነበረ ይመስላል (ፋ፡7) (7፡17-19 ይመ)፤ በፋ፡9 ላይ ደግሞ እግዚአብሔር በእርሱ ላይ ክስ እንደሚያቀርብበት ኢዮብ የተናገረውን ኤሊሁ ልብ ላይል አልቀረም (31፡35-36 ይመ)።

36፡10 ተግሣጽን እንዲሰሙ ያደርጋቸዋል፤ ኤሊሁ እግዚአብሔር የሰውን ልብ ለመሳብ ቸገርን መሳሪያ አድርጎ እንደሚጠቀምበት ይገልጻል።

36፡12፤ ወንዙን ይሻገራሉ ማለት ሲሆን ይኸውም ወደ ወዲያኛው የሰው ደሻገራሉ እንደሚላት ነው (የ33፡18 ማብ ይመ)።

36፡13-15፤ የሰው መንፈሳዊ ችግር መንሥሐ ለሱ ደገዳና መሆኑ፤ ለእግዚአብሔር እኪ ብሎ ያለመገዛቱ፤ በሙንቅ ላይ ባለ ወደ እግዚአብሔር መጠኑ ያለመፈለጥ (መዝ 107 ይመ) ወይም በሥቃይ ውስጥ ባለ እግዚአብሔርን ድምፅ ለመስማት እኪ ባይ ሆኖ ባለመገኘቱ መሆኑን ኤሊሁ ያምናል።

36፡14 በቤተ ጣዖት ውስጥ ዝሙት በሚፈጽሙት፤ የ19፡14፡24 ማብ ይመ።

36፡16-21፤ ኢዮብ ከክፉት ተመልሶ የእግዚአብሔርን ተግሣጽ አሜን ብሎ ይቀበል ዘንድ (ፋ፡ 21 ይመ)፤ ኢሊሁ ያስጠነቅቀዋል። ኤሊሁ በፋ፡ 16 ላይ ኢዮብ አሁንም እንኳ ያለው ሰው መሆኑን ይገልጻል።

36፡16 ለንግግር... ያመጣል፤ እግዚአብሔር በምሕረቱና በርኅራኄው ሕዝቡን ወደ ራሱ ይመልሳል (ሆሊ 2፡14 ይመ)።

36፡21 ወደ ክፉት እንዳትመለስ ተጠንቀቅ፤ ኢሊሁ ስለ ኢዮብ ያለው ግምት እግዚአብሔር ለኢዮብ ካለው ግምት ጋር ይቃረናል (1፡8፤ 2፡3 ይመ)።

36፡22-23፤ በም 38-41 ላይ የተመለከተው የእግዚአብሔር ሐሳብ ምን እንደሚመስል ቀደም አድርጎ ይናገራል።

36፡24 ሰዎች በመዝሙር ያወደሱትን... ሥራ፤ ዘ8 15፡11 መግ 5፡1 ይመ።

36፡17 ኢዮ20፡29፤ 122፡11 36፡18 ዘ823፡18፤ ኢዮ34፡33፤
 ኢዮ5፡12 36፡19 መግ49፡6፤ ኢዮ23፡23 36፡20 ኢዮ34፡20፡25
 36፡21 ጥ፡8፡ኢዮ34፡33፤ መግ66፡18፤ በ11፡25 36፡22 ኢዮ
 5፡9፤ 9፡19፤ 41፡22፤ ሮ፡11፡34 36፡23 ዘ፡8፡18፡25፤ ኢዮ27፡11፤
 34፡10፤ 13፤ ሮ፡11፡33 36፡24 ዘ81፡5፤ 11፤ ዘ፡6፡16፡24፤ መግ
 35፡27፡19፡24፤ 5፤ 11፤ 2፤ 138፡5፤ 145፤ 10፤ ሲ፡15፡3

25 ሰው ሁሉ አይቶታል፤ ሰዎችም በትኩረት ተመልክተውታል።

26 እነሆ፣ ስንደሰብከሮ ከአእምሯችን በላይ ታላቅ ነው፤ የዘመኑም ቍጥር ከመታወቅ ያልፋል።

27 የውሃን ነጠብጣብ ወደ ላይ ያተናል፤ መልሶም በዝናብ መልክ በጅረቶች ላይ የወርዳል፤

28 ደመናት ጠል ያንጠባጥባሉ፤ ደፍም በሰው ላይ ይወርዳል።

29 ደመናትን እንዴት እንደሚዘረጋጅ ከድንኳኑም እንዴት እንደሚያንጉደጉድ ሊረዳ የሚችል ማን ነው?

30 መብረቁን በዙሪያው እንዴት እንደሚበትን ተመልክት፤ የባሕሩንም ወለል ይሸፍናል።

31 እርሱ ሕዝብን የሚያስተዳድረው፣ ምግብንም አትረፍናል። የሚሰጣቸው በዚህ መንገድ ነው።

32 እጆቹን በመብረቅ ይሞላቸዋል፤ ዒላማውንም እንዲመታ ያዘዘዋል።

33 ነጉድንዱ ውሽንፍር እንደሚሰተለው ያመለክታል፤ ከጠቶችም እንኳ መምጣቱን ይጠቀማሉ።

37 ለቤ በዚህ በገይል ይመታል፤ ከስፍራውም ዘለል ዘለል ይላል።

2 ስሙ፤ የድምፁን ጩኸት ስሙ፤ ከአፉ የሚወጣውን ጉርምርምታ አድምጡ።

3 መብረቁን ከሰማይ ሁሉ በታች ያባርቃል፤ ወደ ምድርም ዳርቻ ይልካል።

4 ከዚያም በኋላ የድምፁ ጩኸት ይመጣል፤ በድምፁም ግርማ ያንጉደጉዳል፤ ድምፁ በተሰማ ጊዜ፣ መብረቁን የሚስለክል የለም።

5 የእንደሰብከሮ ድምፅ በሚያሰደንት ሁኔታ ያንጉደጉዳል፤ እኛ የማናስተውለውንም ታላቅ ነገር ያደርጋል።

6 በረዶውን፣ 'በምድር ላይ ውደቅ' ውሽንፍሩንም 'ደፍህን አውርደው' ይላል።

36፥25 ሮግ11፥20
36፥26 ዘፍ21፥33፤ ሉዮ5፥9፤ 10፥51
1ቁ፣134፤12፥10፥11፤2
36፥27 2ሳጦ14፥21
1ሉዮ26፥8፤128፥26፤
38፥28፤ሉ፤55፤10
36፥28 ሉዮ5፥10፤
22፤11፤28፤26፤ጦዘ
65፤10፤72፤6፤ሉ፤
24፤23፤ጦ፥5፤45
36፥29 ሉዮ9፥61
37፤16፤ጦ፤18፤7-15
119፤4፤5፤29፤3፤104፤
21፤ጦ፤8፤28፤ሉ፤40፤
22፤አር10፤13
36፥30 ዘ19፤16፤
ሉዮ37፤11፤15፤ጦዘ
18፤12፤14፤68፤22፤
97፤4፤ሉ፤51፤10፤
ሉር10፤13፤1073፤11
36፥31 ዘ428፥23-
24፤1፤፡7፤17፤1፤ሉ፤
37፤13፤ጦ፤104፤14-
15፤27-28፤1145፤15፤
ሉ፤30፤23፤ሉ፤4፤7-
8፤ሉ፤14፤17
36፥32 ሉዮ28፥24፤
37፤12፤15፤ጦ፤18፤
14፤29፥7-9
36፥33 ሉዮ28፥26፤
37፤5፤14፤፡9
37፤1 ጦ፤38፤10፤
ሉ፤15፤5፤ሉ፤ር4፤19
1፡73፤16
37፤2 ፋ5፤ሉዮ32፤
10፤ጦ፤18፤13፤29፥
3-9
37፤3 2ሳጦ22፥
13፤ሉዮ36፥32፤ጦዘ
18፤14፤ጦ፥24፤27፤
ሉ፤17፤24
37፤4 ዘ20፥19፤
14፤ጦ፥2፤10
37፤5 1ሳጦ2፥10፤
ሉዮ5፤9፤11፤7-9፤
36፤4፤33፤ሉ፤12፤29
37፤6 ዘፍ7፤4፤10፤
28፤12፤ሉዮ5፤10፤
28፤26፤38፤22
37፤7 ጦ፤104፤19-
23፤109፥27፤11፤1፤2
37፤8 ሉዮ28፥26፤
38፤40፤ጦ፤104፤22
37፤9 ጦ፤50፤3፤
147፤17
37፤10 ሉዮ38፥29-
30፤ጦ፤147፤17

7 እርሱ የፈጠራቸው ሰዎች ሁሉ ሥራውን ያውቁ ዘንድ፤ እያንዳንዱ ሰው እንዳይሠራ ይገታዋል።

8 እንሰሳት ይጠለላሉ፤ በየዋሻቸውም ይቄያሉ።

9 ዐውሱ ነፋስ ከማደራያው፣ ብርድም ከብርቱ ነፋስ ይወጣል።

10 የእንደሰብከሮ እስትንፋስ በረዶ ያሰገኛል፤ ሰፋራው ሆኖች ግግር በረዶ ይሆናሉ።

11 ደመናትን ርጥበት የሸሸማቸዋል፤ መብረቁንም በውሰጣቸው ይበትናል።

12 ያዘዘውን ለመፈጸም፣ እርሱ በሚሰጠው መመሪያ፣ በመላው የምድር ገጽ ላይ ይሸከረከራሉ።

13 ሰዎችን ለመቅጣት ደላይ ያመጣል። ወይም በዚህ ምድሩን አጠጥቶ ፍቅሩን ይገልጻል።

14 ሌዮብ ሆይ፤ ይህን ሰማ፤ ቆም ብለህ የእንደሰብከሮን ድንቅ ሥራ ዐስብ።

15 እንደሰብከሮ ደመናትን እንዴት እንደሚቁጣጠር፣ መብረቁንም እንዴት እንደሚያበርቅ ታውቃለህን?

16 ደመናት ሚዛን ጠብቀው እንዴት እንደሚንሳፈሩ፣ በዕውቀቱ ፍጹም የሆነውን፣ የእርሱን ድንቅ ሥራ ታውቃለህን?

17 ምድር በደቡብ ነፋስ ጸጥ ባለች ጊዜ፣ ከመቀት የተነሣ በልብስህ ውስጥ ከሚከለልላ ሆይ፤

18 ከቀለጠ ናስ እንደ ተሠራ መስተዋት የጠነከረውን ሰማይ ሲዘረጋ፣ አብረሽው መዘርጋት ትችል ነበርን?

37፥11 ሉዮ26፥8፤128፥26፤36፤30 37፥12 ፋ3፤ጦ፤147፤16፤
148፤8 37፥13 ዘፍ7፤4፤109፥22-23፤1፤ጦ፤12፤17፤1፤9፤18፤45፤
ሉዮ5፤10፤36፤3፤138፥27 37፥14 ሉዮ5፤9፤32፥10 37፥15 ሉዮ
36፤30፤32 37፥16 ሉዮ5፤9፤136፤4፤29 37፥17 ሉ፤27፤13
37፥18 ዘፍ1፤1፤10፤28፥23፤ሉዮ22፤14

30 ወይም የሚያስተዳድረው
31 ወይም ሰዎችን ሁሉ በገይል ያለረገጥ ግለትም ነው
33 ወይም ፍቅሩን ለመገለጽ ደመናን ያመጣል

36፥26 ከአእምሯችን በላይ 37፥5 ይመ። የእንደሰብከሮ መንገድና ሐሳብ ከሰው መንገድና አስተሳሰብ እጅግ የለቀ መሆኑ ነፃ የም 38-41 ላይ ያለው መሠረታዊ ትምህርት ነው።

36፥30 ይሸፍናል፤ በቁጠጣ፣ "ያለብሰዋል" ግለት ሲሆን፣ የባሕሩ ውስጠኛ ክፍል በብርሃን መሙላትን ያሳያል።

36፥31 የሚያስተዳድረውን ጊዳ በፋ 27-30 ላይ በተመለ ከተው ክፍል ጠል ሕዝቦችን እንደሚመግብ ያመለክታል።

36፥32 እጆቹን እንደሚዘረጋጅ በገያላ ሥልጣኑ የፈቀደውን ሁሉ እንደሚያዘናውን ያመለክታል (ሉፋ 55፥10-11 ይመ።)

37፥1-13፤ በምድር የሚታዩትን የእንደሰብከሮ ታላቅ ክፍት ለመገለጽ ሉዮሉ በ36፥27 ላይ የጀመሩትን ግግር በዚህ ክፍል ለም ቀጠሉ እያያሉን፣ ከተለዩትም ታላቅ ከብር የተነሣ ልቡ ቀለጠላል (ፋ 1 ይመ።)። ክፍሉ በላዩር ወጣጥ የሚፈጸሙትን መጠብቅብ ነገር ጅምር ይገልጻል፤ ይኸውም ውሃ ተነሳ ወደ ሰማይ ከመጣ በኋላ ወደ ዝናብ እንደሚጠጥ (36፥27 ይመ።) ደመና ለርጥብ አየር እንደሚሸከም (36፥28፤ 37፥11 ይመ።) እንዲሁም የዐውሱ ነፋስ ባሕርይ ሀዘሱ እንደሚገኝ ነው (ፋ 12 ይመ።)። የእንደሰብከሮ ገይልን መሠረት የእንደሰብከሮ ትእዛዝ ሲሆን፣

መልካም ሆነ ከፋ (ፋ 13) የእንደሰብከሮ ፈቃድ በሰው ዘር ሁሉ ላይ ይፈጸማል።

37፥2 ሰማ፤ የዕብራይስጡ ግስ እንደዚህ የብዙ ቍጥር ሲሆን፣ ከሌዮብ ለላ ሌሎችንም (ሦስቱንም ዳጆችን ቁምር) የሚመለከት (የ36፥1-37፥4 ግብ ይመ።)። ከአፋ የሚወጣውን ጉርምርምታ ነጉድንድ ግለት ነው (ፋ 4 ይመ።)።

37፥5 እኛ የማናስተውለውንም፤ የ36፥26 ግብ ይመ።።

37፥10 የእንደሰብከሮ እስትንፋስ ለቀዝቃዛ አየር የተሰጠ ዘይቤያዊ ግግር ነው።

37፥14-18፤ እንደሰብከሮ በፍጥረታት ላይ የተን ያህል ገያላ እንደ ሆነ ያስተውል ዘንድ ለሌዮብ የቀረበ ግብረግብ ነው። ይህ ዐይነቱ የጥያቄ ስልት በመለከት ግግርም ላይ ይታያል (ም 38-41)።

37፥16 በዕውቀቱ ፍጹም የሆነውን፤ የ36፥4 ግብ ይመ።።

37፥18 ሰማይ ሲዘረጋ፤ 26፥7 ይመ።። ናሲ... የጠነከረውን በዘዳ 28፥23 ላይ የኖሰ ሰማይ የሚለው ስዕላዊ ገለጻ ዝናብ ለሌላ መቀትን የሚያመለክት ነው (በዚያ የሚገኘውን ግብ ይመ።)።

19^{ሰጠላማችን የተነሳ እኛ ጉዳያችንን መግለጽ አንችልም፤ ለእርሱ የምንለውን ንገረን።}

20^{እኔ መናገር እንደ ፈለግሁ ሊነገረው ይገባል? ይዋጥ ዘንድ የሚጠይቅ ሰው አለን? 21^{እንግዲህ ነፋስ ሰማያትን ክጠራ በኋላ፤ እጅግ የምታብራቁን ፀሐይ፤ ለመለኮት የሚችል የለም።}}

22^{እንደ ወርቅ በሚያበራ ክብር ከሰሜን ይወጣል፤ ስንደሰሰጠሪ በሚያሰፈራ ግርማ ይመጣል።}

23^{ሁሉን የሚችል አምላክ ስለእምራችን በላይ ነው፤ በጎይልና በፍርድ ታላቅ ነው፤ ጽድቁም ብዙ ነው፤ ማንንም አይጨቁንም።}

24^{ሰለዚህ፤ ሰዎች ይፈሩታል፤ በልባቸው አስተዋዮች እንደ ሆኑ የሚያሰበትን አይመለከትም?”}

እግዚአብሔር ተናገረ

38 **እግዚአብሔርም** በሙሉ ነፋስ ወሰጥ ለእኛ ለእዮብ መለሰለት፤ እንዲሁም አለው፤

2^{ዕውቀት በጉደለው ቃል፤ ሰቅዴን የሚያጨልም ይህ ማን ነው? 3^{እስቲ፤ እንደ ወንድ ወገብህን ታጠቅ፤ እኔ ልጠይቅህ፤ አንተም መልሰልኝ።}}

4^{ምድርን በመሠረትሁ ጊዜ አንተ የት ነበርህ? በእርግጥ የምታስተውል ከሆንህ፤ ንገረኝ።}

37+19. ለዮ9+31
13+18C 78+26
37+21 መ45+
311ሐሥ22+111
26+13
37+22 ዘ24+171
መ19+5
37+23 ለዮ4+171
59+98+3136+41መ11
44+11አ463+91አር
251510ቆ3+331ሐሥ
18+23+321C 211+
331ሐሥ6+16
37+24 ዘ22+121
ለዮ5+13128+281ሐሥ
ብ12+131ሚ2ከ6+81ሞ
ቆ10+281አ.ፈ.5+15
38+1 ዘ014+21፤
14መ2+101አዮ11+
5140+61አላ21+
11ሐ114
38+2 1922+51
ለዮ34+351አ440+
131ሞ10+381
1ሐሥ1+7
38+3 ለዮ40+71
42+41ሞ11+29
38+4 ቀ5+181ሞ
1+111ሞ2+81አዮ
34+131ሞ430+4
38+5 ቀ4+1መ11
102+251ሞ48+291
ለ440+12148+131
አር31+37+391ሞ11
11614+9-10
38+6 ለዮ26+71
ሞ48+25
38+7 ዘ21+161ሞ4
16+1511922+191
መ19+1+41148+23
38+8 ቀ111
ዘ51+9-101መ133+
71ሞ48+291ሐር5+22
38+9 ዘ21+2
38+10 ሞ3+31አዮ
7+12+26+10128+25
1መ133+71104+91

5^{ካወቅህ፤ መጠኗን ለይቶ ማን ወሰነ? በላይሆነ መለኪያ ገመጃ የዘረጋ ማን ነው? 6^{መሠረቶቿ ምን ላይ ተተከሱ? የማእዘን ድንጋይዋንስ ማን አቆመ? 7^{ይህም የሆነው የንጋት ከዋክብት በዘመናብት ጊዜ፤ መለኪትም፤ እልል ባለብት ጊዜ ነበር።}}}

8^{ባሕር ከማሕፀን በወጣ ጊዜ፤ በር የዘጋበት ማን ነው? 9^{ደመናውን ለብሰን፤ ጨለማንም መጠቅለያው አደረግሁለት፤ 10^{ድንበር ወሰንሁለት፤ መዝጊያና መወርወሪያውን አበጀሁለት። 11^{እስከዚህ ድረስ ትመጣለህ፤ ማለፍ ማን አትችልም፤ የዕቡይ ማዕበልም ገደብ ይህ ነው፤ አልሁት።}}}}

12^{ከተወለድህ ጀምሮ ንጋትን አዘህ ታውቃለህን? ወይስ ወጋገን ስፍራውን እንዲይዝ አድርገሃል? 13^{በዚህም የምድርን ዳርቻ ይዞ፤ ከተዎችን ከላይዋ እንዲያራግፍ አድርገሃል? 14^{ምድር ከማገተም በታች እንዳለ የሽክላ ጭቃ ቅርጽ ይወጣል፤ ቅርጽ እንደ ለብሰ ቅርጽ ጉልቶ ይታያል።}}}

ለ440+12 38+11 ቀ81መ165+7189+91104+6-9 38+12 መ157+8174+161አሞ5+8 38+13 ለዮ8+221መ104+35 38+14 ዘ228+11
*24 ወይም በልግሞ አስተዋዮች ወደ ሆኑ ግ ወይም የእግዚአብሔር ልጆች

37+19 ጉዳያችንን መግለጽ አንችልም፤ እዮብ የመከገ ከዮ ሐሳብ ለማቅረብ ድፍረት በማግኘት እግዚአብሔር ያያያዘው ዘንድ ይጠይቃል (31+35 ይመጣ። በዚህም ጉዳይ አሊሁ ሊያሳ ዩራው ይፈልጋል፤ ይሁን እንጂ እርሱም ከእግዚአብሔር ሞገስ አኳያ ሲታይ ከበደል ንጉሥ ባለሙያ፤ በእዮብ ላይ ለሰነዝር ያለ በውን፤ “እኛ” በማለት አላላለ ሲቀርባል።

37+22 **ከሰገኝ... ይወጣል** የመዘ 48+2 ማብ ይመጣ። **እግዚአብሔር... ይመጣል** እግዚአብሔር በማዕበል ራሱን ለሚ ገልጥሰት ቀን አሊሁ እዮብን ያዘጋጃል (ሞ 38-41)።

37+24 **ይፈሩታል**፤ 28+28፤ ዘ2 20+11 እኛ ማብ ይመጣ። 38+1-42፤61 እግዚአብሔርም ለእዮብ ተገልጦአል፤ ሁለት ጊዜም እነጋግሮታል (38+1-40+21 40+6-41+34)፤ እዮብም ለእያ ንጉዳይ ንግግር ምላሽ ሰጥቶአል (40+3-51 42+1-6)።

38+1 **እግዚአብሔር** ሲያወ የሚለው ስም እስራኤላ ውያን አምላክን የሚጠፍብት የቃል ዜጃን ስም ነው። በዐ ውሎ ነፋስ 40+6 ይመጣ። አሊሁ የእግዚአብሔርን መገለጥ “የወርቅ ጌጥ” ወይም “የሚያስደንቅ ግርማ” አድርጎ ቋጥሮ ታል (37+22)። እዮብ የእግዚአብሔርን ድምፅ የለማው ከዐ ውሎ ነፋስ እንደ ሆነም አሊሁ ገምቶአል (የ37+22 ማብ ይመጣ። እዮብም “ሁሉን የሚችል አምላክ መልስ ሰጠኝ” (31+35) አል፤ የእግዚአብሔርንም መልስ ተቀበለ።

38+21 35+16 ይመጣ። በ42+3 ላይ እዮብ የጌታን ቃል ይደግመዋል ለእዮብ በእግዚአብሔር ላይ መመሪያና መቋጣት ከአእምሮው ውስንነት የሚገልጹ መሆኑን ያመለክታል።

38+31 በ40+7 ላይ ተደግሞአል (42+4 ይመጣ። እግዚ አብሔር ሲመልስ የተጠቀሰሞቹ መልስ አዘል ጥያቄዎች እያንገገገላቸው የእዮብን አለማው የሚያሳዩ ናቸው። ስለ እዮብ ሥቃይ ወይም እዮብ ስለ መለኮታዊ ፍትህ የነበረውን ጥያቄ

አስመልክቶ እግዚአብሔር ምንም የተናገረው ነገር የለም። እዮ ብም በደለኛ ወይም ንጉሥ ስው ስለ መሆኑ የተቀበለው ማስረጃ የለም። መሠረቶቹም ነገር እንደ እግዚአብሔር አላሳፈረውም፤ አልኮነውምም የዚህም እንድምታ እዮብ ነጻ መውጣትን በኋ ላይ ነጻነቱ በቀጥታ መረጋገጠን ያሳያል (42+7 ይመጣ። መለኮ ታዊው ንግግር ለእዮብ ጥያቄ ቀጥተኛ መልስ ሳይሰጥ፤ እዮብ በእግዚአብሔር ቸርነት በሙሉ ለሱ እንዲያምን አደረገው። 38+4-381 ስዮዎች ያልሆኑ ፍጥረት እንኳ የእግዚአብሔርን ለ-94ዊትና ገዳይ ይመስክራሉ (ምድር ቀ. 4-7-181 ባሕር ቀ. 8-11-161 ፀሐይ ቀ. 12-151 የሙታን ባለም ቀ. 171 ብር ሃንፍ ጨለማ ቀ. 19-201 የአየር ጠባይ ቀ. 22-30-34-381 የከዋ ክብት በሰብሰብ ቀ. 31-33)፤ የ38+39-39+30 ማብ ይመጣ። 38+4-51 አገር የተናገረውን ተመሳሳይ ጥያቄና ምጎት ከምላ 30+4 ይመጣ።

38+71 መዘ 148+2-3 ይመጣ። እንዲሁም የመዘ 65+13 ማብ ይመጣ። ምድር በምትፈጠርበት ጊዜ የሰማይ መለኪት ፈጣሪን ለማመንን በዚያም ነበሩ፤ እዮብ ግን በዚያ ስፍራ አልነበረም (ቀ. 4-5 ይመጣ።) በእዚህ እዮብ እግዚአብሔር ለጸሎትና ለሰው ልጆች የሰውን ዕቅድ ሁሉ ይቆጥር ጥቃቅን ነገር እንኳ እንደሚያውቅ አድርጎ ራሱን መግጠት የለበትም። 38+10-111 መዘ 33+71 አር 5+22 ይመጣ።

38+11 **አልሁት**፤ እግዚአብሔር ላብ እንደ እግዚአብሔር ወልድ (ለ-8+24-25 ይመጣ።) የበርን በቃሉ ያዛል። 38+12-131 የእርግጥና መውጣት ከተዎች በቅጽበት በገፍ ረት እንዲዋጡ ይደርጋቸዋል።

38+14 ከማገተም በታች እንዳለ የሽክላ ጭቃ፤ ከብ የሆነ ማገተም (የዘፍ 38+18 ማብ ይመጣ) ወይም የማገተም መርገጫ ማለት ሊሆን ይችላል።

15 ክፋዎች ብርሃናቸውን ተከልክለዋል፤ ከፍ ያለው ክንዳቸውም ተሰብሮአል።

16 “ወደ ባሕር ምንጭ ወርደህ ታውቃለህን? ወይስ ወደ ጥልቀቱ ገብተህ በመሠረቱ ላይ ተመላልሳለህን?”

17 የሞትን ደጆች ተገልጠውላሃልን? የሞትንስ ጥላ በሮች አይተሃልን?

18 የምድርን ሰፋት ታውቃለህን? ይህን ሁሉ ዐውቀህ ከሆነ፣ ንገረኝ።

19 “ወደ ብርሃን መኖሪያ የሚያደርሰው መንገድ የትኛው ነው? የጨለማ መኖሪያስ ወዴት ነው?”

20 ወደ ማደሪያቸው ልትወስዳቸው ትችላለህን? የመኖሪያቸውን መንገድ ታውቃለህ?

21 ያን ጊዜ ተወልደሃል! ዕድሜህ ትልቅ ነውና፤ አንተስ በእርግጥ ሳታውቅ አትቀርም!

22 “ወደ በረድው መጋዘን ገብተሃልን? የዐመዳዩንስ ማክማቻ አይተሃልን?”

23 ይኸውም ለመከራ ጊዜ፣ ለጦርነትና ለውጊያ ቀን ያስቀመጥሁት ነው።

24 መብረቅ ወደሚሰራጭበት ቦታ የሚያደርሰው መንገድ፣ የምሥራቅም ነፋስ በምድር ላይ ወደሚበተንበት ስፍራ የሚወስደው የትኛው ነው?”

25 ለዝናብ መውረጃን፣ ለመብረቅም መንገድን ያበጀ ማን ነው?”

26 በዚህም ማንም የማይኖርበትን ምድር፣ ሰውም የለለበትን ምድር በዳ የሚያጠባ፣

27 ባድማውንና በረሐውን መሬት የሚያጠግብ፣

“ሣርድ እንዲበቅልበት የሚያደርግ ማን ነው?”

28 ዝናብ አባት አለውን? የጤዛን ጠብታ ማን ወለደው?”

29 በረዶ ከማን ማሕዘን ይወጣል? የሰማዩንስ ዐመዳይ ማን ይወልዳል?”

30 ውሆች እንደ ድንጋይ ይጠነክራሉ፤ የጥልቁ ገጽ እንደ በረዶ ይጋገራል።

31 “ፕልያዲስ የተባሉትን ውብ ከዋክብት

38፡15 ብርሃናቸውን ሌሊት፣ ክፋዎች የሚነቀቁት ጊዜ ነው (ዮሐ 3፡19 ይመጡ ለስዕላዊ ገለጻው ከሉቃ 11፡35 ጋር ያነጻጽሩ)። ከፍ ያለው ክንዳቸውም ተሰብሮአል፤ 22፡9 እኛ ማብ ይመጡ።

38፡16 ባሕር ምንጭ፣ ዘፍ 7፡11፣ 8፡2 ይመጡ። 38፡17 የሞት ደጆች፣ የ17፡16 ማብ እንዲሁም የ26፡5-6 ይመጡ።

38፡22-23 በረዶው... ለጦርነትና... ቀን፣ አሉ 10፡11፣ ሊሳ 28፡2 እኛ ማብ ይመጡ።

38፡24 የምሥራቅም ነፋስ፣ የ15፡2 ማብ ይመጡ። 38፡31-32 ፕልያዲስ... እርግጥ... ድብ፣ የ9፡9 ማብ ይመጡ።

38፡36 ለሌሊት... ለአእምሮም፣ የሚጀምሪያውን ቃል፣ “የቋላ ወፍ” ሁለተኛውን ደግሞ፣ “አውራ ጾር” ብሎ መተርጎም ይቻላል፤ ስዎች እነዚህን የአዕዋፍ ባሕርይ በመመልከት የአዮናን ሁኔታ አስቀድሞ ማወቅ ይችላሉ። ዛሬ፣ ነገሩ እንደዚያ ከሆነ ለሚቀጥለውና የመጀመሪያ ለሆነው ዐቢይ መለኮታዊ ንግ

38፡15 ዘፍ17፡14፣ ዘፍ28፡29፣ ሊዮ4፡10፣ ሊዮ15፡22፣ 18፡5፣ 31፡22
38፡16 ዘፍ1፡7፣ ሊዮ9፡8
38፡17 ሊዮ7፡9፣ 35፡22፣ ግቴ16፡18፣ ራሳ1፡18
38፡18 ጥ4፣ ሊዮ28፡24፣ ሊዮ40፡12
38፡19 ዘፍ1፡4፣ ሊዮ28፡31፣ ማዘ139፣ 11-12

38፡20 ሊዮ24፡13
38፡21 ሊዮ15፡7
38፡22 ዘፍ28፡12፣ ሊዮ37፡6፣ ማዘ105፣ 32፣ 147፣ 17
38፡23 ዘፍ9፡26፣ ሊዮ10፡11፣ ማዘ27፣ 51፣ ሊዮ28፡17፣ 30፣ 30፣ 30፣ 13፣ 11፣ 13፣ ራሳ16፡21

38፡24 ሊዮ27፡21፣ 28፡24፣ ሊዮ10፡13፣ 15፣ 1፣ 16
38፡25 ሊዮ28፡26
38፡26 ሊዮ36፡27፣ ማዘ84፡6፣ 1107፣ 135፣ ሊዮ44፡18
38፡27 ሊዮ28፡26፣ 37፣ 131፣ ማዘ104፣ 14
38፡28 24፡፡1፣ 21፣ ሊዮ5፡10
38፡29 ማዘ147፣ 16-17

38፡30 ሊዮ37፡10
38፡31 ሊዮ9፡9፣ ሊዮ5፡8
38፡32 ዘፍ1፡16፣ 21፣ 23፣ 5፣ ሊዮ13፡10
140፡26፣ 45፣ 12፣ ሊዮ19፡13
38፡33 ዘፍ1፡16፣ ማዘ48፡6፣ ሊዮ31፡36
38፡34 ሊዮ5፡10፣ 22፡11
38፡35 ሊዮ36፡32
38፡36 ሊዮ9፡4፣ 12፣ 13፣ 13፣ 32፣ ሆይ1፡5
38፡37 ሊዮ3፡16፣ ሊዮ22፡11
38፡38 ዘፍ26፡19፣ 17፣ 18፣ 45

38፡39 ዘፍ49፡9
38፡40 ዘፍ49፡9፣ ሊዮ37፡8
38፡41 ዘፍ1፡40፣ 8፡7፣ ማዘ147፡9፣

38፡39 ዘፍ26፡19፣ 17፣ 18፣ 45
38፡40 ዘፍ49፡9፣ ሊዮ37፡8
38፡41 ዘፍ1፡40፣ 8፡7፣ ማዘ147፡9፣

ልትለጉም፣ ወይም የአሮዮንን ማሰሪያ ልትፈታ ትችላለህን?
32 ማዘፍት የተባለውን የከዋክብት ክምችት በወቅቱ” ልታወባ፣ ወይም ድብ የተባለውን ከከብና ልጆቹን ልትመራ ትችላለህ?
33 የሰማያትን ሥርዐት ታውቃለህ? ይህንስ በምድር ላይ እንዲሠለጥን ማድረግ ትችላለህ?

34 “ድምፅህን ወደ ደመናት አንሥተህ፣ ራስህን በጉርፍ ማጥለቅለቅ ትችላለህን?
35 መብረቆችን መስደድ ትችላለህ? እነርሱስ፣ እነሆ፣ እዚህ አለን? ይሉሃል?
36 ለልብ፣ ጥበብን፣ ለአእምሮም ማስተዋልን የሰጠ ማን ነው?”

37 ትቢያ ሲጠርጥር፣ ጓሎችም እርስ በርስ ሲጣበቁ፣
38 ደመናትን ለመቀጠር ጥበብ ያለው ማን ነው?
የሰማያትን የውሃ ገንቦ ዘንቦል ማድረግ ማን ይችላል?

39 “ለአንበሳዪቱ አድኑህ ግዳይ ታመጣለህን? የተራቡ የአንበሳ ግልገሎችን ታጠግባለህን?
40 እነርሱ በዋሽ ወስጥ ያደባሉ፣ በደን የውስጥም ይጋደማሉ።
41 ለጆቹ ወደ ስገዛቸው ሲመጡ፣ ምግብ አጥተው ሲንከራተቱ፣ ለቀሩ መብልን የሚሰጥ ማን ነው?”

39 “የበረሃ ፍጹም የምትወልድበትን ጊዜ ታውቃለህን? ዋልያ ስታምጥስ ተከታትለህ አይተሃል?
2 የእርግዝናቸው ወራት ምን ያህል እንደ ሆነ ትቋጥራለህን? የሚወልዱበትን ጊዜ ታውቃለህን?
3 ተንበርክከው ይወልዳሉ፣ ከምባቸውም ጣር ይገባላሉ።

ግቴ6፡26፣ ሊዮ12፡24 39፡1 ዘፍ49፡21፣ ዘፍ41፡45 39፡2 ዘፍ31፡7-9
32 ወይም በወቅቱ የሚጠጥ ማዘ፣ ከከብ
36 በሰብራይጠብ የዚህ ቃል ትርጉም በትክክል አይታወቅም

38፡15 ብርሃናቸውን ሌሊት፣ ክፋዎች የሚነቀቁት ጊዜ ነው (ዮሐ 3፡19 ይመጡ ለስዕላዊ ገለጻው ከሉቃ 11፡35 ጋር ያነጻጽሩ)። ከፍ ያለው ክንዳቸውም ተሰብሮአል፤ 22፡9 እኛ ማብ ይመጡ።
38፡16 ባሕር ምንጭ፣ ዘፍ 7፡11፣ 8፡2 ይመጡ።
38፡17 የሞት ደጆች፣ የ17፡16 ማብ እንዲሁም የ26፡5-6 ይመጡ።
38፡22-23 በረዶው... ለጦርነትና... ቀን፣ አሉ 10፡11፣ ሊሳ 28፡2 እኛ ማብ ይመጡ።
38፡24 የምሥራቅም ነፋስ፣ የ15፡2 ማብ ይመጡ።
38፡31-32 ፕልያዲስ... እርግጥ... ድብ፣ የ9፡9 ማብ ይመጡ።
38፡36 ለሌሊት... ለአእምሮም፣ የሚጀምሪያውን ቃል፣ “የቋላ ወፍ” ሁለተኛውን ደግሞ፣ “አውራ ጾር” ብሎ መተርጎም ይቻላል፤ ስዎች እነዚህን የአዕዋፍ ባሕርይ በመመልከት የአዮናን ሁኔታ አስቀድሞ ማወቅ ይችላሉ። ዛሬ፣ ነገሩ እንደዚያ ከሆነ ለሚቀጥለውና የመጀመሪያ ለሆነው ዐቢይ መለኮታዊ ንግ

4 ግልገሎቻቸውም ይጠነክራሉ፤ በሚጻም ያድጋሉ፤ ተለይተው ይሄዳሉ፤ ወደ እነርሱም አይመለሱም።

5 ለሚጻ አሀያ ነጻነት የሰጠው ማን ነው? እስራቱንስ ማን ፈታለት?

6 ምድረ በጻውን መኖሪያው፤ የጨውንም ምድር ማደሪያው አድርጌ ሰጡት።

7 በከተማ ውካታ ይሠቃል፤ የነጂውንም ጩኸት አይሰማም።

8 በየተራራው ይሰማራል፤ ሐመልማሉንም ሁሉ ለማግኘት ይወጣል።

9 ጉሽ ያገለገልህ ዘንድ ይታዘዛል? በበረቱህስ አጠገብ ያድራልን?

10 እንዲያርሰህ ልትጠምደው ትችላለህ? ወይስ እየተከተለህ ዕርሻህን ይጉለጉልሃለን?

11 ጉልበቱ ብርቱ ስለ ሆነ ትተማመንበታለህ? ከባዱን ሥራህንስ ለእርሱ ትተዋለህ?

12 እህልህን እንዲሰበሰብልህ፤ በውድማህን ላይ እንዲያከማችልህ ታምነዋለህን?

13 ሰገን ክንፎቿን በደስታ ታራግባለች፤ ነገር ግን እንደ ሽመላ ሳባዎች ሊሆኑ አይችሉም።

14 ዕንቀጥላህን መሬት ላይ ትተላለች፤ እንዲዋቅም በአሸዋ ውስጥ ትተወዋለች።

15 እግር እንደሚሰብረው የዱር አውሬም እንደሚረገጠው አታስብም።

16 የእርሷ እንዳልሆኑ ሁሉ በልጆቿ ትጨክናለች፤ ድካሚያ በከንቱ ቢቀር ደንታ የሳትም፤

17 ስገዚሳከከሮ ጥበብ ነሥቶአታልና፤ ማስተዋልንም አልሰጣትም።

18 ለመሸምጠም ክንፎቿን ስትዘረጋግ፤ በፈረሰና በጋላቢው ትሥቃለች።

19 ለፈረስ ጉልበትን ትሰጠዋለህን? ዐንገቱንስ ጋማ ታለብዋለህን?

20 እንደ አንበባ የምታስዘለለው አንተ

39፥5 ዘፍ16፥12
 39፥6 ኢዮ24፥51
 30፥4፥71 መዝ107፥34
 ኢር2፥24፥14፥61
 17፥6
 39፥7 ኢዮ3፥181
 5፥22
 39፥8 ኢሳ32፥20
 39፥9 ዘፍ42፥27፤ ዘ021፥61 ዘፍ23፥32
 39፥10 ኢዮ41፥131 መዝ32፥9
 39፥11 ቀ19፥ኢዮ40፥16፥41፥12፥221 መዝ147፥10
 39፥13 ዘካ5፥9
 39፥15 2፥71፥4፥9
 39፥16 ቀ17፥1፥4፥3
 39፥17 ቀ16፥ኢዮ21፥22
 39፥18 ኢዮ5፥22
 39፥19 ቀ11
 39፥20 ኢዮ41፥25፤ ኢር8፥16፥ኢል2፥4፥51፥2፥9፥17
 39፥21 ቀ11፤ ኢር8፥6
 39፥22 ኢዮ5፥22
 39፥23 ኢሳ5፥28፤ ኢር5፥16፥5፥3
 39፥24 ዘፍ10፥9፤ ኢር4፥5፥19፥10፥7፤ 14፥ኦም3፥6
 39፥25 ኢሳ6፥5፤ ኢር8፥6፥ኦም1፥14፤ 2፥2
 39፥26 ኢር8፥7
 39፥27 ኢር49፥16፤ ኢዘ1፥4፥10፥2፥9
 39፥28 ኢር49፥16፤ ኢዘ1፥3
 39፥29 ኢዮ9፥26
 39፥30 ግቴ24፤ 28፥ሉቃ17፥37

40፥1 ኢዮ5፥81
 10፥2
 40፥2 ኢዮ9፥13፥15፤ 11፥8፥13፥3፥133፥131 ርመ9፥20
 40፥4 መሳ18፥19፤ 29፥9፥42፥6
 40፥5 ኢዮ9፥3፥15

ነህን?
 የማንከራፋቱም ገናናነት አስፈሪ ነው።

21 በጉልበቱ እየተመካ በብርቱ ይጉደፍራል፤ ጦርነት ሊገጥም ይወጣል።

22 ያለ አንዳች ሥጋት፤ በፍርሀት ላይ ይሠቃል፤ ሰይፍ ቢመዝገበትም ወደ ጎሳ አይልም።

23 ከሚረቀቀው ጦርና አንካቢ ጋር፤ የፍላጻው ከረጅ ጉኑ ላይ ይንካካል።

24 በወኔ መሬቱን እየጉደፈረ ወደ ፊት ይሸመጥጣል፤ የመለከት ድምፅ ሲሰማ ያቅጠጠጠዋል።

25 መለከቱ ሲያገባርቅ፤ 'እስይ' ይላል፤ የአካሉን ጩኸትና የሰራዊቱን ውካታ፤ ጦርነትንም ከሩቅ ያሸታል።

26 ጭልፊት የሚበረው፤ ክንፎቹንም ወደ ደቡብ የሚዘረጋው፤ በአንተ ጥበብ ነውን?

27 ንስር ወይ ላይ የሚመጥቀው፤ ጎጆውንም በከፍታ ላይ የሚሠራው፤ በአንተ ትእዛዝ ነውን?

28 በገደል ላይ ይኖራል፤ በዚያም ያድራል፤ ምሽጉም የቋጥኝ ጫና ነው።

29 እዚያ ሆኖ የሚነጥቀውን ይቃኛል፤ ዐይኑም ከሩቅ አጥርቶ ያያል።

30 ጫፍቶቹ ደም ይጠጣሉ፤ እርሱም በድን ካለበት አይታጣም።"

40 እግዚአብሔርም ኢዮብን እንዲህ አለው፤

21 ሁሉን ከሚችል አምላክ ጋር ተስራክሮ የሚረታው አለን?
 ስገዚሳከከሮን የሚወቅስ እርሱ መልስ ይሰጥ!"

3 ኢዮብም ለእግዚአብሔር እንዲህ ሲል መለሰ፤

4 "እኔ ከንቱ ሰው፤ ምን እመልስላሃለሁ? እጅን በአፈ ላይ አጭናለሁ።

5 እንድ ጊዜ ተናገርሁ፤ የምመልሰው የለኝም፤ ሁለተኛም ተናገርሁ፤ ከእንግዲህ አንዳች አልጨምርም"

39፥5 ለሚጻ አሀያ፤ 24፥5 እንዲሁም በዘፍ 16፥12 ማብ ይመ ላይ ስለ እስግኤል የተጻፈውን ይመልከቱ።
 39፥9-12፤ የሚጻ አሀያ ከቤት አሀያ (ለሚጻ አሀያ) ጋር (ቀ. 7) እንደ ተነጻጸረ ሁሉ ጎሽ ከበሬ ጋር ተነጻጽሮአል።
 39፥11 ብርቱ ስለ ሆነ፤ በብሉይ ኪዳን ጎሽ የጥንካሬ ምሳሌ ነው (ዘፍ 23፥22፤ 24፥81 ዘዳ 33፥17፤ መዝ 29፥6 ይመ።) እንደዚሁም ጎሽ ከዝሆና ከአውራሪስ ቀጥሎ በትልቅ ነትና በገይላኝነት የታወቀ የምድር እንስሳ ነበር።
 ተያቂ ስለ ሌለ ከተደረገው ንግግር ሁሉ ለየት ያለ ነው፤ ይህ የሆነው ሰገን አስደናቂ አእምሮ በመሆኑ ሊሆን ይችላል?
 39፥13 እንደ ሽመላ ሳባዎች፤ የሽመላ ሳባዎች እጅግ አስደናቂዎች ናቸው (ዘካ 5፥9 ይመ።)።
 39፥18 በረሀፍ ቢጋብወን ወደሚተላለፉ አንቀጽ መሸጋገሪያ ነው።
 39፥19-25፤ በተደረገው ንግግር ውስጥ የቤት እንስሳ የሆነው ፈረስ ብቻ ነው፤ ይህ እውነታ ይሆናል ተብሎ የታሰበ ባይ

ሆንም እንኳ የገታጋ ሰላማ ያሳካል፤ ከዚህም ላይ በተለይ የተመለከተው የጦር ፈረስ ነውና።
 39፥20 ለንጽ አንበባ፤ ፈረሰና አንበባ በኢር 51፥27፤ እና በራእ 9፥7 ላይ ተነጻጽሮዋል፤ ከኢል 2፥4 ጋር ያነጻጽሩ።
 39፥26 ጭልፊት፤ ጭልፊት በመካከለኛው ምሥራቅ የሚኖር አዕዋጅ አይደለም፤ ነገር ግን ከረምት ሲገባ በአገሩ ደቡባዊ ክፍል ወቅቱን ለማለል ገሣ ሲያደርግ ለተወሰነ ጊዜ በዚያ ቁይታ ያደርጋል።
 39፥27 ንስር፤ ምናልባት ጥምብ እንሣ አጥራ ሊሆን ይችላል (ቀ. 30 ይመ።)።
 40፥1-2፤ የምደራሚው መለኮታዊ ንግግር ማጠቃለያ ነው። ምላሽ ይሰጠው ዘንድ እግዚአብሔር ኢዮብን በድምጽ ይጠይቀዋል።
 40፥3-5፤ እንደ "ንጉሥ" (31፥37) ሳይሆን በድንዛቤ የምሬት ቃል ሳይሆን ነገሩን የጸምጣል።
 40፥4 እኔ ከንቱ ሰው፤ የዕብራይስጡ ቃል፤ "ጥቂት" ወይም "አሳፊላጊ" ማለትም ነው።
 40፥5 አንድ ጊዜ... ሁለተኛም፤ የ5፥19 ማብ ይመ።

፩ እግዚአብሔርም በወውሎ ነፋስ ውስጥ ሆኖ፤ ለኢዮብ እንዲህ ሲል ተናገረ፤

፯ “እንግዲህ እንደ ወንድ ወገብህን ታጠቅ፤ እኔ አጠይቅሃለሁ፤ አንተም መልሰላኝ።

፮ “ፍርድን ታቃልላለህን? ወይስ አንተ ጻድቅ ለመሆን እኔን ትኩንኛለህ?

፯ እንደ ከግዚአብሔር ክንድ ያለ ክንድ አለህን? ድምፅህን እንደ እርሱ ድምፅ ሊያንጉደጉድ ይችላልን?

፲፬ እንግዲያን ክብርንና ልዕልናን ተኩናጽፍ፤ ግርማ ሞስንም ተላበስ፤

፲፭ ፉሳህን አፍስስ፤ ትዕቢተኛውን ሁሉ ተመልክተህ አዋርደው፤

፲፮ ትዕቢተኛውን ሰው ሁሉ ተመልክተህ ዝቅ አድርገው፤ ክፉዎችንም በቆሙበት ስፍራ አድቅቃቸው።

፲፯ ሁሉንም በአንድ ላይ ከዕደር ደባልቃቸው። ፈታቸውንም በመቃብር ውስጥ ሸፍን።

፲፰ እኔም ቀኝ እጅህ እንደምታድንህ፤ በዚያን ጊዜ አረጋግጫ እቀበላለሁ።

፲፱ “አንተን እንደ ፈጠርሁ፤ የፈጠርሁትን፤ “ብሄሞት”ን ጉማሬን ተመልክት፤ እንደ በሬ ሃር ይበላል፤

፳ በርታቱ ወገብ ውስጥ፤ ገይሎም በሆዱ ጡንቻ ላይ ነው።

፳፯ ጅራትክ እንደ ጥድ ዛፍ ይወዛወዛል፤ የወርቅ ጅማት የተጉነጉነ ነው።

40፥6 ዘ፬14፥21
 ኢዮ38፥1
 40፥7 ኢዮ38፥3
 40፥8 ኢዮ21
 15፥25፤27፥2134፥17
 1፣፳፯፥3
 40፥9 ዘ፬20፥191
 2ክፍ32፥8፤ኢዮ36፥
 33፤መገ98፥1፤አፋ
 6፥8፤ኦገ10፥5
 40፥10 መገ29፥1-
 2፤45፥3፤93፥1፤96፥6፤
 104፥1፤145፥5
 40፥11 ኢዮ20፥281
 መገ7፥1፤118፥27፤
 ኢ፡42፥11፤5፥25፤94፥
 12፥19፤10፥5፤13፥3፥
 5፤23፥9፤24፥10፤25፥
 12፤26፥5፤30፥27፤32
 ፥19፤42፥25፤51፥120፤
 ኤር7፥20፤9፥1፤61
 ሰፍ1፥18
 40፥12 1፣፱-2፥7፤
 መገ10፥4፤52፥5፤60፥
 12፥አ፡42፥5፤25፥11፤
 28፥3፤63፥2-3፥6፤አ፡
 48፥29፤49፥16፤49፥
 5፥20፥ግ25፥8፤7፥10
 ሰፍ2፥1፤10፤ዘገ10፥5፤
 ግ፡4፥4፥31፤፳፥5፥5
 40፥13 ዘገ16፥31-
 34፤ኢዮ4፥9
 40፥14 ዘ፬15፥6፥
 12፤መገ18፥35፤20፥
 6፤48፥10፥60፥5፤108
 ፥6፤ኢ፡41፥1፤10፥63፥5
 40፥15 ኢዮ9፥91
 ኢ፡41፥1፤7፤65፥25
 40፥16 ኢዮ39፥111
 41፥9
 40፥17 ኢዮ41፥15
 40፥18 ኢዮ41፥12፤
 ኢ፡41፥1፤4፤49፥2
 40፥19 ዘፍ3፥24፤
 ኢዮ4፥17፤9፥91፥4፤
 33፤መገ40፥5፤139፥
 14፤ኢ፡427፥1

18 ሰጥንቱ እንደ ናስ ቱቦ፤ እጅና እግርቺም እንደ ብረት ዘንግ ናቸው።

19 እርሱ የከግዚአብሔር ሥራ አውራ ነው፤ በሰይፍ ሊቀርበውም የሚችል ፈሳሪው ብቻ ነው።

20 ኩረብቶች ምግቡን ያበቅሉለታል፤ አውሬዎችም ሁሉ በኩረታው ይፈነግራሉ።

21 በውሃ ላይ የሚያድጉ ዕፅዋት ጥላ ሥር ይተኛል፤ በረገግ ስፍራ ደንገል መካከል ይደበቃል።

22 በውሃ ላይ የሚያድጉ ዕፅዋት በጥላቸው ይጋርዱታል፤ የወንዝ አካያ ዛፍች ይሸፍኑታል።

23 ወንዙ በጎይል ቢጉርፍም፤ አይደነግጥም፤ የርጻዩን ለስከ አፋ ቢሞላም፤ እርሱ ተረጋግቶ ይቀጠባል።

24 ዐይኑን ሸፍኑ ልትይዘው፤ አጥምደህም አፍንጫውን ልትበላ ትችላለህ?

41 “ሌዎታንን በመንጠቆ ልታወባው፤ ወይም ምሳሌን በገመድ ልታስረው ትችላለህን? መሰረቱን በአፍንጫው ልታስገባ፤ ወይም ጉንጫን በሚንጠቆ ልትበላ ትችላለህን?

40፥20 ኢዮ5፥23፤መገ104፥14፥26 40፥21 ዘፍ41፥2፤ኢዮ8፥11፤መገ68፥30፤ኢ፡435፥7 40፥22 መገ1፥3፤ኢ፡944፥4 40፥23 ኢ፡3፥1፤ኢ፡48፥7፤11፥15 40፥24 2ክፍ19፥28፤ኢዮ41፥2፥7፥26፤ ኢ፡43፥7፥29 41፥1 ኢዮ3፥8፤ኢ፡ጥ4፥2 41፥2 ኢዮ40፥24፤ኦገ19፥14

፯15 ጉግሬ ወይም ዘሆን ፯17 ምናልባት ግጥ ግለት ሊሆን ይችላል ፯1፤ ምናልባት ዐዘ ሊሆን ይችላል

40፥6፤ 38፥1 እና ግ፡4፤ ይመጡ።

40፥7፤ ዘ፬38፥3 ላይ ተደግግሎ (በዚያ ያለውን ግ፡4 ይመጡ)።

40፥8-14፤ ለሁለተኛው መለኮታዊ ንግግር መገቢያ ሲሆን በ41፥34 ላይ ይደመደማል። እንደ መጀመሪያው የንግግር ክፍል ላይሆን፤ እግዚአብሔር በዚህ ስፍራ እርሱ ጻድቅ እንደ ሆነ በአንጻሩ ደግሞ ኢዮብ ራሱን ጻድቅ አድርጎ መመልከት ከንቁ እንደ ሆነ ይናገራል። ኢዮብ በም 21 እና በም 24 ላይ እግዚአብሔር የክፉ ሰነድን እኮይ ምግብር በተመለከተ ግድ አንድ ሊሰው ገልጻል፤ ነገር ግን በዚህ ስፍራ ኢዮብ ጻድቅን ለግስ ፈን ችሎታ ባይኖረውም እንኳ እግዚአብሔር ጽድቅን ለማስፈን ውሳኔውም ሆነ ችሎታው እንዳለው ይናገራል። ስለዚህ የዚህ ተግዳሮት እንድንታወቅ ኢዮብ ራሱን ግጥራትን ይህን ሁሉ መተው እንዳለበት የሚያስተምር ነው (ፉ፥ 14)፤ እነዚህ ሁሉ ነገሮች ከእግዚአብሔር ብርቅ እጅ በታች ናቸው (ፉ፥ 9 ይመጡ)።

40፥8 ጻድቅ ለመሆን እኔን ትኩንኛለህ? ኢዮብ በ19፥6 ላይ እግዚአብሔር በድሉኛል ብሎአል።

40፥9-10 ክብርንና ልዕልን ተኩናጽፍ፤ የሰብራይስጡ በመገ104፥1 ላይ “ክብርንና ግርማን ለበህ” ብሎ እግዚአብሔር ርን ይገልጻል። ኢዮብ ችሎታ ስላለው ራሱን አምላክ እንዲያደርግ እግዚአብሔር ጥያቄውን ያቀርባል።

40፥11-12፤ እነዚህን ነገሮች 1ታ ራሱ እንደሚፈጸም በኢ፡4 13፥11 ላይ ተገልጿል።

40፥13 ከዕደር፤ የ7፥21 ግ፡4 ይመጡ።

40፥14 ቀኝ እጅህ እንደምታድንህ፤ ከመገ 49፥7-9 ጋር ያገጻጻፋ (ግ፡4 ይመጡ)።

40፥15-24፤ ከሁለቱ ቅኔዎች የመጀመሪያው ሲሆን (ም 41 ሁለተኛውን ግጥም ይዘላል)፤ ለያንጻጻጹ ክፍል ገዙፍ የጻሩ

እንስሳት የሚገልጹ ነው፤ የተጀመረውንም ስለ እንስሳት የሚያውቁ ውን ከፍል የጀምራል ም 39።

40፥15 ብሄሞት፤ ቃሉ የዕብራይስጥ ሲሆን፤ ትርጉሙም “አውሬ” ግለት ነው፤ በየብል የሚኖር ገዙፍ እንስሳትም ያመለ ክታል። እርሱን ለመግለጽ በፉ 16-24 ላይ ያሉት ቃላት ፍጹም ቅኔያዊና ግንቅ የተጠሩ ናቸው። የፈጠርሁትን፤ ከእግዚአብሔር ፍጥረት የመከላ እንጂ ተፈት ይደደዳል።

40፥18 ብረት፤ የ19፥24 ግ፡4 ይመጡ።

40፥19 የእግዚአብሔር ሥራ አውራ ነው፤ የዕብራይስጡ ቃል፤ “ሥራው” መጀመሪያ የሚል ትርጉም አለው፤ ይህም በሰዕላዊ ገለጻ የተባለውን መጀመር የሚያሳይ ነው (ም፡4 8፥12፥22) ይመጣ። እዚህ ላይ የሚገኘው ገላጭ ሐረግ የገዙፍ እንስሳት ምሳሌ የሆነው፤ “ብሄሞት” በልዑል እግዚአብሔር ቀጥጥር ሥር መሆኑን ያሳያል።

40፥21-23 በረገግ ስፍራ ደንገል... አካያ ዛፍች... የርጻዩን፤ ከገላጭ ባሕር በስተ ሰሜን የሚገኘው “ሁሉ” የተባለ ውን አካባቢ የሚገልጽ ሳይሆን ይቀርባል።

40፥24፤ ብሄሞት፤ የ41፥1 ላይ የተጠቀሰው ሌዎታን በተ መሳሳይ ዘዴ መያዛቸውን ያመለክታል።

41፥1-34፤ ከሁለቱ ቅኔዎች የመጨረሻው ሲሆን፤ የእግዚአብሔር የመጨረሻ ንግግር ነው (የ40፥15-24 ግ፡4 ይመጡ)።

41፥1 ሌዎታንን፤ ብሉይ ኪዳን ይህን ቃል የሚጠቀሙበት በተመሳሳይነቱን በቀጥታ ትርጉም ነው። ከዚያዊ አነጋገራት በተመለከተ የ38 ግ፡4 ይመጣ። ሌዎታን እንደግ ገዙፍ የባሕር እንስሳ ነው (መገ 104፥26 ይመጣ)፤ እዚህ ላይ ግን ዐዘን ሳይመለከት አይቀርም። (አግሬጭ ትርጉሙን ይመጣ)። በዚህ ዕድራፍ ውስጥ የተገለጸው ሌዎታን በም 40 ላይ ከተጠቀሰው ብሄሞት ይልቅ እጅግ በጣም አስፈሪ እንስሳ ነው።

3 እርሱ እንድትምረው ይለማመጥሃል?
በለስላሳ ቃላትስ ይናገርሃል?
4 ለዘላለም ባሪያ ታደርገው ዘንድ፣
ከአንተ ጋር ይዋዋልል?
5 እንደ ወፍ አልምድኸው ከእርሱ ጋር
ልትጫወት ትችላለህ?
ወይስ ለሴት አገልጋዮችህ መጫወቻነት
ታስረዋለህ?
6 ነጋዴዎችህ በእርሱ ላይ ይከራከራሉ?
ለቸርቻራዎችህ ያከፋፍሉታል?
7 ቂዳው ላይ እንኳሉ ልትሰካ፣
ጭንቅላትንም በዓሣ መውጊያ ጦር
ልትበሳ ትችላለህ?
8 እርሱን አስቲ ንካው፣
ግብግብን ታስታውሳለህ፤ ከቶም
አያላምድህም።
9 እርሱን በቀጥተኛ ሥር አውሳለሁ ማለት
ዘበት ነው፤
በዐይን ማየት እንኳ ብርክ ያስይዛል።
10 ሊቀሰቅሰው የሚደፍር የለም፤
ማን ፊቱ ሊቆም ይችላል?
11 ነክቶት በሰላም የሚሄድ ማን ነው?
ከሰማይ በታች ማንም የለም።
12 ስለ ብርታቱና ስለ አካላቱ ውበት፣
ስለ እጅና እግሩ ከመናገር
አልቁጠብም።
13 የደረበውን ልብስ ማን ሊያወልቅ ይችላል?
ማንስ ሊለገመው ወደ መንጋጋው
ይቀርባል?
14 አስፈሪ ጥርሶቹ የተገጠጠቡትን፣
የአፋን ደጅ ማን ደፍሮ ይከፍታል?
15 ጀርባው፣ አንድ ላይ የተጣበቁ፣
የጋሻ ረድፎች አሉት፤
16 እጅግ የተቀራረቡ ስለ ሆኑ፣
ነፋስ በመካከላቸው አያልፍም።
17 እርስ በርስ የተገጣጠሙ ናቸው፤
አንዱ ከአንዱ ጋር ተጣብቆአልና ማንም
ሊለያዩቸው አይችልም።
18 እንጥሽታው የብርሃን ብልጭታ ያወጣል፤
ዐይኖቹም እንደ ማለጻ ሮራ ናቸው።
19 ከአፋ ፍም ይወጣል፤
የእሳት ትንታግ ይረጫል።
20 በሽምብቆ ማገዶ ላይ ከተጣደ ድስት
እንደሚወጣ እንፋሉት፣
ከአፍንጫው ጢስ ይትጉለጉላል።
21 እስትንፋሱ ከሰል ያቀጣጥላል፤
የእሳትም ነበላባል ከአፋ ይወጣል።
22 ብርታት በሰገገቱ ውስጥ አለ፤

41፡4 19720፡31
41፡7 ለዮ40፡24
41፡8 ለዮ3፡8
41፡9 ለዮ40፡16
41፡10 2ኤ520፡6
1ኢዮ3፡81ኢላ46፡51
ኢር50፡441ኤ2፡6፡17
41፡11 ለሴ3፡111
ኢዮ10፡4134፡331
ሐሥ4፡241ሮ2
11፡3511ቆር10፡26
41፡12 ለዮ39፡111
40፡18
41፡13 ለዮ30፡111
39፡10
41፡14 ማ22፡13
41፡15 ለዮ40፡17
41፡18 ለዮ3፡9
41፡19 4710፡6
41፡20 ማ18፡8
41፡21 ለዮ4፡91
ማ18፡81ኢላ10፡
17፡1144130፡271
33፡1414017166፡
14-161ኢር4፡4
41፡22 ለዮ39፡11
41፡24 ማ18፡6
41፡25 ለዮ3፡81
39፡20
41፡26 ለሴ8፡181
ኢዮ40፡24
41፡27 ፉ29
41፡28 ማ9፡1፡5
41፡29 ፉ27፡ኢዮ
5፡22
41፡30 ለጋ28፡271
41፡151ኢዮ1፡3
41፡31 14ሙ
2፡141ኤዝ3፡2፡2
41፡33 ለዮ40፡19
41፡34 ለዮ28፡81
ማ18፡8፡271101፡51
131፡18፡9፡6፡171
21፡4፡30፡13

አሸባሪነትም በፊቱ እመር እመር
ይላል።
23 የሥጋው ንብርብር እርስ በርስ የተጣበቀ፣
በላዩ የአናና ከሶታው የማይናጋ ነው።
24 ደረቱ እንደ ዐለት የጠጠረ፣
እንደ ወፍም ድንጋይም የጠነከረ ነው።
25 እርሱ በተነሣ ጊዜ፣ ንያላን ይርዳሉ፤
በሚንቀሳቀስበትም ጊዜ ወደ ጓላ
ያፈገፍጋሉ።
26 ጦር፣ ፍላጻ ወይም አንክሲ፣
ሰይፍም ቢያገኘው አንዳች አይጉዳውም።
27 እርሱ ብረትን እንደ አገዳ፣
ናሰንም እንደ ነቀዘ ዕንጨት ይቁጥራል።
28 ቀስት አያባርረውም፤
የወንጭፍ ድንጋይም ለእርሱ እንደ
ገለባ ነው።
29 ቂመጥ በእርሱ ፊት እንደ ገለባ ነው፤
ጦር ሲሰበቅ ይሥቃል።
30 የሆዱ ሥር እንደ ሸካራ ገል ነው፤
እንደ መውቂያ መሣሪያም በጭቃ ላይ
ምልክት ጥሎ ያልፋል።
31 እንደሚፈላ ምንቸት ጥልቀን
ያኖወጠዋል፤
ባሕሩንም እንደ ሽቶ ብልቃጥ
ያደርገዋል።
32 ያለፈበትን መንገድ ብሩህ ያደርጋል፤
ቀላዩንም ሽበት ያወጣ ያስመስለዋል።
33 ያለ ፍርህት የተፈጠረ፣
እንደ እርሱ ያለ በምድር ላይ የለም።
34 ከፍ ያሉትን ሁሉ በንቀት ይመለከታል፤
በትዕቢተኞችም ሁሉ ላይ ንጉሥ ነው።”

ኢዮብ
42 መለስ፤

24 “አንተ ሁሉን ማድረግ እንደምትችል፣
ዕቅድም ከቶ እንደማይሰናከል
ዐውቅሁ።
3 አንተ፣ ‘ያለ ዕውቀት ዕቅድን
የሚያደባገዝ ይህ ማን ነው’ አልኸኝ፤
በእርግጥ ያልገኝን ነገር፣
የማላውቀውንና ላሰተውለው
የማልቸለውን ጉዳይ ተናገርሁ።
4 “ሰማኝ፣ ልናገር
እኔ እጠይቃለሁ፤
አንተ ትመልከህኛለህ’ አልኸኝ።
ፉ 11 እንዳንድ ትርጉሞች “በወላ የሚጠይቁን ማን ነው?
ከሰማይ በታች ያለው ሁሉ ንብረቱ ነው” ይላሉ።

41፡101 ለቀጥታ ብርቱ እንሰላ ነው፤ እግዚአብሔር ግን
እጅግ ገደል አምላክ ነው።
41፡111 በቀጥታ አይሁን እንኳ ሐዋርያው ዳውሎስ
በሮሜ 11፡35 ላይ ጠቅሶታል ተብሎ ይታሰባል።
41፡14-15 አስፈሪ ጥርሶቹ... የአፋን ደጅ... ጀርባው...
የጋሻ ረድፎች አሉት፤ የዐስ ባሕርይ ነው።
41፡18-211 እጅግ ተሞላሊታዊ ነው፤ የተጋነነ ቅኔያዊ
አቀራረብ ነው።
41፡27 ብረትን፣ የ19፡24 ግብ ይመ።።
41፡30 እንደ ሸካራ ገል፣ የተሰበረ የሽከጫ ዕቃ ነው።
41፡34 በትዕቢተኞችም ሁሉ ላይ ንጉሥ ነው፤ እነዚህን

42፡2 ዘፍ18፡141
2ኤ520፡61ኢዮ16፡
19፡ግ፡19፡261ኤሥ
4፡281ኢፈ1፡111
42፡3 ለዮ5፡91
34፡35
42፡4 ለዮ38፡3

ፍጥረታት ሊያዋርድ የሚችሉው እግዚአብሔር ብቻ ነው። እግዚ
አብሔር እንዲሞክረው ባንገረውም እንኳ ኢዮብ ይህን ያደርጋል
ተብሎ አይጠበቅም (40፡11-12 ይመ።።
42፡1-61 ለሁለተኛው የእግዚአብሔር ንግግር ኢዮብ የተና
ገረው የመጨረሻ ንግግር ነው።
42፡21 ለዮብ በመጨረሻ እግዚአብሔር ሆነ የእግዚአብሔር
ዐላግ እጅግ ምጠቅ እንደ ሆነ ተመልክቷል።
42፡31 ለዮብ በ38፡2 ላይ ያለውን የእግዚአብሔርን ቃል
ይጠቅሳል።
42፡4 አልኸኝ፤ ለዮብ በ38፡3 እና በ40፡7 ላይ ያለውን
የእግዚአብሔርን ቃል ይጠቅሳል።

፤ጅርዬ ስለ አንተ ሰምታ ነበር፤
አሁን ግን ዐይኔ አየኸሁ።
፻ለዚህ ራሴን እንቃለሁ፤
በትቢያና በዐመድ ላይ ተቀምጦ ንስሐ
እገባለሁ።”

መደምደሚያ

⁷እግዚአብሔር ይህን ለኢዮብ ከተናገረ በኋላ፣ ቴማንያውን አልፋገን እንዲህ አለው፤ “እንደ አገጋጋዬ እንደ ኢዮብ ስለ እኔ ቅን ነገር ሰጣልተናገራችሁ፤ ቀጣዩ በአንተና በህላቱ ባልገጅርኸህ ላይ ነደአል። ፻አሁን እንግዲህ ሰባት ወይፈኖችና ሰባት አውራ በነት ይሣችሁ ወደ አገጋጋዬ ወደ ኢዮብ ሂዱ፤ የሚቃጠል መሥዋዕትም ስለ ራሳችሁ አቅርቡ። እንደ አሳፋሪ ተግባራችሁ እንዳላደርግባችሁ አገጋጋዬ ኢዮብ ስለ እናንተ ይጸልያል፤ እኔም ጸሎቱን አቀብላለሁ፤ እንደ አገጋጋዬ እንደ ኢዮብ ስለ እኔ ቅን ነገር አልተናገራችሁምና።” ⁹ይግረውም አልፋዝ፣ ስሐዊው በልዳዳስና ማዕታዊው ሰፋር እግዚአብሔር እንደ ተናገራቸው አደረጉ፤ እግዚአብሔርም የኢዮብን ጸሎት ተቀበለ።

¹⁰ኢዮብ ለወዳጆቹ ከጸለየ በኋላ፣ እግዚአብሔር እንደ ገና አሰለጸገው፤ ቀድሞ በነበረው ፈንታ ዕጥፍ አድርጎ ሰጠው። ¹¹ወንድ ሞቼና እንጉቹ፤ ቀድሞም ያውቁት የነበሩ ሁሉ ወደ እርሱ መጡ፤ በቤቱም ከእርሱ ጋር ማግብ በሉ። እነርሱም ሐዘናቸውን ገለጠውት፤ እግዚአብሔርም ከመጠበቅ መሳራ ሁሉ አጽናኑት፤ እያንዳንዳቸውም ጥራ ብርኖህ የወርቅ ቀለበት ሰጡት።

42፥5 መ413፥22፤
አዮ26፤14፤አላ6፤51
ግቴ5፤81፤ሐቃ2፤301
ርግ10፤171
አ.ፈ.1፤17-18
42፥6 ስ010፤310፤
9፤61፤አዮ2፤816፤291
34፤33፤140፤41፤ሐዝ
6፤91፤ርግ12፤3
42፥7 ፋ8፤አሉ
1፤71፤አዮ9፤1513፤23
42፥8 ፋ7፤ዘፍ
8፤201፤207፤ዘፍ፤
23፤1፤291፤አዮ
1፤8122፤301፤ሐዝ
45፤23፤የ05፤15-
161፤የሐ5፤16
42፥9 ስፍ19፤211
20፤17፤አዮ2፤11፤
ሐዝ14፤14
42፥10 ስዳ30፤31
አዮ1፤43፤መዝ14፤71
85፤1-3፤126፤5-6፤
ፈ2፤8-9፤የ05፤11
42፥11 ስፍ37፤35፤
አዮ19፤13
42፥17 ስፍ15፤15

፤ጅርዬ ስለ አንተ ሰምታ ነበር። ¹¹ወንድ ሞቼና እንጉቹ፤ ቀድሞም ያውቁት የነበሩ ሁሉ ወደ እርሱ መጡ፤ በቤቱም ከእርሱ ጋር ማግብ በሉ። እነርሱም ሐዘናቸውን ገለጠውት፤ እግዚአብሔርም ከመጠበቅ መሳራ ሁሉ አጽናኑት፤ እያንዳንዳቸውም ጥራ ብርኖህ የወርቅ ቀለበት ሰጡት።

¹²እግዚአብሔርም ከፈተኛው ይልቅ የኋለኛውን የኢዮብን ሕይወት ባረከ። እርሱም ዐሥራ አራት ሺህ በነች፤ ስድስት ሺህ ግመሎች፤ አንድ ሺህ ጥማድ ሰፈዎች፤ አንድ ሺህ እንስት አሁዮችም ነበሩት።

¹³ደግሞም ሰባት ወንዶችና ሦስት ሴቶች ልጆች ነበሩት። ¹⁴የመጀመሪያዎን ይሚማ፣ ሁለተኛዎን ቃሥያ፣ ሦስተኛዎንም አማል ያሉት የራስ ብሎ ሰየማቸው። ¹⁵እንደ ኢዮብ ሴቶች ልጆች የተዋቡ ሴቶች በምድሪቱ ሁሉ አልተገኙም፤ አባታቸውም ከወንድም ችግር ጋር ርስት ሰጣቸው።

¹⁶ዚህ በኋላ እዮብ እንድ መቶ አርባ ዓመት ኖረ፤ ልጆቹንና የልጅ ልጆቹን እስከ አራት ትውልድ ድረስ አዩ። ¹⁷በዚህ ሁኔታ አርጅቶ፣ ዕድሜ ጠገባ ሞተ።

⁷11 ሰጠው ይህም ስለፈጠረው ስለፈጠረው የገዛብ ይህን ነው፤ ግን ከብዙ ተናግሮ በትክክል አይቃወምም

42፥5፤ እግዚአብሔርን የሰጡት ኢዮብ፤ የኢዮብ ሦስቱ ባልገጅርኸህ እንዲህም አለሁ ብቻ ነበሩ፤ ነገር ግን አሁን ኢዮብ እግዚአብሔርን አየ (አላ 6፤5 ይመ)፤ ይህም በእምነት ዐይኑን በመንፈሳዊ መረዳት ነው። ስለዚህ አሁን እግዚአብሔር ስለ ስድ ወቅ ያለውን ዕቅድ (ፋ 2 ይመ) ሊቀበል ይችላል። **ዐይኔ አየኸሁ** በ19፥26 ላይ ለተሰጠው ተስፋ (ግብ ይመ) እንደ ቀዳሚ እጅ ገብ (ቀብድ) የሚቋቋር ነው።

42፥6 ፈንታ እንቃለሁ፤ የ9፥21 ግብ ይመ። ኢዮብ በእግዚአብሔር ላይ ስለ ተናገረው የድፍረት ቃል ራሱን ዝቅ በማድረግ (40፥4-5 ይመ) ንስሐ ይገባል። **በትቢያና በዐመድ**፤ 30፥19 እና ግብ ይመ።

42፥7-9፤ ኢዮብ በመከራው ጊዜ በቃልና በተግባር ቢበድለም፤ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ አገኘ፤ ወዳጆቹ ግን ተገሡ። ምክንያቱም በቀጣ ላይ ሳለና እግዚአብሔርን “ለምን እንዲህ ይህናል?” ባለበት ጊዜ እንኳን በእርሱ ፊት በቅንነት ለመናገር ቋርጦ ተነሥቶ ነበር። የኢዮብ አማካሪዎች ግን በቃላት የሰበረቀ የተዋበ ሃይማኖታዊ ንግግር ቢያደርጉም እንኳ፤ እናከብረዋለን የሚሉትን ለምሳክ የሚያሳይ ሕያው ዕውቀት አልነበረበትም። ኢዮብ ከእግዚአብሔር ጋር የተገራገረ እነርሱ ግን ስለ እግዚአብሔር እናውቃለን በማለት ብዙ ሐሳብ አካጥኗቸውናል። ከእጉል መንፈሳዊነትና ድፍረት የተነሣም የሌላቸውን ዕውቀት አለን እስከ ግለት ድርሰው ነበር። ኢዮብ ለምን እንደሚሠቃይም የሚያውቁ መሰላቸው።

42፥7-8 አገጋጋዬ... ኢዮብ ይህ ሐረግ በዚህ ክፍል አራት ጊዜ ተጠቅሷል።

42፥10፤ ኢዮብ ስሙን ላጠፋት ሰዎች ያደረገው ጸሎት፣ ጌታችን በማቱ 5፥44 ላይ ለአስተማሪው ትምህርት የክርስቲያን በጎ ሕይወት እንዲት መሆን እንዳለበት ለማሳየት ከብሉይ ኪዳን የሚጠቀስ ማሪኪ ማረጃ ነው። ይህ የኢዮብ ጸሎት ኢዮብ ወደ ቀድሞ ሀብቱ ይመለስ ስንድ አዲስ ምህራፍ የከፈተ ነው። **እንደ ገና**

ለበለጸገው፤ በመዝ14፥7 ላይ የዚህ ሐረግ የዕብራይስጥ ትርጉም፤ “የአካሄድን ምርኮ በሚመለከት ጊዜ” (መዝ 14፥7) የሚል ነው።

42፥11፤ ከ16፥21 ከ19፥13 ጋር ያነጻጽሩ። **ጥራ ብርኖ** በብሉይ ኪዳን ይህ ሐረግ የሚገኘው በዘፍ 33፥19 እና በዚህ ቦታ ላይ የሚገኘውን ግብ ይመ) በእሱ 24፥32 ላይ ብቻ ነው።

42፥12-16፤ በሰይጣን ይካሄድ የነበረው ዓለም አቀፋዊው ማንፈሳዊ ጦርነት እሁን አብቅቶአል፤ ኢዮብም ቀድሞ የነበረውን ጤንነት ከማግኘቱም በላይ አሁን ባለሙሉ ሀብት ሆኖ አል፤ ከእንግዲህ ኢዮብ በሥቃይ ውስጥ ይገኝ ስንድ አስፈላጊ የሚሆንበት ምክንያት የለም። እግዚአብሔር ያለምክንያት እንድንሠቃይ አይፈልግም፤ እኛ በዚህ ዓለም አለን እርሱ በመለኮት ምስጢር ያለሚውን ሥቃይ የሆነተዋል ባንችልም (አላ 55፥8-9) እርሱ ምንገራም ትክክል የሆነውን ነገር እንደሚሠራ ማመን ይኖርብናል።

42፥12፤ የኢዮብ የእንስሳት ሀብት በፊት ከነበረው (1፥3 ይመ) ይልቅ በዚህ ጊዜ በእጥፍ ጨምርክል (ፋ 10 ይመ)።

42፥13 **በባት ወንዶችና ሦስት ሴቶች ልጆች**፤ ዚህ ቀደም የሞቱበትን ልጆች ለመተካት ነው (1፥2፤18-19 ይመ)።

42፥14 ይሚማ፣ “ርግብ” ማለት ነው። **ቃሥያ** “ቀረፋ” ማለት ነው። **አማላያስ ደራሲ**፤ “በቀላሉ ሊበርሰ የሚችሉ ነገሮች ግስቀመዳ” ማለት ነው። ይህም እጅግ ተወዳጅ የሆነ የገ ይን ቅባት ወይም ኩል ነው (አር 4፥30 ግብ ይመ)።

42፥15 **ከወንድምቻቸው ጋር ርስት ሰጣቸው**፤ ከዘፍ 27፥8 ጋር ያነጻጽሩ።

42፥16 **አንድ መቶ አርባ ዓመት ኖረ**፤ የነገሩ አባቶች ረጅም የዕድሜ ዘመን ነው (ዘፍ 6፥16 ግብ ይመ)። **እስከ አራት ትውልድ ድረስ ለገብ** ስፍ 50፥23 ይመ።

42፥17 **አርጅቶ፣ ዕድሜ ጠገባ**፤ 5፥26 እና ግብ እንዲሁም ስፍ 25፥8 ይመ።